

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΜΝΗΜΕΙΑ
ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΜΕΤΑ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

1932-1933

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ἀπεφάσισε νὰ ἐκδώσῃ εἰς ἀνεξάρτητον σειρὰν δημοσιευμάτων καὶ εἰς τὸ σχῆμα τῶν Πραγματειῶν αὐτῆς, ὑπὸ τὸν τίτλον ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ἀνέκδοτα μέχρι τοῦδε κείμενα καὶ ἔγγραφα ὅσα σχετίζονται μὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Ὁ ἀνὰ χεῖρας πρῶτος τόμος τῶν ΜΝΗΜΕΙΩΝ περιλαμβάνει τὰ «Βραχέα Χρονικά» τοῦ ἀειμνήστου Σπυρίδωνος Λάμπρου, ἅτινα ἐπεξεργάσθη προσθέσας εἰσαγωγικὰς παρατηρήσεις ὁ κ. Κωνσταντῖνος Ἰ. Ἀμαντος, ἐπίσης δὲ μέρος τῶν περὶ Κρήτης ἱστορικῶν ἐγγράφων, τὰ ὅποια ἐκδίδει ἀπὸ τὸ ἀρχεῖον τῆς Βενετίας ὁ κ. Σπυρίδων Μ. Θεοτόκης. Ἡ ἔκδοσις τοῦ πρώτου τόμου κατέστη δυνατὴ κατόπιν τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῆς ἐριτίμου κ. Ἑλενας Ἑλ. Βενιζέλου.

Μὲ τὴν ἵδρυσιν τῶν ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ἐξυπηρετεῖται εἰς ἀπὸ τοὺς σπουδαιοτέρους σκοπούς, τοὺς ὁποίους ἐπιδιώκει ἡ Ἀκαδημία Αθηνῶν, δοθέντος ὅτι ἡ δημοσίευσις ἀγνώστων ἢ δυσπροσίτων ἱστορικῶν πηγῶν θὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὴν προαγωγὴν τῶν γνώσεών μας περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΚΤΕΝΑΣ

Γραμματεὺς Δημοσιευμάτων

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΜΟΥ

— • • • —

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ 1932

1. — ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ.

«Βραχέα Χρονικά». Ἐκδίδεται ἐπιμελείᾳ ΚΩΝΣΤ. Ι. ΑΜΑΝΤΟΥ

Σελ.: α' - ιθ', 1 - 112, μετὰ 2 πινάκων.

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ 1933

2. — ΣΠ. ΘΕΟΤΟΚΗ.

Ἱστορικά κρητικά ἔγγραφα ἐκδιδόμενα ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς Βενετίας.

Ἀποφάσεις Μείζονος Συμβουλίου Βενετίας 1255 - 1669.

Σελ.: α' - ιβ', 1 - 290, μετὰ 2 πινάκων.

— • • • —

ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ Α. — ΤΕΥΧΟΣ Ι.

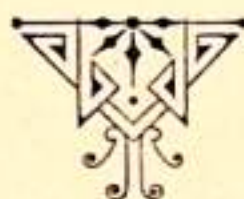
ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ
ΒΡΑΧΕΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ,

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Ι. ΑΜΑΝΤΟΥ

—•—
ΜΕΤΑ ΔΥΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

1932

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ.
Ψευδότιτλος καὶ Πρόλογος	α' - ε'
Εἰσαγωγικαὶ παρατηρήσεις	ζ' - ιθ'
1.— Κῶδ. Roe. 18 Ὁξωνίου φ. 20 β	3
2.— Κῶδ. 42 τῆς μονῆς Προυσοῦ σ. 915	4 - 5
3.— Κῶδ. Lincoln Gr. 10 Ὁξωνίου ιστ' καὶ ιζ' αἰῶνος. Ἀπὸ φύλλου 171 α	5 - 7
4.— Κῶδ. Ambros. g 69 sup. φ. 345 β	7 - 8
5.— Κῶδ. Hist. Gr. LXXX Βιέννης φύλλ. 15 α τὸν ιστ' αἰῶνα γεγραμμένος (1535 μ. Χ.)	8 - 9
6.— Κῶδ. τῆς μονῆς Ἰβήρων 290 φ. 392 β	9 - 10
7.— Κῶδ. τῆς μονῆς τῶν Ἰβήρων	10 - 11
8.— Κῶδ. Ἑλληνικοῦ Σχολείου Σκοπέλου	11 - 17
9.— Κῶδ. τῆς μονῆς Ἰβήρων 382 φ. 964 α	17 - 21
10.— Κῶδ. 710 τῆς μονῆς τῶν Ἰβήρων φ. 143 α	21 - 23
11.— Κῶδ. Κουτλουμουσίου 193 φ. 154 α	24
12.— Κῶδ. μονῆς Κουτλουμουσίου 220 φ. 159 β	24 - 27
13.— Κῶδ. 220 Κουτλουμουσίου φ. 188 β	27 - 29
14.— Κῶδ. 227 Κουτλουμουσίου φ. 278 β	29 - 31
15.— Κῶδ. 219 Διονυσίου φ. 173 β	31 - 33
16.— Κῶδ. Διονυσίου 224 φ. 608 α	33 - 34
17.— Κῶδ. Ἀθηνῶν 952 φ. 122 β	34 - 35
18.— Κῶδ. 282 τῆς μονῆς Διονυσίου φ. 87 β	35
19.— Κῶδ. τῆς μονῆς Διονυσίου 282 φ. 185 β	35 - 37
20.— Κῶδ. 324 Διονυσίου φ. 8 β	37 - 38
21.— Κῶδ. μονῆς Δοχειαρίου 127 φ. 436 α	38 - 41
22.— Κῶδ. τῆς μονῆς Δοχειαρίου 195 φ. 135 β	41
23.— Κῶδ. τῆς μονῆς Ρωσικοῦ 615 φ. 94 α	42
24.— Κῶδ. μονῆς Λειμῶνος 190, τελευταῖον κεφάλαιον τοῦ Νομοκάνονος	42 - 43
25.— Κῶδ. 240 μονῆς Λειμῶνος	44 - 45
26.— Κῶδ. Add. Λονδίνου 22, 492 ιδ' αἰῶνος φ. 192 β	45 - 46
27.— Κῶδ. 938 Παρισίων φ. 103 α	46 - 52
28.— Κῶδ. Κουτλουμουσίου 251 φ. 307 α	52 - 53
29.— Κῶδ. μονῆς Ἰβήρων 388 φ. 40 β	53 - 56

	Σελ.
30.— Κῶδ. Πατρ. 286 φ. 40 α	56 - 58
31.— Κῶδ. Ἀθηνῶν 701 φ. 248 β	58 - 61
32.— Κῶδ. Vatic. Gr. 1369 φ. 355 α	61
33.— Κῶδ. Vatic. Gr. 571 φ. 1 β.	61 - 62
34.— Κῶδ. Ambros. F. 12 sup.	62
35.— Κῶδ. μονῆς Ρωσσιζοῦ 702 φ. 124 β.	62 - 63
36.— Κῶδ. Πάτμου 390.	63 - 64
37.— Κῶδ. Παρισίων 1001 φ. 131 α - β	64 - 66
38.— Κῶδ. Παρισίων 2180 φ. 109 β.	66 - 67
39.— Κῶδ. Ἐθν. Βιβλιοθ. Ἀθηνῶν ἀριθ. Suppl. 437 φ. 368 β καὶ Suppl. 610 φ. 373 α . .	67
40.— Κῶδ. Ἀγ. Νικολάου Ἀνδρου ἀρ. 5 φ. 2 α	67 - 68
41.— Κῶδ. Παρισίων 2228 φ. 91 β	68
42.— Κῶδ. Βιέννης Theol. Graec. N. CCLXI φ. 261 α	68 - 74
43.— Κῶδ. Πολλάνη 41 φ. 152 β.	74 - 76
44.— Κῶδ. Μοδένης 144 (α. Τ. 8, 12) αἰῶνος ιε'	77
45.— Κῶδ. Παρισίων 1389 φ. 388 β αἰῶνος ιστ'	77 - 79
46.— Κῶδ. Κουτλουμουσίου ἀριθ. 213 φ. 2 β.	79 - 80
47.— Κῶδ. Πανεπιστημίου Βονωνίας 3632 φ. 352 α	80 - 83
48.— Κῶδ. Σινᾶ 1199 ἐν τέλει	83 - 84
49.— Κῶδ. 1248 Suppl. Grec. Παρισίων φ. 35 β	84 - 86
50.— Κῶδ. 1248 Supp. Grec. Παρισίων φ. 139 β.	86 - 87
51.— Κῶδ. 263 μονῆς Κουτλουμουσίου φ. 1 β	87 - 88
52.— Κῶδ. Μαρκιανὸς 408 φ. 145 β, αἰῶνος ιε'	88 - 89
53.— Κῶδ. 218 τῆς Μονῆς Ἰβήρων φ. 317 β	90
54.— Κῶδ. Ζακύνθου ὑπ' ἀριθ. ΛΒ'	90 - 91
55.— Σημείωμα τοῦ ἐπισκόπου Σκιαθοῦ καὶ Σκοπέλου Ματθαίου.	91 - 92
56.— Ἱστορικοὶ στίχοι	92 - 93
57.— Κῶδ. Πάτμου ΧΚΓ'	94
Πίνακες (Εὐρετήρια)	95 - 110
Ι Πίναξ ὀνομάτων προσώπων καὶ ἐθνῶν.	95 - 100
ΙΙ Πίναξ ὀνομάτων τόπων καὶ ναῶν	100 - 105
ΙΙΙ Πίναξ λέξεων καὶ γραμματικῶν τύπων	105 - 110
Διορθωτέα	111 - 112

ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ
ΒΡΑΧΕΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ,
ΚΩΝΣΤ. Ι. ΑΜΑΝΤΟΥ

ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ: ΤΟΜΟΣ Α'—Τεύχος Ι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὴν ἔκδοσιν τῶν πολυτίμων Βραχέων Χρονικῶν, τὰ ὅποια συνεκέντρωσε ἀπὸ μακροῦ χρόνου ὁ ἀείμνηστος Σπυρίδων Λάμπρος, ἀνέλαβον μετὰ πολλοῦ δισταγμοῦ καὶ ἀφοῦ ἠθέλησαν τοῦτο ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν καὶ ἡ πολυσέβαστος κυρία Ἄννα Λάμπρου. Δὲν ἐγνώριζα ἂν θὰ δυνηθῶ νὰ προχωρήσω εἰς τὸ ἔργον καθ' ὃν ἐξαιρετικὸν τρόπον θὰ ἐπροχώρει ὁ Σπ. Λάμπρος.

Ὁ Σπ. Λάμπρος ἦλθεν εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τὸν ἐκδοτικὸν οἶκον Teubner ἀπὸ τοῦ 1909 πρὸς ἔκδοσιν τῶν Βραχέων Χρονικῶν. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 9 χρονικόν, ἔτοιμον διὰ τὸ τυπογραφεῖον μετὰ ὑπόμνημα κριτικόν, μοῦ παρεῖχε τὸ ὑπόδειγμα καθ' ὃ θὰ εἰργάζετο ὁ Λάμπρος. Κατὰ τοῦτο λοιπὸν προχωρῶν δὲν ἐτήρησα τὴν ὀρθογραφίαν τῶν ἀντιγράφων κατὰ τὴν τύπωσιν πλὴν εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 55, τὸ ὁποῖον εἶναι ἰδιόχειρον χρονικὸν ἐπισκόπου καὶ ἔπρεπε νὰ τυπωθῇ μετὰ τὴν ἀνορθογραφίαν του. Μόνον εἰς τὰ κύρια ὀνόματα ἠκολούθησα τὴν ἀνορθογραφίαν τῶν ἀντιγράφων (πλὴν εἰς τινὰ ἑλληνικὰ ὀνόματα ὅπως Μορέας, Μυζηθρᾶς, ὅπου τὰ σφάλματα τῶν ἀντιγράφων Μωραίας, Μιζειθρᾶς κττ. εἶναι σήμερον πολὺ ἀποκρουστικά), ἀλλὰ δὲν εἶμαι ἐκ τῶν ὑστέρων εὐχαριστημένος μετὰ τὴν ἀτασθαλίαν τῶν ἀντιγράφων. Ἀντὶ τῆς ἀνορθογραφίας τῶν κυρίων ὀνομάτων θὰ ἔπρεπεν ἴσως τὰ ὁμοιομόρφως ἀπαντῶντα εἰς τὰ χειρόγραφα Ἀπρίλλιος, Ἰούλλιος, Σετεύβριος, Ἰαννουάριος, ἐσεύη Ναύπλοιοι, Εὐριππος νὰ διατηρηθοῦν. Διετήρησα πάντοτε τὴν ἀνορθογραφίαν τῆς πληθυντικῆς ὀνομαστικῆς - αἰς, ἡμέραις, διότι ἐνόμισα τὴν ὀρθὴν γραφὴν εἰς - ες, ἡμέρες, ὑπερβολικὸν νεωτερισμόν.

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 9 χρονικὸν ὁ Λάμπρος ἤρχισε νὰ συντάσῃ καὶ λεπτομερὲς ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον δὲν συνεπλήρωσε. Τὸ συνταχθὲν τμήμα δημοσιεύω κατωτέρω. Θὰ συνεπλήρωνε τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ὁ Λάμπρος καὶ θὰ συνέτασεν ὅμοια ὑπομνήματα καὶ εἰς τὰ λοιπὰ χρονικά; Καὶ διατὶ δὲν συνέταξεν αὐτά, ἀφοῦ ἀπὸ τοῦ 1909 ἦλθεν εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τὸν Teubner

περὶ ἐκδόσεως; Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Λάμπρος εἶχε τὴν εὐχέρειαν νὰ γράφῃ ταχύτατα καὶ δὲν εἶναι ἀπίθανον νὰ ἀφῆκε τὴν σύνταξιν λεπτομερῶν ὑπομνημάτων διὰ τὸν κατάλληλον χρόνον, τὸν μετὰ τὴν ὀριστικὴν συμφωνίαν καὶ ἀπόφασιν περὶ ἐκδόσεως, τοσοῦτω μᾶλλον καθ' ὅσον ἦτο πάντοτε ἀπασχολημένος μὲ πλῆθος ἐργασιῶν. Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ συνταχθῇ ὑπ' ἐμοῦ παρόμοιον ὑπόμνημα περὶ ὅλων τῶν χρονικῶν, πρὸ πάντων διὰ τὸν λόγον ὅτι τοῦτο θὰ ἐγίνετο ἐκτενέστατον, ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ ἐπιβαλλομένη ἦτο κυρίως ἡ ἐκδοσις τῶν κειμένων. Περὶ συντάξεως ὑπομνημάτων ἐνδέχεται νὰ δοθῇ καὶ ἄλλοτε εὐκαιρία.

Δὲν γνωρίζω ἂν θὰ ἔγραφεν ὁ Λάμπρος καὶ περὶ τῆς γενέσεως καὶ γενεαλογίας τῶν Βραχέων Χρονικῶν, διότι δὲν εὗρέθη τοιαύτη ἐργασία εἰς τὸν σχετικὸν φάκελλον. Τὸ πρόβλημα τοῦτο τῶν Βραχέων Χρονικῶν πάντως πρέπει νὰ ἐξετασθῇ. Ἐπροτίμησα νὰ ἀναβάλω καὶ τοῦτο, κυρίως διότι ἀναμένομεν δύο ἐκδόσεις καὶ μελέτας πολυτίμους, τοῦ κ. G. Moravcsik περὶ ἀνεκδότων μικρῶν χρονικῶν (πβ. Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν τ. 5 [1930] σ. 447 καὶ Ἑλληνικά 4, 257) καὶ τοῦ κ. Dercsényi περὶ τοῦ Χρονικοῦ Δωροθέου τοῦ Μονεμβασίας. Εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ συσχετισθοῦν ὅλα ταῦτα, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀδύνατον νὰ ἐπιχειρηθῇ γενεαλογικὴ μελέτη περὶ τῆς ἐξαρτήσεως τῶν διαφορῶν μικρῶν χρονικῶν πρὶν ἀποκτήσωμεν ὑποφερτὰς ἐκδόσεις ὅλων αὐτῶν.

Ἡ ἀρίθμησης τῶν χρονικῶν κατὰ τὸν Σπ. Λάμπρον ἐταράχθη δυστυχῶς διὰ λόγους ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεώς μου. Ἄν καὶ δὲν γνωρίζω ἂν τὴν σειρὰν τῆς ἀριθμήσεως θὰ ἠκολούθει κατὰ τὴν ἐκδοσιν, πάντως εἶναι λυπηρὰ ἡ διαταραχὴ αὕτη, μετὰ τὴν ὁποίαν ἡ τύπωσις ἔγινε μᾶλλον κατὰ τὰς τυπογραφικὰς ἀνάγκας, μόνον δ' οἱ πίνακες καὶ μερικαὶ κατωτέρω παρατηρήσεις χρησιμεύουν εἰς σύνδεσιν τῶν χρονικῶν.

Εἰς τὸν φάκελλον τῶν χρονικῶν ὑπῆρχον καὶ τινὰ διπλᾶ ἀντίγραφα, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ γενόμενα ὑπὸ τοῦ Λάμπρου ἐθεώρησα ὡς τὰ προωρισμένα διὰ τὸ τυπογραφεῖον. Ἀργότερα παρετήρησα διαφορὰς μεταξὺ δύο ἀντιγράφων τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ, περὶ τῶν ὁποίων κάμνω λόγον κατωτέρω εἰς τὰς εἰσαγωγικὰς παρατηρήσεις ἢ ἐπιφέρω ἐν τέλει διορθώσεις εἰς τὰ διορθωτέα.

Πολλὰ ἀντίγραφα τῶν χρονικῶν ἀντεγράφησαν τῇ παρακλήσει τοῦ Λάμπρου ὑπὸ διαφορῶν λογίων, ἐπομένως ὅχι πάντοτε κατὰ τὸν αὐτὸν παλαιογραφικὸν τρόπον. Τινὲς ἀνέλυον κατὰ τὴν ἀντιγραφὴν τὰς βραχυγραφίας, ἄλλοι δ' ἀντέγραφον αὐτάς. Δι' αὐτὸ δὲν ἦτο δυνατόν ἡ παλαιογραφικὴ κατάστασις νὰ ἀποδοθῇ πάντοτε. Ὁ ἴδιος ὁ Λάμπρος ἀντέγραψεν ὅχι ὀλίγα χρονικὰ ἢ ἀντέβαλε τὰ ἀντιγεγραμμένα, τοῦ δὲ ὑπ' ἀρ. 47 εἶχε καὶ φωτογραφίαν. Τινὰ ἀντίγραφα, ὅπως τῶν ὑπ' ἀριθ. 24, 25, 29 χρονικῶν, ἦσαν τοῦ

Α. Π. Κεραμέως. Τὰ διάφορα ἀντίγραφα κατέστησαν ἀδύνατον ὁμοιόμορφον παλαιογραφικὴν ἀπόδοσιν.

Εἰς τὸν φάκελλον τῶν καταλοίπων τὸν περιέχοντα τὰ Βραχέα Χρονικά ὑπάρχουν καὶ ἀντίγραφα δημοσιευθέντων εἰς περιοδικὰ ἢ ἡμερολόγια νεωτέρων χρονικῶν σημειωμάτων τῶν χρόνων περίπου 1700-1850, τὰ ὅποια δὲν γνωρίζω ἂν θὰ ἐξέδιδεν ὁ Λάμπρος εἰς τὰ Βραχέα Χρονικά. Ἐκ τούτων ἐδημοσίευσα μόνον τὸ ὑπ' ἀριθ. 56 ἑμμετρον χρονικόν. Τὰ λοιπὰ δύνανται νὰ ἀναδημοσιευθοῦν καὶ ἀλλαχοῦ. Ἀντιθέτως ἀνεδημοσίευσα χρονικά μὲ μεγαλυτέραν σημασίαν, ὅπως τὸ ὑπ' ἀριθ. 26 τὸ ὅποιον εἶχε δημοσιευθῇ εἰς τὸν Ν. Ἑλληνομνήμονα 7, 154, τὸ ὑπ' ἀριθ. 55, τὸ ὅποιον εἶχε δημοσιευθῇ καὶ αὐτόθι 8, 102 καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 57, τὸ ὅποιον εἶχε δημοσιευθῇ αὐτόθι 7, 190.

Διὰ τῆς συμπληρώσεως τῆς παρούσης ἐκδόσεως ἐξεπλήρωσα κατὰ δύναμιν τὴν ἀνατεθεῖσαν ἐντολήν. Ὑπολείπεται ἡ ἐξέτασις τῶν σχετικῶν προβλημάτων, ἡ ὅποια ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ γίνῃ καὶ αὕτη.

ΚΩΝΣΤ. Ι. ΑΜΑΝΤΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Τὰ ἐκδιδόμενα κατωτέρω χρονικά, ἐφ' ὅσον ἀντιγράφουν παλαιότερας ἢ καὶ συγχρόνους πηγάς, περιέχουν καὶ λάθη, χρονολογικά, γλωσσικά ἢ ἄλλα (ιδ. πρὸ πάντων ἀρ. 44), τῶν ὁποίων δὲν ἐπεχειρήθη κατὰ τὴν τύπωσιν ἢ διόρθωσις. Ἀκριβέστερα εἶναι ὑπὸ χρονολογικὴν ἢ πραγματικὴν ἔποψιν τὰ γραφόμενα ὑπὸ συγχρόνων, ὅπως π. χ. τμήματα τῶν ὑπ' ἀριθ. 6 καὶ 8 χρονικοῦ, τὸ ὑπ' ἀριθ. 26, 53, 55 κλπ. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τὰ πολλὰ λάθη εἶναι ἀνεκτίμητος ἡ σημασία τῶν χρονικῶν (ὅπως καὶ τῶν ἀπλῶν ἐνθυμήσεων, τὰς ὁποίας συνέλεξεν ὁ Σπ. Λάμπρος εἰς τὸν ὄγδοον τόμον τοῦ Ν. Ἑλληνομνήμονος), τὰ ὁποῖα μᾶς παρέχουν πλῆθος πολυτίμων εἰδήσεων ἀγνώστων ἄλλοθεν. Οἱ ἀντιγράφωντες χρονικόν τι προσέθετον καὶ ἐξ ἄλλων πηγῶν ἢ καὶ ἐξ αὐτοψίας καὶ αὐτηκοίας εἰδήσεις περὶ τῆς περιφερείας, ὅπου ἔζων, ἢ καὶ γενικωτέρας. Οὕτω τὸ ὑπ' ἀριθ. 46 ὁμιλεῖ περὶ Πωγωνιανῆς, μόνον αὐτό, τὸ ὑπ' ἀριθ. 30 περὶ Ἰθάκης καὶ Λοφίμου, τὸ 31 περὶ Λιτζᾶς, τὸ 12 περὶ Ἀσωποῦ καὶ Βατίκων κλπ. Ἐκ τῶν χρονικῶν τούτων μανθάνομεν εἰδήσεις περὶ αἰχμαλωσιῶν, λοιμῶν ἢ λιμῶν καὶ λεπτομερειακὰς χρονολογίας, τὰς ὁποίας ἄλλοθεν δὲν ἔχομεν. Ἄλλοτε ἐπικυρώνουν ἢ διορθώνουν χρονολογίας γνωστὰς ἐξ ὀλίγων πηγῶν. Οὕτω π. χ. τὸ ὑπ' ἀριθ. 21 χρονικὸν στ. 2 ἐπικυρώνει τὴν χρονολογίαν τοῦ θανάτου τοῦ Γρηγορίου Παλαμᾶ 6866 (1358), τὴν ὁποίαν ὁ Ν. Βέης εὑρεν εἰς ἄλλα χρονικά (Ἀθηνᾶ τ. 16,638 καὶ 18,39). Τὸ ὑπ' ἀριθ. 26 πενιχρὸν χρονικὸν δίδει ἐν τούτοις τὰς χρονολογίας τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ μηνὸς τῆς ἀλώσεως τῆς Νικαίας (1331) τὰς ὁποίας δὲν ἔχουν αἱ παρὰ Muralt (2,554) καὶ Ν. Jorga, *Gesch. d. Osm. Reiches* 1,167, εἰδήσεις.

Τὰ πρότυπα τῶν μεταγενεστέρων χρονικῶν τῆς τουρκοκρατίας εἶναι βεβαίως τὰ παλαιότερα ἀπὸ Ἀδὰμ ἢ ἀπὸ κατακλυσμοῦ χρονολογοῦντα, ὅπως εἶναι π. χ. ἡ «συναγωγὴ χρόνων» ἢ ἐκδοθεῖσα ἐν τέλει τῆς Συντόμου Ἱστορίας τοῦ πατριάρχου Νικηφόρου (ἐκδ. De Boor) ἢ καὶ τὸ «χρονογραφικὸν σύντομον» τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου (γενικώτερον περὶ χρονικῶν συντόμων ἢ ἐκτενεστέρων βλ. H. Gelzer, *Sextus Julius Africanus und die byzantinische Chronographie* Leipzig 1898). Πλὴν τῶν ἀπὸ κτίσεως Κόσμου χρονικῶν συνήθη εἶναι τὰ χρονολογοῦντα ἀπὸ κτίσεως τῆς Κ/πόλεως ἢ τῆς Ἀγίας Σοφίας, ἰδιαιτέρα δὲ σειρὰ ἀσχολεῖται μὲ τὴν χρονολογίαν τῶν Μουσουλμάνων, ἀφ' οὗτοι

ἐπῆραν τὸν Ἅγιον Τάφον (ἀριθ. 8,16 19, 27, 40, 54), ἢ τῶν Τούρκων ἀφ' ὅτου ἐπέρασαν εἰς τὴν Δύσιν ἦτοι τὴν Εὐρώπην (ἀριθ. 7,30 10,61 14,23 16 21 24 25 31 37 42,25 43,25). Ἄλλ' οἱ Ἕλληνες δὲν ἐτουρκοκρατήθησαν μόνον ἀλλὰ καὶ ἐφραγκοκρατήθησαν καὶ δι' αὐτὸ πολλὰ χρονικὰ ὁμιλοῦν καὶ περὶ Βενετίας (ἀριθ. 14,5 30,5 42,198 51).

Εἰς σειρὰν χρονικῶν παρακολουθοῦν οἱ χρονογράφοι τὴν γενεαλογία τῶν Ὀθωμανῶν σουλτάνων συνήθως ἀπὸ τοῦ Ὀσμάν, τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς ὀσμανικῆς τουρκικῆς δυναστείας (βλ. ἀριθ. 3,11 5 7,51 10,9 14,20 25,1 42,2 46,1 49,2 51,19). Τὸ ὄνομα τοῦ Ἐρτογρούλ ἀπαντᾷ ὑπὸ τὸν τύπον Ὁρτογορούλης εἰς χρονικὸν τοῦ κώδικος 162 τῆς Βατικανῆς Βιβλιοθήκης, περὶ τοῦ ὁποίου ἔγραψεν ὁ Moravcsik εἰς τὸ περιοδικὸν Ἑλληνικά 4,258. Τὸ αὐτὸ ὄνομα ὑπὸ τὸν τύπον Ὁρτογούρλης ἀπαντᾷ εἰς βραχὺ χρονικὸν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8 κώδικος Οὐψάλης (φ. 283^β), τὸ ὁποῖον ὑπῆρχε παρὰ Σπ. Λάμπρῳ ἀλλὰ δὲν ἐδημοσιεύθη εἰς τὰ Βραχέα Χρονικά ὡς δευτερεῦον. Τὸ κυριώτατον μέρος αὐτοῦ τὸ περὶ Τούρκων σουλτάνων δημοσιεύω ἐνταῦθα

Τὸ γένος τοῦ Ὀσμάν. Πρῶτος Ὁρτογούρλης. Δεύτερος Ὀτμάν. Τρίτος Ὁρκανης. Τέταρτος ὁ Μουράτ(ης). Πέμπτος Παγιαζήτης. Ἑκτος ὁ σουλτὰν Μουεχέμτ ὁ Κυριτζῆς. Ἑβδομος Μουράτ(ης). Ὁγδοος ὁ Μεεχέμτ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὃς ἤρξε τῷ σιῶνθ' ἔτ(ει) ἰνδικτιῶνος ιδης. Ἐπαρέλαβεν τὴν Κωνσταντινούπολιν τῷ ,σιῶξα' μηνὶ Μαΐῳ κδ' (!) βασιλεύοντος ἐν αὐτῇ Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, ὃς ἐφρονεύθη ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν.

Ἐπίσης δημοσιεύω ἐνταῦθα τὸ παρὰ Σπ. Λάμπρῳ βραχὺ χρονικὸν ἐκ τοῦ κώδικος 324 (φ. 8^α) τῆς μονῆς Διονυσίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ κείμενον: ,σιῶθ' ἔγινεν Ὀτμάνης αὐθέντης, ,σιωκζ' ἔγινεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ὁρχάνης· ὁ αὐτὸς ἐπέρασεν εἰς τὴν Δύσιν ,σιωνδ'· ,σιωξα' ἔγινεν ὁ υἱὸς τοῦ Ὁρχάνη ὁ Μουράτης· ,σιωηγ' ἔγινεν τοῦ Ὁμουράτη ὁ υἱὸς ὁ χρητῆρ Παγιαζήτης αὐθέντης. ,σιῶθ' ἔγινεν ὁ υἱὸς τοῦ Παγιαζήτη ὁ Μουχεμέτης. ,σιῶκθ' ἔγινεν ὁ υἱὸς τοῦ Μεχεμέτη ὁ Μουράτμπεης. ,σιῶνθ' ἔγινεν ὁ σουλτὰν Μεχέμετης υἱὸς Ἀμουράτη. ,σιῶπθ' ἔγινεν ὁ υἱὸς τοῦ Μεχέμετη ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης. ,ζιθ' ἔγινεν ὁ σουλτὰν σελήμης ὁ υἱὸς Παγιαζήτη. ,ζκη' ἔγινεν ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης υἱὸς Σελήμη.

Τὰ ὀνόματα τῶν Τούρκων σουλτάνων παραδίδονται ὑπὸ ποικίλους τύπους. Τινὲς σουλτάνοι ἀναφέρονται ὑπὸ σπανιώτερα ὀνόματα ὅπως π.χ. εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 5,11 χρονικὸν ὁ υἱὸς τοῦ Βαγιαζήτ σουλτὰν Χαλεπῖνος, ὅστις ὑπὸ τὸν τύπον Χαλεπινὸς ἀπαντᾷ καὶ εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 161 κώδικα τῆς Βιβλιοθήκης Χίου (φ. 18^β), περὶ τοῦ ὁποίου ἔγινε λόγος εἰς τὸ περιοδικὸν Ἑλληνικά 1,46. Ὁ αὐτὸς σουλτάνος ὀνομάζεται Κυριτζῆς καὶ Τσελεπῆς (πβ. N. Jorga, ἐν Revue de l'Orient Latin 4,83 σημ. 3), ἀλλ' αἱ ὀνομασίαι αὗται ἀποδίδονται καὶ εἰς ἄλλους σουλτάνους.

Εἰς πολλὰ χρονικὰ γίνεται λόγος περὶ τῶν τελευταίων Παλαιολόγων (ἀριθ. 1, 9, 18, 23, 29, 47 καὶ πρὸ πάντων 15 καὶ 52) καὶ προστίθενται λεπτομέρειαι χρονολογικάι. Ἡ εἰς ἀριθ. 15,27 ἀναφερομένη χρονολογία τοῦ θανάτου τοῦ Ἀνδρονίκου Δ' Παλαιο-

λόγου (8 Ἰουνίου 1385) διαφέρει τῆς ἐν ἀριθ. 52,40 (Ἰουνίου 28 1385) διότι, φαίνεται, παρελείφθη ἡ χρονολογία 28 καὶ ἐτέθη ἀντ' αὐτῆς ἡ Ἰνδικτιῶν 8. Τὴν χρονολογίαν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 52,40 χρονικοῦ ἐπιβεβαιώνει καὶ ἄλλο σημεῖωμα, τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσεν ὁ Μ. Γεδεὼν εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν τ. 23 σ. 381, καθ' ὃ ἐπίσης ὁ Ἄνδρ. Δ' Παλαιολόγος ἀπέθανεν 28 Ἰουνίου τ. 6893 (1385) ὁ αὐτὸς Γεδεὼν ἐδημοσίευσεν καὶ ἄλλο σημεῖωμα εἰς τὴν Ἐκκλ. Ἀλήθ. 23,382 ἐπιβεβαιοῦν τὴν αὐτὴν χρονολογίαν τοῦ θανάτου τοῦ Ἀνδρῖκου Δ' καὶ ἐξυμνοῦν αὐτόν. Ἄλλως ὅμως τὸ ὑπ' ἀριθ. 15 χρονικὸν ἐπιβεβαιώνει τὰ ἱστορηθέντα ὑπὸ Fr. Dölger (Johannes VII, Kaiser der Rhomäer 1390-1408, Byz. Zeitschrift τ. 31 σ. 26) περὶ τῶν τελευταίων ἀγώνων τοῦ Ἀνδρονίκου Δ' κατὰ τοῦ πατρὸς του Ἰωάννου Παλαιολόγου, καθόσον περιέχει πολλὰ κοινὰ σημεῖα πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. 52 χρονικόν, τὸ ὁποῖον ἦτο γνωστὸν ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ J. Müller (Byzantinische Analekten ἐν Sitzungsberichte τῆς Ἀκαδημίας τῆς Βιέννης, Philosophisch-Historische Classe, 1852 σ. 391). Ὁ θάνατος τοῦ Ἰωάννου Ζ' Παλαιολόγου σημειοῦται ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 47,77 χρονικοῦ (Σεπτεβρίου 10 1408) κατὰ 12 ἡμέρας διάφορος τῶν παρὰ Dölger, ἐνθ' ἄνωτ. σ. 36 εἰδήσεων (22 Σεπτεμβρίου 1408).

Περὶ τοῦ Ἰωάννου Η' Παλαιολόγου, καθὼς καὶ περὶ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου προσφέρονται πολλαὶ εἰδήσεις εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 9 καὶ 29 χρονικά, πρὸς τὰς ὁποίας παραβλητέαι αἱ δημοσιευθεῖσαι εἰς τὰ Παλαιολόγια καὶ Πελοποννησιακά τ. 3 σ. 360 καὶ τ. 4 σ. 90 καὶ εἰς Ν. Ἑλληνομνήμονα 7, 158-161.

Ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῆς γλώσσης παρατηρητέα τὰ ἑξῆς. Ἐφ' ὅσον τὰ χρονικά ἀκολουθοῦν παλαιότερα πρότυπα, ἀπομιμοῦνται μὲ πολλὴν ἢ ὀλίγην ἐπιτυχίαν καὶ τὴν συντηρητικὴν χρῆσιν τῆς γλώσσης ἐκείνων. Τινὰ τῶν χρονικῶν ὅπως τὰ ὑπ' ἀριθ. 4-5, τμήματα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8 (στ. 176-186), τὰ ὑπ' ἀριθ. 15, 23, 34 γράφουν ἀρχαϊκώτεραν γλῶσσαν, τὸ ὑπ' ἀριθ. 49 μετεγράφη ἀρχαϊκώτερον πιθανῶς ὑπὸ τοῦ ἀντιγράφαντος Μηνᾶ Μινωΐδου, ὅπως ἄλλα ἐτροποποιήθησαν κατὰ λόγον τῆς ἀρχαιομαθείας τῶν ἀντιγραφέων, μετὰ δεινῶν πολλάκις λαθῶν. Ἄλλα χρονικά εἶναι δημοτικώτερα (τμήματα τῶν 8, 53, 55, 57 κλπ.). Ἰδιωματικὰ στοιχεῖα ὀλίγα ἀπαντοῦν: *διότις*, *ἀκομή* ἐκ τῆς κρητικῆς διαλέκτου εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 8 χρονικόν. Ἰδιωματικὴ δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ σπανία ἄλλως χρῆσις τῆς *ἐκ* μετ' αἰτιατικῆς (9,134 19,3 καὶ 19,20 43,48 κ.α.), ἴσως δὲ καὶ ὁ τύπος *ἀπέ*, ἀντὶ τῆς προθέσεως *ἀπὸ* (27,131) κ.α.) καὶ ἡ μετ' αἰτιατικῆς σύνταξις ἀντὶ ἀρχαίας δοτικῆς: *ἐπαράδοσαν αὐτὴν τὸν μέγαν αὐθέντην* (9,69) κλπ.

Ὁ τύπος *ἐγίνσαν* (50,27), ἃν ἐγράφη πιστῶς, εἶναι τοῦ βορείου ἰδιώματος ἀντὶ ἐγίνησαν. Ἀπὸ τὰ λοιπὰ γλωσσικὰ ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα σημειώσω τὰ ἑξῆς: τὸ τελικὸν *ν* ἀπαντᾷ ὅχι μόνον εἰς τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ρημάτων (*ἐγένετον* 6,22 ἐδιάβην 30,1 θνήσκειν 43,17) ἀλλ' ὡς ἄλογον καὶ εἰς τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ ἐνικοῦ ἢ πληθυντικοῦ τῶν οὐσιαστικῶν, πρὸ πάντων εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 43 χρονικόν: ἡ Κορώνην 43,10 ἡ πρεσβείαν 43,60 τὰ μυστήριαν 43,54 κλπ. Ἡ μετάπλασις τοῦ *αὐθεντός* (2410 κ.α.), ἡ *ἀφεντός*

(27,180), τοῦ ἀμνηρὸς (27,203 κ.α.) εἶναι ἀναλογικὴ ἀρχαῖζουσα, ἀναλογικὴ δὲ μόνον ἡ τῆς θαλάσσου (17,5 κατὰ τὸ: πελάγου), τὰ δένδρη (45,10), τὰ κάστρη (40,10). Οἱ τύποι τῶν ρημάτων ἐποθάνασι (8,111), εἴχασι (8,113) ἤλθασι (9,125) ἀπεράσασιν (9,127) κλπ. ἔπρεπε νὰ εἶναι συχνότεροι, ἀφοῦ καὶ σήμερον ἀκόμη ἀπαντοῦν ἰδιωματικῶς.

Μετὰ τὰς γενικωτάτας αὐτὰς παρατηρήσεις προσθέτω ὀλίγας λέξεις κατωτέρω περὶ τῶν ἐξῆς χρονικῶν.

2

Τὸ ὑπ' ἀρ. 2 χρονικὸν ἀντεγράφη ὑπὸ λογίου τοῦ τέλους τοῦ 18 αἰῶνος (γνωρίζει τὸν Διονύσιον Καλλιάρχην ὡς μητροπολίτην Ἐφέσου 1803-1821), ὅστις προσέθηκε μερικὰ σύγχρονα γεγονότα, τὰ περὶ αἰχμαλωσίας Μεσολογγίου καὶ πυρπολήσεως Τρικαλῶν. Κατὰ παράκλησίν μου ἔκαμεν ἀντιβολὴν τοῦ χειρογράφου ὁ ἐκ Προυσοῦ νέος φιλόλογος κ. Γρηγ. Νταβαρῖνος, ὅστις ἀνέγνωσε διαφόρως τὰ ἐξῆς: τοὺς στίχ. 5-6 ἀνέγνωσε κατὰ τὴν ἐξῆς σειρὰν καὶ μὲ προσθήκην περὶ τῆς ἀλώσεως τῶν Ἰωαννίνων:

Ἀπὸ Ἀδάμ ,σιωζ' ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν. Ἀπὸ Ἀδάμ ,σιϙλδ' ἦτοι 6934 ἐπῆραν τὰ Ἰωάννινα, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ 1427. Ἀπὸ Ἀδάμ ,σιϙλε' ἦτοι 6935 Μαΐου 24 ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην. Ἀντὶ Μωχαμέτη ἐν στ. 8 καὶ Μουχαμέτη ἐν στ. 19 ἀνεγνώσθη κατὰ τὴν ἀντιβολὴν Μεχεμέτη.

Μετὰ τὸν στ. 14 ἀνεγνώσθη: ἀπὸ Χριστοῦ ,ανοα' ἦτοι 1471 ἐπαρέδωκαν οἱ Ἀργεῖοι τὸ Ἀργος μηνὶ Ἀπριλίῳ.

Ἐν στ. 28 ἀνεγνώσθη: 1499 Αὐγούστου 29^η ἀλώθη ἡ Ναύπακτος. Ἀντὶ Βενετοὶ ἐν στ. 24 καὶ 28 ἀνεγνώσθη Βένετοι. Ἀντὶ Βενέτων ἐν στ. 35 ἀνεγνώσθη Βενετίκων.

Ἐν στ. 36 ἀνεγνώσθη: ἔλαβαν καὶ τὴν Μονεμβασίαν παρὰ τῶν Βενετίκων. Κατὰ τὸν κ. Γρ. Νταβαρῖνον ὁ γράψας τὸ χρονικὸν παραπέμπει διὰ τὰ γεγονότα τοῦ 1701 (στ. 37) εἰς τὸν Μελέτιον καὶ διὰ τὰ τοῦ 1780 (στ. 37) εἰς τὸν Εὐγένιον Βούλγαριν.

3

Τὸ χρονικὸν ὑπ' ἀριθ. 3 εἶναι πολὺ συγγενὲς πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. 49. Διὰ τοῦ τελευταίου δυνάμεθα νὰ διορθώσωμεν τὸ μὴ ἀναγνωσθὲν εἰς τὰ ἀντίγραφα τοῦ 3 στ. 27 καὶ 28: Ἀγ... (;) ὡς Γιάτζι (50 στ. 16 καὶ 18). Καὶ τὰ δύο χρονικὰ μεταχειρίζονται πολὺ συχνὰ τὸ ἐθνικὸν ἀντὶ τοῦ τόπου. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 49 γράφει στ. 9 τὸν Καραμάνον καὶ στ. 25 τὸν Καραμάνην (τρόπον τινὰ = τὸν ἡγεμόνα τῶν Καραμάνων ἢ τῆς Καραμανίας· πβ. Σπάνιας 12,80 κ.α. = ὁ ἡγεμὼν τῆς Ἰσπανίας) ἀντὶ τοῦ Καραμανίαν, ὅπως ἔχει τὸ ὑπ' ἀριθ. 3,22 κλπ. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 3 γράφει στ. 39 καὶ 45: τὸν Μπούγδανον, ἐνῶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 49 στ. 28 καὶ 32 ἔχει: Μπογδανίαν. Δὲν γνωρίζω ἂν ὁ τύπος τὸν Σκόντραν (49,29) ἐγράφη πράγματι οὕτω ἢ πρέπει νὰ διορθωθῇ εἰς: τὴν Σκόντραν (πβ. 3,40: Σκούταρι). Ὁ τύπος Μασήρα (49,44) πρέπει ἴσως νὰ διορθωθῇ Μισήρι κατὰ τὸ 3,53.

Ἐσφαλμένος ἴσως εἶναι καὶ ὁ τύπος Κεαμήλ (49,43) ἀντὶ τοῦ Κιαμάχ (3,52). Ἀντιθέτως ὁ τύπος Μουσήλτζεπης (3,15) πρέπει νὰ γραφῇ Μουσῆ-τζελεπῆς κατὰ τὸ 49,6.

6

Τὰ εἰς τὸ χρονικὸν 6 σημειώματα περὶ τῆς ἐν Φλωρεντία συνόδου (στ. 11-23) ἐδημοσίευσεν ὁ μακαριώτατος Χρυσόστομος Παπαδόπουλος ἐκ κώδικος Καϊρηνοῦ εἰς τὴν Νέαν Σιών τ. 2 (1905) σ. 414 καὶ ἐξήτασε τὴν σχέσιν αὐτῶν πρὸς τὴν Συρόπουλον Αἰ κυριώταται παραλλαγαὶ εἶναι αἱ ἐξῆς. Στ. 20 ἀντὶ τοῦ Φραγγίαν ὁ κώδιξ Καίρου ἔχει: *Ἰταλίαν* στ. 22 γρ. ἀκριβέστερον: *τῷ αὐτῷ ἔτει μηνὶ Μαΐω* . . .

Ἄλλα ἱστορικὰ σημειώματα περὶ τῆς ἐν Φλωρεντία συνόδου ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸν Νέον Ἑλληνομνήμονα τ. 7 σ. 116 καὶ ἔπειτα εἰς τὰ Παλαιολόγια καὶ Πελοποννησιακὰ τ. 3 σ. 362. Χρήσιμον σημείωμα περὶ τῆς ἐν Φλωρεντία συνόδου περιέχεται καὶ εἰς τὸ *Notizbuch eines Beamten der Metropolis in Thessalonike*, τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσεν ὁ Σωκρ. Κουγέας εἰς τὸ *Byzantinische Zeitschrift* τ. 23 (1914) σ. 152.

7

Τὸ βραχὺ χρονικὸν ὑπ' ἀρ. 7 περιέχει πλὴν τῆς μονῆς Ἰβήρων κῶδ. 298 καὶ ὁ κῶδ. τῆς Βουλῆς Ἑλλήνων ἀρ. 48 φ. 331^β καὶ ὁ κῶδ. Παρισ. Suppl. grec. 67 καὶ ὁ κῶδ. Ἐθν. Βιβλ. Ἀθηνῶν Suppl. 870 f. 233. Τὸ κείμενον τοῦ κῶδ. Παρισ. Suppl. grec ἐξεδόθη ἐν τέλει τῆς ἐκδ. τῆς Συντόμου Ἱστορίας τοῦ πατριάρχου Νικηφόρου ὑπὸ de Boor σ. 226. Ὁ Λάμπρος εἶχεν ἀντιβολὴν τοῦ Legrand κατὰ τὴν ὁποίαν ὑπάρχουν αἱ ἐξῆς διαφοραί.

De Boor σ. 229 στ. 15: Μεχεμέτης. Legrand: **Μαχεμέτης**

» » » » 21: ἡ βραχυγραφία Κων δὲν ἀνεγνώσθη (=Κορώνη)

» » » » 22: ἀπὸ Χριστοῦ ,αφγ'. Legrand: ,αφγ'

» » 230 » 6: Δεκέμβριον. Legrand: Δεκέμβριον

» » 230 » 15: Τούρκων. Legrand: Τουρκῶν

Οἱ ἀνωτέρω τρεῖς κώδικες ἔχουν παραλλαγὰς τινὰς ἀπὸ τοῦ δημοσιευθέντος χρονικοῦ τῆς μονῆς Ἰβήρων πλὴν τοῦ γεγονότος ὅτι οὐδεὶς τούτων ἔχει τὸν κατάλογον τῶν «Ἰσμαηλιτῶν αὐθεντῶν» τὸν δημοσιευθέντα ἀπὸ τὸν κώδικα τῶν Ἰβήρων στ. 51-54. Αἱ λοιπαὶ κυριώταται παραλλαγαὶ εἶναι αἱ ἐξῆς:

Ὁ στ. 5 ἔχει εἰς τοὺς κώδικας Βουλῆς καὶ Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης Ἀθηνῶν ὡς ἐξῆς: *ἐδυνάστευσε γοῦν τὴν Κωνσταντινούπολιν χρόνους κη' μετὰ γοῦν τούτων ἐδούλωσε πολλὰς χώρας καὶ πόλεις*. Ὁ κῶδ. Παρισ. Suppl. gr. 67 ἀντὶ: *μετὰ γοῦν τούτων*, ἔχει: *μετὰ τούτους*. Ἐν στίχ. 20 ὅλοι οἱ ἄλλοι κώδικες γράφουσι: *ἔτος τὸ ἄνω γεγραμμένον* (γεγραμμένο: κῶδ. Ἀθην.), ὁ δὲ δημοσιευθεὶς τύπος *ἀναγεγραμμένον* τοῦ κώδικος Ἰβήρων ἴσως προῆλθεν ἐκ παραναγνώσεως τοῦ «ἄνωγεγραμμένον».

Ἐν στίχ. 20 ὁ κῶδιξ Ἀθηνῶν ἔχει *Μαλαλούς* ἀντὶ *Μαμαλούς* (πβ. χρονικὸν ἀρ. 43, 17: *Μαλαλοῦχος*) Ἐν στίχ. 23 ὅλοι οἱ κώδικες ἔχουν τὸν σπάνιον τύπον *Οὐγαρῶν* Ἐν στίχ. 24 ἡ χρονολογία ἔτους *αφκα' μηνὶ Αὐγούστῳ* κζ' ἀνήκει εἰς τὸν προηγούμενον στίχον 23 (εἰς τὴν ἄλωσιν τοῦ Βελιγραδίου δηλ.) κατὰ τοὺς κώδικας Βουλῆς καὶ Ἐθν. Βιβλ. Ἀθηνῶν. Ὁ κῶδιξ Παρισίων δὲν σημειώνει τὴν χρονολογίαν τῆς ἀλώσεως.

Ἐν στίχ. 26 ὁ κῶδ. Ἐθν. Βιβλ. Ἀθηνῶν ἔχει τὸν τύπον *Σουλαϊμάνης*, ὁ δὲ τῶν Παρισίων τὸν τύπον *Σελεμάνης*.

Ἐν στίχ. 31 ὁ κῶδ. Βιβλ. Ἀθηνῶν ἀντί: *στωξέ' γράφει: στωξ'* Ἐν στίχ. 39 ἀντὶ Βενετικῶν ὅλοι οἱ ἄλλοι κώδικες γράφουν *Βενετιῶν*.

Πρέπει νὰ σημειώσω ὅτι τὴν παραλλαγὴν τοῦ κῶδ. Ἐθν. Βιβλ. Ἀθηνῶν Suppl. 870 εὔρε καὶ ἀντέγραψε χάριν τῆς παρούσης ἐκδόσεως ὁ κ. Α. Ν. Πολίτης, τὸν ὁποῖον εὐχαριστῶ.

8

Τὸ πολύτιμον ὑπ' ἀρ. 8 σύνθετον χρονικὸν προέρχεται ἐκ τῆς ἐν Κρήτῃ μονῆς τοῦ Ἀγίου Ἀντωνίου τῶν Ἀπεζωνῶν καὶ ἐκεῖθεν μετεφέρθη εἰς Σκόπελον, ὅπου ἔγινε τὸ δημοσιευθὲν ἀντίγραφον τοῦ Καθηγητοῦ Ν. Γεωργάρα. Βιβλιογράφος τοῦ κώδικος φέρεται ἐν αὐτῷ φ. (414^β) ὁ *Ἰωάννης Δορυανός*: «Ἡ παροῦσα βίβλος γέγραπται διὰ χειρὸς Ἰωάννου τοῦ Δορυανοῦ καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὖχεσθαί μοι διὰ τὸν κύριον *αφξστ' Ἰουνίῳ κη'*». Τὸ σημείωμα τοῦτο καὶ ἐνθύμησις καθ' ἣν ὁ Δορυανὸς ἔγινε τὸ 1566 μοναχὸς τῆς μονῆς τῶν Ἀπεζωνῶν καὶ μετωνομάσθη Ἰωάσαφ, τὸ δὲ 1567 καὶ ἱερεὺς, ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Ν. Γεωργάρα εἰς τὸν Νέον Ἑλληνομνήμων 4,489, ἡ δὲ ἐνθύμησις καὶ εἰς τὸ αὐτὸ περιοδικὸν 7,177.

Τὸ ἡμέτερον χρονικὸν εἶναι ἔργον ἐννέα βιβλιογράφων, ὡς σημειώνει ὁ Γεωργάρας εἰς τὸ ἀντίγραφόν του χωρὶς νὰ διακρίνῃ δυστυχῶς ἐκάστοτε τὴν γραφὴν αὐτῶν. Ὅπως-δήποτε ἐκ τῆς χρονολογίας καὶ τῆς γλώσσης δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὰ τμήματα μερικῶν βιβλιογράφων. 1) ἀπὸ στ. 1-15 2) στ. 16-39. Ὁ ἀντιγράψας τὸ χρονικὸν τοῦτο ἀναφέρει «τὴν Ρόδον μας» καὶ εἶναι πιθανῶς Ρόδιος. Ὁ ἀντιγραφεὺς προσθέτει καὶ σύγχρονά του γεγονότα τὰ ἀπὸ στ. 35-39. Πλὴν τοῦ ἀντιγραφέως τούτου οἱ λοιποὶ βιβλιογράφοι γράφουν σύγχρονα γεγονότα. 3) στ. 40-55 4) στ. 56-64 5) στ. 65-99 6) 100-155 7) στ. 156-163 8) στ. 164-175. 9) 176-186. Τινὲς βιβλιογράφοι ἀρχαίζουσιν τὸ κατὰ δύναμιν (ἀρ. 9). Τὰ χρονικὰ ταῦτα εἶναι πρὸ πάντων διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Κρήτης πολύτιμα, ἔχουσι δὲ καὶ γλωσσικοὺς ἰδιωματικοὺς κρητικούς τύπους, ἀκομή, διότις κλπ.).

Οἱ βιβλιογράφοι δίδουσι πολλὰς πληροφορίας περὶ λιμῶν καὶ λοιμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους οἱ ἐπίσημοι ἱστορικοὶ ὀλίγοι προσέχουν.

9

Τοῦ χρονικοῦ τούτου ὑπάρχει ἀντίγραφον τοῦ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως παραλ-

λαγῆς εὐρισκομένης εἰς τὸν κώδικα 329 τῆς μονῆς Ἰβήρων φ. 278-280 (Κατὰ τὸν ἀντιγράψαντα ὅμως τὰ φύλλα τοῦ χρονικοῦ προέρχονται ἐκ τοῦ κώδικος 388 τῆς αὐτῆς μονῆς). Σημειώνω ἐνταῦθα τὰς κυριωτάτας παραλλαγὰς τοῦ ἀντιγράφου τοῦ Α. Π. Κεραμέως.

Ὁ στ. 3 ἔχει ὥδε: *Νοεμβρίῳ ιε' ἐξέβη ἀπὸ τὴν Πόλιν καὶ εἰς τὰς στ' Ὀκτωβρίῳ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Πόλιν ὁ αὐτὸς βασιλεύς.*

Στ. 19: Ἀμουράμπεϊ, οὕτω πάντοτε ἀντὶ τοῦ τύπου Ἀμουράμπει τοῦ κώδικος 382· στ. 32: ἀπὸ τὴν Πόλιν, δὲν μεταχειρίζεται τὸν τύπον ἀπὸ τοῦ κώδικος 382 στ. 35: οἱ δεσπόταις οἱ δύο 39: ἔγινεν· 41: τῶν δεσποτῶν 47: τὴν χαλάστραν τοῦ Ρωμανοῦ στ. 49: εἶχε τὴν βασιλείαν τῆς Πόλεως χρόνους δ' μῆνας στ' ἡμέρας η' 50: γεγραμμένον 57: τὸν ἔλεγον 62: τῶν δεσποτῶν 66: ὁ υἱὸς τοῦ Καντακοζηνοῦ Μανουήλ 70 τὴν πατρίδα (ἀντί: Πάτραν) 72: τὴν βλαχέρναν 73: ὅπου (ἀντί: ὅπερ!) 80: Μεντίνειαν 88: ὁ Ἀμουράμπει (ἀντί: Ἀμάμπει) 96: ἔδιδέ τον 100: καὶ ἐμίσειεν ἀπὸ τὴν Πάτρα ἡμέρα Κυριακὴ τὸ πουργό. 106: μετονομασθεῖς 112: Μεχεμέτ μπέϊς 113: Μαῖω στ' 116: εἶχε δὲ αὐτὴν ἀπε..... (κενὸν μέχρι τοῦ: ιβ') 117: μετὰ τὸν Γενάριον κενὸν 19: λείπει τὸ πολλὰ 121: λείπει τὸ μῆναν 135: ἥως τοῦ Χασάνη τὸν τόπον (ἀντί: ἡγουν τ' Οὐζοῦ Χασάνη τὸν τόπον τοῦ κώδ. 382).

Τὸ χρονικὸν ὑπ' ἀρ. 9 κατὰ μέγα μέρος ἀναφέρεται εἰς τοὺς τελευταίους Παλαιολόγους καὶ τοὺς συγχρόνους Τούρκους, προέρχεται δὲ πιθανῶς ἀπὸ σύγχρονον χρονόγραφον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀργότερα προσετέθησαν ὀλίγα νεώτερα γεγονότα, τὰ περὶ σουλτάνου Μπαγιαζήτ τοῦ Β' (στ. 115 κέξ.).

Ὁ Σπ. Λάμπρος εἶχε συντάξει καὶ ὑπόμνημα εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 9 χρονικόν, τὸ ὁποῖον παραθέτω ἐνταῦθα.

Στ. 1: *Ἔτους ,στϚλβ' (Νοεμβρίου ιε' κατὰ στ. 4): 1423 συνέβη ἡ ἀναχώρησις Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου ὅχι διὰ τὴν ἐν Ἰταλίᾳ σύνοδον, ἀλλ' εἰς Οὐγγαρίαν. Ἰδ. Φραντζῆν 118,7 ὅστις ἔχει τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν [τὸ ὑπ' ἀρ. 1 χρονικὸν στ. 16 σημειώνει 14 Νοεμβρίου 6932].*

στ. 3: *Ὀκτωβρίου κ'. Ἡ ἡμέρα τὸ πρῶτον ὀρίζεται ἐνταῦθα. Παρὰ Φραντζῆ (118,23): ἐν δὲ τῷ τέλει τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ ,στϚλγ' ἔτους ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πόλιν.*

στ. 5: *[,στϚ]λη' = 1430 ἐποίησεν συμπεθερίᾳ ὁ δεσπότης Κάρλος (Τόκκος Α'). Ἀλλ' οὗτος εἶχεν ἀποθάνει τὸν Ἰούλιον τοῦ 1429 (Φραντζῆ 154,1: τῷ δ' αὐτῷ Ἰουλίῳ μηνὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτους ,στϚλζ') ἀπέθανε καὶ ὁ δεσπότης Κάρλος εἰς τὰ Ἰωάννινα. Ὁ δὲ γάμος τοῦ Κωνσταντίνου μετὰ τῆς ἀνεψιᾶς τοῦ Καρόλου καὶ θυγατρὸς Λεονάρδου [Μαγδαληνῆς] Θεοδώρας ἐτελέσθη πρὸ τῶν Πατρῶν κατὰ Ἰούλιον 1428 (Hopf 86, σ. 83).*

στ. 8: *καὶ ἐπῆραν τὰ Ἰωάννινα οἱ Τοῦρκοι. Ὁρθῶς ἔχει. Τῷ 1430 ἔγινεν ἡ παράδοσις τῶν Ἰωαννίνων. Ἰδ. Σπ. Λάμπρου, Ἱστορικὰ μελετήματα σ. 171.*

στ. 10: *τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς Ἀμουράμπει τὴν Θεσσαλονίκην=1430. Ἐχει ὀρθῶς: Ἐννάτην ἤγε καὶ εἰκοστὴν ὁ Μάρτιος τότε, ἔτος δὲ τριακοστὸν ὄγδοον πρὸς τῷ ἑξακισχιλιοστῷ ἑννακοσιοστῷ ἐνεσιτήκει. Ἰωαν. Ἀναγνώστ. ἐκδ. Bonn 507,2 Ἰδ. καὶ Φραντζῆν 156,3.*

στ. 12: *Ἰουλίον. Ἀλλ' ἡ ἄλωσις Πατρῶν ἔγινε Μαῖον (Φραντζ. 156,7) ἢ Ἰούνιον 1430, ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ἄλλο χωρίον τοῦ Φραντζῆ 147,18.*

στ. 13: *Φιαλίτην*. Ἡ ἐρμηνεία τῆς λέξεως ζητητέα εἰς τὴν διήγησιν τοῦ Φραντζῆ σ. 145, 2, ἔνθα αἱ λέξεις: *ἐκεῖ ἱστάμενος τὴν φιάλην ἔχων καὶ τοὺς σιδήρους τοῖς ποσὶ*. Ἀξιοπαρατήρητος ἡ γραφή τοῦ κώδικος P: *εἰς τὴν κεφαλὴν ἱστάμενος ἔχων καί, ἣτις ὁδηγεῖ [εἰς τὸ συμπέρασμα] ὅτι πρέπει νὰ γράψωμεν ἴσως ἱστάμενος καὶ ἔχων τὴν φιάλην εἰς τὴν κεφαλὴν*. Φιάλη εἶναι εἶδος καλύμματος τῆς κεφαλῆς, ἴσως κουκούλλας μοναχικῆς. Ἐκ ταύτης δὲ τῆς λέξεως τὸ Φιαλίτης ἴσως πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ ἔπειτα μοναχικοῦ βίου τοῦ Φραντζῆ.

στ. 14: Ἡ χρονολογία [στ 2] νὰ ἢ ἐν τῇ ᾧα τοῦ χρονικοῦ προστεθειμένη ἔσφαλται, ἐπειδὴ ἡ ἄλωσις τῆς Γλαρέντζας ὑπὸ τῶν Καταλωνίων ἐγίνε συγχρόνως μὲ τὰ προηγούμενα γεγονότα, ἥτοι τὸ 1430 καὶ δὴ τὸν αὐτὸν μῆνα Ἰούλιον (17 Ἰουλίου), εἰς ὃν ἀναφέρεται ἡ προηγούμενη παράγραφος (στ. 12-13). Ἰδ. Φραντζ. 156,8 καὶ πβ. Χαλκοκονδ. 241, 10.

στ. 16: *Ἀπέθανεν ὁ αὐθέντης Ἀντώνι Τελατζιόλας (= Ἀντώνιος Α' Ἀτζαγιώλης) 1435 τὸν Ἰούνιον: κατ' ἀρχὰς τοῦ θέρους τοῦ ,στ 2μγ' ἀπέθανεν καὶ ὁ τῶν Ἀθηνῶν αὐθέντης καὶ Θηβῶν... Ἀντώνιος Λαντζιόλης ὁ Κομνηνός*, Φραντζ. 159,3.

στ. 17: Ἐχει ὀρθῶς τὸ ,στ 2νγ', διότι ἡ μάχη τῆς Βάρνης καὶ ὁ φόνος Λαδισλάου ἐγένετο 11 Νοεμβρίου 1444.

στ. 19: ,στ 2νε' Νοεμβρίῳ κ' (=1446). Τὸ ἔτος ἔχει ὀρθῶς. Κατὰ Φραντζῆν (202, 19) ὁ Ἀμουράτ ἤλθε κατὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τῇ 27 Νοεμβρίου καὶ ἐξεπόρθησε τὸ τεῖχος τῇ 10 Δεκεμβρίου. Πβ. καὶ χρονικὸν ὑπ' ἀρ. 27 (=χρονικὸν μετὰ Δούκαν στ. 77).

στ. 23: ,στ 2νστ' κατ' Ἰούλιον ἀπέθανε ὁ Θεόδωρος Παλαιολόγος, κατὰ Φραντζῆν (203, 20), ὅστις προσθέτει καὶ τὴν ἐν τῇ μονῇ Παντοκράτορος ταφὴν αὐτοῦ (πβ. καὶ Χαλκοκ. 341,9 ἄνευ χρονολογίας).

στ. 25: Πρὸ τοῦ Νοεμβρίου ἔπρεπε νὰ τεθῇ ,στ 2νζ'. Κατὰ Φραντζῆν (σ. 203,17) ὁ θάνατος Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου *τῇ λὰ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς τοῦ ,στ 2νζ' ἔτους (1448)*, ἡ δὲ ταφὴ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος *τῇ πρώτῃ Νοεμβρίου*. Τὰ ἔτη, οἱ μῆνες καὶ αἱ ἡμέραι τῆς ὅλης ζωῆς συμφωνοῦσι, ἀλλ' οὐχὶ καὶ αἱ τῆς αὐτοκρατορίας· ὁ Φραντζῆς λέγει (σ. 203, 21): «αὐτοκρατορήσας ἔτη εἴκοσι τρία, μῆνας τρεῖς καὶ ἡμέρας δέκα».

στ. 28: *ἐδιέβη ὁ δεσπότης... εἰς τὴν Πόλιν καὶ εἰς τὴν Καλλιπόλιν*. Πβ. Φραντζῆν 204,5.

στ. 33: *καὶ ἤλθαν εἰς τὸν Μηζηθρᾶν εἰς τὰς σι' τοῦ Ἰανουαρίου*. Ὁμοίως χρονολογεῖ ὁ Φραντζῆς 205, 19 πλὴν κώδικος P ὅπου *ιστ'*.

στ. 35: *Σεπτεβρίου εἰς τὴν πρώτην*. Κατὰ Φραντζῆν (206,7): *καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ ἐξελθὼν τῆς πόλεως ὁ προορηθεὶς δεσπότης κὺρ Θωμᾶς ἀπῆλθεν εἰς Πελοπόννησον. Τῇ δὲ πρώτῃ Σεπτεμβρίου τοῦ ,στ 2νε' (γρ. ,στ 2νγ') ἐξῆλθε καὶ ὁ δεσπότης ὁ Πορφυρογέννητος κὺρ Δημήτριος, καὶ ἀπῆλθε κακεῖνος εἰς Πελοπόννησον*.

στ. 37: [στ 2]νθ' Σεπτεμβρίου εἰς τὰς ι' (1450). Ἀλλ' ὁ Ἀμουράτ ἀπέθανε κατὰ Φεβρουάριον (Φραντζ. 210, 19). Διορθουμένου μόνον τοῦ μηνός, τὸ ἔτος ἔχει ὀρθῶς, διότι Φεβρ. 6959 = 1451 (πβ. καὶ τὰς λοιπὰς παρὰ Muralt παραπομπάς).

στ. 40: Καὶ παρὰ Φραντζῆ (σ. 236,8) ἡ αὕτη χρονολογία τῆς γεννήσεως τοῦ Ἀνδρέου Παλαιολόγου.

στ. 42: *Ἀπριλίου δ'*. Ἡ χρονολογία αὕτη συμπίπτει μόνον μετὰ τῆς ἐκθέσεως τῶν τριῶν ἐμπόρων παρὰ Martene. Anecd. I 1819. Αἱ ἄλλαι πηγαὶ παραλλάσσουν ὥς πρὸς τε τὴν χρονολογίαν ταύτην καὶ τοὺς ἀριθμοὺς τῆς στρατιᾶς. Ἰδ. Muralt σ. 880,16. Πρὸς τὸν ἀριθμὸν 200 000 πεζικῆς στρατιᾶς τοῦ Μωάμεθ ἐν μέσῳ τῆς μεγάλης διαφωνίας τῶν πηγῶν συμφωνεῖ μόνον ὁ Φλωρεντῖνος Tedardi (παρὰ Mijatovich σ. 137).

στ. 45: Ὡς πρὸς τὸ κατάστιχον ἰδ. τὰ παρὰ Φραντζῆ σ. 240,19. Πρὸς τὸ χωρίον ἐκεῖνο κατὰ μέγα μέρος συμφωνεῖ ὁ ἄλλως ὥς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν Τούρκων ἀφιστάμενος χρονογράφος. Ἄν

δὲ πηγὴ τοῦ χρονικοῦ εἶναι πράγματι ὁ Φραντζῆς, παρατηρητέον μὲν ὅτι ἀντὶ τοῦ ἑπτακοσίου ὁ Φραντζῆς ἔχει ἑννεακοσίους, διορθωτέον δὲ τὰ τοῦ χρονικοῦ μεόλους σ' εἰς μόλις β'. (Φραντζῆς: *ἀνευ τῶν ξένων μόλις ὄντων χιλιάδων δύο*).

στ. 70: Ριόλον=Ρίον;

10

Τὸ ὑπ' ἀρ. 10 χρονικὸν εὐρέθῃ εἰς δύο ἀντίγραφα, τὸ ἐν τοῦ Α. Π. Κεραμέως, καὶ τὸ ἕτερον τοῦ Σπ. Λάμπρου, ὅμοια πρὸς τὸ πρῶτον τὸ ἐτοιμασθὲν διὰ τὸ τυπογραφεῖον. Ὁ γράψας τὸ χρονικὸν ἀντέγραψε δύο τμήματα ἐξ ἄλλων παλαιότερων χρονικῶν, προσέθηκε δὲ καὶ σύγχρονα γεγονότα. Ἡ ἀπὸ στ. 1-32 χρονολογία 24 Τούρκων σουλτάνων φθάνει μέχρι τοῦ Ἀχμέτ τρίτου (1703-1730) συγχρόνου τοῦ γράψαντος. Ἀπὸ τοῦ στ. 61-96 δημοσιεύεται παλαιότερον χρονικὸν μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Μονεμβασίας (1540), εἰς τοῦτο δὲ προσετέθη καὶ ἐνθύμησις περὶ τῆς νέας καταλήψεως τῆς Πελοποννήσου ὑπὸ τῶν Τούρκων (1715). Οἱ στ. 36-60 ἀναφέρονται εἰς σύγχρονα γεγονότα καὶ ὁμιλοῦν περὶ βεζύρηδων καὶ πατριαρχῶν. Ὁ γράφων ὁμιλεῖ καὶ περὶ ἑαυτοῦ (στ. 47 καὶ 50), ἦτο δέ, φαίνεται, πατριαρχικὸς ἀξιωματοῦχος. Καὶ οἱ στ. 101-103 ἀναφέρονται εἰς σύγχρονα γεγονότα.

Ἐκ τῶν ἀντιγράφων δὲν φαίνεται ἂν τὰ χρονικὰ ταῦτα ἐγράφησαν διὰ διαφόρου χειρὸς. Μόνον περὶ τῶν στ. 101-103 καὶ στ. 58-60 λέγεται τοῦτο. Οἱ περὶ συγχρόνων γεγονότων στίχοι 36 κἑξ. εἶναι εἰς τὴν ἀρχὴν τετραραγμένοι καὶ ἐτυπώθησαν κακῶς.

Ὁ Τζόρλης (κακῶς ἐτυπώθη Τζόρτζης, βλ. διορθωτέα) εἶναι πιθανῶς ὁ Τζόρλουλη-Ἀλῆ πασᾶς (βλ. Ὑψηλάντου, Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν σ. 263), ὁ δὲ Καλαϊλῆς (βλ. διορθωτέα) πιθανῶς ὁ Καλαϊλῆς Ἀχμέτ πασᾶς (βλ. Ὑψηλάντου ἐνθ' ἄνωτ. σ. 244).

Τὰ περὶ συγχρόνων γεγονότων σημειώματα στίχ. 36-60 ἐτυπώθησαν ὑπὸ τοῦ Σπ. Λάμπρου καὶ εἰς τὸν Νέον Ἑλληνομνήμονα 7, 207-8. Εἰς τὰ χειρόγραφα τῶν Βραχέων Χρονικῶν ὑπάρχει ἰδιόγραφον τοῦ Λάμπρου, καθ' ὃ ἔγινεν ἡ τύπωσις καὶ τὸ ὅποιον ἔχει μερικὰς παραλλαγὰς ἀπὸ τὸ χειρόγραφον τοῦ χρονικοῦ ὑπ' ἀρ. 10, τὸ ὅποιον εἶναι τοῦ Α. Παπαδ. Κεραμέως καὶ τὸ σύμφωνον πρὸς αὐτὸ ἄλλο ἀντίγραφον τοῦ Λάμπρου. Οὕτω ἐτυπώθη εἰς τὸν Ν. Ἑλληνομνήμονα Ὁσμὰν ἀντὶ τοῦ ἐν στ. 37 Οὐμάν (;). Ὁ στ. 40: *ἔγινεν ὁ Ἰσοῦφ πασιᾶς Γενιτζὰρ ἀγᾶς δέκα μ(ῆ)νας* ἐτυπώθη εἰς τὸν Ν. Ἑλληνομνήμονα *ἔγινε βεζήρης ὁ Ἰσοῦφ πασιᾶς, γενήτζαράγας δέκα μέραις*. Παρὰ τὰ δύο ἀντίγραφα τοῦ χρονικοῦ ἐτυπώθη εἰς τὸν Ν. Ἑλλ. «,αψιγ' ὄντος μουλᾶ Ἀδριανοῦ» ἀντὶ τοῦ ἐν στ. 47 «ὄντος μου ἐν Ἀδριανοῦ». Οἱ στ. 47-50 πρέπει νὰ τυπωθοῦν ὡς ἑξῆς:

,αψιγ' ὄντος μου ἐν Ἀδριανοῦ Νοεμβρίῳ ια' ἔγινεν αὐθις ὁ Κυπριανὸς πατριάρχης ἐξωσθέντος τοῦ Κυρίλλου καὶ διὰ τὴν φιλάργυρον αὐτοῦ γνώμην εἰσέχθη ὁ τρις ἐπίσκοπος Κοσμάς ὄντος μου ἐν Κωνσταντίνου πόλει ,αψιδ' μηνὶ Μαρτίῳ.

Ἡ γενομένη εἰς τὰ Βραχέα Χρονικὰ τύπωσις συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἀντίγραφα δὲν ὑπῆρξεν ὀρθή.

Τὸ ἐν στ. 59: *ἐν Ἀδριανοῦ* ἐτυπώθη εἰς τὸν Ν. Ἑλλ. *ἐν Ἀδριανουπόλει*.

12-13

Τὰ χρονικά 12-13 ἐγράφησαν εἰς τὴν Μονεμβασίαν ὑπὸ λογίων πιθανῶς μελῶν τῆς οἰκογενείας τῶν Λικινίων. Εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 12 χρονικὸν λέγεται ὅτι «(τὸ 1594) ἔπιασε τὸ θανατικὸν ἐδῶ εἰς τὴν κακορίζικη Μονεμβασία καὶ... κράτησε χρόνους ε'». Εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 13 ἀναφέρονται περισσότερα γεγονότα περὶ Μονεμβασίας, καθὼς καὶ περὶ Βενετίας, τὴν ὁποίαν, φαίνεται, γνωρίζει ὁ γράφων. Αἱ τελευταῖαι ἀναφερόμεναι χρονολογίαι εἶναι τοῦ 1610 καὶ 1606, ὥστε περὶ τοὺς χρόνους τούτους ἐγράφησαν τὰ σημειώματα.

Τοῦ ὑπ' ἀρ. 12 χρονικοῦ ἐξέδωκεν ὁ Μ. Γεδεὼν διάφορα μέρη εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν τ. 3 (1882-3) σ. 202 κέξ. Σημειῶνω διαφόρους γραφὰς εἰς τὰ ἐκδοθέντα ὑπὸ Γεδεὼν τμήματα: στ. 7 *βοτάνας* στ. 59: *ἔπιασε* (ἀντὶ τοῦ ἔσπιασε παρὰ Λάμπρῳ) στ. 103: *λόγιασε* (ἀντὶ: λόγια). Στ. 108-9 ἔχει παρὰ Γεδεὼν ὡς ἐξῆς: καὶ ἄφησαν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τους ἐκεῖ.

Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀρ. 13 χρονικοῦ ἐδημοσίευσεν ὁ Γεδεὼν εἰς τὴν Ἐκκλ. Ἀλήθ. 3, 203 ὀλίγα μόνον τμήματα, τὰ ἀρχαιώτερον γεγραμμένα, τὰ ὁποῖα προέρχονται βεβαίως ἀπὸ ἰδιαίτερον χρονογράφον, ὃχι τὸν γράψαντα τὰ λοιπὰ δημοτικώτερα κείμενα. Αὐτόθι δημοσιεύονται ὡς ἐξῆς οἱ στ. 15-19: *Οὐ τὸ πολὺ ἐν μέσῳ, ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει, εἰς τὰς κδ' τοῦ ἄνω εἰρημένου μηνὸς Νοεμβρίου, παρέδωκαν καὶ τὴν πόλιν Μονεμβασίαν, ἡμέρα δ' ὦρα α' τῆς ἡμέρας τοῦ αὐθεντοῦ Γιανὶς μπεῖ σούμπαση καὶ ὑπετάγησαν αὐταὶ αἱ δύο πόλεις αἱ ἄνω εἰρημέναι τῷ μεγάλῳ τῷ αὐτῷ καιρῷ σουλτάνῳ Σολαϊμάνῃ καὶ ἦκται ἅπας ὁ Μορέας [ὑπὸ] μιᾷ χειρὶ καὶ ἐμονάρχησεν ἅμα.*

14

Κατὰ σημείωμα τοῦ Α. Παπ. Κεραμέως περιεχόμενον εἰς τὸν φάκελλον τῶν Βραχέων Χρονικῶν οὗτος ἐξέδωκεν ἐκ κώδικος τῆς Σμύρνης εἰς τὴν ἐφημερίδα Ἀμάλθειαν Σμύρνης τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1874 (ἀρ. 2075) τὰ περὶ κτίσεως Κ/πόλεως καὶ περὶ αὐθεντῶν Τούρκων τμήματα. Ὁ κώδιξ Σμύρνης ἔχει ἀσημάντους παραλλαγὰς καὶ τινὰς παραλείψεις. Δὲν μνημονεύει π. χ. τὴν ἄλωσιν τῆς Μυτιλήνης (στ. 42: «ἔτους ,ςϞοβ' μηνὶ Ἰουλίῳ ια' ἐπῆραν τὴν Μυτιλήνη»). Λεπτομερέστεραι εἶναι μόνον αἱ εἰδήσεις περὶ Βελιγραδίου τὰς ὁποίας ἀναδημοσιεύω:

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ζλ' μηνὶ Ἰουλίῳ ἔκαμεν ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνῃς φοσᾶτα καβαλαρέων καὶ πεζῶν χιλιάδας ἑκατὸν καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Οὐγγαρίαν καὶ ἐπολέμησε τὸ Ἀμπελογράδι καὶ εἰς τὰς β' τοῦ Αὐγούστου ἔλαβεν αὐτὸ καὶ πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν.

Τὸ σημείωμα ὑπάρχει καὶ εἰς τὸ συγγενὲς ὑπ' ἀρ. 24 χρονικὸν στ. 35-38.

18

Τὸ χρονικὸν 18 ἀπετελέσθη ἐκ τμημάτων διαφόρων χρόνων, τὰ ὁποῖα ἐν μέρει ὑπάρχουν καὶ εἰς ἄλλους κώδικας καὶ ἐδημοσιεύθησαν ἤδη. Οἱ στίχοι 4-11 ὑπάρχουν καὶ

εἰς κώδικα Παρισινόν, ἐδημοσιεύθησαν δὲ μετὰ τὸ Χρονικὸν Πασχάλιον (τ. 2 σελ. 254) καὶ πάλιν ὑπὸ τοῦ Λάμπρου εἰς Ν. Ἑλληνομν. 7, 152. Τὰς παραλλαγὰς τοῦ κειμένου βλέπει ὁ βουλόμενος παρὰ Λάμπρῳ. Περὶ τῶν τειχῶν τῆς Κορίνθου καὶ τῶν σχετικῶν εἰδήσεων ἔγραψεν ἰδίαν μελέτην ὁ Σπ. Λάμπρος εἰς τὸν Ν. Ἑλληνομνήμονα τ. 2, 435 κέξ. καὶ τ. 4, 20 κέξ. Ἡ ἀναφερομένη εἰς τὸ χρονικὸν σημείωμα ἐπιγραφὴ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἀνευρέθη καὶ ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀνδρ. Σκιᾶ εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἐφημερίδα 1893 σ. 123, ἔχει δ' οὕτω :

† Φῶς ἐκ φωτός, Θεὸς | ἀληθινὸς ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ | φυλάξῃ τὸν αὐτοκράτορα | Ἰουστινιανὸν καὶ τὸν | πιστὸν αὐτοῦ δοῦλον | Βικτωρῖνον ἅμα τοῖς | οἰκοῦσιν ἐν Ἑλλάδι τοὺς (!) κατὰ Θεῶν ζῶντας †. Τὸ σημείωμα λοιπὸν τοῦ ὑπ' ἀρ. 18 χρονικοῦ ὡς καὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 23 δὲν ἀποδίδει ἀκριβῶς τὴν ἐπιγραφὴν. Τὸ ὑπ' ἀρ. 23 σημείωμα ἔχει πηγὴν τὸν Φραντζὴν ἔκδ. Bonn. σ. 108.

Οἱ στ. 12-16 ἐξεδόθησαν καὶ ἐκ τοῦ ἀνωτέρω Παρισ. κώδικος (σήμερον 2622) ὑπὸ τοῦ Λάμπρου εἰς τὸν Ν. Ἑλληνομνήμονα 7, 149 καὶ ἔπειτα εἰς τὰ Παλαιολόγια 3, 360, ὅπου καὶ ἄλλα σημειώματα περὶ τοῦ Μανουὴλ Παλαιολόγου.

19

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 19 χρονικὸν (ὅπως καὶ τὸ συγγενὲς ὑπ' ἀριθ. 27) ἔχει πολλὰς εἰδήσεις περὶ Πελοποννήσου καὶ ἐγράφη πιθανῶς εἰς τὴν μονὴν τῶν Ταξιαρχῶν. Περὶ τοῦ «ἀνακαινιστοῦ» τῆς μονῆς ταύτης Τζερνοτᾶ βλ. Νεκταρίου, πατριάρχου Ἱεροσολύμων, Ἐπιτομὴ τῆς Ἱεροκοσμικῆς Ἱστορίας 1729 σ. 432. Ὁ «Τζερνοτάμπεης», ὡς λέγεται αὐτόθι, ἐβοήθησε καὶ τὴν μονὴν Σινᾶ κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ σουλτὰν Σελήμ εἰς Αἴγυπτον. Τινὰς εἰδήσεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19 (καὶ ὑπ' ἀριθ. 27) χρονικοῦ ἔχει καὶ τὸ δημοσιευθὲν ὑπὸ Ν. Βέη εἰς τὸ περιοδικὸν Ἀκρίτας 1 (1904) σ. 61 βραχὺ χρονικόν.

27

Μέρος τοῦ ὑπ' ἀρ. 27 χρονικοῦ, τὸ μέχρι τοῦ στίχου 126 ὑπάρχει καὶ εἰς τὸν Παρισ. κώδ. 1775 φ. 1 κέξ. Σημειῶ τὰς κυριωτάτας παραλλαγὰς τοῦ ἀντιγράφου Λάμπρου. Τὸ βραχυγραφικὸν ἐγέγων ἀπαντᾷ συχνὰ ἀναλελυμένον ἐγεγώνει, ἀλλ' ἅπαξ καὶ ἐγένετο. Στ. 16: πρὸ τοῦ ἦλθεν προστίθεται ἡ χρονολογία: Ὀκτωβρίου κε'. Στ. 17: σημειοῦται ὡς χρονολογία τοῦ δευτέρου θανατικοῦ τὸ ἔτος ,σιωσα', ὅπως καὶ εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 19 χρονικὸν στ. 11. Στ. 20: ὡς χρονολογία τοῦ τετάρτου θανατικοῦ σημειοῦται τὸ ἔτος ,σιωή', ὅπως καὶ εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 19 χρονικὸν στ. 11. Στ. 26: ἐπῆγαν καὶ ἐπήρασιν. Στ. 31: προστίθεται μετὰ τὸ ἔτος τὸ ἰνδικτιῶνος ε'. Στ. 31: ὁ Γιαγουπασᾶς καὶ ὁ Ταμουρτάσης. Στ. 34: Ναύπλιον. Στ. 37: προστίθεται εἰς τὸ ἔτος καὶ τὸ Ἰουνίου κδ'. Οἱ στ. 38-39 παραλείπονται εἰς τὸ ἀντίγραφον τοῦ κώδ. Παρισ. 1775. Στ. 50: νάρθηξ. Στ. 52: πύλαι. Οἱ στ. 61-64 παραλείπονται εἰς τὸ ἀντίγραφον τοῦ κώδ. παρισ. 1775. Μετὰ τὸν στ. 68 προστί-

θεται: ἔτους ,σιϙμθ' ἐγγόνει τὸ δεύτερον θανατικόν. Στ. 75: *Μορέως*. Στ. 77: μετὰ τὸ ἔτος προστίθεται: *ἰνδικτ. ι'*. Στ. 78: μετὰ φωσάτου ,α^δ ξ' (ἦτοι χιλιάδων ξ'). Στ. 80: μάχης. Στ. 87: ὁ ἄθεος ἀμηνῶς τῶν *Τούρκων* ὁ Ἀμουράτπακης (;). Στ. 89: ζητεῖν πάκτα τὴν *Κωνσταντινούπολιν*. Στ. 93: καὶ παραχωρήσει θεοῦ παρέλαβεν αὐτήν. Ἡχμαλωτίσθη δὲ ἡ μεγαλόπολις ἀθλία *Κ/πολις* παρὰ τοῦ ἀσεβοῦς καὶ ἀθέου ἀμηνῶς τοῦ *Τζαλαπῆ* μηνὶ *Μαῖω* κθ' ἡμέρᾳ τρίτῃ τῷ ,σιϙξα' ἔτει *ἰνδ. α'*. Στ. 99: τῶν *Μουσουλμάνων* καὶ ἀθέων *Τούρκων* ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν καὶ παρέλαβε τὸν *κουλᾶν Τοῦρκος* ὁ Ἀμάρμπεης. Στ. 101-2: ἀκρόδρνα· καὶ ἐστενοχωρέθη πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ τῆς πείνης· ἤφεραν δὲ τὸ πεντάλιτρον τὸ σιτάρι πέρπυρα τριάκοντα καὶ οὐχ εὗρίσκειτον· καὶ ἐγένετον πείνα πολλή. Στ. 103: τῷ ,σιϙξστ' μηνὶ *Μαῖω* ἦλθεν *Τοῦρκος* ἀμηνῶς ὁ *Τζαλαπῆς* μετὰ πλήθους φωσάτου χιλιάδων ξ' εἰς τὸν *Μορέαν* καὶ παρέλαβεν τὴν *Πάτραν*, τὸ *Μουχλίν*, καὶ *Αὐγούστου* εἰς τὰς σι' παρέλαβεν τὴν *Κόρινθον* καὶ ἔβαλεν εἰς αὐτήν *Μουσουλμάνους* εἰς φύλαξιν. Στ. 106: τῷ ,σιϙξη' ἔτει ἦλθεν ὁ ἀσεβὴς ἀμηνῶς ὁ *Τζαλαπῆς*. Στ. 114: ὁ αὐθέντης τῆς *Βενετίας*. Στ. 115: *Ναύπλιον*. Παραλείπεται ὁ στ. 118: τῷ ,σιϙοε' ἔτει μηνὶ *Μαρτίω* ἦλθεν *Τοῦρκος* ὁ Ἀμάρμπεης. Στ. 121: ὁ ἀσεβὴς ἀμηνῶς Στ. 123: τὴν νῆσον τῆς *Εὐρίπου* καὶ ἐπολέμιζον τὴν χώραν ἡμέρας καὶ νυκτός.

Τὰ χρονικὰ 27 καὶ 19 δίδουν χρονολογίας περὶ θανατικῶν, περὶ τῶν ὁποίων ἐδημοσίευσεν καὶ ἄλλο σημείωμα ὁ Λάμπρος εἰς τὸν Νέον Ἑλληνομνήμονα 7, 142 καὶ τὸ αὐτὸ ἔπειτα ὁ Monsignor G. Mercati ἐν *Studi Bizantini e Neollenici* 3, 226.

30

Εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 30 χρονικὸν στ. 70 προστίθεται νεώτερον σημείωμα περὶ τοῦ φόνου τοῦ νεαροῦ σουλτάνου Ὀσμὰν Β' (1618-22): εἰς 1622 μηνὶ *Μαῖω* ι' στραγγουράρισεν ὁ *Ταούτι* πασᾶς τὸν σουλτὰν Ὀσουλμάνην καὶ ἔβαλεν πάλε τὸν τερβίσην τὸν σουλτὰν *Μουσταφᾶν* βάλλοντάς τον οἱ σπαχῆδες καὶ οἱ γιανιτζάροι ἀπάνω νὰ κάμη τοῦτο ὁ *Ταούτι* πασᾶς. Περὶ τοῦ φόνου τοῦ Ὀσμὰν ὁμιλεῖ συντόμως καὶ τὸ ὑπ' ἀρ. 25 στ. 57 χρονικόν: ἐσκότωσαν οἱ *Τοῦρκοι* τὸν βασιλέαν σ[ουλτὰν] Ὀσουλμάνην ἔτους ,ζρκθ' (1621) ἡμέρᾳ *Παρασκευῇ*. Ἐπίσης τὸ ὑπ' ἀρ. 21 στ. 90: τὸν ἐσκότωσαν (τὸν Ὀσμὰν δηλ.) οἱ *Γιανιτζάροι* καὶ οἱ σπαχῆδες μέσα εἰς τὸ *σαράϊ*. Ὁ σκοτωμὸς τοῦ Ὀσμὰν ἔκαμεν ἐντύπωσιν καὶ εἰς τοὺς Χριστιανούς καὶ δι' αὐτὸ ἔχομεν καὶ ἄλλα σημειώματα περὶ αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα συγκεντρώνω ἐνταῦθα, ἐφ' ὅσον μοῦ εἶναι γνωστά.

Ὁ Λάμπρος ἐδημοσίευσεν εἰς τὸν Ν. Ἑλληνομνήμονα 7, 187 ἐκ κώδικος τῶν Ἰβήρων τὰ ἐξῆς: ... βασιλεύοντος τότε ἐκ τῆς Ἀγαρ ὁ σουλτὰν *Μαράτης* τοῦ σουλτὰν Ἀχμέτη ὁ υἱός, τοῦ σουλτὰν *Οὐσμάνη* ὁ ἀδελφός, ὁποῦ τὸν ἐσκότωσαν οἱ *ανιτζάροι* καὶ οὐχὶ μόνον τὸν βασιλέαν τοὺς ἐσκότωσαν, ἀλλὰ καὶ τὸν *βεζίρην* καὶ *ηανιτζάραγαν* καὶ ὄλους τοὺς πασάδες καὶ *μεησιτάνους* καὶ ἔγινεν εἰς αὐτοὺς τὸν χρόνον ἐκεῖνον πολλὴν καταδίκην καὶ ἔβαλεν ἀντ' αὐτοῦ βασιλέα τὸν σουλτὰν *Μουσταφᾶν* *λολὸν ὄντα* καὶ *πεπλανημένον* (πβ. καὶ

σ. 186). Ὁ Λάμπρος ἐπίσης ἐδημοσίευσεν ἐκ τοῦ χρονικοῦ τοῦ Παπᾶ Συνοδινοῦ εἰς τὸ Δελτίον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας (2,646) τὸ ἐξῆς σημείωμα: τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὸν Μάϊον μῆναν (=1622) ἔκαμαν ἐπανάστασιν ὅλοι οἱ γιανιτζάροι καὶ οἱ σπαχῆδες καὶ ὅλη ἡ Πόρτα κατὰ τὸν σουλτὰν Ὁσμάνη, καὶ ἔκαμαν τέρατα καὶ σημεῖα καὶ ἐχάλασαν τὸν βεζίρη καὶ ἐπνιξαν καὶ τὸν σουλτὰν Ὁσμάνη. Καὶ ἔκαμαν αὐτὴν τὴν μεγάλην παρανομίαν ὅπου ποτέ τους εἰς τὸ γένος τους δὲν τὸ ἔκαμαν. Κρῖμα εἰς αὐτοὺς καὶ κρῖμα εἰς τὸν βασιλέα τὸν νεούτζικον καὶ ἔμμορφον· πρέπον εἶναι ὅλοι μας νὰ τὸν λυπηθοῦμεν.

Λεπτομερέστερον εἶναι τὸ σημείωμα, τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσεν ἐκ τοῦ κώδικος 162 τῆς Βιβλιοθήκης Χίου εἰς τὰ «Ἑλληνικά» (1,62): Ἐν ἔτει ,αχκβ' (1622) Μαΐῳ ἡ' τὸν σουλτὰν Ὁσμανὲν τὸν ἐπνιξαν οἱ Σπαογλάνιδες καὶ οἱ Γιανιτζάροι μέσα εἰς τὸ σαράϊ του· ἀκόμη ἔκοψαν κομμάτια καὶ τὸν Τίλαβερ πασιᾶ καὶ τὸν Χουσεῖν πασιᾶ ὅπου ἦτον Μπεγλέρ-μπεης προλαβὼν δύο χρόνους καὶ ἦρθεν εἰς τὰ Τρίκκαλα. Ἀκόμη ὑπῆγαν καὶ εἰς τὸ σαράϊ τοῦ Μπακοῦ-πασιᾶ νὰ τὸν πιάσουν καὶ αὐτὸς ἔφυγεν καὶ εἶπαν πῶς ὑπῆγεν εἰς τὴν Τζεζάιρο καὶ ἐγλύτωσεν καὶ τὸ σαράϊ του τὸ ἐδιαγούμισαν οἱ Σπαογλάνιδες μὲ τοὺς Γιανιτζάρους. Ἀκόμη ἐσκότωσαν ἕως ἐβδομηντα ὀνομάτους μεγάλους ἀνθρώπους τοῦ σουλτὰν Ὁσμανὲν, φίλους καὶ συμβουλάτορας καὶ ὕστερα πολὺν διάγουμαν ἔκαμαν εἰς αὐτοῦν τὰ σπίτια καὶ εἰς τὴν Κ/πολιν. Καὶ ὕστερα ἔβαλαν τὸν σουλτὰν Μουσταφᾶν.

Ἡ συγκέντρωσις τῶν σημειωμάτων δεικνύει ὅτι δὲν εἶναι ταῦτα ἄνευ σημασίας καὶ διὰ τὴν τουρκικὴν ἱστορίαν, παρὰ τὰ διάφορα λάθη των. Περὶ τοῦ φόνου τοῦ σουλτὰν Ὁσμάν πβ. N. Jorga, Geschichte des osmanischen Reiches 3,444.

36

Τοῦ χρονικοῦ τούτου ὑπῆρχε παρὰ τῷ Λάμπρῳ ἀντίγραφον τοῦ Φλωρίδου. Ἐνεκα διαφορῶν ἀποριῶν, τὰς ὁποίας προκαλεῖ τὸ ἀντίγραφον, παρεκάλεσα τὸν ἐν Πάτμῳ μοναχὸν πανοσιολογιώτατον Μελέτιον Μαριόλον νὰ κάμῃ νέαν ἀντιβολὴν τοῦ χρονικοῦ (κῶδ. Πάτμ. 390 σ. 205-206), κατὰ τὴν ὁποίαν προέκυψαν αἱ ἐξῆς διαφοραί: στ. 8: ὡς εὔρον γράφω ἀντὶ τοῦ: ἕτερον γράφω. στ. 11: τὴν πτώσιν οἶμαι δηλοῦσα. στ. 13: Ντε-μηρλέκης; (Εἰς τὸν ἀρ. 37,8 γράφεται Ντεμηρλένης) στ. 18: Φεβρουαρίου γ' στ. 19: Μεχεμέτης στ. 24: Τζέμης στ. 28: ἔτη (ἢ: ἔτει), ἀντὶ τοῦ ἦτοι στ. 29: Σελήμης (ὁμοίως στ. 30 ἀντὶ τοῦ: Σαλήμης) στ. 34: Μεχέμετ (ὁμοίως στ. 34 ἀντὶ τοῦ Μεχάμετ) στ. 36: Μελοᾶχ. Ἐν στ. 39 συμπληρωτέον ἴσως: <λαμβάνει> τὸ Καμάχη.

ΚΩΝΣΤ. Ι. ΑΜΑΝΤΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥ

...

ΒΡΑΧΕΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΒΡΑΧΕΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

1

Κωδ. Roe. 18 Ὁξωνίου φ. 20 β

† Ἔτους , σϞλ'ῶ ἰνδικτιῶνος ιε^{ης} μηνὶ Ἰουνίῳ ι' ἡμέρα Τετράδῃ ὥρα τετάρτη μετὰ
τὸ μεσημέρι ἐπιλάλησεν ὁ Μιχάλπεις τὴν Κωνσταντινούπολιν· καὶ τῇ κ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς
ἡμέραν Σαββάτον ἦλθε καὶ ὁ Ἀμηνᾶς ὁ Μουράτπεις ὥρα ἕκτη μετὰ τὸ μεσημέρι καὶ
τῇ κδ' Αὐγούστου τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος ἐπολέμησεν αὐτὴν ἥτοι τὴν Κωνσταντινούπολιν
ἡμέρα Δευτέρα ὥρα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ μεσημερίου ἕως ὅλης τῆς Δευτέρας μετὰ μεσημέρι, ἥτοι 5
ὥρας δύο. Καὶ τῇ στ' Σεπτεμβρίου τῆς α^{ης} ἰνδικτιῶνος τοῦ , σϞλ'ᾰ^{ου} ἔτους ἡμέρα
Κυριακὴ ἐξηλθεν ἀπεδῶ ὥρα τῆς ἡμέρας ἀρχὴ καὶ τῇ λ^η τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τῆς αὐτῆς
ἰνδικτιῶνος ἡμέρα Τετράδῃ ὥρα ε' μετὰ μεσημέρι ἐπέρασεν ὁ Μουσιαφόπασας(;) ὁ
ἀδελφός του ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἦλθεν ἐνταῦθα καὶ τῇ α' Ὀκτωβρίου τῆς αὐτῆς
ἰνδικτιῶνος ἡμέρα Πέμπτη ὥρα γ' ἦλθε καὶ προσεκύνησεν τῷ αὐθέντῃ ἡμῶν τῷ βασιλεῖ 10
τῷ ἁγίῳ κυρῷ Μανουήλ. Καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὥρα πρώτη μετὰ μεσημέρι ἐγένετο τὸ
νόσημα τὸ τῆς ἡμιπληξίας <εἰς> τὸν αὐθέντην ἡμῶν τὸν βασιλέα τὸν ἅγιον αὐτὸν τὸν κύρ
Μανουήλ. Καὶ τῇ δ' Ἰουλίου τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος διέβη εἰς τὸν Γαλατᾶν ὁ αὐθέντης
κύρ Δημήτριος μετὰ Ἰλαρίωνος Ντώρια. Καὶ τῇ ζ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος
διέβη εἰς τὴν Οὐγκρίαν μετὰ κατέργου ὁ αὐτὸς αὐθεντόπουλος κύρ Δημήτριος. Καὶ τῇ 15
ιδ' τοῦ Νοεμβρίου τῆς β^{ης} ἰνδικτιῶνος τοῦ , σϞλβ^{ου} ἔτους διέβη ὁ βασιλεὺς κύρ Ἰωάννης
μετὰ τῶν βενετικῶν κατέργων ἐν τῇ Φραγκίᾳ. Καὶ τῇ κ' τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς τῆς
αὐτῆς ἰνδικτιῶνος ἡμέρα Κυριακὴ ἐποίησεν ὁ Ἀμηνᾶς ὁ Μουράτπεις ὀρκωμοτικὴν
ἀγάπην μετὰ τῶν αὐθεντῶν καὶ βασιλέων ἡμῶν. Καὶ τῇ ιγ' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς
<<τῆς>> γ^{ης} ἰνδικτιῶνος τοῦ , σϞλγ' ἔτους ἀπῆλθον κάτεργα δύο εἰς τὸ Ἀσπρόκαστρον 20
νὰ ἐπάρωσι τὸν βασιλέαν τὸν ἅγιον κύρ Ἰωάννην καὶ αὐθέντην ἡμῶν. Καὶ τῇ α' Νοεμ-
βρίου τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος ἦλθεν ἐνταῦθα εἰς τὸ ὀσπίτιόν του ὁ ρηθεὶς αὐθέντης ἡμῶν
ὁ βασιλεὺς κύρ Ἰωάννης. Καὶ τῇ κα' Ἰουλίου τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος ἡμέρα Σαββάτον
ὥρα ἀρχὴ τῆς ἡμέρας τέθνηκεν ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενόμενος ἀοίδιμος εὐσεβέστατος
βασιλεὺς ἡμῶν κύρ Μανουήλ, ὁ διὰ τοῦ θείου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετονομασθεὶς 25
Ματθαῖος μοναχὸς καὶ ἐτάφη τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν τῇ σεβασμίᾳ καὶ περικαλλεῖ βασιλικῇ
μονῇ τοῦ παντοκράτορος Χριστοῦ καὶ Θεοῦ.

18 κωδ.: αὐτὸς 21: τὴν βασιλείαν.

Κωδ. 42 τῆς μονῆς Προυσοῦ σ. 915 (ἀντίγραφον Ἰωάννου Τέντε)

Περὶ τῶν βασιλέων ἐν ποίῳ χρόνῳ ἔλαβον τὰ κάτωθεν κάστρη καὶ τὴν βασιλεύουσιν τῶν πόλεων.

Ἐν ἔτει ἀπὸ Ἀδὰμ ,στυνδ' ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τὴν Ἀσίαν εἰς τὴν Θράκην καὶ πρῶτον ἐπῆραν τὴν Καλλίπολιν.

5 Ἀπὸ Ἀδὰμ ,στφλε' ἦτοι 6935, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ 1428 ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην.

Ἀπὸ Ἀδὰμ ,στυοζ' ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν.

Ἀπὸ Ἀδὰμ ,στφξα' ἀπὸ δὲ Χριστοῦ 1453 Μαΐου 29 βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου ἐπαρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις εἰς χεῖρας τοῦ σουλτάνου Μωχαμέτη.

10 Ἀπὸ Χριστοῦ ,αυνζ' ἦτοι 1457 ἔλαβον τὴν Κόρινθον καὶ τὴν Παλαιὰν Πάτραν καὶ τὸ Μονχλὶ καὶ τὴν Καστελανίαν τοῦ Μορέως.

Ἀπὸ Χριστοῦ ,αυξδ' ἦτοι 1464 ἐπαρεδόθη ἡ Ἀθήνα.

Ἀπὸ Χριστοῦ ,αυξστ' ἦτοι 1466 ἐπῆραν τὸ Ἀγγελόκαστρον τῆς Αἰτωλίας.

Ἀπὸ Χριστοῦ ,αυξη' 1468 ἐπῆραν τὸν Μιζιθραῖν.

Ἀπὸ Χριστοῦ ,αυο' ἦτοι 1470 ἀλώθη ἡ Τραπεζοῦντα.

15 Ἀπὸ Χριστοῦ ,αυοβ' ἦτοι 1472 ἐπῆραν τὴν Μυτιλήνην.

Ἀπὸ Χριστοῦ ,αυοη' ἦτοι 1478 ἐπαρεδόθη ἡ Εὐριπος.

Ἀπὸ Χριστοῦ ,αυπγ' ἦτοι 1483 ἀλώθη ὁ Καφᾶς τῆς Αἰγύπτου (;

Ἀπὸ Χριστοῦ ,αυπζ' ἦτοι 1487 ἐπῆραν τὴν Ἀγίαν Μαύραν καὶ Κεφαλληνίαν.

20 Ἀπὸ Χριστοῦ ,αυπθ' ἦτοι 1489 Μαΐου 3 ἀπέθανεν ὁ σουλτάν Μουχαμέτης καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτάν Μπαγιαζίτης ὁ β^{ος}

Ἀπὸ Χριστοῦ ,αυηε' ἦτοι 1495 ἐκτίσθη ἡ Πρέβεζα ὑπὸ τῶν Τούρκων, τὴν ὁποίαν ὕστερον ἐπῆραν οἱ Βενετοὶ ἐν ἔτει 1684 καὶ πάλιν τὴν ἀπένειμαν εἰς τοὺς Τούρκους ἐν ἔτει 1701 διὰ τῆς συνθήκης ὅπου ἔκαμαν ὅτε καὶ τὴν Ναύπακτον ἐγκατέλιπον καὶ πάλιν τὴν Πρέβεζαν τὴν ἔλαβον οἱ Βενετοί, μετὰ δὲ τὴν πτῶσιν τῆς Βενετίας
25 ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος Μπονεπάρτι ἔμεινεν εἰς τὴν ἔξουσίαν τῶν Φραντζέζων καὶ πάλιν ἐν ἔτει 1798 τὴν ἔλαβε δόλῳ ὁ ἐκ Τεπελένης τῆς Ἡπείρου Ἀλῆ πασιᾶς ὁ περίφημος, ὁ ὁποῖος ἀνεκαίνισε τὸ κάστρον καὶ ἄλλα σαρὰγια διὰ κατοικίαν του.

Ἀπὸ Χριστοῦ ,αυηθ' ἦτοι 1499 ἀλώθη ἡ Ναύπακτος, ἣν εἶχον οἱ Βενετοὶ παρὰ τινος Παύλου Σπάτα καὶ πάλιν εἰς τοὺς 1686 τὴν ἀνέλαβον οἱ Βενετοὶ καὶ πάλιν τὴν
30 ἀπένειμαν εἰς τοὺς Τούρκους ἐν ἔτει 1701.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Σεπτεμβρίου ιζ' ἐπροσκύνησαν οἱ Κορωναῖοι καὶ ἐπαρέδωκαν τὸ κάστρον τῆς Κορώνης τοῦ Μορέως.

Ἀπὸ Χριστοῦ ,αφκβ' = 1522 ἐπῆραν τὴν Ῥόδον.

35 Ἀπὸ Χριστοῦ ,αφμ' ἦτοι 1540 Νοεμβρίου 21 ἡμέρα Κυριακὴ ἐπῆραν τὸ Ἀνάπλι τοῦ Μορέως παρὰ τῶν Βενέτων.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Νοεμβρίου κδ' ἔλαβον καὶ τὴν Μονεμβασίαν.

Ἀπὸ Χριστοῦ λαφ' ἔγινεν ἡ αἰχμαλωσία τοῦ Μεσολογγίου καὶ Ἀνατολικοῦ καὶ ἄλλων πολλῶν μερῶν ὑπὸ τῶν Τούρκων.

Εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν τὸ ἡμῖς τῶν Τρικκάλων πυρὶ κατέκαυσαν καὶ εἰς τὴν Λάρισσαν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀχιλλείου κατηδάφισαν, ἣν ὕστερον ὁ Λαρίσης Διονύσιος, νῦν 40 δὲ Ἐφέσου ἀνεκαίνισεν ἐκ βάθρων.

23 κῶδ.: ἔκαμεν.

3

Κῶδ. Lincoln Gr. 10 Ὁξωνίου ιστ' καὶ ιζ' αἰῶνος Ἀπὸ φύλλ. 171α τὸ ἐξῆς χρονικόν

Ἐν ἔτει ,εψηθ' (:) μηνὶ Μαΐου ἐκτίσθη ἡ Κωνσταντινούπολις. Ἐβασίλευον δὲ οἱ Χριστιανοὶ χρόνους ἑννακοσίους ἑβδομήκοντα καὶ πέντε καὶ εἰς τοὺς ,σψια' ἐπῆραν αὐτὴν οἱ Λατῖνοι εἰς τὴν ἡμέραν βασιλέως Μουρτζούφλου καὶ αὐθέντευσεν αὐτὴν χρόνους νθ'.

[φ. 171 β.] Ἐν ἔτει ,σψοθ' βασιλεύοντος κῦρ Μανουὴλ τοῦ Παλαιολόγου ἐχαρί- 5 σατο πάλιν αὐτῷ τὴν βασιλείαν τῆς Πόλεως, ὅθεν καὶ πυρίκαυστοι γεγόνασιν οἱ Λατῖνοι παρὰ Στρατηγόπολιν (:). Ἐβασίλευον χρόνους ρστ' καὶ πάλιν ἐσέβηκαν αὐτοὶ οἱ τῆς Ἁγᾶς καὶ ἐπῆραν αὐτὴν ἐκ τῶν χειρῶν Κωνσταντίνου δεσπότη, ἀστέπτου ὄντος, ὁ σουλτάν Μειμέτης ἐν ἔτει ,σφζα' Μαΐω κθ'.

Ἱστορία τῶν κρατούντων τὴν Κωνσταντινούπολιν

10

Πρῶτον ὁ αὐθέντης ὁποῦ ἀπέρασεν εἰς τὴν Δύσιν ἦτον ὁ Ἀτουμάνογλης καὶ αὐθέντειπε χρόνους κα', μετὰ δὲ τοῦτον αὐθέντευσεν ὁ Ἀρχάνης χρόνους μ'.

Μετὰ τοῦτον ὁ καζὴ Ἀμουράτης χρόνους λ'.

Μετὰ τοῦτον ὁ Ἰλντιζήμ Μπαγιαζίτης χρόνους ιδ'.

Μετὰ τοῦτον ὁ Μουσὴλτζεπης χρόνους η'.

15

Μετὰ τοῦτον ὁ κελεπῆς Μηρσουλεϊμάνης χρόνους γ'.

[φ. 172 α.] Μετὰ τοῦτον ὁ σουλτάν Ἀμουράτμπεης χρόνους λα'.

Μετὰ τοῦτον ὁ σουλτάν Μεεμέτμπεης χρόνους λα'.

Ἐν ἔτει ,ζκ' μηνὶ Μαΐω ἔγινεν ὁ σουλτάν Σελήμης αὐθέντης ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ σουλτάν Μπαγιαζίτη. 20

Τὰ σεφέρια ἅπερ ἔκαμεν ὁ σουλτάν Μεεμέτης. Αὐθέντειπε χρόνους κ' ἔκαμεν σεφέρι εἰς τὴν Καραμανίαν ἐν ἔτει ,σφνη' καὶ εἰς τὸ ,σφνηθ' ἐπῆγεν εἰς τὸ στενὸν τῆς Πόλεως καὶ ἔκτισεν τὸ Νεόκαστρον. Καὶ εἰς τοὺς ,σφζα' ἐπῆρε τὴν Κωνσταντινούπολιν Μαΐου κθ'. Καὶ εἰς τοὺς ,σφζβ' ἐπῆγε τὸν χειμῶνα εἰς τὴν Αἶνον, τὸ δὲ καλοκαίρι εἰς τὴν Σεμέντριαν. Εἰς τοὺς ,σφζγ' ἐπῆγε εἰς τὸ Ἀμπελογράδι καὶ οὐκ ἔλαβεν 25 αὐτό· καὶ εἰς τοὺς ,σφζδ' ἐπῆρε τὸν Μορέαν καὶ τὴν Ἀθήνα. Εἰς τοὺς ,σφζε' ἐπῆγε εἰς τὸ Ἀγ... (:). καὶ δὲν τὸ ἐπῆγεν. Καὶ εἰς τοὺς ,σφζστ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Μορέαν καὶ τὸν

- ἀφάνισεν. |φ. 172 β. | Εἰς τοὺς ,στωξζ' ἐπῆγε πάλιν εἰς τὸ Ἄγ . . . (:) καὶ οὐκ ἔλαβεν αὐτό.
 Εἰς τοὺς ,στωξη' ἐπῆρε τὴν Ἀμαστρον καὶ τὸ Σινώπι. Καὶ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆρε τὴν Θεσσα-
 30 λονίκην ὁ σουλτὰν Ἀμουράτης. Εἰς τοὺς ,στωξθ' ἐπῆγε εἰς τὸν Οὐζοῦν Χασάνη. Εἰς τὸ
 γύρισμα ἐπῆρεν τὴν Τραπεζόνταν. Εἰς τοὺς ,στωο' ἐπῆγε εἰς τὸν Αὐγουλὶ βοηβόντα, καὶ τὸ
 αὐτὸ ἔτος ἐπῆρε τὴν Μυτιλήνην. Εἰς τοὺς ,στωοα' ἐπῆγε εἰς τὴν Μπόζνιαν καὶ ἐπῆρε τὴν.
 Εἰς τοὺς ,στωοβ' ἐπῆγε εἰς τὴν Ἀρβανιτίαν.
 Εἰς τοὺς ,στωογ' ἐπῆγε εἰς τὴν Καραμανίαν. Καὶ εἰς τοὺς ,στωοζ' ἐπῆρε τὴν
 35 Εὐριπον Ἰουλίου ιε'.
 Εἰς τοὺς ,στωοπβ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Ὀζοῦν Χασάνη.
 Εἰς τοὺς ,στωοπγ' ἐπῆρε τὸν Καφᾶ.
 Εἰς τοὺς ,στωοπδ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Μπούγδανον καὶ ἐπῆρε τὰ κάστρα ὅπου ἔκτισαν
 οἱ Οὐγκροί.
 40 |φ. 173 α. | Εἰς τοὺς ,στωοπστ' ἐπῆγεν εἰς τὸ Σκούταρι καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν. Ὑστερον
 ἐπροσκύνησεν.
 Εἰς τοὺς ,στωοπγ' Μαΐω γ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης καὶ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐβασί-
 λευσεν ὁ σουλτὰν Μπαγιαζίτης.
 Τὰ σεφέρια ἅπερ ἔκαμεν ὁ αὐτὸς αὐθέντης.
 45 Ἐν ἔτει ,στωηβ' Ἰουλίου ιδ' ἐπῆγε εἰς τὸν Μπούγδανον καὶ ἐπῆρε τὸ Κελλί. Καὶ
 εἰς τὰς β' τοῦ αὐτοῦ ἐπῆρε τὸ Ἀσπρόκαστρον. Εἰς τοὺς ,ζζ' ἐπῆρε τὸν Ἐπακτον. Εἰς τοὺς
 ,ζη' ἐπῆρε τὴν Μοθοκορώνην καὶ τὸν Ἀναβαρῖνον.
 Ἐν ἔτει ,ζκ' ἐγένεν ὁ σουλτὰν Σελήμης αὐθέντης ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ σουλτὰν
 Μπαγιαζίτη.
 50 Εἰς τοὺς ,ζκβ' ἐπολέμησεν ὁ σουλτὰν Σελήμης τὸν Σοφί' καὶ ἐπῆρεν ἀπὸ τὸν
 τόπον του. Τὸ αὐτὸ ἔτος μηνὶ Νοεμβρίω |φ. 173, β. | ἐπολέμησε μετὰ τοῦ Ἀνατοβλά'
 καὶ ἐπῆρε του ἓνα κάστρο, τὸ Κιαμάχ. Εἰς τοὺς ,ζκδ' ἐπῆγε εἰς τὸ Μισύρι καὶ ἐπῆρε το.
 Ἐν ἔτει ,ζκθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Σελήμης καὶ ἐγένεν αὐθέντης ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης.
 Τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπῆγε εἰς τὸ Ἀμπελογράδι καὶ ἐπῆρε το. Ἐν ἔτει ,ζλ' Δεκεμβρίω κβ'
 55 ἐδιέβη ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης εἰς τὴν Ρόδον διὰ θαλάσσης μὲ ἄρμενα τ' καὶ ἐπῆρε τὴν.
 Ἐν ἔτει ,ζλβ' ἐδιέβη εἰς τὸ Μπέκι καὶ δὲν τὸ ἐπῆρε. Εἰς τοὺς ,ζλστ' ἐπῆγε εἰς τὸ
 Μπούντη καὶ ἐπῆρε το. Εἰς τοὺς ,ζμδ' ἐπῆγε εἰς τὸν Αὐλῶνα μὲ ἄρμενα διὰ θαλάσσης
 καὶ ἀφάνισεν πολλὰ χωρία εἰς τοὺς Κορφοὺς.
 Ἐν ἔτει ,ζμστ' Ὀκτωβρίου κδ' ἡ ἀναλώθη ἡ Αἴγενα ὑπὸ τοῦ Χαρατοῦ μπασιὰ καὶ
 60 |φ. 174 α. | ἡχμαλωτίσθησαν ψυχαὶ ,δψη'.
 Ἐν ἔτει ,ζμθ' Νοεμβρίω κα' ἡμέρα Κυριακὴ ἐπαράδωσεν τὸ Ἀνάπλι ἡ αὐθεντία
 τῶν Βενετῶν τοῦ αὐθέντη τοῦ Κασουμπασά.
 Εἰς τοὺς ,ζμθ' Ἰουλίου στ' ἐδιέβη ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης εἰς τὸ Μουντοῦνι καὶ
 ἐπολέμησε μὲ τὸν Κράλη καὶ ἐνίκησεν.

Εἰς τοὺς ,ζνα' ἐδιέβη εἰς τὸ Μπέκι καὶ δὲν τὸ ἐπῆρε. Εἰς τοὺς ,ζνστ' ἐδιέβη ὁ σουλτὰν 65
Σουλεϊμάνης εἰς τὸν Γκιζιλμπάσι καὶ ἐξεχείμασεν ἐκεῖ καὶ τὸν δεύτερον χρόνον ἐγύρισεν.

Εἰς τοὺς ,ζξβ' Σεπτεβρίου ιβ' εὐγῆκεν ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης καὶ ἐδιέβη εἰς τὸν
Κιζιλμπάσι καὶ ἐξεχείμασεν ἐκεῖ χρόνους β' καὶ ἐπροσκύνησεν ὁ Κιζιλμπάσις καὶ ἐχά-
ρισέ του ἀπὸ τὸν τόπον του καὶ τὸν γ^{ον} χρόνον ἐγύρισεν.

| φ. 174 β. | Εἰς τοὺς ,ζογ' εὐγῆκεν ἡ ἀρμάδα μηνὶ Ἀπριλίῳ μὲ τὸν Ἀληπασιὰ καὶ 70
ὑπῆγαν εἰς τὴν Μάλταν καὶ δὲν τὴν ἐπῆραν. Εἰς τοὺς ,ζοδ' μηνὶ Μαΐῳ ὁ σουλτὰν
Σουλεϊμάνης ἐδιέβη εἰς τὸ Μπέκι. Εἰς τοὺς ζοε' μηνὶ Σεπτεβρίου ἀπέθανε ὁ σουλτὰν
Σουλεϊμάνης καὶ ἐγένεν αὐθέντης ὁ σουλτὰν Σελήμης.

71 κῶδ. : δὲν τὸ ἐπῆραν.

4

Κῶδ. Ambros. g 69 sup. φ. 345 β

† Ἀπριλίου θ^η ἰνδικτιῶνος ζ^{ης}, τοῦ ,στιψιβ^{ον} ἔτους κατὰ τὸν Χωνιάτην ἐάλω ἡ
Κωνσταντινούπολις ὑπὸ τῶν Λατίνων.

† Νοεμβρίου δ^η ἰνδικτιῶνος γ^{ης} τοῦ ,στιψξγ^{ον} ἔτους ἐκοιμήθη ὁ εὐσεβέστατος καὶ
ἅγιος βασιλεὺς Ἰωάννης ὁ Δούκας καὶ ἐτάφη ἐν τῷ παρ' αὐτοῦ δομηθέντι ναῷ καὶ
ἐπονομασθέντι παρ' αὐτοῦ Σώσανδρα, παρακειμένῳ τῇ ἐν Σιπύλῳ Μαγνησίᾳ τῇ Ἀνηλίῳ 5
καλουμένῃ.

† Δεκεμβρίου ιη^η, ,αυμστ^{ον} ἀπὸ τῆς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν γεννήσεως ἐάλω τὸ
Ἑξαμίλι ὅπερ ἀνέστησεν ὁ δεσπότης κὺρ Κωνσταντῖνος.

† ,αυμδ^{ον} ἐστράτευσαν οἱ Οὐγγροὶ κατὰ τοῦ ἀμνηρᾶ καὶ ὁ ρήξ αὐτός· ὅς καὶ ἐάλω
ἡ μᾶλλον πεφόνευται ἐν τῷ πολέμῳ τῷ κατὰ τὴν Βάρναν. 10

† ,αυμη^{ον} ἐπέρασεν αὐθις ὁ Ἰάγγος μετὰ τῶν Βλάχων καὶ ἠττήθησαν ὑπὸ τῶν
Τούρκων καὶ ὁ Ἰάγγος ἀπέδρα.

(ἔπονται μελαντέρῳ γραφῇ)

† Ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ	ἔτη ,εφ'	
† Ἀπὸ γεννήσεως μέχρι βαπτίσεως ἐν τῷ Ἰορδάνῃ	ἔτη λ'	
† Ἀπὸ βαπτίσεως μέχρι ἀναστάσεως	ἔτη γ'	15
† Ἀπὸ τῆς ἀναστάσεως Χριστοῦ μέχρι τῆς α ^{ης} συνόδου	ἔτη σπε'	
† Ἀπὸ α ^{ης} συνόδου μέχρι τῆς β ^{ας}	ἔτη νστ'	
† Ἀπὸ τῆς β ^{ας} μέχρι τῆς γ ^{ης}	ἔτη μα'	
† Ἀπὸ τῆς γ ^{ης} ἕως τῆς δ ^{ης}	ἔτη λ'	
† Ἀπὸ τῆς δ ^{ης} ἕως τῆς ε ^{ης}	ἔτη ρβ'	20
† Ἀπὸ τῆς ε ^{ης} ἕως τῆς στ ^{ης}	ἔτη ρκθ'	
† Ἀπὸ τῆς στ ^{ης} ἕως τῆς ζ ^{ης}	ἔτη ρκ'	

	† Ἀπὸ τῆς ζ ^{ης} μέχρι ἀλώσεως ὑπὸ τῶν Λατίνων Κ/λεως	ἔτη υἱγ'
	† Ἐκρατεῖτο ἡ Πόλις ὑπὸ Λατίνων	ἔτη νσι'
25	† Εἶτα ἤρξαν καὶ οἱ Παλαιολόγοι	ἔτη ρησι'
		στϞξα'

† Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος <ἦτοι ,ζα'ον> ἔλαβεν ὁ Ἀτουμάνος τὴν Κωνσταντινούπολιν μηνὶ Μαίῳ κθ^η Ἰνδικτιῶνος α^{ης} ἡμέρα Τρίτη.

5

Κῶδ. Hist. Gr. LXXX Βιέννης φύλλ. 15 α τὸν ιστ' αἰῶνα γεγραμμένος (1535 μ. Χ.).

α^{ος}. Ἡ τῶν Ὀτουμανίδων ἦτοι Τούρκων βασιλεία ἤρξατο ἐν ἔτει τῷ ἀπὸ τῆς ἐνσάρχου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ. Καὶ πρῶτος μὲν Ὀτουμάνος τὸ γένος Σκύθης ἤρξατο βασιλεύειν ἐν τῷ εἰρημένῳ ἔτει ὃς πρῶτος ἀφείλατο τῶν Χριστιανῶν τὴν Βιθυνίαν καὶ Καππαδοκίαν καὶ Ἀσίαν.

5 β^{ος}. Δεύτερος δὲ τούτων Ἀμουράτης ἦν, ὃς ἤρξατο ἐν ἔτει χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ ἕκτῳ καὶ πρῶτος διαβάς εἰς Θράκην ἔλαβε τὴν [ἐφ'] Ἑλλησπόντῳ Καλλιούπολιν.

γ^{ος}. Μετὰ δὲ τοῦτον τρίτος Μπαϊαζήτης βασιλεύσας ἔτει χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ ὀγδοηκοστῷ ἕκτῳ. Ἐκυρίευσεν Θεταλίας καὶ Μυσίας καὶ μέρους τῆς Ἑλλάδος καὶ
10 Αὔλωνος ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ.

δ^{ος}. Τέταρτος δὲ Χαλεπῖνος βασιλεὺς ἤρξατο ἐν ἔτει χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ ἐννεηκοστῷ τετάρτῳ ἐκυρίευσεν δὲ μοίρας οὐκ ὀλίγης Τριβαλλῶν καὶ ἐν Νικοπόλει τὸν αὐτοκράτορα ἐτρέψατο μάχῃ Σιγισμουῦνδον.

ε^{ος}. Πρὸς τούτοις δὲ πέμπτος βασιλεὺς Τούρκων Μουσῆς γέγονεν ἐν ἔτει χιλιοστῷ
15 τετρακοσιοστῷ, ὃς τὸν Ὀρχάνην ἀπέσφαξε, τὴν ἀρχὴν ἀφείλατο τέθνηκε καὶ αὐτός.

στ^{ος}. Ὁ δ' ἕκτος βασιλεὺς τοῦ Ὀτουμανιδῶν γένους Μαχουμέτης ἤρξατο ἐν ἔτει χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ εἰκοστῷ, ὃς τὴν Θεσσαλονίκην εἵληφε καὶ τὰς ἐν τῇ Ἡπείρῳ καὶ Αἰτωλίᾳ πόλεις καὶ μέρος Σερβίας.

ζ^{ος}. Ὁ δ' ἑβδομος Ἀμουράτης βασιλεὺς Τούρκων ἤρξατο ἐν ἔτει χιλιοστῷ
20 τετρακοσιοστῷ εἰκοστῷ δευτέρῳ ἐκυρίευσεν δὲ τὴν κάτω καλουμένην Βλαχίαν καὶ μέρος Δαλματίας.

η^{ος}. Ὁ δὲ ὀγδοὺς Μωάμεθ ἤρξατο βασιλεύειν ἐν τῷ χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ δευτέρῳ ἔτει καὶ τῷ χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ πρώτῳ ἔτει ἐγκρατὴς γέγονεν Κωνσταντινουπόλεως καὶ Πελοποννήσου καὶ Τραπεζοῦντος καὶ Εὐβοίας
25 καὶ Ὑδροῦντος ἐν τῇ Ἀπουλίᾳ.

θ^{ος}. Μπαϊαζήτης δὲ βασιλεὺς ἑνατος Τούρκων ἤρξατο ἔτει χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ ὀγδοηκοστῷ πρώτῳ οὗτος τὸν ἀδελφὸν ἐστέρησε τῆς ἀρχῆς, εἵληφε δὲ τὴν ἐν Πελο-

ποννήσῳ Κορώνην καὶ Μεθώνην, τὴν τε Ἰλλυρικὴν καὶ Μυσίαν καὶ τὰ μέχρι Ἀκυληίας καὶ Ταρβησίου χωρία ἐπέδραμεν.

ι^{ος}. Δέκατος δὲ βασιλεὺς Τούρκων Σελήμης ἤρξατο βασιλεύειν τῷ χιλιοστῷ πεντα- 30
κοσιοστῷ δωδεκάτῳ ἔτει, ζῶντος δ' ἔτι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τῆς βασιλείας ἐκράτησε· εἴληφε
δ' Αἴγυπτον καὶ πᾶσαν Συρίαν.

ια^{ος}. Ὁ δὲ ἐνδέκατος βασιλεὺς Ὀτουμανίδων Σουλεμὰν ἤρξατο ἐν ἔτει χιλιοστῷ
πεντακοσιοστῷ ἐννεακαιδεκάτῳ, ἀφείλετο δὲ τὸ Βελόγραδον, τὴν τε Ῥόδον καὶ τὸ πλεῖστον
Παιονίας, ἐπέδραμε δὲ μέχρι Οὐϊέννης πόλεως ἐν Γερμανίᾳ, τὰ νῦν δ' ἐν Πέρσαις 35
δεύτερον ἤδη χρόνον διάγει.

(Ἐκ τοῦ αὐτοῦ κώδικος φύλλ. 15 β.)

Ἐν τῷ λεωφόρῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὰ νῦν καλουμένῳ Κόκκινῳ Λιθάρι ἐν τῷ
αὐτῷ κίονι ἔχουσα (:) τὰ γράμματα ταῦτα:

Τὸ παρὸν κίονι, τεθὲν προχρονίῳ

ἀνακαινισθείη δὲ παρὰ Μιχαὴλ Παλαιολόγου τοῦ αὐτοκράτορος. 40

33 κῶδ.: Σουλαημὰν.

6

Κῶδ. τῆς μονῆς Ἰβήρων 290 φ. 392 β

† Τοῦ ,στρωγ' ἦλθον ἀπὸ τὴν Βενετίαν μηνὶ Ἀπριλίῳ ιζ'· ἐγένετο καὶ ἡ μάχη
ἡ μεγάλη.

† Τοῦ στρω' ἑκατελύθη ὁ Ἀμηνῶς ὁ Παγιαζήτης παρὰ Τιμούρ (:) Ἰνδικτιῶνος ι' μηνὶ
Ἰουλίῳ κη'.

† Τοῦ ,στρωστ' Ἰνδ. ια' ἐκοιμήθη ὁ ἡγούμενος τοῦ Στουδίου κὺρ Ἰγνάτιος ἱερο- 5
μόναχος μηνὶ Δεκεβρίῳ κδ'.

† Τοῦ ,στρωλα' ἐγένετον μητροπολίτης ὁ Τραπεζοῦντος μηνὶ Νοεμβρίῳ ιγ' Ἰνδ. α'.

† Τοῦ ,στρωλ' ἐπολέμησε ὁ Ἀμιουράτης τὴν Πόλιν πόλεμον μεγάλον μηνὶ Αὐγούστῳ κδ'.

† Τοῦ ,στρωλε' Ἰνδ. ε' ἦλθεν ἡ δέσποινα ἡ κερά Μαρία ἀπὸ τὴν Τραπεζοῦντα
Μηνὶ αὐγούστῳ λ'. 10

† Τοῦ ,στρωμστ' Ἰνδ. α' ἦλθομεν εἰς τὴν Βενετία μετὰ τοῦ βασιλέως τοῦ κὺρ Ἰωάννου
τοῦ Παλαιολόγου καὶ τοῦ πατριάρχου κὺρ Ἰωσήφ καὶ τῆς συνοδείας μηνὶ Φεβρουαρίῳ
η' ἡμέρα Σαββάτῳ τοῦ Ἀσώτου μηνὶ Μαρτίῳ η' ἦλθομεν εἰς τὴν Φεράραν εἰς τὸν
πάπαν κὺρ Εὐγένιον.

† Τοῦ ,στρωμζ' Ἰνδ. β' μηνὶ Ἰουνίῳ ι' ἡμέρα δ' ἀπεβίωσε ὁ πατριάρχης Ἰωσήφ 15
εἰς τὴν Φλωρεντία.

† Τῷ αὐτῷ ἔτει μηνὶ Ἰουλίῳ στ' ἡμέρα β' ἐνώθην ἡ ἐκκλησία ἐντὸς τοῦ μεγάλου
ναοῦ τῆς Φλωρεντίας.

- † Τῷ αὐτῷ μηνὶ κ' ἐξήλθομεν ἐκ τῆς Φλωρεντίας καὶ ἤλθομεν εἰς τὴν Βενετία τῇ κζ'.
- 20 † Τῷ ,στωμη' ἤλθομεν ἀπὸ τὴν Φραγγίαν εἰς τὴν Πόλιν μηνὶ Ἰανουαρίῳ λα' ἰνδ. γ' ἡμέρᾳ Κυριακῇ τῆς Ἀποκρέου.
- † Τῷ αὐτῷ μηνὶ Μαΐῳ ε" ἰνδ. γ' ἐγένετον πατριάρχης ὁ κύριος Μητροφάνης καὶ ἐλειτούργησε τῇ Κυριακῇ τῆς πεντηκοστῆς καὶ ἐμνημόνευσαν καὶ τὸν πάπαν Εὐγένιον.
- † Ἀλώθη ἡ πατρὶς πάντων ἡ νέα Ῥώμη, ἡ περιφανὴς Κωνσταντινούπολις ἐν μηνὶ
- 25 Μαΐῳ καθ' ἡμέρᾳ γ' τοῦ ἔτους ,στωξα' ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου.
- 3 κῶδ.: τοῦ Μηρ 5: τοῦ Σταδίου

7

Κῶδ. 298 τῆς μονῆς τῶν Ἰβήρων

Κεφάλαιον vπθ'.

Περὶ τῶν Ἀγαρηνῶν ὅτι ἐν ποίῳ ἔτει ἔλαβον τὴν βασιλεύουσάν τῶν πόλεων καὶ τὰ ἕτερα κάστη.

Κεφάλαιον vπε'.

- 5 Ἔτει ,στωξα' Μαΐῳ καθ' ἡμέρᾳ γ" βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου παρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις τοῖς Ἰσμαηλίταις παρὰ Θεοῦ ἕνεκεν τὴν ἡμῶν ἁμαρτίαν ἔδυνάστευσεν γοῦν τούτων, ἐδούλωσε πολλὰς χώρας καὶ πόλεις.
- Ἔτους ,στωρη' μηνὶ Ἰουλίῳ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυο' ἀλώθη ἡ Εὐρυπος.
- Ἔτους ,στωπγ' μηνὶ Ἰουλίῳ α' ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,ανε' ἀλώθη ὁ Καφά.
- 10 Ἔτους ,στωπθ' Μαΐῳ γ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεχεμέτης καὶ τὴν ιθ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μπαγιαζήτης εἰς τὴν Πόλιν καὶ μετὰ β' ἔτη ἐστράτευσε κατὰ Κελλίου καὶ Ἀσπροκάστρου:
- Ἔτους ,ζζ' Αὐγούστου καθ' ἀλώθη ὁ Ναύπακτος.
- Ἔτους ,ζη' ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αφ' Αὐγούστου θ' ἀλώθη ἡ Μεθώνη καὶ καὶ ἡ Κορώνη.
- 15 Ἔτους ,ζιβ' ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αφγ' μηνὶ Ἀπριλίῳ ἐδιώχθη ὁ Μπαγιαζήτης παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σελήμη, ὁ δ' αὐτὸς Σελήμης τοῦ κράτους ἤδη καὶ τῶν σκήπτρων ἀναλαβὼν εὐθὺς κατὰ Περσῶν στρατεύει τροπώσας γοῦν καὶ νικήσας ἐλήλυθεν πρὸς Κωνσταντινούπολιν.
- Ἔτους δὲ ,αφη' μηνὶ Ἰανουαρίῳ στρατεύει κατὰ τῆς Μέμφης εἰς Αἴγυπτον, ἦντινα
- 20 καὶ δουλώσας ἐκράτησε ἔτος τὸ ἀναγεγραμμένον ἐξολοθρεύσας τοὺς ὁμοτάτους Μαμλούκους καὶ οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ θνήσκει καὶ καταλιπὼν τὴν αὐτοκρατορίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σουλεημάνη. Διαδέχεται γοῦν οὗτος ὁ Σουλεημάνης τῶν σκήπτρων ,αφκ' μηνὶ Σεπτεμβρίῳ καὶ εὐθὺς στρατεύει κατὰ τῶν Οὐγαρῶν εἰς τὸ Μπελιγράδιον, ὅπερ καὶ ἀλώθη.
- Ἔτους ,αφκα' μηνὶ Αὐγούστῳ κζ' τὸν ἐπιόντα χρόνον ,αφκβ' ἀπὸ Χριστοῦ
- 25 ἐποίησεν ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης στρατὸν χιλιάδας σ' διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης,

τριήρεις σο' καὶ ἀπῆλθον εἰς τὴν Ῥόδον ἀπὸ τὸν Ἰούλιον μῆναν καὶ ἐπολέμει αὐτὴν ἀπὸ τὸν Ἰούλιον μῆνα ἕως τὸν Δεκέμβριον τῇ κε' τοῦ αὐτοῦ Δεκεβρίου μηνὸς ἐπαρ-
δόθη ἡ αὐτὴ ἀθλία Ῥόδος εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἔδωκεν δὲ ἄδειαν καὶ ἐξέβη ἐκ τοῦς
Ῥοδίτας ὅστις ἤθελεν.

Ἔτει ,στωνδ' δ' ἀπὸ Χριστοῦ ,ατνδ' ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν. 30

Ἔτους ,στωξέ' ἐπῆρε τὴν Καλλιούπολιν, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,ατξε'.

Ἔτους ,στωοζ' ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,ατοζ' ἐπῆρε τὴν Ἀνδριανούπολιν.

Ἔτους ,στωλε' Μαΐω κδ' ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην.

Ἔτους ,στωξδ' μηνὶ Ἰουνίῳ ἐπαρεδόθη εἰς χεῖρας τῶν Τουρκῶν ἡ πόλις τῶν
Ἀθηνῶν. 35

Ἔτους ,στωξη' ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυξ' ἦλθεν ὁ αὐθέντης εἰς τὸν Μιζιθρᾶν καὶ
παρεδόθη ὁ δεσπότης κὺρ Δημήτριος.

Ἔτους ,στω', ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αυξβ' ἀλώθη ἡ Τραπεζοῦντα.

Ἔτους ,στωηζ' ἐπαρέλαβεν ἡ αὐθεντία τῶν Βενετικῶν τὸ Ἀνάπλι.

Ἐν δὲ τῷ ,αφλζ' Σεπτεβρίῳ ιδ' ἰνδ. ια^{ης} ἐποίησεν μάχην ὁ μέγας αὐθέντης μετὰ 40
τῶν Βενετικῶν καὶ ἐν τῷ μ' ἔτει δηλονότι ἀπὸ Χριστοῦ ἐγένετο ἡ συμφωνία τῆς ἀγάπης
καὶ ἔδωκαν οἱ Βενετικοὶ τὸ Ἀνάπλι καὶ τὴν Μονοβασίαν καὶ οὕτως ἐγένετο ἡ ἀγάπη.
Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει τῷ μ' μηνὶ Νοεβρίῳ κα' ἡμέρᾳ Κυριακῇ ἐπαρέλαβεν ἀπὸ τοῦς
Βενετικούς τὸ Ἀνάπλι ὁ Κασιμπασᾶς. Καὶ τῇ κδ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει 45
ἐπαρέλαβαν καὶ τὴ Μονεμβασιά καὶ ὅσοι ἤθελαν Ναυπλιῶται καὶ Μονεμβασιῶται
ἀπῆλθον μετὰ τῶν Βενετικῶν οἱ ἄλλοι δὲ ἔμειναν ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι αὐτῶν, ἔλαβαν δὲ
οἱ Βενετικοὶ καὶ τὰς σκευὰς τῶν κάστρων καὶ τὰς καμπάνας τῶν ἐκκλησιῶν, ὅτι οὕτως
ἐσυμφώνησαν, ὅταν ἐποίησαν τὴν ἀγάπην.

Περὶ τῶν αὐθεντῶν τῶν Ἰσμηλιτῶν ποῦ ἦσαν ἐξ ἀρχῆς ἕως τουνῦν καὶ πῶς καλοῦνται.

Κεφάλαιον ὑποτ'

50

α' Ὄτμανῆς β' Ὄρχάνης γ' Μουράτης δ' Μπαγιαζήτης ε' Μεχμέτης στ' Μουράτης
ζ' Μαχμέτης η' Μπαγιαζήτης θ' Σελήμης ι' Σουλεϊμάνης ια' Σελήμης ιθ' Μουράτης
ιγ' Μαχμέτης.

Οὗτοι εἰσὶν οἱ αὐθένται μας οἱ λεγόμενοι Ὄτμανλίδες.

8

Κῶδ. Ἑλληνικοῦ Σχολείου Σχοπέλου (ἀντίγραφον Ν. Γεωργάρα)

|φ. 415 β| Εἰς τοῦς ,αφογ' μηνὶ Μαΐῳ ἔκαμεν ἀγάπην ὁ Βενετζᾶνος μετὰ τὸν Τοῦρκον
καὶ ἔδωκεν ὁ Τοῦρκος τῶν Βενετζάνων τρία καστέλλια εἰς τὰ μέρη τῆς Σκλαβηνίας καὶ ὁ
Βενετζᾶνος ἔδωκε τριακοσίαις χιλιάδαις τζικινίων. Ἡ αἰτία τῆς ἀγάπης ἦτον, διότις δὲν

ἤρχετο ἡ ἀρμάδα τοῦ ῥηγὸς γλήγορα, καθὼς ἦτον ὁ λόγος τους' μὰ ἐνέμενε τὸν
5 Σεπτεμβροκτώβριον κατὰ τὸ ἔθος του, καὶ ἐφοβᾶτο μήπως καὶ τραϊτορεύεταιί τον.

Εἰς τοῦτον τὸν χρόνον ἦλθασιν πολλοὶ σολντάδοι εἰς τὸ νησί τῆς Κρήτης καὶ ἐκάμασι πολὺ κακὸν εἰς τὸ νησί, κλεψίας, πορνείας, φόνους, ἀσασινάμεντα καὶ ὅσα τοιαῦτα.

Εἰς τοὺς ,αφοδ' ἔχοντας ἀγάπην ὁ Τοῦρκος μὲ τοὺς Βενετικούς ἔκαμεν ἀρμάδα ἀρμενα τριακόσια, καὶ ἐπῆγε κόντρα τοῦ ῥηγός, καὶ ἐπῆρε του τὸ Τούνεζι καὶ τὴν Γουλέταν
10 μὲ μεγάλην αἵματοχυσίαν καὶ [.'] φάνισε ταῖς χώραις ταύταις ἕως ἐδάφους τῆς γῆς, μὰ μὲ πολὺν χαλασμόν τῶν Ἀγαρηνῶν.

[...ος] εἰς τοὺς ,αφοδ' ἀπέθανεν ὁ μέγας ἀφέντης καὶ ἐγέννηκεν ὁ πρῶτος του υἱὸς ἀφέντης ἔχοντας καὶ αὐτὸς ἀγάπην μὲ τοὺς Βενετικούς.

[...] ἦλθεν εἰς τὴν Κρήτην γενεράλης ὁ Ἰακῶβις Φουσκαρῖνος, ὅστις ἔδειξε πολλαῖς
15 τάξαις.

Εἰς ,αρ' ἔλαβον οἱ Σαρακηνοὶ τὰ Ἱεροσόλυμα ἐκ τῶν χειρῶν τῶν Ῥωμαίων.

Εἰς ,αυμστ' ἔλαβεν ὁμοίως αὐθέντης τὸ πρῶτον Ξαμίλιον Δεκεμβρίῳ, ἡμέρα στ'.

Εἰς ,αυγ' ἔλαβεν ὁμοίως αὐθέντης τὴν Κωνσταντινούπολιν, Μαΐῳ καθ' ἡμέρα
Τρίτῃ.

20 Εἰς ,αυνθ' ἔλαβεν ὁμοίως αὐθέντης τὸν Μιζηθοῦν καὶ ὅλον τὸν Μορέαν, Μαΐῳ ιθ' ἡμέρα ε'.

Εἰς ,αυο', ἔλαβεν ὁμοίως αὐθέντης τὸν Εὐριπον, Ἰουλίῳ κ' ἡμέρα Πέμπτῃ.

Εἰς ,αυση', ἐποίησεν ὁμοίως αὐθέντης ἀγάπην μὲ τοὺς Βενετικούς.

Εἰς ,αυπα' ἀπέθανεν ὁμοίως αὐθέντης Ἀπριλίῳ ιθ'.

25 Εἰς ,αυηθ' Αὐγούστου καθ' ἐπαρὰδόθη ἡ Ἐπακτος τῶν Τούρκων.

Εἰς ,αφ' Αὐγούστου θ' ἔλαβεν ὁμοίως αὐθέντης τὴν Μοθώνην ἐν πολέμῳ.

Εἰς ,αφ' Αὐγούστου ιστ' ἐπαρὰδόθη ἡ Κορώνη.

Εἰς ,αφη' ἐγένετο ὁμοίως σεισμὸς εἰς τὴν Κρήτην, Μαΐῳ καθ' Δευτέρῃ ἐσπέρῃ.

Εἰς ,αφιγ' ἐκυρίευσεν τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ Σολτασελήμης.

30 Εἰς ,αφιζ' ἔλαβεν ὁ Τοῦρκος τὸ Κάερος.

Εἰς ,αφκα' ἔλαβεν ὁμοίως αὐθέντης τὸ Μπελιγρὰδιον.

Εἰς ,αφκβ' Ἰουνίῳ κστ', παρεγένετο ὁ Τοῦρκος εἰς τὴν Ῥόδο μας.

Εἰς ,αφκβ' ἔλαβεν ὁμοίως αὐθέντης τὴν Ῥόδον, Δεκεμβρίῳ ιγ', ἡμέρα Κυριακῇ ἐπολεμεῖτο μῆνας πέντε καὶ ἡμέρας ιθ'.

35 Εἰς ,αφξστ' ἔλαβεν ὁ Τοῦρκος τὴν Χίον τὸ μέγα Σάββατον, κυριεύοντος τοῦ Σουλαϊμάνη.

Εἰς ,αφο' ἔκαμε μάχην ὁ Τοῦρκος μὲ τοὺς Βενετικούς καὶ ἐκάμασι καὶ τὰ δύο μέρη μεγάλην ἀρμάδα, μᾶλλον δὲ οἱ Βενετικοί. Τρόμος μέγας κατελάμβανε τοὺς θεωροῦντας αὐτήν.

40 Τὸν αὐτὸν χρόνον εἰς τοὺς ,αφο' ἐπῆγεν ἡ ἀρμάδα τοῦ Τούρκου εἰς τὴν

Κύπρον, εἰς τὴν χώραν τῆς Λευκωσίας, καὶ οὕτως ἄνευ τινὸς πολέμου ἐξαίφνης τοὺς
ἐσαλτάρισεν ἅπανω εἰς τὴν Λευκωσίαν εἰς τὰς ἡ' τοῦ Σεπτεμβρίου, Σάββατον ξημέ-
ρωμαί καὶ ἐγένετο πολὺς φόνος καὶ αἰχμαλωσία πλουσίων καὶ πενήτων ἀνδρῶν καὶ
γυναικῶν, ὅπερ οὐκ ἐγένετο πώποτε. Ἐμεινε δὲ ἡ Ἀμμόχωστος μόνη σῶα καὶ ἀκέραια
μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. Εἰς δὲ τὴν ἀρμάδα τῶν Βενετῶν συνέβη πολὺς θάνατος πλουσίων 45
καὶ πενήτων διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐδυνήθησαν ἀπελθεῖν εἰς Κύπρον
βοηθῆσαι τοῖς ἀθλίοις Κυπρίοις, ἀλλ' ἐστρεψαν εἰς τοῦπίσω. Τὰ δὲ μεταξὺ ἀλλήλων
τὰ μέλλοντα συμβαίνειν Κύριος μόνος οἶδε. Φεῖσαι, Δέσποτα, τῶν δούλων σου, ἵνα μὴ
λέγωσιν οἱ ἄθεοι καὶ παράνομοι ποῦ ἐστὶν ὁ Θεὸς αὐτῶν.

Καὶ εἰς τοὺς ,αφοα' τὸν μῆνα τὸν Μάρτιον εὗρισκόμενος ὁ τζενεράλης τῶν 50
Βενετῶν μὲ τὴν ἀρμάδα εἰς τοὺς Κορφοὺς, ἦλθασιν γραφαῖς ἀπὸ τῆς Βενετίας, αἱ
ὁποῖαι ἐπροστάσαν νὰ εὕγῃ ἐκεῖνος ὁ τζενεράλης ἀπὸ τὸ ὀφίτζιον καὶ νὰ ἔμπῃ ὁ μισερ
Μπαστιὰν Βιτέρης, ἄνθρωπος λίαν συνετὸς καὶ τολμηρὸς, τοῦ ὁποίου ἦλθε τὸ μαντάτον
εὗρισκομένου εἰς τὴν Κρήτην. Καὶ οὕτως διέβη εἰς τοὺς Κορφοὺς μὲ ἕξι κάτεργα,
ἀλλ' οὐκέτι οἶδαμεν τί μέλλει γενέσθαι. Εἴη δὲ ἐπὶ συμφέρον τῶν Χριστιανῶν 55
δέσποτα Κύριε.

Τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπῆρεν ὁ Τούρκος καὶ τὴν Ἀμμόχωστον καὶ ἐγένετο πολὺς
φόνος καὶ αἰχμαλωσία τοῖς χριστιανοῖς.

Ἔτι τὸν αὐτὸν χρόνον ἤκαμεν ἀρμάδα πολλὴν ὁ Τούρκος καὶ ἦλθεν εἰς τὴν
Σοῦδαν, καὶ ἤκαυσεν τὸ Ῥέθεμνος καὶ τὰ περίγυρα τῶν Χαναίων (!) καὶ διέβαινε ἀπὸ 60
χώραν εἰς χώραν καίων καὶ αἰχμαλωτίζων, ἕως ὅτου ἐσμίξαν οἱ ἀρμάδες καὶ Θεοῦ
οἰκονομοῦντος κατελύθη ἡ ἀρμάδα τοῦ Τούρκου παντελῶς εἰς τὰς ἡ' τοῦ Ὀκτωβρίου
,αφοα' καὶ οὕτως ἔλαβε τὸ νῆκος ἡ ἀρμάδα τῶν Βενετῶν καὶ τοῦ Ῥε-Φιλίππου
οἱ ὁποῖοι ἐκάμαν ἀλλήλοις πίστιν διὰ νὰ νικήσουν τὸν ἐχθρόν, ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Εἰς τοὺς [αφοβ'] ἐφάνη εἰς τὸν οὐρανὸν στρατὸς δι' ἀστέρων. 65

Εἰς τοὺς ,αφοβ' Ὀκτωβρίῳ ἡ', ἐφυγεν ἡ ἀρμάδα τοῦ Τούρκου, τὴν ὁποίαν εἶχε
σεντιάδα ἡ ἀρμάδα τῶν χριστιανῶν εἰς τὸ τῆς Μοθώνης. Εἶχε πάλιν ὁ Τούρκος τότε
διακόσια κάτεργα· μπασᾶς ἦτον τότε ὁ Ἀλούτζαλης, ὁ ὁποῖος ἐφυγεν [μὲ] χαλασμὸν τῆς
ἀρμάδας, εὔρεν ἄδειαν τοῦ φυγεῖν. Ἐστοντας καὶ νὰ κατέβῃ φουσαῖτον τούρκικον ἀπὸ
τὴν γῆν τῆς [...] καὶ νὰ λάβῃ τὸν τόπον τοῦ νεροῦ, οἱ χριστιανοὶ παγαίνοντας νὰ 70
κάμουν δύναμιν εἰς τὸν τόπον τοῦ νεροῦ, ἐφ[υγεν] ἡ ἀρμάδα ἡ τούρκικη καὶ ἐλυπή-
θησαν πολλὰ οἱ χριστιανοί.

[φ. 417 α] ,Αφοε' ἔχοντας ὁ Τούρκος ἀγάπην μὲ τοὺς Βενετικούς, ἐγίνηκε πείνα
μεγάλῃ εἰς τὴν Τουρκίαν ὅλην καὶ μάλιστα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἦλθε καὶ φωτιά
ἐξ ἀστραπῆς καὶ ἐκάγησαν μέσα εἰς τὸν ἄρσανᾶν καμπόσα κάτεργα εἰς τὴν Πόλιν καὶ 75
ἐβουλήσαν ὀκτὼ καράβια γεμᾶτα σιᾶρι, ὥστε ἀπὸ τῆς λύπης ταύτης ἐψόφησεν ὁ μέγας
ἀφέντης καὶ ἔγινεν ἕτερος, νέον παιδί ὥς χρόνων ι'.

- ,αφοστ' ἐγένετο θανατικὸν μεγάλον εἰς τὴν Βενετίαν.
 ,αφοζ' τὸν μῆνα τὸν Νοέμβριον ἐφάνη εἰς τὸν οὐρανὸν ἄστρον μὲ οὐρὰν μεγάλην.
 80 ,αφοη' τὸ μῆνα τὸν Μάρτιον εἰς τὰς ιε' ἐγίνηκε χιὼν χοντρον (!) ὥς καρῦδι καὶ
 ἐκράτει μίαν ὥραν. Μέγας φόβος τότε ἐγένετο τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ εἰς τὰς ιθ' τοῦ
 Ἀπριλίου μηνὸς ἐγένετο βροχὴ σφοδρὰ καὶ πολλή, καὶ ἐχαλάσαν πολλὰ σπίτια. Ἐλεγον
 δὲ πάντες ὡς ἕτερος κατακλυσμὸς ἐστί, διότι τρία ἡμερονύκτια ἔβρεχε καὶ δὲν ἐσκόλασε
 μηδεποσῶς. Ἐφοβήθησαν δὲ πάντες, λέγοντες, ἄρα τί μέγα κακὸν ἔχομεν ἰδεῖν; διὰ τοῦτο
 85 ἐφάνη πρότερον τὸ ἄστρον. Ἀλλὰ δόξα τῇ τοῦ Θεοῦ ἀγαθότητι τῇ ρυσαμένη ἡμᾶς ἐκ
 τοιούτων συμφορῶν.
 ,αφοθ' δὲν ἤρχισε νὰ βρέξῃ εἰς τὴν Χώραν ὥς τὰς η' τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς καὶ
 εἰς τὴν Μεσαρὰν ἕως ταῖς ιδ' τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ἐπειτα ἀρχίσαν οἱ βοράδες καὶ ἔβρεχε
 συχνάκις εἰς τὰ μέρη τῆς Χώρας καὶ εἰς τὴν Μεσαρὰν μηδαμῶς, ἕως ταῖς ι' τοῦ Φεβρουα-
 90 ρίου μηνὸς καὶ ἦτον πολλὴ λύπη εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅλους καὶ ἐγένετο τὸν χρόνον
 ἐτοῦτον ἀστοχία καὶ ἀκρίβεια μεγάλη. Καλὰ καὶ εἰς τὰ μέρη τῆς Χώρας νὰ ἐκάμασι κατὰ
 τόπον καρπούς, ἀλλὰ εἰς τὰ μέρη τῆς Μεσαρᾶς ἐγένετο μεγάλη δυστυχία. Τὸ δὲ αἷτιον
 ἦ ἁμαρτία ἡμῶν.
 ,αφπ' ἐγένετο ἀσθένεια μεγάλη εἰς ὅλον τὸ νησί τῆς Κρήτης, ἀκομὴ καθὼς ἐμά-
 95 θομεν καὶ εἰς ἄλλαις χώραις. Ἡ ἀσθένεια ἦτον αὕτη. Ἐμπρὸς ἔδιδε βῆχαν σφοδρότατον
 μὲ φλέγματα καὶ ὕστερον σολίμικα. Ἀπέθανον πολλοὶ τὸν χρόνον ἐκεῖνον καὶ μάλιστα
 εἰς τὴν Χώραν. Ἀκομὴ τὸν χρόνον τοῦτον ἐγένετο λιμὸς μέγας. Εἰς τὰ χωρία ἐπερνοῦσαν
 οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰ χορταρικὰ μόνον, ἕως ὅτου ἔπεμψε πάλιν ὁ Θεὸς τὴν εὐτυχία εἰς
 τοὺς ,αφπα' καὶ ἐκορέσθη ὁ λαός. Δόξα τῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι.
 100 ,αφθα' ἐγένετο λιμὸς μέγας εἰς τὴν Κρήτην. Μὲ τὸ κεχρὶ ἔζησαν πάντες οἱ πένητες
 καὶ μὲ τὰ χόρτα τῆς γῆς, ὅπου δὲν ἠύρσκετο μήτε κουκκίον μήτε ἄλλο τι λεγοῦμι. Χειμῶν
 ἀδεξιώτατος καὶ σκληρότατος μὲ βροχαῖς φοβεραῖς, ἀπὸ ταῖς ὁποῖαις δὲν ἐμποροῦσαν οἱ
 ἄνθρωποι νὰ σπείρουν. Τοῦτο τὸ κακὸν ἦτον καὶ εἰς τοὺς ,αφθ'·
 Εἰς τοὺς ,αφθβ', χρόνος κατηραμένος, ἐγένετο μεγάλον θανατικὸν ἀπὸ πανόκλα
 105 καὶ ἀπὸ καρμπά, πρᾶγμα ὅπου δὲν ἐφάνη ποτὲ εἰς τὴν Κρήτην (ἐν τῇ ψα: ἀπέθανε
 πλῆθος πολὺ). Ἡ συμφορὰ αὕτη γέγονε εἰς τὸ Κάστρον καὶ εἰς καμπήσια χωρία. Τὰ
 Χανία καὶ τὸ Ῥέθεμνος ἔμειναν ἄγευστα τοῦ κακοῦ τούτου. Ἐκράτει ὁ θάνατος οὗτος
 ἀπὸ ταῖς κ' τοῦ Μαρτίου, ὅπου ἦτον τότε ἡ λαμπροφόρος ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἰς
 τὰς κστ' τοῦ Μαρτίου, καὶ ἔστρεψεν ἡ χαρὰ μας εἰς μέγα πένθος· διὸ ὁ θάνατος ἤρχισε
 110 ἀπὸ τῆς κ' τοῦ Μαρτίου ἕως ὅλον τὸν Ἰούλιον. Ἐποθένασι τὴν ἡμέραν διακόσιοι καὶ
 περισσότεροι. Ἐρίχνασι τοὺς νεκροὺς ἀψάλτους καὶ ἀτίμως ὥσπερ τοὺς κύνας. Ἐποθά-
 νασι τότε καὶ ν' ἱερεῖς εἰς τὴν Χώραν. Εἶχε π[ολὺ] ἔξοδον ὁ ἀφέντης, διότι ἐτάγιζε τοὺς
 ἀρρώστους εἰς τὸ Ἀκρωτήριον. Ἐχασ[αν] πολλοὶ εἴ τι εἵχασι διότι ἔμειναν τὰ σπίτια
 ἔρημα, καὶ ὅποι[ος] ἤθελεν ἔκλεπτεν ἀφόβως. Ταῦτα εἰσὶ τὰ γεννήματα τῆς ἁμαρ[τίας].

| φ. 417 β | Εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον, εἰς τοὺς ,αφηβ', ἀφ' οὗ ἔπαυσε λιγάκι τὸ θανα- 115
 τικὸν ἀπὸ τὸν Ἰούλιον μῆνα, πάλιν δὲν ἔπαιεν ὁ θάνατος καθημερινὸν εἰς τὴν χώραν,
 δέκα δώδεκα κορμῖα τὴν ἡμέραν. Μὰ εἰς τὰ χωρία θάνατος πολὺς. Εἰς τόσον φοβούμενοι
 οἱ ἀφέντες μήπως καὶ ἀνάψῃ πάλιν τὸ κακὸν ἀπὸ τὰ χωρία εἰς τὴν Χώραν, ἐκλείσαν ταῖς
 πόρταις τῆς Χώρας, καὶ ἀπόξω δὲν ἔμβαινε τινὰς μέσα, μήτε τινὰς νὰ ἔβγῃ ὅξω. Ἐγένετο
 τὸ σφάλισμα τοῦτο ἀπὸ τὸν Νοέμβριον μῆνα ,αφηβ' ἕως ταῖς ιε' τοῦ Αὐγούστου ,αφηγ'. 120
 Τὸν φόρον εἶχασιν ἔξω εἰς τὴν πόρταν τοῦ Χριστοῦ τοῦ Φωτοδότῃ κεκλεισμένον με
 τράβαις, νὰ παίρνουσιν οἱ ἄνθρωποι τῆς χώρας τὰ φαγία, νὰ μὴν ἐγγίξῃ τινὰς τῶν
 ἀνθρώπων ὅπου ἐστέκασιν ἔξω. Μέγα κακὸν τοῦτο καὶ πολλὴ ντισκομοντιὰ τῶν ἀνθρώ-
 πων καὶ τῶν ἔξω καὶ τῶν ἔσω. Μὰ τὸν Αὐγούστον μῆνα ,αφηγ' ἔγένετο ἡ ἐλευθερία
 καὶ ἡνοιγήσαν αἱ πύλαι τῆς πόλεως. Ὅταν ἦσαν οἱ τῆς πόλεως ἄνθρωποι κεκλεισμένοι 125
 μέσα εἰς τὴν Χώραν, ἐπροστάξασιν οἱ ἀφένταις τὸν Νοέμβριον μῆνα, ὅτι ὅλοι νὰ εἶναι
 σεράδοι μέσα εἰς τὰ σπίτια τῶς νὰ μὴ σμίγῃ γείτονας τὸν γείτονα ὥς ιβ' ἡμέραις, διὰ
 νὰ βάνουσιν ὅλοι τὰ ροῦχα τῶς ἀπάνω εἰς τὰ δώματα νὰ ξεσπουράρουν. Διότι ἔλέγασιν
 πῶς ἐκράτει ἀκομὴ τὸ θανατικόν. Καὶ τοῦτο ἔγένετο τὸν Νοέμβριον μῆνα ,αφηβ' ἀπὸ
 ταῖς κ' τοῦ μηνὸς τούτου. Καὶ ὅλοι κεκλεισμένοι τότε, εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀγίας Αἰκατε- 130
 ρίνης δὲν ἦλθε τινὰς. Μὰ τὴν ἀλήθειαν μεγάλη συμφορὰ. Τὸ ψυχικὸν ὅπου δίδεται
 κάθε χρόνον εἰς τὸ μοναστήρι μέσα, τότε ἐδόθη εἰς τοῖς γειτόνους (:). Καὶ μέγας θόρυβος
 εἰς τὸν λαὸν τὸν κεκλεισμένον δέκα μῆνας, ἕως ὅτου ἐδόθη ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ἀνοιξις
 τῆς Χώρας εἰς τὰς ιε' τοῦ Αὐγούστου ,αφηγ'. Ἀκρίβεια μεγάλη εἰς τοὺς τεχνίτας ὅλους,
 διότι ὀλίγοι ἔμειναν, ἀκόμη καὶ εἰς τὰ πράγματα καὶ σηκώματα (:). Ἐχασαν πολλοὶ εἴ τι 135
 ἄρα καὶ εἶχον, διότι τὰ σπίτια ἔμειναν ἔρημα, πάντες ἔφευγον ἔξω εἰς τὰ σπήλαια καὶ
 εἰς τὰς ὁπὰς τῆς γῆς. Ἱερεῖς πολλοὶ ἀπέθανον, ἰατροί, ποβολάνοι πολλοί, πλούσιοι καὶ
 πένητες, εἰς νούμερον ἕως τριάκοντα χιλιάδες καὶ κάλλιον. Οἱ ἄρχοντες ἔμειναν ἀθῶοι
 τοῦ κακοῦ τούτου, διότις ἔφυγον ἀπὸ τὴν Χώραν καὶ ἐκρύπτοντο εἰς τὰ χωρία τῶς με
 καλαῖς βιγίλαις νὰ μὴ σιμώσῃ τινὰς ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκοντο. Τοῦτο τὸ κακὸν ἔλαβε καὶ ἡ 140
 Κωνσταντινούπολις ἀπὸ καραμου[σ]αλίδες ὅπου ἦσαν εἰς τὴν Κρήτην, ὅταν ἤρχισε τὸ
 κακὸν. Ἀπέθανον καὶ εἰς τὴν Πόλιν πολὺς λαός. Εἶχαμεν μέγαν φόβον τότε, μανθά-
 νοντας πῶς κάμνει ἀρμάδαν ὁ Τοῦρκος νὰ πολεμήσῃ τὴν Κρήτην τώρα ὅπου ὀλίγον
 λαὸν <εἶχεν>, ὁ ὁποῖος ἀπέθανεν ἀπὸ τὴν πανόκλαν. Μὰ ὁ Θεὸς τετύφλωκεν αὐτὸν καὶ
 ἐρρύσθημεν ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ. Ταῦτα εἰσὶ τὰ γεννήματα τῆς ἁμαρτίας. Ἐκ τῶν 145
 ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἦλθεν ἡ συμφορὰ αὕτη ἡ λίαν φοβερὰ εἰς τὴν Κρήτην καὶ ἤρχισεν ἀπὸ
 ταῖς κ' τοῦ Μαρτίου ,αφηβ' ἕως τὸν Ἰούλιον, ὅπου ἔκοπτε περίσσα, τριακόσιοι τὴν
 ἡμέραν καὶ περισσότεροι. Καὶ ἀπὸ τὸν Ἰούλιον τοῦ ,αφηβ' ἔπαυσε λιγάκι ἀπὸ τὴν Χώραν,
 μὰ εἰς τὰ χωρία ἔκοπτε περίσσα, ὅταν ἐκλείσθησαν αἱ πύλαι τῆς Χώρας, καὶ ἐκράτει
 ἀκομὴ ὁ θάνατος καὶ μέσα καὶ ἔξω ἕως τὸν ἄλλον Ἰούλιον ,αφηγ'. Καὶ τότε παντελῶς 150
 ἔπαυσεν ἡ συμφορὰ αὕτη. Καὶ εἰς τὰς ιε' τοῦ Αὐγούστου ,αφηγ' ἐδόθη ἡ ἐλευθερία

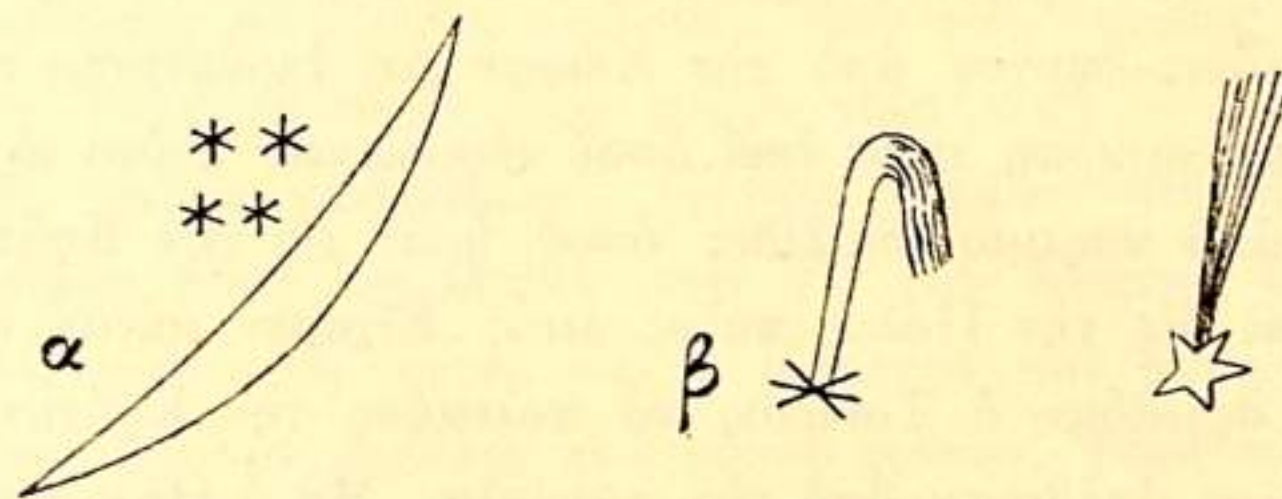
καὶ ἠνοίγησαν αἱ πύλαι τῆς πόλεως. Ἀλλὰ φοβηθῶμεν, ὦ Χριστιανοί, καὶ παυσώμεθα τῆς κακίας ἕκαστος, ἵνα μὴ χείρονα τούτων πάθωμεν, ὅπερ μὴ γένοιτο, Χριστὲ βασιλεῦ, ἀλλὰ νικησάτω τὸ ἄπειρον πέλαγος τῆς φιланθρωπίας σου τὸ πλῆθος τῶν
155 ἡμετέρων ἁμαρτημάτων.

[φ. 418α] Πάλιν καὶ εἰς τοὺς ,αφῆδ' οὐκ ἔλειπεν ὁ θάνατος ὁ τοιοῦτος, μὰ ἔκοπτε συχνάκις, καὶ φόβος μέγας καὶ εἰς τὴν Χώραν καὶ εἰς τὰ χωρία, καὶ πάλιν ἐκλείσθη ἡ πόλις καὶ ἡ μία πύλη τοῦ Παντοκράτορος ἠνοίγη, καὶ φόβος διὰ τὴν ἀρμάδα τοῦ Τούρκου, καὶ εἰσῆλθον μέσα ὅλοι οἱ προβελεγιάδοι. Καὶ εἰς τὰς δ' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς
160 ἐφάνη λάμψις μεγάλη εἰς τὸν οὐρανὸν δύο ὥραις νὰ ξημερώσῃ. Καὶ εἰς τὰς ιβ' τοῦ Αὐγούστου δύο ὥραις νὰ ξημερώσῃ ἐγένετο μεγάλη καὶ σφοδρὰ βροχὴ μὲ βρονταῖς καὶ μὲ ἀστραπαῖς φοβεραῖς καὶ ἔβρεχεν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὥστε διεφθάρησαν καὶ πολλὰ ἀμπέλια, ἅπερ ἦσαν ἔτοιμα τοῦ τρύγους. Τὰ δὲ λοιπὰ Κύριος οἶδεν.

,αχιστ' Δεκεμβρίου εἰς τὰς ιβ' τοῦ ἁγίου Σπυρίδων τὴν ἡμέρα, ἐγένετο ἀστραπαῖς
165 καὶ βρονταὶ καὶ πλῆθος νεροῦ, ὥστε ὅπου ἐπήρανε οἱ ποταμοὶ ἀνθρώπους πολλοὺς ὑπὲρ τοὺς πεντακόσους καὶ σπίτια καὶ μύλους πολλοὺς καὶ πρεβόλια, καὶ ἀληθινὰ ἦτονε μέγας φόβος καὶ μεγάλη λύπη εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰς ταῖς στάντζαις ὅπου ἐχαθήκανε. Καὶ ἐτούτῃ ἡ συμφορὰ ἐγένηκεν εἰς τὴν Κρήτην εἰς τοῦ Κάστρου τὰ περὶχωρα. Καὶ τοῦτο ὅλον διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. Φεῖσαι, Κύριε, τοῦ πλάσματός σου.

170 Τὸ αὐτὸ ἔτος ἔπεσεν κάποιο χιόνι τὴ νύκτα καὶ ντελκανκάνο (;) κάποιοι γιάτσο καὶ ἐκαγήκανε τὰ δένδρα, ὅπου δὲν εὗρίσκεν τις πωρικὸ οὔτε λεμόνι οὔτε νεράτζι οὔτε ἄλλο τίποτας καὶ ἐπεθυμούσανε οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τοῦτα καὶ δὲν τᾶχασι.

[φ. 418β] ,αχι' Ὀκτωβρίου κ' ἐφάνηκε τὸ μέγα σημάδι καὶ φοβερὸ κατὰ ἀνατολὰς καὶ ἐφαίνεται πολλὰς ἡμέρας. Ὡστε δὲν ἠξεύρει τίνας εἶντα τέλος νάχουνε ἐτοῦτα
175 τὰ σημάδια.

Τῷ δὲ ,αχλα' ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως ἔτει, κρατοῦντος τῆς τῶν Ἑνετῶν γερουσίας Φραγγίσκου τοῦ Ἑρίκου ἐγένετο ἐν αὐτῇ τῇ τῶν Ἑνετῶν χώρα λοιμὸς ἰσχυρὸς, ἐκράτησε δὲ ἡ θραῦσις ὑπὲρ τὰ δύο ἔτη· ὁ δ' ἀριθμὸς τῶν θανόντων ἦν χιλιάδες πέντε καὶ
180 ἑβδομήκοντα.

Κατὰ δὲ τῷ ,αχμε' ἔτει ἐστράτευσαν καθ' ἡμῶν τῶν Κρητῶν οἱ Ἀγαρηνοὶ μετὰ μεγάλου στόλου. Καὶ πρῶτον μὲν ἔλαβον τὴν Κυδωνίαν· οὐ μετὰ μάχης (ἐπολέμει καὶ γὰρ ἀνδρείως) ἀλλ' ὑπ' ἐνδείας αὐτὴ παρεδόθη, ἣν καὶ λαβόντες ἐστράφησαν εἰς τὰ ἴδια.

Τῷ δὲ [αχ'] μστ^ω ἔτει, τοῦ ἔαρος ἀρχομένου, πάλιν ἦλθον καὶ τὴν Ῥηθύμνην μετὰ μαχαίρας ἔλαβαν. Ἐκ ταύτης δὲ τὴν ἅπασαν κατακυριεύσαντες νῆσον καὶ φόνους πολλοὺς ποιήσαντες, σκύλα τε καὶ λάφυρα πλεῖστα λαβόντες, τὸ κάστρον τοῦ Χάνδηκος περιεκύκλωσαν. 185

61 κῶδ.: Θεὸν οἰκονομοῦντες

132: γειτόνοις

135: Σῇ πόματα.

9

Κῶδ. τῆς μονῆς Ἰβήρων 382 φ. 964 α.

Ἔτους ,στϞλβ' ἐξέβη ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος καὶ ἐδιέβη εἰς τὴν Ἰταλίαν εἰς τὴν σύνοδον.

Νοεμβρίῳ ιε' ἐξέβη ἀπὸ τὴν Πόλιν καὶ εἰς τὰ [,στϞ]λγ' Ὀκτωβρίου κ' ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς.

[,στϞ]λη'. Ἐποίησεν συμπεθερία ὁ δεσπότης Κάρλος καὶ ἐπῆρεν ὁ δεσπότης κὺρ Κωνσταντῖνος τὴν ἀνεψιὰν αὐτοῦ τὴν βασίλισσαν τὴν ἀκριβὴν καὶ ἔλαβεν προῖκα τὴν Γλαρέντζα καὶ ὅσον τόπον εἶχεν εἰς τὸν Μορέαν. 5

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἀπέθανεν ὁ δεσπότης Κάρλος καὶ ἐπῆραν τὰ Ἰωάννινα οἱ Τοῦρκοι, ὁ Ἀμηρᾶς ὁ Ἀμουράτμπεης.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς Ἀμουράτμπεης τὴν Θεσσαλονίκην ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Βενετῶν. 10

Τὸ αὐτὸ ἔτος Ἰουλίου ἔλαβεν ὁ δεσπότης κὺρ Κωνσταντῖνος τὸν γουλᾶ τῆς Παλαιᾶς Πάτρας ἀπὸ λιμὸν καὶ ἐποίησεν κεφαλὴν τὸν κὺρ Γεώργιον Φραντζῆ τὸν Φιαλίτην.

[,στϞ]να'. Ἐπῆραν οἱ Κατελάνοι τὴν Γλαρέντζα καὶ ἐξαγόρασέ την ὁ δεσπότης κὺρ Κωνσταντῖνος καὶ ἐχάλασέ την. 15

Ἀπέθανεν ὁ αὐθέντης Ἀντώνι Τελατζιόλας, αὐθέντης Ἀθηνῶν καὶ Θήβας.

[,στϞ]νγ'. Ἐσκοτώθη ὁ ρῆγας τῆς Οὐγκρίας εἰς τὴν Βάρναν ἀπὸ τὸν μέγαν αὐθέντην Ἀμουράτμπεη.

[,στϞ]νε'. Νοεμβρίῳ κ' ἦλθεν ὁ ἀμηρᾶς ὁ Ἀμουράτμπεης εἰς τὸ Ἐξαμίλι, καὶ ἦσαν οἱ δύο ἀδελφοὶ ὁ δεσπότης κὺρ Κωνσταντῖνος καὶ κὺρ Θωμᾶς καὶ ἐτζάκισέ τους Δεκεμβρίου εἰς τὰς ι' καὶ ἐχάλασεν καὶ ἦλθεν ἕως τὴν Πάτρα καὶ ἔκαψεν αὐτὴν καὶ ἐσκότωσεν καὶ πολλοὺς ἀνθρώπους μέσα εἰς τὰ κανονικά. 20

[,στϞ]νστ'. Ἀπέθανεν ὁ δεσπότης κὺρ Θεόδωρος εἰς τὴν Σηλυμβρίαν καὶ ἤφεράν τον εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἔθαψάν τον εἰς τὸν Παντοκράτορα.

Νοεμβρίῳ εἰς τὴν α' ἡ ἀπέθανεν ὁ δεσπότης κὺρ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος καὶ ἐτάφη εἰς τὸν Παντοκράτορα. Εἶχεν τὴν βασιλείαν χρόνους κγ', μῆνας ι', ἡμέρας ιε' ἢ ζωὴ του ὅλη χρόνους νστ', μῆνας ι', ἡμέρας ιε'. 25

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐδιέβη ὁ δεσπότης κὺρ Θωμᾶς εἰς τὴν Πόλιν, καὶ εἰς τὴν Καλλίπολιν ἔμαθεν τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως. Ὁ δὲ δεσπότης κὺρ Δημήτριος ἐργάστη ἵνα ἀρπάξῃ

30 τὴν βασιλείαν, οἱ δὲ ἄρχοντες τῆς Πόλεως ἔστησαν βασιλέα τὸν κὺρ Κωνσταντῖνον καὶ εὐθὺς ἐξέβαλαν ἀπὲ τὴν Πόλιν κὺρ Ἀλέξιον Λάσκαριν τὸν Φιλανθρωπηνόν, ὅπου εὗρέθη εἰς τὴν Πόλιν μὲ τὸν δεσπότην τὸν κὺρ Θωμᾶν καὶ κὺρ Μανουήλ Παλαιολόγον Γιάγαρην καὶ ἦλθαν εἰς τὸν Μιζηθρᾶν εἰς τὰς στ' τοῦ Ἰανουαρίου καὶ ἔστεψαν βασιλέα τὸν κὺρ Κωνσταντῖνον καὶ ἐδιέβη εἰς τὴν Πόλιν τὸ αὐτὸ ἔτος τὸν Αὐγουστον μῆνα.

35 [,στϞ]νη' Σεπτεβρίου εἰς τὴν πρώτη ἦλθαν οἱ δύο δεσπόταις, ὁ κὺρ Δημήτριος καὶ ὁ κὺρ Θωμᾶς εἰς τὸν Μορέα.

[,στϞ]νη' Σεπτεβρίου εἰς τὰς ι' ἀπέθανεν ὁ ἀμηνρᾶς ὁ Ἀμουράμπης εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐγένη αὐθέντης ὁ Μεχμέμπης ὁ μέγας ἀμηνρᾶς.

40 [,στϞ]ξα'. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Παλαιὰν Πάτραν ὁ υἱὸς τοῦ δεσπότη κὺρ Θωμᾶ ὁ κὺρ Ἀνδρέας Ἰανουαρίου ιζ' τάχα καὶ διάδοχος τῶν δεσπότην, ὅπου ἦσαν εἰς τὸν Μορέαν.

Τὸ αὐτὸ ἔτος Ἀπριλίου δ' ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν ὁ μέγας αὐθέντης ὁ Μεχμέμπης καὶ ἀπέκλεισέ τιν δια ξηρᾶς καὶ δια θαλάσσης. Εἶχε δὲ φουσαῖτα τῆς στερεᾶς ἄνδρες χιλιάδες σ' καὶ ξύλα δια θαλάσσης μικρὰ μεγάλα υ'. Ἡ δὲ Πόλις ὥς ἔμελλε [φ. 964 β] 45 νὰ ἐπαρθῇ, εἶχεν μεγάλην ἐξέτασιν μὲ τὸ κατάστιχον ἄνδρες χιλιάδες δ' καὶ ἑπτακοσίους ογ', εἶχεν καὶ ξένους μὲ ὄλους σ'. Καὶ εἰς τὰς κθ' τοῦ Μαΐου ἡμέρα γ' ἢ καὶ ὥρα α' τῆς ἡμέρας καὶ ἑορτὴ τῆς ἁγίας Θεοδοσίας ἐπῆρε τὴν Πόλιν ἀπὸ τὴν χαλάστραν τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ καὶ ἐσκοτώθη ὁ ἅγιος καὶ μάρτυς βασιλεὺς κὺρ Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος. Εἶχεν τὴν βασιλείαν τῆς Πόλεως χρόνους δ' μῆνας γ' ἡμέρας κ'.

50 Οἶδε ἀπὸ τὸ γένος τῶν Παλαιολόγων ἦτον βασιλέως υἱοί(;) ὥς καθὼς ἔναι γεγραμμένοι κατ' ὄνομα οἱ βασιλεῖς. α^{ος} Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος χρόνους ογ'. β^{ος} Μιχαὴλ Παλαιολόγος χρόνους οδ'. γ^{ος} Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος χρόνους οδ'. δ^{ος} Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος χρόνους οε'. ε^{ος} Μανουήλ Παλαιολόγος χρόνους οζ'. ζ^{ος} Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος χρόνους ση'. η^{ος} Ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ μακαρίτης καὶ μάρτυρας κὺρ 55 Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος τὸν χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ μθ' μῆνας ι' ἡμέρας ιε', ὅπου ἐσκοτώθη εἰς τὴν Πόλιν μὲ τοὺς ἄρχοντας τοὺς μεγάλους καὶ ἐνδόξους· τὸ ὅποιον ἂν ἤθελεν θελήσει ὥς καθὼς τοῦ ἔλεγον οἱ ἄρχοντες ἐγλύτωνεν· ἀμὴ αὐτός του ἐπροαιρέθη τὸν θάνατον καὶ ἐβάσταξε καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ ἀπέθαναν εἰς τὸ σπαθί τους, ὥσπερ ἄνδρες καὶ μάρτυρες, ὡς ἂν Χριστιανοὶ ὅπου ἦσαν εἰς τὴν πατρίδα τους, εἰς τὴν Πόλιν.

60 Εἶχαν τὴν βασιλείαν οἱ Παλαιολόγοι τῷ ὀγδόῳ προσώπῳ χρόνους ρηδ' καὶ μῆνας ι' ἡμέρας ιε'.

[,στϞ]ξγ'. Ἐγένετο ἡ μάχη τοῦ Μορέως κατὰ τῶν δεσπότην κὺρ Δημητρίου καὶ κὺρ Θωμᾶ καὶ ἔποισαν οἱ Ἀλβανῖται ψευδοδεσπότην τὸν Κατακουζηνοῦ υἱόν, ὀνόματι Μανουήλ. Οἱ δὲ Τοῦρκοι εἶχασιν ἀγάπην μὲ τοὺς δεσπόταις τοῦ Μορέως καὶ ἦλθεν εἰς 65 τὸν Μορέα ὁ Τουραχάμπης καὶ ἐκούρσεψε καὶ ἠφάνισε τοὺς Ἀλβανίτας καὶ ἐξουρίστη καὶ ὁ ψευδοδεσπότης, ὁ υἱὸς τοῦ Κατακουζηνοῦ ὁ Μιχαήλ.

[,στϞ]ξστ'. Μαΐω ιε' ἤλθεν ὁ μέγας αὐθέντης εἰς τὴν Κόρινθο καὶ ἀπέκλεισέ την· ἦτον δὲ ἀπέσω ὁ Ἀσάνης ὁ κὺρ Ματθαῖος καὶ ὁ Λουκάνης ὁ κὺρ Νικηφόρος καὶ ἐπαράδοσαν αὐτὴν τὸν μέγαν αὐθέντη Αὐγούστου εἰς τὰς στ' καὶ ἐζήτησεν καὶ τὸν δεσπότην κὺρ Θωμᾶν καὶ τὴν Πάτραν μὲ τὰ Καλάβρυτα καὶ ἕως τὸ Ῥιόλον καὶ ἔλαβε 70 τὸν τόπον αὐτόν. Οἱ δὲ δύο ἀδελφοὶ οἱ Ῥαλλαῖοι, ὁ κὺρ Γεώργιος ὁ κὺρ Θωμᾶς εὐρισκόμενοι εἰς τὴν Γλαρέντζα εἰς τὸ μοναστήριον τὴν Βλαχέρεναν μὲ μερικοὺς στρατιῶτες ἐργάστησαν καὶ ἐγένετον ἀπιστία εἰς τὸν τόπον, ὅπερ εἶχαν οἱ Τοῦρκοι, ἤγουν τὴν Πάτρα καὶ τὰ Καλάβρυτα, καὶ εἰς τοὺς ἐπίλοιπους τόπους καὶ χωρία τὰ εἶχαν οἱ Τοῦρκοι καὶ ἐσκότωσαν καὶ ἀπ' αὐτούς. Ὁ δὲ μέγας αὐθέντης μαθὼν τὸ γενόμενον οἰκονομήθη τὸν 75 Μάϊον μῆναν καὶ ἤλθεν εἰς τὸν Μορέα καὶ εὐθὺς ἐδιέβη εἰς τὸν Μιζυθρᾶν καὶ ἐπα-
δόθη ὁ δεσπότης ὁ κὺρ Δημήτριος μὲ τὴν βασίλισσαν καὶ τὴν θυγατέραν αὐτοῦ
|φ. 965 α| καὶ ἔλαβεν ὅλον τὸν Μορέαν πάρεξ τὴν Μονοβασίαν, τὴν ὅπερ ἐβάστα κὺρ
Μανουὴλ ὁ Παλαιολόγος διὰ ὄνομα τοῦ δεσπότη τοῦ κὺρ Θωμᾶ. Ὁ γὰρ δεσπότης
ὁ κὺρ Θωμᾶς εὐρέθη εἰς τὴν Μαντίνειαν καὶ ἤρρεν καράβιν καὶ ἐσέβη καὶ ἐδιέβη εἰς τὸν 80
Ἀβαρῖνον εἰς τὸ Πόρτο Λόγκο καὶ ἀπεκεῖ ἐσηκώθη καὶ ἤλθεν εἰς τοὺς Κορυφούς μὲ
τὴν βασίλισσαν καὶ μὲ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ καὶ αὐθεντόπουλη τὴν θυγατέραν αὐτοῦ.

[,στϞ]ο'. Αὐγούστου στ' ἡ βασίλισσα τοῦ δεσπότη τοῦ κὺρ Θωμᾶ εἰς τοὺς Κορυφούς ἀπέθανεν καὶ ἔθαψάν την ἔξω τῶν Κορυφῶν εἰς τὸ μοναστήριον τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Ἰάσονος καὶ Σωσιπάρχου. 85

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆρεν ὁ μέγας αὐθέντης τὴν Τραπεζῶντα καὶ ὅλην τὴν περιοχὴν αὐτῆς καὶ ἐπῆρε καὶ τὸν βασιλέα.

[,στϞ]οα'. Ἐπιτάλησεν ὁ Ἀμάριμπεης τὴν Ναύπακτον καὶ ἔκαψε καὶ τὸν Γαλατᾶν καὶ ἐγένετον ἡ μάχη τῶν Βενετῶν.

[,στϞ]οβ'. Ἐλαβαν οἱ Βενετικοὶ τὴν Μονοβασίαν ἀπὸ τὴν κεφαλὴν, τὴν ὅπερ 90 ἐβάστα κὺρ Μανουὴλ ὁ Παλαιολόγος.

[,στϞ]ογ'. Μαΐου ιβ' ἀπέθανεν ὁ δεσπότης κὺρ Θωμᾶς εἰς τὴν Ῥώμην· οἱ δὲ, τὰ παιδία αὐτοῦ ὁ κὺρ Ἀνδρέας καὶ ὁ κὺρ Μανουὴλ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἡ αὐθεντοπούλα, ἐρχόμενοι εἰς τὴν Ῥώμην ἔμαθαν τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς τὴν Ἀγκῶνα. Ὁ δὲ πάπας ἀπέστειλεν καὶ ἤφεράν τους εἰς τὴν Ῥώμην καὶ ἐτίμησεν τὸν κὺρ Ἀνδρέα τὸν 95 δεσπότην καὶ ἔδιδέ του καὶ τὴν πρέπουσα ζωὴν.

[,στϞ]οε'. Αὐγούστου θ' ἡμέρᾳ Κυριακῇ ἤλθεν ὁ μισερ Βετοὺρ Καπέλος μὲ τὴν ἀρμάταν εἰς τὴν Πάτρα καὶ τὴν Δευτέρα ἐσκοτώθη ὁ Ῥάλλης ὁ κὺρ Μιχαὴλ εἰς τὰς ι' τοῦ Αὐγούστου καὶ εἰς τὰς ιε' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐγένετον καθολικὸς τζακισμὸς τῶν Βενετῶν τῷ Σαββάτῳ τὸ μεσημέρι καὶ εἰς τὰς ιστ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐσηκώθη ἡ ἀρμάτα 100 ἀπὸ τὴν Πάτρα Κυριακῇ τὸ πουργὸ καὶ ἐμίσειπεν.

Ἐσκοτώθησαν ἀπὸ τοὺς Βενετικούς ἄνθρωποι ἑπτακόσιοι.

[,στϞ]οη'. Ἰουλίου ιβ' ἐπῆρεν ὁ μέγας αὐθέντης τὴν Εὐριπον καὶ ἔστειλεν τὸν

- μπασιᾶ εἰς τὸν Μορέα καὶ ἐπῆρε τὴν Βοστίτζα ἀπὸ τοὺς Βενετικούς καὶ ἐχάλασάν την.
- 105 [,στφ]οθ'. Ἀπέθανεν ὁ δεσπότης κὺρ Δημήτριος εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν καὶ ἐγένετον καλόγερος ὀνομασθεὶς Δαυίδ.
- Τὸν αὐτὸν χρόνον ἀπέθανε καὶ ἡ θυγατέρα του καὶ τὸν αὐτὸν ἀπέθανεν καὶ ἡ βασίλισσα τοῦ δεσπότη τοῦ κὺρ Δημητρίου.
- [,στφ]πβ'. Νοεμβρίῳ ζ' ἀπέθανεν καὶ ἡ βασίλισσα κυρὰ Ἑλένη Παλαιολογῖνα,
- 110 θυγάτηρ δεσπότη κὺρ Θωμᾶ καλογραῖα καὶ ἐπωνομάσθη Ὑπομονὴ μοναχή.
- [,στφ]πγ'. Ἐπῆρεν ὁ ἀμηνῶς τὸν Καφᾶ.
- [,στφ]πθ'. Ἀπέθανεν ὁ ἀμηνῶς ὁ Μεχμέμπεης ὁποῦ ἐπῆρε τὴν Πόλιν μηνὶ Μαΐῳ γ' καὶ εἰς τὰς θ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπαράλαβε τὴν αὐθεντίαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Μπαζαήτ σουλτάνος.
- 115 [,στφ]ηθ'. Ἐτζάκισαν ταῖς καμπάναις εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος μηνὶ Αὐγούστου.
- Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆρεν ὁ ῥε νιέ Καστέλης τὴν Γρανάταν· εἶχεν δὲ αὐτὴν ἀπεκλεισμένην χρόνους ιβ'. Ἐλαβεν αὐτὴν Γεναρίου εἰς τὴν πρώτη.
- [φ. 965 β]. ζ'. Ἦλθεν ὁ μέγας αὐθέντης ὁ Μπαζαήτ σουλτάνος καὶ ἐκούρσειπεν καὶ ἐχάλασεν τὴν Ἀλβανιτίαν καὶ ἡχμαλώτευσεν αὐτὴν πολλά.
- 120 ζη'. Μηνὶ Αὐγούστῳ ἦλθεν ὁ αὐτὸς ἀμηνῶς καὶ ἐπῆρε τὴν Ναύπακτον καὶ τὸν Σεπτέμβριον μῆναν ὥρισεν καὶ ἔκτισαν τὰ δύο νεόκαστρα εἰς τὸ Στενὸν καὶ ἐξεχείμασεν καὶ ἡ ἀρμάτα μέσα εἰς τὸν κόρπον εἰς τ' Ἀσπρα Σπίτια. Καὶ τὸν Ἰούνιον μῆναν τὴν ἔβγαλεν ἔξω καὶ ἐδιάβασέ την εἰς τὴν Μοθώνην καὶ ἀπέκλεισεν αὐτὴν διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἡμέρας ν'.
- 125 ζθ'. Καὶ εἰς τὰς η' τοῦ Αὐγούστου ἡμέρᾳ Κυριακῇ ὥρᾳ ἐσπερινοῦ ἦλθασιν τὰ τέσσαρα κάτεργα τὰ βενέτικα καὶ ἐδώσασιν μέσα εἰς τὴν ἀρμάτα τὴν τούρκικη καὶ ἀπεράσασιν καὶ ἐδιάβησαν καὶ ἐσέβησαν μέσα εἰς τὸν λιμένα τῆς Μοθώνης τάχα διὰ νὰ δώσουν βοήθειαν καὶ τὴν αὐτὴν ὥραν ἐσέβησαν οἱ ἀζάπηδες καὶ ἐπήρασιν αὐτὴν ἀπὸ σπαθίου· ἦτον δὲ ἡ αἰτία τοιαύτη ὥς ἐμάθαμεν, ὅτι ἰδόντες οἱ ἄνθρωποι τοῦ κάστρου
- 130 τὰ κάτεργα μὲ τὴν βοήθειαν ὁποῦ τοὺς ἦλθεν ἐχάρησαν καὶ ἐδράμασιν ἅπαντες νὰ τοὺς χαιρετίσουν καὶ ἄφησαν τὰ τεῖχη μοναχὰ καὶ ἠῦρασιν ἄδεια οἱ ἀζάπηδες καὶ ἐσέβησαν μέσα· ἀναψε δὲ καὶ ἐκάη τὸ πλεότερον μέρος τοῦ κάστρου.
- Καὶ μετὰ ταῦτα ἐπροσκύνησεν καὶ ἡ Κορώνη τὸν αὐτὸν μῆναν.
- ζθ'. Ἐξέβη ὁ Σοφῆς ἐκ τὴν Περσίαν καὶ ἐπολέμησεν τοὺς Τουρκομάνους ἡγουν
- 135 τοῦ Ζοῦ Χασάνη τὸν τόπον. Καὶ εἰς τοὺς ζιβ' τοὺς ἐχάλασε παντελῶς καὶ ἐδούλωσε καὶ τὴν Περσίαν ὅλην καὶ ἐδιέβη ἕως τὴν Πακοῦ, ἡγουν τὴν θάλασσαν τὴν Κασπίαν.
- ζη'. Ἐγενεν ὁ μέγας σεισμὸς ὁποῦ ἐχάλασεν ἡ Πόλις ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ.
- ζκ'. Μηνὶ Ἀπριλίῳ κδ' ἐγένη αὐθέντης ὁ Σελὶμ σουλτάνος ἡμέρᾳ Πέμπτῃ καὶ τὸν Μάϊον μῆναν ἀπέθανεν ὁ πατέρας του Μπαζαήτ σουλτάνος ἔξω ἀπὸ τὴν Πόλιν.

64: δὲ οἱ Τοῦρκοι 72: μεμερικουῖς 80: Μεντίνοιαν 82: μετούς 111: Καφθ;
116: ὀρέντε 116: Γρανέταν 135: Ζουχασάνι 139: ἀπετήν.

10

Κῶδ. 710 τῆς μονῆς τῶν Ἱβήρων φ. 143 α.

Ἀρχὴ τῶν βασιλέων Τουρκῶν, ἀφ' οὗ ἤρξαν:

- α^{ος} Ὁ σουλτάν Ὁσμαν γαζῆς ἐκάθισε βασιλεὺς εἰς τοὺς χμα' χρόνους, ἐκράτησεν
ὁ ἄνωθεν βασιλεὺς χρόνους ξ'.
- β^{ος} Ὁ σουλτάν Ὁρχάν, παιδὶ τοῦ ἄνωθεν, ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς ψα', ἐκράτησε χρόνους κθ'.
- γ^{ος} Ὁ σουλτάν Μουράτης ἐστάθη εἰς τοὺς ψλ', ἐκράτησε χρόνους ξ'. 5
- δ^{ος} Ὁ σουλτάν Γηλητήρην Μπαγιαζήτι χάν εἰς τοὺς ψηα, ἐκράτησε χρόνους ιγ'.
- ε^{ος} Ὁ σουλτάν Τζελεπῆ Μεγμέτης ἐκάθισεν εἰς ωδ', τὸ ἐκράτησε χρόνους κ'.
- στ^{ος} Ὁ σουλτάν Μουράτης ἐκάθισεν εἰς τοὺς ωκδ' ἐκράτησε χρόνους λα'.
- ζ^{ος} Ἄλλος σουλτάν Μεγμέτης ὁ αὐτὸς ἐκυρίευσεν τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς τοὺς ωνε'
ἐκράτησε χρόνους λα'. 10
- η^{ος} Σουλτάν Μπαγιαζήτης, ὅπου ἐφθειασεν τὸ τζαμί εἰς τὴν Πόλιν ὁ αὐτὸς ἐπῆρε τὸν
Ναύπακτον καὶ Μορέαν, ἐστάθη βασιλεὺς εἰς τοὺς ωπστ', ἐκράτησε χρόνους λβ'.
- θ^{ος} Γιαβού σουλτάν Σελήμ, ὅπου ἐπῆρε τὸ Μισήρι ἐβασίλευσε εἰς τοὺς ριη', ἐκράτησε
χρόνους η'.
- ι^{ος} Ὁ σουλτάν Σουλεϊμάνης, ὅπου ἔκαμε καὶ τοῦ Σουλεϊμανιέ τὸ τζαμί εἰς τὴν Πόλιν
ἐβασίλευσε εἰς τοὺς ρκστ', τὸ ἐκράτησε χρόνους μη'. 15
- ια^{ος} Ὁ σουλτάν Σελήμης εἰς τοὺς ροδ' ἐκράτησε χρόνους η'.
- ιβ^{ος} Ὁ σουλτάν Μουράτης, ὅστις ἐπῆρε τὸ Μπαγτάτι ἐβασίλευσε οὗτος εἰς τοὺς ρπβ, τὸ
ἐκράτησε χρόνους κα'.
- ιγ^{ος} Ἄλλος σουλτάν Μεγμέτης ἐβασίλευσε καὶ οὗτος εἰς τοὺς αγ', τὸ ἐκράτησε χρόνους θ^α. 20
- ιδ^{ος} Ὁ σουλτάν Ἀχμέτης, ὁ ὁποῖος ἔκτισεν τὸ σουλτάν - Ἀχμέτη τὸ τζαμί εἰς τὴν Πόλιν
ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς αιβ', τὸ ἐκράτησεν χρόνους κα'.
- ιε^{ος} Ὁ σουλτάν Μουσταφᾶς ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , ακστ'.
- ιστ^{ος} Ὁ σουλτάν Ὁσμαν | φ. 144 α | ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , ακθ', ἐστάθη χρόνους ιγ'.
- ιζ^{ος} Ὁ σουλτάν Μουσταφᾶς ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , αλγ', ἐστάθη χρόνους β^α. 25
- ιη^{ος} Ἄλλος σουλτάν Μουράτης γαζῆς ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , αλδ', ἐστάθη χρόνους δ'.
- ιθ^{ος} Σουλτάν Ἰπραήμ γαζῆ ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , ανα', ἐστάθη χρόνους θ^α.
- κ^{ος} Ἄλλος σουλτάν Μεγμέτης ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , ανη', ἐστάθη χρόνους μ.
- κα^{ος} Ὁ σουλτάν Σουλεϊμάνης ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς αηθ^α ἐκράτησε χρόνους γ.
- κβ^{ος} Ἄλλος σουλτάν Ἀχμέτης ὁ θεῖος τούτου, ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , αρβ^ω ἐκράτησε χρόνους ζ'. 30
- κγ^{ος} Ἄλλος σουλτάν Μουσταφᾶς ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , αρστ', τὸ ἐκράτησε χρόνους η'.

κδ^{ος} Σουλτάν Ἀχμέτης ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς ,αριέ' καὶ τὸ κρατεῖ ἕως τώρα· αὐτοὶ εἶναι οἱ βασιλεῖς τῶν Τουρκῶν ὅπου ἐβασίλευσαν ἕως τὴν σήμερον· ἀκόμη εἶναι καὶ βεζυράδες ἀπὸ τοῦτον ἕως μὲ ἐτοῦτον ὁ <ποῦ;> εἶναι τώρα σκδ' (χειρὶ ἑτέρῃ : οὗτος δὲ ἦν ὁ Τζόρτζης).

κε^{ος} Ὁ καλαϊλὴς κατὰ τοὺς ἐδικούς μας : ,αψι' Ἰουνίου γ', ἐχαλάσθη ὁ Ἀληπασιάς βεζύρης ὁ ἐκ τῆς Τυρουλόης καὶ ἔγινεν ὁ Οὐμάν (;) πασιᾶς, Κυπρουλής, βασιλεύοντος τοῦ σουλτάν Ἀχμέτ : ἐκάθησεν ἡμέραις ξβ' καὶ μετ' αὐτὸν ἔγινεν ὁ μπαλτατζῆς Μεχμέτ πασιᾶς, ὁ ὁποῖος ἦτον βεζύρης πρὸ τοῦ Τζόρλου καὶ πάλιν εἰσῆχθη· καὶ πρὸ τούτου ἦτον ὁ Νταμάτης.

40 ,αψιβ' μετὰ τὸ γύρισμα τοῦ σεφερίου ἀπὸ τοὺς Μοσχόβους ἔγινεν ὁ Ἰσοῦφ πασιᾶς Γενιτζαρ ἁγᾶς δέκα μ(ῆ)νας).

|φ. 144 β| ,αψιβ' Νοεμβρίῳ α" ἡμέρα Σαββάτῳ ἐζώσθη ὁ Ἰσοῦφ πασιᾶς, καὶ ἔγινεν ἐπίτροπος ὁ Σουλεημάν πασιᾶς νισαντζῆς τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ καὶ ὥρῃ τοῦ μηνός· μετ' αὐτὸν ἐζώσθη καὶ ἔγινεν ὁ μουλᾶ Ἰπραήμης, καὶ ἐθανατώθη αὐτὸς ὀλίγων ἡμερῶν ὑπὸ τοῦ ἄνακτος· μετὰ τὸν μουλᾶν ἔγινεν ὁ Ἀλῆ πασιᾶς γαμβρὸς τοῦ ἄνακτος σουλτάν Ἀχμέτη, ,αψιγ' ὄντος μου ἐν Ἀδριανοῦ.

Νοεμβρίῳ ια" ἔγινεν αὐθις ὁ Κυπριανὸς πατριάρχης ἐξωσθέντος τοῦ Κυρίλλου, καὶ διὰ τὴν φιλόργυρον αὐτοῦ γνώμην εἰσῆχθη ὁ τρις ἐπίσκοπος Κοσμάς ὄντος μου ἐν 50 Κωνσταντίνου πόλει.

αψιδ^ω μηνὶ Μαρτίῳ, ἐξωσθέντος δὲ τοῦ ἀκόσμου Κοσμά εἰς ,αψιστ' μαρτίου κβ^α εἰσῆχθη ὁ ἐκ Καισαρείας κὺρ Ἰερεμίας.

Κατὰ τὸ ,αψιστ' ἔτος μετὰ τὴν νίκην ὅπου ἔκαμαν οἱ Γερμανοὶ καὶ ἐθανατώθη ὁ Ἀληπασιάς εἰς τὸ Βαρατίνη, ἔγινε βεζύρης ὁ Χαλήλ πασιᾶς, μποσταντίμπασης τὸ 55 πρῶτον ὄν.

Κατὰ τοὺς ,αψιζ' ἡττηθεῖς παρὰ τῶν Γερμανῶν καὶ παρὰ τοῦ Εὐγενίου, τοῦ ἀφηρέθη ἡ ἐξουσία καὶ Θεσσαλία κλεισθεῖς φυγὰς ὤχετο, ἔγινε δ' ἀντ' αὐτοῦ ὁ Μεεμέτης ἐνῶ καιρῷ καὶ τὸ Πελιγοράδιον ἐάλω : (χειρὶ ἑτέρῃ : Οὗτος πρότερον νισαντζῆς ἦν ἐκ Καισαρείας ἔλκων· ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ καὶ ἡμεῖς ἐν Ἀδριανοῦ μετὰ τοῦ Πατριάρχου 60 Ἰερεμίου καὶ ἀπάσης τῆς συνόδου Δεκεμβρίῳ γ' εἰσῆλθομεν).

Ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ ,ατνδ' ἀπέρασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν.

,ατξε' ἐπῆραν τὴν Καλλιούπολιν.

Ἔτος ἀπὸ Ἀδάμ ,στϞλε' Μαΐου κδ' ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην :

Ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ ,αυηγ' Μαΐου κθ^α βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου 65 παρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις τοῖς Ἰσμαηλίταις, ἥτοι τοῦ αὐθεντὸς σουλτάν Μεεχμέτη παρὰ Θεοῦ ἕνεκεν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν· ἐδυνάστευσε γοῦν τὴν Κωνσταντινούπολιν χρόνους κη' μετὰ γοῦν ταύτης ἐδούλωσε πολλὰς πόλεις καὶ χώρας.

| φ. 145 α |. Εἰς τοὺς ,αυζ´ ἐπῆρεν ὁ μέγας αὐθέντης τὴν Κόρινθον, τὴν Πάτραν, τὸ Μουχλὶ καὶ τὴν Καστελιανίαν.

Ἀπὸ Ἀδάμ ,στϞξδ´ μηνὶ Ἰουνίῳ παρεδόθησαν αἱ Ἀθῆναι.

70

Ἀπὸ Χριστοῦ ,αυξ´ ἦλθεν ὁ μέγας αὐθέντης εἰς τὸν Μιζηθρὰν καὶ ἔλαβεν αὐτόν.

Ἀπὸ Ἀδάμ ,στϞοα´ μηνὶ Ἀπριλίῳ παρέδωκαν οἱ Ἀργεῖοι τὸ Ἄργος εἰς χεῖρας τῶν Ὀτμανῶν.

Ἀπὸ Χριστοῦ ,αυο´ Ἰουλίῳ β^α παρεδόθη ἡ Εὐριπος.

Ἀπὸ Ἀδάμ ,στϞπθ´ Μαΐῳ γ^η ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεχμέτης, καὶ τῇ ιθ^η τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἦλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτὰν Μπαγιαζήτης εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν.

75

Ἀπὸ Ἀδάμ ,ζζ´ Αὐγούστῳ κθ^α ἀλώθη ἡ Ναύπακτος.

Ἀπὸ Ἀδάμ ,ζη´ Αὐγούστῳ κθ^α ἐπάρθη ἡ Μοθώνη.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Σεπτεβρίῳ ζ^η ἐπροσκύνησαν οἱ Κορωνάιοι τὸν μέγαν αὐθέντην καὶ παρεδόθη τὸ κάστρον εἰς χεῖρας αὐτοῦ.

80

Ἀπὸ Ἀδάμ ,ζιβ´ Ἀπριλίῳ κστ^η ἐδιώχθη ὁ σουλτὰν Μπαγιαζίτης ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ σουλτὰν Σελήμη, ὅστις ἀναδεξάμενος τὰ τῆς βασιλείας σκῆπτρα, εὐθὺς κατὰ Περσῶν στρατεύει τροπώσας γοῦν τουτουσί ἐπὶ τὴν Κωνσταντίνου ἐπαναλύει.

Ἀπὸ Ἀδάμ ,ζκθ´ Σεπτεμβρίῳ κστ´ ἀπέθανεν ὁ προλεχθεὶς σουλτὰν Σελήμης ἡρξας ἔτη ιθ^α, ἀνεδέξατο δὲ τὴν ἀρχὴν ὁ τούτου υἱὸς σουλτὰν Σουλεϊμάνης, καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον τῆς βασιλείας εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν, ἦτον δὲ χρονῶν κγ^{ων}.

85

Ἀπὸ Ἀδάμ ,ζλ^α´ Ἰουνίῳ ἐν μηνὶ ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης ἠθροισεν στράτευμα ἱππικὸν καὶ πεζὸν ἑκατὸν χιλιάδας, κ´ ἐξεστράτευσε κατὰ Οὐγγρῶν | φ. 145 β |, καὶ πολέμησας τὸ Μπελιγράδιον, καὶ λαβὼν αὐτὸ Αὐγούστῳ β^α ἐпанέκαμψε εἰς Ἀδριανοῦ.

Ἀπὸ Χριστοῦ ,αφκβ´ ἐποίησεν ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης φουσάτον διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάττας χιλιάδας σ´, καὶ ἄρμενα μικρὰ καὶ μεγάλα σ´, καὶ ἐπολέμησε τὴν Ρόδον, καὶ τῇ εἰκοστῇ ε^η Δεκεμβρίου παρεδόθη εἰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἔδωσε θέλημα καὶ εὐγῆκεν ὅστις ἐβούλετον.

90

Ἀπὸ Χριστοῦ ,αφμ^α´ Νοεμβρίου κα^η ἡμέρᾳ Κυριακῇ ἔλαβεν ὁ Κασίμπασιας τὸ Ἀνάπλιον ἀπὸ τοὺς Βενετικούς μετὰ συμφωνιῶν, καὶ οὕτως ἐγένετο ἡ ἀγάπη.

95

Τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ^η ἔλαβε καὶ τὴν Μονεμβασίαν ὑπὸ τῶν αὐτῶν Βενετῶν.

Αὐθις ,αψιε^ω´ μηνὶ Αὐγούστῳ ἐπῆραν τὴν Πελοπόννησον καὶ τὸ Ἀνάπλι ἀπὸ αὐτοὺς οἱ Ὀτμάνοι.

| φ. 146 α | (ἐτέρᾳ χειρὶ :) Τοῦτο τὸ σημεῖον εὐρήσεις γυρίζοντας τὸ ἔμπροσθεν φύλλον ἐξ οὗ ἀνέχεται ὁ κατάλογος τῶν ἐπιτρόπων τῆς βασιλείας.

100

,αψιε^ω´ Ἀπριλίῳ 28 ἐν Ἀδριανουπόλει τοῦ ἐκ νισαντζῆ Μεεμέτ πασιᾶ ἐξωσθέντος ὑπὸ τοῦ ἀνακτος ἔλαβεν τὴν βούλλαν ὁ ρεκέπης Ἰμπραήμ πασιᾶς γαμβρὸς τοῦ ἀνακτος: σιναριθμῶνται βεζύρηδες ὡς οἶμαι ἕως ὧδε 234.

11

Κῶδ. Κουτλουμουσίου 193 φ. 154 α.

- † Μηνὶ Μαρτίῳ καθ' τοῦ ,στωλῆ' ἔτους ἰνδ. η' ἡμέρα Σαββάτῳ ἐπαρέλαβεν ὁ ἀσεβὴς Μοράτης τὴν Θεσσαλονίκην καὶ ἐποϊκέ την διαγομᾶν.
- † Μηνὶ Ἰανουαρίῳ λα' ἐκάγηκεν ὁ περίφημος ναὸς τῆς Βλαχέρνας τοῦ ,στωμβ' ἔτους ἰνδ. ιβ'.
- 5 † Μηνὶ Νοεμβρίῳ κζ' ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης καὶ ὁ πατριάρχης Ἰωσήφ ἀπῆλθον πρὸς τὴν Ρώμην τοῦ ,στωμστ' ἔτους ἰνδ. α'.
- † Μηνὶ Μαΐῳ καθ' τοῦ ,στωξα' ἰνδ. α' ἐπαρέλαβον οἱ Τοῦρκοι τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐποϊκαν τὴν διαγομᾶν καθ' ὅτι ἐφράγκισαν καὶ ἐπαρέδωκέν τους ὁ Θεὸς διὰ τὴν παρανομίαν.
- 10 † Μηνὶ Ἰανουαρίῳ α' ὥρα στ' τῆς ἡμέρας γέγονεν ἔκλειψις ὁλόσωμος τοῦ ἡλίου, ὥστε καὶ τὰ ἄστρα ἐφάνησαν τοῦ ,στωηδ' ἔτους.
- † Οὕγγεσις ὁ Σέρβος ἐκατελήφθη τοῦ ,στωοθ' ἔτους.
- † Μηνὶ Ἰουνίῳ ιζ' ὥρα θ' τῆς ἡμέρας γέγονεν ἔκλειψις ὁλόσωμος τοῦ ἡλίου, ὥστε καὶ τὰ ἄστρα ἐφάνησαν τοῦ ,στωμα' ἔτους.
- 15 † Ἀπὸ τῆς Εὐρίπου τὴν ἀνάλωσιν ,στωση' μηνὶ Ἰουλίῳ ιζ' ἡμέρα α'.
- † Τὸ Ἐξαμίλιον ,στωνέ'.
- † Ἀπὸ τὸν ἐπαρμόν τῶν Ἰωαννίνων ,στωλθ'.
- † ,ζη' ἐπάρθη ἡ Μοθώνη Αὐγούστου ιε'.
- † Ἀπὸ ταῖς καμπάναις τοῦ ἁγίου Ὁρους ,στωηθ' Αὐγούστου μηνός.
- 20 † Ἀπὸ τοῦ Κουνούχη τὸ κτίσιμον ,στωοε'.
- † Ἐκάγηκεν ἡ μονὴ τοῦ Διονυσίου μηνὶ Ὀκτωβρίου κε' τοῦ ,ζμα' ἔτους.

12

Κῶδ. μονῆς Κουτλουμουσίου 220 φ. 159 β.

- Κωνσταντῖνος ὁ αὐτάδελφος αὐτοῦ εἰς τοῦ ὁποίου τὸν καιρὸν αἰχμαλωτίσθη ἡ Κωνσταντινούπολις παρὰ τοῦ βασιλέως σουλτάν Μεεμέτ ἐν ἔτει ,αυνγ' Μαΐου καθ' ἡμέρα γ' ἰνδ. α^{ης}.
- 5 Ἐν ἔτει ,αυνδ' ἐπῆγε ὁ βασιλεὺς σουλτάν Μεεμέτης καὶ ἐπῆρε τὴν Αἶνον, ἔπειτα ταῖς Ἀθήναις, ταῖς Θήβαις, τὴν Θάσον, τὴν Σαμοθράκην καὶ τὸ Ἄργος.
- Ἐν ἔτει ,αυνστ' ἐγένετο λεῖψις καὶ ὑστέρησις παντοίων καρπῶν καὶ ἐπείνασεν ὁ λαός, ἥσθιον δὲ βοτάνων χλόας ῥίζας καὶ ἐστενοχωρέθη πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ τῆς πείνας.
- Ἐπουλήθη τὸ πεντάλιτρον τὸ σιτάρι ὑπέρπυρα λ' διὰ φλουρία Γ' ἡ' καὶ οὐχ εὗρίσκετον.
- 10 ,αυνζ' ἐπῆγεν ὁ σουλτάν Μεεμέτης εἰς τὸν Μορέα μὲ φουσάτο χιλιάδες ξ' καὶ μὴ δυνάμενοι πολεμήσειν οἱ δύο δεσπότες, ὁ κὺρ Δημήτριος καὶ ὁ κὺρ Θωμᾶς, οἱ αὐτάδελφοι

Κωνσταντίνου βασιλέως ἔστερξαν νὰ δίδουν χαράτζι κάθε χρόνον δύο χιλιάδες φλουρία καὶ τὸν τόπον ὅπου ἐπάτησε τὸ ἄλογόν του, τὰ Καλάβρυτα, τὴν Πάτρα καὶ ἄλλα κάστρο.

Ἐν ἔτει ,αυξα΄ ἔγραψε ὁ δεσπότης Δημήτριος τοῦ βασιλέως σουλτὰν Μεεμέτ ὅτι δὲν συμβάζονται μὲ τὸν κύρ Θωμᾶ τὸν ἀδελφόν του νὰ ἔχουν τὸν Μορέα καὶ πῶς τὸ χαράτζι ὅπου ὑποσχέθησαν, δὲν τοῦ τὸ δίδουν καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐπαράλαβε τὸν Μιζηθρᾶ καὶ ὅλον τὸν Μορέα, ἐπῆρε καὶ τὸν δεσπότην κύρ Δημήτριον σὺν τῇ βασιλίσῃ καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῶν Μαΐου λ΄.

,αυξα΄ ἐπῆρε καὶ τὸ νησὶ τῆς Μιτυλήνης, ταῖς δύο χώρες ὅπου λέγονται Φώκιες, τὴν παλαιὰν καὶ τὴν νέαν, ἔπειτα ἐπῆγε καὶ ἔλαβε τὴν Κασταμένα(;) ἔπειτα τὴν Ἄμαστριν καὶ τὸν Καφᾶν.

|φ. 160 α| ,αυο΄ ἔκαμεν μάχη μὲ τοὺς Βενετικούς ὁ σουλτὰν Μεεμέτης καὶ ἐπῆγε μὲ μεγάλην δύναμιν διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης εἰς τὴν Εὐρυπον καὶ ἐπολέμησε ἡμέρα καὶ νύκτα ἀπὸ τῆς ιβ΄ τοῦ Ἰουνίου ἕως τῆς ιβ΄ τοῦ Ἰουλίου καὶ εἰς τὰς ιβ΄ τοῦ Ἰουλίου ἡμέρα ε΄ τὴν ἐπερίλαβεν μὲ μάχη πολλὴ καὶ ἰσχυρὰ αἱματοχυσία ἀπέθανε πλῆθος ἄπειρον ἀμφοτέρωθεν.

,αυοη΄ ἔκαμεν ἀγάπη ἢ αὐθεντία τῶν Βενετιῶν μὲ τὸν σουλτὰν Μεεμέτ.

Ἐν ἔτει ,αυπθ΄ Μαΐου γ΄ ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης καὶ ἐκάθησε βασιλεὺς ὁ σουλτὰν Μπαγιαζήτης.

,αυηθ΄ μηνὶ Αὐγούστου κθ΄ ἐπαράλαβεν ὁ σουλτὰν Μπαγιαζήτης τὴν Ἑπακτον.

,αφ΄ Αὐγούστου θ΄ ἐπαράλαβε τὴν Μοθώνη καὶ ἀπεκεφάλισεν ἅπαντας καὶ ἐγένετο αἱματοχυσία πολλή. Τὸν αὐτὸν μῆνα ἐπαρὰδόθη καὶ ἡ Κορώνη, ὁμοίως καὶ ὁ Ἀβαρίνος. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆραν καὶ τὰ Βάτικα καὶ τὸν Ἀσωπό.

Ἐν ἔτει ,αφιβ΄ ἐπαράλαβεν τὴν αὐθεντία ὁ σουλτὰν Σελίμης ἀπὸ τὸν πατέρα του, τὸν σουλτὰν Μπαγιαζήτη καὶ εἰς τὸ ἀνακύκλωμα τοῦ αὐτοῦ χρόνου ἐχάλασε τοὺς δύο τοὺς ἀδελφούς, ὁμοίως καὶ τοὺς ἀνεψιούς του.

,αφιε΄ ἔκοψεν ὁ σουλτὰν Σελίμης τὸν Ἀνατωλὰ καὶ ἐπῆρε καὶ τὸν τόπον του.

Ἐν ἔτει ,αφιστ΄ ἐστράτευσεν ὁ σουλτὰν Σελίμης κατὰ τοῦ σουλτάνου τοῦ Μισιρίου καὶ ἔσμιξαν τὰ φουσαῖτα εἰς τὸ Χαλέπι εἰς τὰς κ΄ τοῦ Αὐγούστου καὶ ἔδωσαν πόλεμον καὶ ἐκεῖ εὐρέθη ὁ σουλτάνος ἀποθαμένος χωρὶς λάβωμα καὶ τῆς ὥρας ἐκείνης ἐτζακίσθησαν τὰ φουσαῖτα καὶ εὐθὺς ἐπροσκύνησε τὸ Χαλέπι, τὸ Βερούτι καὶ ἡ Δαμασκό.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπολέμησεν ὁ σουλτὰν Σελίμης μὲ ἕτερον σουλτάνον ποῦ ἔκαμαν εἰς τὴν ἔξω μερέα τοῦ Κάερος καὶ ἐτζάκισε τὸν σουλτάνον καὶ ἐσέβη εἰς τὸ Κάερος καὶ ἔσμιξε τὸν Σινὰν πασιᾶ ὅπουχε πάρη τὸ καστέλλι τοῦ Κάερος καὶ ἐκόπη ὁ Σινὰν πασιᾶς στὸν πόλεμον μὲ τὰ φουσαῖτα ὅπουχε. Ἐπειτα ἔφθασεν ὁ αὐθέντης σουλτὰν Σελίμης |φ. 160 β| καὶ ἐσέβη μὲ τὰ φουσαῖτα του εἰς τὸ Κάερος καὶ ἔγινε πόλεμος μέγας τρία μερονύκτια καὶ ἐνίκησεν ὁ σουλτάνος καὶ ἐπῆρε τὸ Κάερος εἰς τοὺς κβ΄ τοῦ Φεβρουαρίου καὶ ἔπιασε καὶ τὸν σουλτάνον καὶ ἐφούρκισέ τον.

50 ,αφκ' ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς σουλτὰν Σελίμης καὶ ἔγινεν αὐθέντης καὶ βασιλεὺς ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης ὁ υἱὸς αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου ἓνας Ἑβραῖος ἀστρονόμος τοῦ εἶπε πῶς οἱ Χριστιανοὶ θέλουν τὸν ἐπιβουλευτὴ καὶ ὥρισε εὐθὺς νὰ τοὺς κόψουν ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς καὶ ὁ Κυριπασιάς τὸν ἀμπόδισε μὲ τρόπον εὐμορφον καὶ δὲν τοὺς ἔκοψεν.

55 Ἐν ἔτει ,αφκγ' ἐπῆγεν ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης εἰς τὴν Ῥόδον μὲ φρουρὰτα περισσὰ διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἕως υὸ' χιλιάδες καὶ ἔδιδαν πόλεμον καθημερούσιον, ἡμέρα καὶ νύκτα μῆνας ἑφτά' τέλος πάντων ἐπροσκύνησε καὶ ἐπαραδόθη τῇ παραμονῇ τῶν Χριστουγεννῶν ,αφκγ' Δεκεμβρίου κδ'.

Ἐν ἔτει ,αφλβ' ἦλθεν Ἀνδρέας ὁ Ντόριας καὶ ἐπῆρε τὴν Κορώνη καὶ τὴν παλαιὰ Πάτρα καὶ τὰ καστέλλια τοῦ Ἐπάκτου καὶ τοῦ Μορέως.

60 Ἐν ἔτει ,αφλδ' ἄφησαν οἱ Φράγγοι τὴν Κορώνη ἀτοίτους καὶ ἦλθε τότες ἓνας φλαμπουριάρης καὶ ἐστάθη εἰς τὸν Μορέα καὶ ἐμπιτάρισε τὴν Κορώνη καὶ ἔσiasε καὶ τοὺς κλέπταις τοῦ Μορέως.

Ἐν ἔτει ,αφλζ' ἔκαμε μάχη μὲ τοὺς Βενέτικους καὶ ἐπῆγεν ἡ ἀρμάδα εἰς τοὺς Κορφοὺς καὶ ἔλαβεν πολλὴν αἰχμαλωσίαν.

65 Ἐν ἔτει ,αφμ' ἐπαράλαβεν ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης τὴν πόλιν Ἀνάπλιον μηνὸς Νοεμβρίου κα' καὶ εἰς τὰς κδ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπαράλαβεν καὶ τὴν Μονεμβασία, τὰ ὅποια ἐπερίλαβεν ὁ Κασιμπασιάς δίχως πόλεμον ὅπου τὰ ἔδωσαν οἱ Βενέτικοι χάριν δωρεᾶς καὶ φλουρία χρυσὰ 3000.

70 |φ. 161 α| Ἐν ἔτει ,αφξε' μηνὸς Μαΐου ἐδιάβη ἡ ἀρμάδα τοῦ μεγάλου αὐθεντὸς σουλτὰν Σουλεϊμάνη εἰς τὴν Μάλτα, κάτεργα τ' καὶ ἐπολέμησε αὐτὴν μῆνας ε' ἀπὸ τὸν Ἰούνιον ἕως τὸν Ὀκτώβριον ἡμέρα καὶ νύκτα καὶ ἐσκοτώθη πλῆθος πολὺ μὲ ταῖς λουμπάρδες καὶ ἀπὸ τὴν μία μερέα καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη καὶ δὲν τὴν ἐπῆρε.

Ἐν ἔτει ,αφξστ' ἐδιάβη ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης εἰς τὴν Οὐγγαρία μὲ φρουρὰτο πολὺ καὶ ἐκεῖ εἰς τὸ σεφέρι ἐκεῖνο ἀπέθανε καὶ ἐκάθησε βασιλεὺς ἀντ' αὐτοῦ ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτὰν Σελίμης.

75 Ἐν ἔτει ,αφο' ἔκαμε μάχη μὲ τοὺς Βενετικούς καὶ ἔπεμψεν ἀρμάδα μεγάλη εἰς τὴν Κύπρο καὶ ἐπῆρε τὴν Λευκοσίαν οδία' ἡμέραις μ'· ἐστάθη ἡ Ἀμμόχωστος καὶ ἐπολέμα δυνατά· ὅμως ἐσώθη ἡ πόλβερόν τους καὶ τὰ φαγητά τους καὶ μὴ θέλων ἐπαραδόθη καὶ αὐτὴ καὶ ἔγινε ὅλο τὸ νησί τῆς Κύπρου τοῦ μεγάλου αὐθεντὸς· λέγουσι δὲ ὅτι ὅσος λαὸς αἰχμαλωτίσθη ἦτον τ' χιλιάδες μικροὶ καὶ μεγάλοι καὶ ὅσοι ἐσφάγησαν ἦτον χιλιάδες σαράντα.

80 Ἐδιάβη ἡ ἀρμάδα τῶν Βενετικῶν καὶ πενήντα ἄρμενα τοῦ Σπάνια διὰ νὰ βοηθήσουν τὴν Κύπρο καὶ πηγαινάμενα ἔμαθαν πῶς τὴν ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι καὶ ἐγύρισαν ὀπισθεν εἰς τὴν Κρήτη.

Ἐν ἔτει ,αφοα' ἐβγῆκε πάλι ἡ ἀρμάδα τοῦ μεγάλου αὐθεντὸς σουλτὰν Σελίμη, ἄρμενα μικρὰ καὶ μεγάλα φ' καὶ ἐπῆγε εἰς τὸ νησί τῆς Κρήτης στὸ Ῥέθεμος καὶ στὰ

Χανιά καὶ ἔβαλαν φωτιά καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐσηκώθη καὶ ἐδιάβη εἰς τὴν Ἑπακτον. 85
Τότε ἐσυναθροίσθησαν καὶ τὰ βενέτικα καὶ σπανιόλικα καὶ τῶν ἄλλων αὐθεντῶν καὶ
ἔγειναν ἄρμενα τ' καὶ ἐπήγασι καὶ ἐπολεμήσασι καὶ ἐνίκησαν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ δὲν
ἐγλίτωσε, μόνον ὁ Λούτζαλης μὲ κάτεργα.

[φ. 161 β] Ἐν ἔτει ,αφοστ' ἀπέθανε ὁ βασιλεὺς σουλτὰν Σελίμης καὶ ἔγινε ὁ 90
σουλτὰν Μουράτης νέος καταπολλὰ καὶ ἠθέλησε νὰ βάλῃ ὥρολόγια νὰ σημαίνουν ὥσάν
καὶ εἰς τὴν Βενετία, πλὴν οἱ νομοδιδάσκαλοί του δὲν τὸν ἄφησαν.

Εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ἐπῆραν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Παμμακαρίστου καὶ τὴν ἔκαμαν
σμαγίδι καὶ ἐκαταφρονέθη πολλὰ τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν.

Ἐν ἔτει ,αφ' ἧδ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μουράτης καὶ ἔγινεν ὁ υἱὸς τοῦ σουλτὰν 95
Μεεμέτης εἰς τοῦ ὁποίου τὸν καιρὸν ἔγινε πολλὴ αἱματοχυσία εἰς τὴν Ἀλαμάνια εἰς
Τούρκους καὶ Ῥωμαίους.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἔπιασε τὸ θανατικὸ ἐδῶ εἰς τὴν κακορίζικη Μονεμβασία ἀπὸ τὸν
Ὀκτώβριον καὶ κράτησε χρόνους ε' καὶ ἐπέθαναν πολλοί.

1598 ἐδιάβησαν τὰ φουσαῖτα τοῦ σουλτὰν Μεεμέτ εἰς τὸν Μάτζαρη καὶ ἐπολέμησαν 100
καὶ γενομένης μάχης ἰσχυρᾶς ἦλθον οἱ Μάτζαροι ἕως εἰς τὴν ντέντα τοῦ σουλτὰν Μεεμέτη
καὶ ἐγένη πολλὴ καὶ ἄπειρος αἱματοχυσία εἰς τὰ δύο μέρη.

1581 Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου ἔγινε πολὺ θανατικὸ εἰς τὴν Πόλι ὥς εἶπαν ὅτι 105
εὐγῆκαν ἀπὸ μία πόρτα κρεβάτια 1050 — λόγια ἀπὸ τῆς ἄλλης.

1601 Σεπτεμβρίου ἦλθαςι τέσσαρα κάτεργα τῆς Μάλτας καὶ ἐπῆρε τὸν Πασαβᾶ 105
καὶ ἐρήμαξε ὀλίγαις ἡμέραις καὶ πάλι ἐσυμαζώχθησαν καὶ ἔστειλαν καὶ ταῖς σκλάβες
ὀπίσω τοῖς ρωμαίισσες ἀπὸ τὴν Μάλτα καὶ ἦλθαςι εἰς τὰ σπίτια τους.

1601 ἦλθαςι τέσσαρα κάτεργα φράγγικα τὸν χειμῶνα καὶ ἦλθαςι καὶ ἐχτυπήσασι
τὴν Χίον καὶ ἔγινε φουρτοῦνα καὶ ἐσηκώθησαν τὰ κάτεργα καὶ ἄφησαν τοὺς ἀνθρώ-
πους τοὺς ἐκεῖ καὶ ἔκοψάν τους ὅλους οἱ Τούρκοι.

1574 ἐδιάβη τοῦ μεγάλου αὐθεντὸς ἡ ἀρμάδα καὶ ἐπολέμησε τὴν Γουλέταν ἡμέ- 110
ρας μ' καὶ ἐπῆρεν τη καὶ ἀπεκεφάλισε ἅπαντας.

22 κῶδ. : διαξηρᾶς καὶ διαθαλάσσης 24 : μεμάχη 26 : μετὸν 85 : ἔχει κενὸν
88 : ἔχει κενὸν 88 : Λούτζαλες 90 : ὥστάν

13

Κῶδ. 220 Κουτλουμουσίου φ. 188 β.

Εἰς τὰ ,αχι' ἐλογαριάσαμεν ὅτι ἡ Πόλις ἔνε κτισμένη χρόνους ,ασηβ', ὥς δηλοποιεῖ
τὸ συναξάριον τῶν ἁγίων πατέρων εἰς τὸν Ξανθόπουλον.

Ὅτι ὁ βασιλεὺς Ἰσαάκιος ὁ Ἀγγελος ἐπύργωσε τὴν Ἀγχίαλον καὶ τὴν Βάρναν, αἱ
ἐξεπόρθησαν οἱ Βλάχοι ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεκόμεσε δὲ καὶ τὸν ἐπὶ σταυροῦ

5 ἐλκόμενον Χριστὸν ἐκ Μονεμβασίας σὺν δόλῳ—ἔργον ἀξιόγαστον καὶ τὴν τέχνην καὶ τὴν χάριν οὐδὲν ἀπελείπετο τῶν ἐμφανεστάτων παθῶν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ—καὶ κατέθετο αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ ἐν τῷ Νάπλῳ σὺν ἄλλοις πλείοσιν ἔργοις, χειρὶ ἀρχαίας καὶ θαυμασίας ἄμαχον ποίημα.

10 |φ. 189 α.| Ἡ Μονεμβασία οἰκισεν ἀπὲ τὸν καιρὸν τοῦ Μαυρικίου τοῦ βασιλέως ἐπὶ ἔτους ,στοε^{ου}· ἀριθμουμένου δὲ αὐτοῦ ἕως ὅτου ὁποῦ τὴν ἔδωσαν οἱ Βενετικοὶ το[ῦ] ἀμιρᾶ σουλτὰν Σουλεϊμάνη οἰκονομοῦνται χρόνοι ῥογ'.

Εἰς τὰ ,αχστ' εἶναι ἡ Μονεμβασία ὁποῦ οἰκισεν χρόνοι ,αλθ'.

15 ,αφμι' Νοεμβρίῳ μηνὶ ἄγοντι κα" ἡμέρα Κυριακῇ τῇ ἑορτῇ τῶν Εἰσοδίων τῆς ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου παρέδωκαν οἱ Βενετικοὶ τὴν πόλιν Ναυπλίου εἰς χεῖρας τοῦ αὐθεντοῦ τοῦ Κασιμπασιᾶ. Οὐ τὸ πολὺ ἐν μέσῳ ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει εἰς τὰς κδ' τοῦ ἀνειρημένου μηνὸς Νοεβρίου παρέδωκαν τὴν πόλιν Μονεμβασίαν ἡμέρα δ" ὥρα α" τῆς ἡμέρας εἰς χεῖρας τοῦ αὐθεντοῦ Γιαννοῦς Μπεῖσουμπασι' καὶ ὑπετάγησαν αὐταὶ αἱ δύο πόλεις αἱ ἀνειρημέναι τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ τῷ αὐτῷ καιρῷ, σουλτάνῳ Σουλαϊμάνη καὶ ἦκται ἅπας ὁ Μορέας εἰς μία χεὶρὶ καὶ ἑμονάρχησεν ἅμα.

20 Εἰς τὰ ,αχστ' ἦτον ἡ Ὁδηγήτρια κτισμένη χρόνους ,υνστ'. Οὕτως ἐλογίσσαμεν ἀκριβῶς ὥς τὸ ἔτος διαλαμβάνει.

Εἰς τὰ 1445 φαίνεται πῶς ἐπῆγε ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Μονεμβασίας μὲ τοῖς ἱερεῖς καὶ μὲ ἄρχοντες εἰς τὸν δοῦκα τῆς Βενετίας τοῦ τότε καιροῦ Χριστόφορος Μαῦρος καὶ ἔδωσαν τὴν χώραν Μονεμβασία |φ. 189 β|.

25 Διάκρισις τῆς Βενετίας διὰ τὸ λαὸ ὁποῦ εὐρίσκεται καμωμένη 1596.

	ἄνδρες.. .. .	69349
	γυναῖκες	76532
	παιδιά ἀπὸ 6 χρόνους ἕως 20	67412
	φράροι.. .. .	2892
30	καλογραῖς.. .. .	2780
	Ἑβραῖοι	4578
	Σοῦμα ὅλοι.. .. .	223543
	τρώγουν ἀλεύρι τὸ χρόνο κιλὰ	2125740
	τὴν ἡμέρα κιλὰ	5976.

35 Διάκρισις τοῦ Κανάλε καὶ τὰ τραγέτα καὶ γόντολαις τῆς Βενετίας.

Τὸ μάκρος τοῦ μεγάλου κανάλε εἶναι ὀργαῖς χίλιαις τρακόσαις καὶ τὸ πλάτος εἶναι ὀργαῖς σαράντα καὶ ἀπὸ μία μερέα καὶ ἀπ' ἄλλη εἶναι τὰ ὠραιότατα καὶ πλουσιώτατα παλάτια καὶ δὲν περνοῦσι ἀπ' ἄλλον ντόπο τὸ Κανάλε παρὰ ἀπὸ ἑνα γιοφύρι τὸ ὁποῖ[ον] εἶναι τὸ Ῥιάλτο.

40 Ἔχει τραγέτα ὀρδυνάρια ἰζ' ὁποῦ εἶναι γόντολαις |φ. 190 α| καὶ πάγεις ὅπου θέλεις.

Ἔχει γόντολαις 15 χιλιάδες πάρτε τῶν ἀρχόντων καὶ οἱ ἄλλαις τοῦ διάφορου εἰς τὴν χρεία τῆς χώρας.

Ἔχει γιοφύρια 400 πάρτε ξύλινα καὶ πάρτε πέτρινα καὶ πάρτε ὁποῦ σερβίζουν καὶ μπαίνουν εἰς τὰ σπίτια.

Τὸ ἀψῆλος τοῦ καμπανελίου τῆς Βενετίας εἶναι ποδάρια 280 καὶ τὸ πλάτος ποδάρια 45 σαράντα, ὅξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν ποδάρια 80, τὸ ὁποῖο ἔχει ὄνομα νὰ μὴν ἔχει ταίρι τοῦ ἄλλο εἰς ὅλον τὸν κόσμον | φ. 190 β |.

Ἐπὶ ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ πλάσεως ,στωλστ' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὰ Γιάννινα, καὶ τὴν Πόλιν ,στωξ', καὶ τὸν Μορέαν καὶ τὸ Ἀγγελόκαστρον ,στωξστ', ἐπῆραν καὶ τὴν Εὐριπον ,στωοθ', καὶ τὴν ἁγίαν Μαῦρα ,στωπη'. 50

(Ἄλλω μέλανι, νεωτέρῳ δὲ χειρί;)

Ἀπετμήθησαν αἰδοίοιν(;) ἄνθρωποι ἐν τῇ λεωφόρῳ ἐπὶ ἔτους ,ζπ' Ἰνδικτιῶνος ιε' κατὰ μῆνα Νοέβριον κ', καὶ κα' ἐδόθησαν ἄσπρα χιλιάδες ιε'.

5 κῶδ. : συνδόλω 9 : ἀπετὸν 11 : οἰκονομοῦντας 37 : ἀπάλη 38 : ἀπάλλον
38 : ἀπόνα 52 : αἰδυοῖν

14

Κῶδ. 227 Κουτλουμουσίου φ. 278 β.

Κεφάλαιον ,φισ'

Περὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς ἁγίας Σοφίας πότε ἐκτίσθησαν :

Ἐν ἔτει ,στο^ω ἀπὸ γεννήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκτίσεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν βασίλισσαν πασῶν τῶν πόλεων.

Τῷ ,στ μθ^ω ἔτει Ἰνδικτιῶνος ιδ^{ης} ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἐκτίσθη ἡ ἁγία Σοφία παρὰ τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως :

Κεφάλαιον ,φισ'

Περὶ πότε ἐκτίσθη ἡ Βενετία, καὶ ἐν ποίῳ χρόνῳ ἔλαβαν οἱ Βενέτικοι τὰ κάτωθεν κάστρον :

| φ. 279 α | Εἰς τὰ ,υκα' ἔτη ἀπὸ Χριστοῦ καταβάσεως ἐπιάσθη ἀρχὴ ἡ Βενετία, 5 ἡγουν τὸ Ῥιάλτο καὶ εἰς τοὺς ,ωλ' ἐκτίσαν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Μάρκου καὶ εἰς τοὺς ,ωλβ' ἤφεραν τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Μάρκου εἰς τὴν Βενετίαν, τῇ λ^η τοῦ Ἰανουαρίου μηνός. Καὶ εἰς τοὺς ,αρχμθ' ἐκτίσαν τὸ Καμπανάλη. Ἐπει ἀπὸ Χριστοῦ ,ατ^ω ἐπῆραν οἱ Βενέτικοι τὸ νησὶ τῶν Κορυφῶν μὲ τὰ καστέλλια.

Ἐπει ἀπὸ Χριστοῦ ,ατπη' ἐπῆραν τὸν Ναύπακτον ἀπὸ τὸν Παῦλον Σπάτα. 10

Ἐπει ἀπὸ Χριστοῦ ,αυκγ' Μαΐου κδ' ἐπῆραν τὸ Ντουλτζίνιο μετὰ συμφώνων, ἀποθανόντος τοῦ ἀφεντὸς τοῦ Μπάλτζη.

Ἐπει ἀπὸ Χριστοῦ ,αυοδ' ἐπῆραν τὸ νησὶ τῆς Κύπρου ἀποθανόντος τοῦ Ῥετζάγου.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στιψιβ΄ ἐπαρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις εἰς χεῖρας τῶν
15 Βενετῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας τῶν Κομνηνῶν Ἀλεξίου καὶ Ἰσαακίου.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στιψξ΄ ἀντεστράφη πάλιν εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἡ Κωνσταντινού-
πολις ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Βενετῶν, ἐπὶ τῆς βασιλείας κυροῦ Μιχαήλ τοῦ Παλαιολόγου.

[φ. 279 β]. Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωηζ΄ ἐπαράλαβαν οἱ αὐτοὶ Βενετικοὶ τὸ Ἀνάπλι
τῆς Πελοποννήσου.

Κεφάλαιον φη΄

Περὶ πότε ἐφάνη ὁ Μωάμεθ καὶ πόσοι βασιλεῖς Τοῦρκοι εἶναι ἀπὸ ἀρχῆς ἕως τῆς σήμερον :

20 Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στρκζ΄ ἐφάνη ὁ Μωάμεθ. Οὗτοι εἶναι οἱ αὐθένται οἱ Τοῦρκοι
οἱ λεγόμενοι Ὀτμανλίδες: Ὀτμάνης Ὀρχάνης Μουράτης Μπαγιαζήτης Μαχεμέτης
Σελήμης Σουλεϊμάνης.

Κεφάλαιον φθ΄

Περὶ τῶν αὐτῶν αὐθεντῶν, πότε ἔλαβαν τὰ κάτωθεν κάστρον σὺν τῇ βασιλευούσῃ τῶν πόλεων :

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωνδ΄ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ τοῦ νέου Ἀδὰμ ,ατνδ΄ ἐπέρασαν
οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν.

25 Ἔτους ,στωξε΄ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,ατξε΄ ἐπῆραν τὴν Καλλιούπολιν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωοζ΄ καὶ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ,ατοζ΄ ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωλε΄ Μαΐω κδ΄ ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκη.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωξα΄ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυνγ΄ Μαΐω κθ΄ βασιλεύοντος
Κωνσταν [φ. 280 α] τίνου τοῦ Παλαιολόγου ἐπαρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις τοῖς
30 Ἰσμαϊλίταις, ἦτοι τοῦ αὐθεντοῦ σουλτάν Μεεμέτη παραχωρήσει Θεοῦ ἕνεκεν τῶν ἡμῶν
ἁμαρτιῶν. Ἐδυνάστευσεν γοῦν τὴν Κωνσταντινούπολιν χρόνους κη΄ μετὰ γοῦν τούτους
ἐδούλωσε πολλὰς πόλεις καὶ χώρας.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αυνζ΄ ἐπῆρεν ὁ μέγας αὐθέντης τὴν Κόρινθον, τὴν Πάτραν,
τὸ Μουχλὶ καὶ τὴν Καστελανίαν.

35 Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωξδ΄ μηνὶ Ἰουνίῳ ἐπαρεδόθη ἡ Ἀθήνα.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωξη΄ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυξ΄ ἦλθεν ὁ μέγας αὐθέντης εἰς
τὸν Μιζηθρᾶν καὶ ἐπαρεδόθη ὁ δεσπότης ὁ κύρ Δημήτριος καὶ οὕτως ἔλαβε τὸν
Μιζηθρᾶν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωο΄, ἀλώθη ἡ Τραπεζοῦντα.

40 Ἔτους ,στωοα΄ μηνὶ Ἀπριλίῳ ἐπαρέδωκαν οἱ Ἀργεῖοι τὸ Ἄργος εἰς χεῖρας
τῶν Τουρκῶν.

Ἔτους ,στωοβ΄ μηνὶ Ἰουλίῳ ια΄ ἐπῆραν τὴν Μυτιλήνη.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωοη΄ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυο΄ ἐπαρεδόθη ἡ Εὐρυπος.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωογ΄ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυοε΄ μηνὶ Ἰουλίῳ ἀλώθη
45 ὁ Καφᾶς.

[φ. 280 β]. Ἔτους ,στωοθ΄ Μαΐω γ^η ἀπόθανεν ὁ σουλτάν Μεεμέτης, καὶ τῇ ιθ΄ τοῦ

αὐτοῦ μηνὸς ἦλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ σουλτάν Μπαγιαζήτης εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν· καὶ μετὰ δύο χρόνους ἐστράτευσε κατὰ Κελλίου καὶ Ἀσπροκάστρου.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζζ' Αὐγούστῳ κθ' ἁλώθη ἡ Ναύπακτος.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζη' ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ἀφ' Αὐγούστῳ θ' ἡ Μεθώνη ἐπαρεδόθη. 50

Τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ μηνὶ Σεπτεβρίῳ ζ' ἐπροσκύνησαν οἱ Κορωνάιοι.

Ἔτους ,ζιβ' ἀπὸ Ἀδὰμ μηνὶ Ἀπριλίῳ ἐδιώκτη ὁ σουλτάν Μπαγιαζήτης παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ σουλτάν Σελήμη· ὁ δ' αὐτὸς σουλτάν Σελήμης λαβὼν τὴν βασιλείαν ἐστράτευσε κατὰ Περσῶν καὶ νικήσας ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζκ' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς σουλτάν Σελήμης τὸ Κάερος, ἤγουν 55 τὸ Μισύρι.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζκθ' Σεπτεβρίῳ κατ' ἀπέθανεν ὁ αὐτὸς σουλτάν Σελήμης, βασιλεύσας χρόνους ἑννέα.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἔλαβε τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτάν Σουλεϊμάνης καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον |φ. 281α| τῆς βασιλείας εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν· ἦτον δὲ χρονῶν 60 εἰκοσιτριῶν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζλ' μηνὶ Αὐγούστῳ β' ἔλαβε τὸ Ἀμπελιγράδι.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αφμ' Νοεμβρίῳ κα' ἔλαβεν τὸ Ἀνάπλι.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αφκβ' Δεκεμβρίῳ κε' ἔλαβε τὴν Ῥόδον.

15

Κῶδ. 219 Διονυσίου φ. 173 β. (ἀντίγραφον Σ. Κουγέα)

Τὴν Κωνσταντινούπολιν παρέλαβον οἱ Λατῖνοι κατὰ τὸ ,στψιβ' ἔτος Ἀπριλίου ιβ' ὥρα β' κρατήσαντες αὐτὴν ἐπὶ χρόνους νη'. Παρέλαβον δὲ ταύτην πάλιν οἱ Ρωμαῖοι ἀπὸ τῶν Λατίνων κατὰ τὸ ,στψξθ' ἔτος Ἰουλίου κε'.

Τὴν δὲ Προῦσαν ἔλαβον οἱ Τοῦρκοι τῷ ,στωλδ' ἔτει Ἀπριλίου στ' ὁμοίως τὴν Νίκαιαν τῷ ,στωλθ' ἔτει. Ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς κὺρ Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος, 5 ἐν ἔτει ,στωμθ' Ἰουλίου ιε'.

Ὁ υἱὸς αὐτοῦ κὺρ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος ἀνηγορεύθη βασιλεὺς, ὧν ἑτῶν δέκα τῷ ,στων' ἔτει Νοεμβρίου ιθ'. Τῷ ,στων' δὲ ἔτει ἔπεσεν ἡ ἀψὶς τοῦ βήματος τῆς Ἀγίας Σοφίας πατριαρχεύοντος Ἰωάννου τοῦ Ἀπρηνοῦ.

Τῷ ,στωξβ' ἔτει, βασιλεύοντος κὺρ Ἰωάννου τοῦ Κατακουζηνοῦ ἐγένετο σεισμὸς μέγας 10 ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ τῆς ὀρθοδοξίας, ὅτε καὶ τὰ τεῖχη τῆς Καλλιουπόλεως κατέπεσαν.

Τῷ ,στωο' ἔτει γέγονε θανατικὸν μέγα, ἀρξάμενον ἀπὸ Σεπτεμβρίου μηνός καὶ ἐπικρατῆσαν μέχρις ὅλου Αὐγούστου. Εἶτα μετὰ χρόνους β' ἀπῆλθεν ὁ Πατριάρχης κὺρ Κάλλιστος εἰς τὴν Σερβίαν κακεῖσε ἀπέθανε.

Τῷ ,στωπδ' ἔτει διὰ βοηθείας τῶν Τούρκων τοῦ ἀμυρᾶ Μουράτη εἰσῆλθεν εἰς τὴν 15

Κωνσταντινούπολιν ὁ βασιλεὺς κὺρ Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος, πατραλοίας φυγὰς ὄν, καὶ ἔβαλεν εἰς ἀσφαλεστάτην φυλακὴν πύργου τοῦ Ἀνεμᾶ, Ὀκτωμβρίῳ μηνί, τὸν βασιλέα τὸν πατέρα αὐτοῦ κὺρ Ἰωάννην τὸν Παλαιολόγον, καὶ τοὺς β' ἀδελφοὺς αὐτοῦ, τοὺς δεσπότας, τὸν κὺρ Μανουήλ, καὶ τὸν κὺρ Θεόδωρον, οἵτινες καὶ μετὰ χρόνους τρεῖς, 20 ἐξῆλθον ἀπὸ τῆς φυλακῆς θαυμαστῶς, καὶ περάσαντες εἰς τὴν Ἀνατολήν, εἶτα ἐπανελθόντες μετὰ βοηθείας τοῦ εἰρημένου ἀμηνᾶ, εἰσῆλθον εἰς τὴν Πόλιν, Ἰουλίου α'. Τῷ ,στωπζ' ἔτει ὁ δὲ βασιλεὺς κὺρ Ἀνδρόνικος ἐπέρασεν εἰς Γαλατᾶν φυγὰς· εἶτα ἀπελθὼν εἰς τὴν Σηλυβρίαν διῆγε μαχόμενος τῷ πατρὶ αὐτοῦ ὅς καὶ ἐκστρατεύσας |φ. 174 α| κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τινὶ χώρα τῶν παρὰ πόλιν Μελιτιάδα λεγομένην κειμένη μετὰ 25 τοῦ πολιτικοῦ φοσσάτου· καὶ ἡττηθεὶς, στραφεὶς εἰς Σηλυβρίαν καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας νοσήσας μικρόν, ἐτελεύτησεν· ὃν καὶ ἔθαψαν, εἰς τὴν μονὴν τοῦ παντοκράτορος Χριστοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει, μηνὸς Ἰουνίῳ η' τοῦ ,στωηγ' ἔτους.

Τῷ δὲ ,στωηγ' ἔτει ἐπανελθὼν ἀπὸ τῆς Γενούας διὰ ξηρᾶς ὁ βασιλεὺς κὺρ Ἰωάννης ὁ νέος ὁ υἱὸς τοῦ εἰρημένου βασιλέως κὺρ Ἀνδρονίκου καὶ λαβὼν βοήθειαν 30 καὶ φοσσάτον ἀπὸ τοῦ ἀμηνᾶ Παγιαζήτου, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, Ἀπριλίου ιδ'. Ὁ δὲ βασιλεὺς ὁ πάππος αὐτοῦ εἰσῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ κὺρ Μανουήλ εἰς τὸ Καστέλλιον τῆς Χρυσείας πολιορκούμενος ὑπὸ τοῦ ἐγγόνου αὐτοῦ καὶ τῶν Γαλατηνῶν τοῦ εἰρημένου βασιλέως κὺρ Μανουήλ εὐθὺς μετὰ κατέργου εὐρεθέντος ἐτοίμου ἐκπλεύσαντες ἕως τῆς Ῥόδου εἰς τοὺς Φρερίους.

Τῇ κε' Αὐγούστῳ μηνὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐπανελθόντος τοῦ βασιλέως κὺρ Μανουήλ μετὰ β' κατέργων Ῥοδίων καὶ Λημνίου καὶ Χριστοπολιτικοῦ καὶ τοῦ 35 ἰδίου Πολιτικοῦ καὶ ἐτέρων μικρῶν πλειόνων καὶ ἐξελθόντων ἀπὸ τῆς Χρυσείας πεζῇ πάντων τῶν τοῦ στόλου πλὴν τῶν Φρερίων ἐξέβη φυγῶν ἔξω τῆς Πόλεως ὁ βασιλεὺς κὺρ Ἰωάννης καὶ παρέλαβε πάλιν τὴν Πόλιν ὁ βασιλεὺς κὺρ Μανουήλ. Ὁ δὲ αἰόιδιμος καὶ μέγιστος βασιλεὺς κὺρ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος ἐξελθὼν ἀπὸ τοῦ Καστελλίου τῆς 40 Χρυσείας τοῦ ἀμηνᾶ προστάξαντος χαλασθῆναι τὸ Καστέλλιον, μετὰ τὸ χαλασθῆναι τοῦτο παραυτίκα σχεδὸν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν ᾧ ἦν ὁ βασιλεὺς πολιορκούμενος, ἐκοιμήθη καὶ αὐτός· ἥτις ἦν ιε' Φεβρουαρίου τοῦ ,στωηθ' ἔτους· καὶ ἐτάφη ἐν τῇ μονῇ τῶν Ὁδηγῶν, ἐβασίλευε δὲ ὁ βασιλεὺς κὺρ Μανουήλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ 45 κατὰ δὲ τὸ ,στϞγ' ἔτος ἐκίνησε (μηνὶ Ἰουνίῳ· οὕτως ἐν τῇ ᾧ ἐκ παραπομπῆς) κατ' αὐτοῦ ὁ ἀσεβὴς ἀμηνᾶς τῶν Τούρκων, ὁ προρρηθεὶς Παγιαζήτης μάχην βαρυτάτην· ἦν καὶ ἐκράτησεν ἰσχυρῶς ἐπὶ χρόνους ἔγγιστα η' ἕως ἐλθὼν ὁ Τεμίρης ἐξ ἀνατολῶν, Περσῶν σατραπὴς μέγας ἐτροπώσατο αὐτόν, λαβὼν αἰχμάλωτον καὶ πάντα τὸν ἐν τῇ Ἀνατολῇ τόπον τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ λεηλατήσας καὶ ἐρημώσας μηνὶ Αὐγούστῳ Ἰνδικτιῶνος ι' 50 |φ. 174 β| ἀποδημοῦντος ἐν τοῖς τῆς Δύσεως μέρεσι τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως κὺρ Μανουήλ. Ἐφθάσε γὰρ προαπελθεῖν διὰ μέσου τῆς μάχης κατὰ τὸ ,στϞη' ἔτος ζητῶν βοήθειαν καὶ συμμαχίαν παρὰ τῶν ἐκεῖσε ρηγῶν Χριστιανῶν· καταστήσας πρῶτον εἰρήνην καὶ

συμφωνίαν ἀγαθὴν μέσον αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως κὺρ Ἰωάννου καὶ ἀφείς αὐτὸν βασιλεύειν ἐν Κωνσταντινουπόλει μέχρις ἐπανελεύσεως αὐτοῦ. Ἐπανήλθε δὲ μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς ἀρχῆς ὡς εἴρηται τοῦ προειρημένου ἀμειβοῦ Παγιαζήτου τῷ 55
,στωί' ἔτει μηνὶ Ἰουνίῳ καὶ τῷ μὲν ἀνεψιῷ δέδωκε τὴν Θεσσαλονίκην βασιλεύειν ἐν αὐτῇ, αὐτὸς δὲ ἦν βασιλεύων ὡς πρότερον μέχρις ἂν ὁ τῶν οὐρανῶν βασιλεὺς προσελάβετο αὐτὸν εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. Μετέστη δὲ κοιμηθεὶς ὁ ἀοίδιμος οὗτος βασιλεὺς κὺρ Μανουήλ ὁ Παλαιολόγος διὰ τοῦ θείου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετονομασθεὶς Ματθαῖος μοναχὸς κατατεθέντος τοῦ ἁγίου λειψάνου αὐτοῦ 60
ἐν τῷ πανσέπτῳ καὶ θείῳ ναῷ τῆς ἱερᾶς βασιλικῆς μονῆς τοῦ παντοκράτορος Χριστοῦ ἐν ἔτει 'στωλγ' μηνὶ Ἰουλίῳ κ' Ἰνδικτιῶνος γ' (τὰ Ἰνδικτιῶνος γ' κατὰ παραπομπὴν ἐν τῇ ᾠδ.).

(Προστέθονται ἄλλη χειρὶ ἢ τῇ αὐτῇ ἀλλὰ βραδύτερον ἐν τῷ τέλει τάδε:) Κατὰ τὸν Ἰούνιον μῆνα τοῦ ,στωμγ' ἔτους ἀπέστειλεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ δεσπότης τοῦ Μορέως κὺρ Θεόδωρος ἀξιόλογόν τι πρᾶγμα, χρυσοκλαδαρικόν, τὰς στήλας τοῦ τε βασιλέως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τῆς δεσποίνης τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἃς καὶ ἔστησαν πλησίον τοῦ τάφου τοῦ βασιλέως· λέγεται ὅτι ἐξωδιάσθησαν εἰς κατασκευὴν αὐτῶν νομίσματα ,δ'.

16

Κῶδ. Διονυσίου 224 φ. 608 α. (ἐν τέλει τοῦ χρονικοῦ Θεοδώρου Κυζίκου).

Ἑτέρα χρονογραφία περὶ τῶν Τούρκων:

Ἐτους ,στωνδ' ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν.

Ἐτους ,στωξε' ἐπῆραν τὴν Καλλίπολιν.

Ἐτους ,στωοζ' ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν.

Ἐτους ,στωηβ' Σεπτεμβρίου ιθ' ἔλαβαν τὰς Σέρρας. 5

Ἐτους ,στωλη' ὁ σουλτὰν Ἀμουράτ ἐπῆρεν τὴν Θεσσαλονίκην ἀπὸ τῶν Βενετίκων.

Ἐτους ,στωνβ' ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ ἐποίησαν τὴν 7
ἡ' σύνοδον ἐν τῇ Φλωρεντίᾳ.

Ἐτους ,στωνε' ἦλθεν ὁ σουλτὰν Ἀμουράτ εἰς τὸ Ἑξαμίλιν καὶ ἐχάλασεν αὐτό.

Ἐτους ,στωνθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Ἀμουράτ καὶ ἔγινεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτ. 10

Ἐτους ,στωξα' ὁ αὐτὸς Μεεμέτ ἐπῆρεν τὴν Κωνσταντινούπολιν Μαΐῳ κθ'.

Ἐτους ,στωξδ' ἐπῆρε τὴν Ἀθήνα ὁ αὐτός.

Ἐτους ,στωξστ' ὁ αὐτὸς ἐπῆρε τὴν Κόρινθον.

Ἐτους ,στωο' ἔλαβε τὴν Τραπεζοῦντα καὶ τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἄρχοντας ὁ αὐτὸς 15
σουλτάνος.

Ἐτους ,στωοη' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς σουλτὰν Μεεμέτ τὴν Εὐριπον ἀπὸ τοὺς Βενετικούς.

Ἐτους ,στωπα' <<ἔτει>> Ἀπριλίου δ' ἔδωκαν οἱ Βενετικοὶ τὴν Λῆμνον καὶ τὸ Σκούταριν διὰ νὰ κάμουν ἀγάπην.

- Ἔτους ,σιϖπθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτάν Μσεμὲτ καὶ ἔγινεν σουλτάνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ
 20 ὁ Παζαήτης.
 Ἔτους ,ζζ' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς Παζαήτης τὸν Ναύπακτον, Αὐγούστου εἰς τὰς κθ'.
 Ἔτους ,ζη' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς σουλτάν Παζαήτης τὴν Μοθώνην καὶ τὴν Κορώνην.
 Ἔτους ,ζιθ' ἔγινεν ὁ σουλτάν Σελήμης, ὁ υἱὸς τοῦ Παζαήτη, σουλτάνος.
 Ἔτους ,ζκε' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς σουλτάν Σελήμης τὸ Μισύρι Ἰανουαρίῳ κβ'.
 25 Ἔτους ,ζκη' ἔγινεν αὐθέντης ἡγουν σουλτάνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σουλεημάν.
 Ἔτους ,ζκθ' ὁ αὐτὸς σουλτάν Σουλεημάν ἐπῆρε τὸ Μπελιγράδιν.
 Ἔτους ,ζλα' ἔλαβεν ὁ αὐτὸς τὴν Ῥόδον Ἰανουαρί(ου) ζ'.
 Ἔτους ,ζλδ' ἀπῆλθεν εἰς τὴν Οὐγγρίαν καὶ ἐσκότωσε τὸν Κράλην καὶ ἔλαβε καὶ
 τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τὸ Μπουτούνη καὶ ἔφερεν αὐτοὺς εἰς τὴν Σοφίαν.
 30 Ἔτους ,ζλζ' ἐστράτευσε δεύτερον εἰς τὴν Οὐγγρίαν ὁ σουλτάν Σουλεημάν καὶ
 ἐπῆρε τὸ Μπουτούνη καὶ ἔβαλεν τὸν Ἑρδέλην αὐθέντην.
 Ἔτους ,ζμ' αὐθις ἐκστρατεύσας εἰς τὴν Οὐγγρίαν ὁ αὐτὸς σουλτάν Σουλεημάν
 ἀλλ' ἐστρεψεν ἐκεῖθεν ἄπρακτος. Τοῦτο γὰρ τὸ ἔτος ἦλθεν ἀρμάδα τοῦ Σπάνια εἰς τὸν
 Μορέαν καὶ ἐπῆρε τὴν Κορώνην καὶ τὴν Παλαιὰν Πάτραν. Τότε ἐφάνη καὶ κομήτης
 35 ἀστήρ κατὰ μεσημβρίαν ἐπέκεινα τῶν τεσσάρων μηνῶν.
 Ἔτους ,ζμζ' <<ἔτει,>> Νοεμβρίῳ καὶ ἔδωκαν οἱ Βενετικοὶ τὸ Ἀνάπλι καὶ τὴν
 Μονεβασίαν τοὺς Τούρκους διὰ νὰ κάμουν ἀγάπην.
 Τέλος καὶ ταύτης τῆς χρονικῆς διηγήσεως καὶ τῷ Θεῷ δόξα.

17

Κῶδ. Ἀθηνῶν 952 φ. 122 β (ἀντίγραφον Ν. Βέη)

- † Ἔτο[υ]ς ,ζοδ' ἐστράτευσεν ὁ σουλτάν Σουλεημάνης καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ Σεντιβάρι
 καὶ τὸ ἐπῆρε καὶ ἀπόθανεν ἐκεῖ. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἔγινεν ὁ υἱὸς τοῦ ὁ σουλτάν Σελήμης
 βασιλεύς.
 † Ἔτους ,ζοζ' ἔκαμεν ὁ σουλτάν Σελήμης ἀμάχη μὲ τοὺς Φράγκους καὶ ἔκλεισεν ταῖς
 5 σκάλαις τῆς θαλάσσου.
 † Ἔτους ,ζοη' ἐπροβόδισεν ὁ σουλτάν Σελήμης φουσαῖτο πολὺ διὰ θαλάσσης. Καὶ
 ἐπῆγαν καὶ ἐκούρσεψαν τῆς Κύπρου τὰ χωρία ὅλα καὶ τὸ κάστρον τῆς τὸ καθολικὸν δὲν
 τὸ ἐσάλεψαν τίποτες, ἡγουν τὴν Ἀμμόχωστη.
 † Ἔτους ,ζοθ' ἐπροβόδισε πάλιν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς φουσαῖτο πολὺ εἰς τὴν Κύπρο καὶ
 10 τίποτες δὲν τὴν ἐσάλεψαν. Καὶ ἐπῆγαν εἰς τοὺς Κορυφοὺς καὶ ἐχάλασαν ταῖς χώραις καὶ
 ἔκοψαν τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῶν καὶ πᾶν ξύλον κάρπιμον καὶ ἐπῆραν καὶ μερικοὺς ἀνθρώπους.
 † Ἔτους ,ζπ' ἐν μηνὶ Νοεβρίῳ ἡ ἀνταμώθησαν οἱ Φράγκοι μὲ τοὺς Τούρκους ἀνά-
 μεσα τὸ Ἀνατολικὸ καὶ τὴ Λευκάδα καὶ ἐνίκησαν οἱ Φράγκοι καὶ ἐπῆραν τὴν τούρκικη

τὴν ἀρμάτα ὅλη. Καὶ τόσον ἔκοψαν οἱ Φράγκοι τοὺς Τούρκους, ὅσον ἔπηξεν ἡ θάλασσα ἀπὸ τὰ κορμῖα τῶν Τουρκῶν· ἄλλοι δὲ ἐπνίγηκαν ἀτοί τους· ἕτεροι δὲ φυγεῖν ἤθελαν καὶ οἱ Φράγκοι τοὺς ἔκοψαν ἀπάνου εἰς τὴν θάλασσαν. 15

15 Κῶδ.: φυγὴν

18

Κῶδ. 282 τῆς μονῆς Διονυσίου φ. 87 β (ἀντίγραφον Σ. Κουγέα)

Ἔτους ,στιψ' ἰνδ. ιβ^η ἐκρατήθη ἡ Κωνσταντινούπολις ἡμέρα ἕκτη ὑπὸ τῶν Λατίνων.

Ἔτους ,στιψθ' ἐκρατήθη ὑπὸ τοῦ Παλαιολόγου κὺρ Μιχαήλ, ὃς ἐτελεύτησεν Δεκεμβρίῳ ιβ' ἐν ἔτει ,στιψ'α'.

Ἔτους ,στ'κγ' ἰνδ. η' μαρτίου κθ' ἡμέρα τῆς μεγάλης Παρασκευῆς ἦλθεν ὁ μακαρίτης βασιλεὺς κὺρ Μανουήλ, ἐν τῷ λιμένι τῶν Κεχρεῶν καὶ τῇ η' ἡμέρα τοῦ Ἀπριλίου ἤρξατο ἀνακαθαίρειν καὶ οἰκοδομεῖν τὸ Ἑξαμίλιν ὅπερ ἐνὶ τὸ μῆκος οὐργίας ,γω'. Ἀνέστησε δὲ πύργους ἐπ' αὐτῷ ὄνγ'. Εὐρέθησαν καὶ γράμματα ἐν μαρμάρῳ λαξευτὰ κατὰ τὸ μέρος τῆς Ἑλλάδος λέγον οὕτως: φῶς ἐκ φωτός· θεὸς ἀληθινός· ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ φυλάξοι τὸν αὐτοκράτορα Ἰουστινιανὸν καὶ τὸν πιστὸν αὐτοῦ δοῦλον |φ. 88 α| Βικτερίνον καὶ πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι οἰκοῦντας τοὺς ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Τριάδι ὑμνουμένου ζῶντας. 5 10

Ἔτους ,στ'κη' ἰνδ. ι^{ης} μηνὶ Δεκεβρίῳ δ' ἦλθεν ὁ μακαρίτης βασιλεὺς, ὁ κὺρ Ἰωάννης, ὁ υἱὸς κὺρ Ἀνδρονίκου τοῦ βασιλέως ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰρηνικῶς προγεγονότων ὄρκων μετὰ συμφωνιῶν. Τῇ δεκάτῃ δὲ τοῦ Δεκεβρίου ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς κὺρ Μανουήλ ἀναβάς εἰς τὰ κάτεργα τῶν Βενετῶν καὶ ἀπεδήμησεν εἰς τὴν Φραγκίαν ἐνεκεν βοηθείας τῆς εἰρημένης Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν. 15

Ἔτους ,στ'κνε' μηνὶ Δεκεμβρίῳ ἡμέρα Σαββάτῳ ὥρα β^α ἐχαλάσθη τὸ Ἑξαμίλιν παρὰ τοῦ ἀμηνῶ τοῦ Ἀμουράτμπεη.

Ἔτους ,στ'κνβ' ἰνδ. ζ^{ης} Δεκεβρίου κ' ἦλθεν ὁ δεσπότης ὁ κὺρ Κωνσταντῖνος εἰς τὸν Μηζυθράν· καὶ ἐδιέβη ὁ ἀδελφός του ὁ κὺρ Θεόδωρος ὁ δεσπότης εἰς τὴν Πόλιν· καὶ πάλιν ὑπῆγεν αὐτὸς ὁ κὺρ Κωνσταντῖνος ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει ,στ'κνη'. 20

Ἔτους ,στ'κνε' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὸ Ἄργος.

Ἔτους ,στ'κλζ' ἐπῆρεν τὴν Πάτραν ὁ δεσπότης ὁ κὺρ Κωνσταντῖνος.

Ἔτους ,στ'κξστ' ἐσέβη ὁ ἀμηνῶς καὶ ἐπῆρεν τὴν Κόρινθον καὶ τὸ Μουχλὶν καὶ τὰ ἄλλα. 25

19

Κῶδ. τῆς μονῆς Διονυσίου 282 φ. 185 β (ἀντίγραφον Σ. Κουγέα)

Ἐν ἔτει ,στ'κ'κ' ἐπαρέλαβαν οἱ Σαρακηνοὶ τὸν τάφον τοῦ Χριστοῦ.

Ἐν ἔτει ,στ'ψια' ἐπαρέλαβαν οἱ Φράγκοι τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ἐν ἔτει ,στιψξη' ἐπαρέλαβεν αὐτὴν πάλιν ἐκ τοῦς Φράγκους κὺρ Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος.

5 Ἐν ἔτει ,στιψξθ' ἐπιάσθη ὁ πρίγκιπας τῆς Πελαγονίας ὑπὸ τῶν Ρωμαίων.

Ἐν ἔτει ,στωκθ' ἐγνώμιασεν ὁ κὺρ Ἀνδρόνικος ὁ Ἀσάνης τὸ μοραΐτικον φουσατο εἰς τὸ Ἀμύκλιν χιλιάδες λστ', ὅτε καὶ τὰ κάστροι ἐπῆραν, τὴν Ἀκοβαν, τὴν Καρίτεναν, καὶ τὸν Ἅγιον Γεώργιον.

Ἐν ἔτει ,στωνζ' ὦ ἦλθεν ὁ δεσπότης ὁ Κατακουζηνὸς εἰς τὸν Μορέα.

10 Ἐγιναν δὲ καὶ θανατικὰ θ'. Τὸ μέγα ἤγουν τὸ πρῶτον ἐν ἔτει στωστ'. Τὸ δεύτερον ἐν ἔτει ,στωοα'. Τὸ τρίτον ἐγινεν ἐν ἔτει ,στωπβ'. Τὸ τέταρτον ἐγινεν ἐν ἔτει ,στωη'. Τὸ πέμπτον ἐγινεν ἐν ἔτει ,στωηθ'. Τὸ ἕκτον ἐγινεν ἐν ἔτει ,στωζ'. Τὸ ἑβδομον ἐγινεν ἐν ἔτει ,στωηθ'. Τὸ ὄγδοον ἐγινεν ἐν ἔτει ,στωκστ'. Τὸ ἑνατον ἐγινεν ἐν ἔτει ,στωλθ', ὅταν ἦλθαν οἱ Ἀλβανίτες εἰς τὴν Ταβίαν. Ἐν ἔτει ,στωπη' ἐγινεν τὸ κύριον Πάσχα.

15 Ἐν ἔτει ,στωπη' ἀπέθανεν ὁ δεσπότης ὁ Κατακουζηνὸς μηνὶ Ἀπριλίῳ ζ'.

Ἐν ἔτει ,στωηα' ἦλθεν ὁ δεσπότης ὁ Πορφυρογέννητος εἰς τὸν Μορέα.

Ἐν ἔτει ,στωηστ' ὦ ἦλθεν ὁ Βρανέζης καὶ ἐγύρισε τὸν Μορέαν.

Ἐν ἔτει ,στωογ' ὦ ἐτράπη ὁ δεσπότης ὑπὸ τοῦ Βρανέζη εἰς τὴν Κόρινθον.

20 Τὸ αὐτὸ ἔτος ἦλθεν ὁ Βρανέζης εἰς τὴν Λακεδαιμονίαν καὶ ἔποικεν ἐκεῖ ἡμέρας ιε', αὐθις δὲ ἦλθεν εἰς τὸ Λεοντάρι καὶ ἔσμιξε τὸν πρίγκιπα καὶ ἐπῆρε τὴν Ἀκοβαν ἐκ τοῦς Ρωμαίους τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς.

(Εἰς στίχος γεγραμμένος ἀλλ' ἀδιαγνώστως ἔπειτα διεσβεσμένος δι' ἐρυθροῦ).

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπίασεν ὁ Ραοὺλ ὁ Παλαιολόγος κὺρ Δημήτριος τὸν πρίγκιπα μὲ φουσατον ἐδικόν του Ἀλβανίτας καὶ Ρωμαίους ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ δ'.

25 Ἐν ἔτει ,στωε' ἦλθεν ὁ Διαγουμπασίας καὶ ἐπῆρεν τὸ Ἀργος ἡμέρα Σαββάτῳ μηνὶ Ἰουνίῳ β' καὶ τῇ κα' τοῦ μηνὸς ἦλθεν εἰς τὸ Λεοντάρι καὶ ἔδωκε πόλεμον εἰς τὰς β' τοῦ Ἰουλίου καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν.

Ἐν ἔτει ,στωνστ' ὦ ἀπέθανεν ὁ δεσπότης ὁ Πορφυρογέννητος, ἀναβαίνοντας εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἐτελεύτησεν εἰς τὴν Σηλυβρίαν Ἰουνίου κδ'.

[φ. 186 α] Ἐν ἔτει ,στωνστ' ὦ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς ὁ κὺρ Μανουὴλ εἰς τὴν Κόρινθον.

30 Ἐν ἔτει ,στωκγ' ἤρξατο κτίζειν τὸ Ἑξαμίλιν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς κὺρ Μανουὴλ καὶ ἐπίασεν τοὺς ἄρχοντες τοὺς Μοραῖτες Ἰουλίου ιε'.

Ἐν ἔτει ,στωλ' ὦ ἐγινεν ὁ μέγας σεισμός καὶ ἤρξατο τὸ θανατικὸν εἰς τὸν Μορέαν ὅλον.

35 Ἐν ἔτει ,στωλα' ὦ ἦλθεν ὁ Τουραχάμπης καὶ ἐτζάκισεν τὸ Ἑξαμίλιν μηνὶ Μαΐῳ κβ', εἶτα ἦλθεν εἰς τὴν Λακεδαιμονίαν καὶ αὐθις εἰς τὸ Λεοντάρι, εἶτα εἰς τὸ Γαρδίκι. Εἶθ' οὕτως εἰς τὴν Ταβίαν, ὅταν ἔκοψεν τοὺς Ἀλβανίτες.

Ἐν ἔτει ,στωμη' ἐγύρισε ὁ βασιλεὺς ὁ κὺρ Ἰωάννης ἐκ Φιορέντζας νὰ ἐνώσῃ τὴν ἐκκλησίαν μὲ τοὺς Φράγκους καὶ οὐκ ἴσχυσε.

Ἐν ἔτει , σκωνε' ἐγάλασεν τὸ Ἑξαμίλιν τελείως ὁ Ἀμουράτμπεης ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ εὐσεβοῦς κὺρ Κωνσταντίνου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς δεσπότης κὺρ Θωμᾶ.

Ἐν ἔτει , σκωξα'ω μηνὶ Μαΐῳ καθ' ἡμέραν γ' ἐπῆρεν ὁ ἀμυρᾶς ὁ Μεχεμέτμπεης τὴν 40
Κωνσταντινούπολιν.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἀπίστησαν οἱ Ἀλβανίταις τοῦ Μορέως χρόνους δύο.

Ἐν ἔτει , σκωθ' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὴν Εὐριπον ἀπὸ σπαθίου ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ 45
ἡ' ἡμέραν β'.

Ἐν ἔτει , σκωπζ' ἐγένετο ἡ ἀγάπη τοῦ μεγάλου ἀφεντός, τοῦ Μεχεμέτμπεη με τοὺς 45
Φράγκους.

Ἐν ἔτει , ζζ' μηνὶ Αὐγούστῳ κ' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὴν Ναύπακτον.

Ἐν ἔτει , ζη'ω ἐπῆραν οἱ αὐτοὶ τὴν Μοθωκορώνην Αὐγούστῳ θ'.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐγένετο ὁ ἐμπρησμός τοῦ μοναστηρίου τοῦ Μεγάλου Ταξιάρχου ἡγουν 50
τοῦ Γέροντος, τὸ ἐπάνω τῆς Βοστίτζας ἐν τῷ ὄρει τοῦ Κλοκοῦ κείμενον Αὐγούστῳ ιε'.

Ἐν ἔτει , ζλθ' μηνὶ Μαρτίῳ ιε' ἡμέραν ε' ἀπόθανεν ὁ εὐσεβέστατος ἄρχων ὁ ἀνα-
καινιστὴς τοῦ ἀνωθεν μοναστηρίου κὺρ Ἰωάννης ὁ Τζερνοτᾶς εἰς τὴν Κόρινθον εἰς τὴν
Παλαιὰν Χώραν καὶ ἐτάφη εἰς τὸ αὐτοῦ μοναστήριον.

20

Κῶδ. 324 Διονυσίου φ. 8 β (ἀντίγραφον Α. Ἀδαμαντίου)

Ἐκτίσθη ἡ Κωνσταντινούπολις , εωλη'.

Ἐτους , σκωνδ' ἐπέρασεν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν, , σκωξε' ἐπῆραν τὴν Καλλιού-
πολιν' , σκωοζ' ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν' , σκωθ' ἐτσακίστη εἰς τὴν Μαρτίτζαν ὁ δεσπότης.
, σκωηβ' ἔλαβαν τὰς Σέρρας Σεπτ. ιθ'.

, σκωηδ' ἐχάθη ὁ ἥλιος Ἰανουαρίου α' , σκωηζ' ἐσκοτώθη ὁ Μουράτμπεης ὁ γέρον 5
ἀπὸ τοῦ υἱοῦ Λαζάρου τοῦ δεσπότης εἰς τὸ Κόσοβον.

, σκωλη' ἐπῆρεν ὁ Μουράτμπεης τὴν Θεσσαλονίκην ἀπὸ τῶν Βενετῶν , σκωμε'
ἀφ' οὗ ἦλθεν ὁ Γιάγγος.

, σκωνβ' ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης εἰς τὴν Ἰταλίαν εἰς τὴν σύνοδον.

, σκωνγ' ἐσκοτώθη ὁ ρῆγας τῆς Οὐγγαρίας εἰς τὴν Βάρναν ὑπὸ τοῦ Μουράτμπεϊ. 10

, σκωνε' ἦλθεν ὁ Μουράτμπεϊς εἰς τὸ Ἑξαμίλιον καὶ ἐγάλασεν αὐτὸ ὄντων τῶν δύο
ἐκεῖσε αὐθεντῶν κὺρ Θωμᾶ καὶ κὺρ Κωνσταντίνου.

, σκωνθ' ἀπέθανεν ὁ Μουράτμπεϊς καὶ ἐγένετο ὁ σουλτὰν Μεχεμέτης.

, σκωξα' ὁ αὐτὸς ἔλαβεν τὴν Κωνσταντινούπολιν Μαΐῳ καθ'.

, σκωξστ' ὁ αὐτὸς ἦλθεν εἰς τὴν Κόρινθον καὶ ἀπέκλεισε τὴν' , σκωρη' ὁ αὐτὸς ἔλαβε 15
τὴν Ἑγριπον.

, σκωο' ὁ αὐτὸς ἔλαβεν τὴν Τραπεζοῦντα καὶ τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἄρχοντας.

,στωγ' ἀπέθανεν ὁ κὺρ Θωμᾶς ὁ δεσπότης εἰς τὴν Ρώμην· ,στωπθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεχέμετης καὶ ἔγινεν ὁ Παζιαζήτμπεης.

- 20 ,ζθ'ῶ ἔγινεν ὁ σουλτὰν Σελήμης υἱὸς Παγιαζήτι· ὁ αὐτὸς ἔλαβεν τὸ Μισύρι ,ζε'ῶ.
 ,ζκη'ῶ ἔγινεν ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης ὁ υἱὸς Σελήμη· ὁ αὐτὸς ἔλαβεν τὸ Μπελι-
 γράδι ,ζκθ'ῶ. καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ἔλαβεν τὴν Ρόδο ,ζλα'ῶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Οὐγκορίαν Ἰλδ'
 καὶ ἐσκότωσεν τὸν κράλη τῆς Οὐγκορίας καὶ ἔλαβεν καὶ τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τὸ Μπου-
 τούνη καὶ ἤφερέν τοὺς εἰς τὴν Σοφίαν· οἱ δὲ Φράγκοι ἔφυγαν.

- 25 ,ζλζ'ῶ ἐπῆγεν δεύτερον εἰς τὴν Οὐγκορίαν, εἶτα ὁ Σουλεημάνης καὶ ἔλαβεν τὸ Μπου-
 τούνη καὶ ἔβαλεν τὸν Ἑρντέλη αὐθέντην. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆγεν καὶ εἰς τὸ Πέτζι καὶ δὲν
 τὸ ἐπῆγεν.

,ζμ'ῶ ἐπῆγεν πάλιν ὁ αὐτὸς εἰς τὴν Οὐγκορίαν καὶ ἐγύρισεν ἄπρακτος. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἦλθεν
 ἀρμάδα τοῦ Σπάνια εἰς τὸν Μορέαν καὶ ἐπῆραν τὴν Κορώνην καὶ τὴν Παλαιὰν Πάτραν.

- 30 ,ζμβ'ῶ ἐπῆγεν ὁ αὐτὸς εἰς τὴν Περσίαν ἕως τὸ Τεμπρίζι καὶ δὲν ἠύρεθη <μέ> τὸν
 αὐθέντην τῆς Περσίας καὶ ἐγύρισεν εἰς τὴν Βαβυλῶνα καὶ ἔλαβεν τὴν καὶ πάλιν τὸ ἐρχόμενο
 ἔαρ ἀπ' ἐκεῖ ἐπῆγεν διώχνοντας τὸν αὐθέντην τῆς Περσίας καὶ δὲν ἠύρεθη μετ' αὐτόν,

(Ἐν τῇ ᾧ κάτω πλαγίως προσετέθησαν τὰ ἐξῆς:)

Ἡ Βαβυλὼν λέγεται παρὰ τῶν Τούρκων Μπαγδάτι.

21

Κῶδ. μονῆς Δοχειαρίου 127 φ. 436 α

Περὶ τῆς χρονολογίας τῶν Ἰσλαμλιτῶν.

† Ἐν ἔτει ,στωνδ'ῶ ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν.

† ,στωξστ' ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ παναγιώτατος μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κὺρ
 Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς.

† ,στωοζ' ἐπῆραν τὴν Ἀδριανούπολιν·

- 5 † ,στωηβ' Σεπτεμβρίῳ ιθ' ἐπῆραν τὰς Σέρρας.

† ,στωλη' Μαρτίῳ κθ' ἡμέρᾳ δ' ὥρα δ' τῆς ἡμέρας ἔλαβεν ὁ σουλτὰν Μουράτης
 τὴν Θεσσαλονίκην ἀπὸ τοὺς Βενετικούς.

† ,στωνβ' ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ ἐποίησε τὴν ἐν Φλω-
 ρεντίᾳ σύνοδον.

- 10 † ,στωνε' ὑπῆγεν ὁ σουλτὰν Μουράτης εἰς τὸ Ἑξαμίλιον καὶ ἐχάλασεν αὐτό.

[φ. 436 β] † ,στωνθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μουρά[της] καὶ ἔγινεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ
 σουλτὰν Μεεμέτης.

† ,στωξα' Μαΐῳ κθ' τὴν ἡμέραν τῆς ἁγίας Θεοδοσίας ἐγένετο ἡ ἄλωσις τῆς ἀθλίας
 Κωνσταντινουπόλεως.

- 15 † ,στωξδ' ἐπῆγεν τὰς Ἀθήνας.

- † ,στρωξοτ' ἐν μηνὶ Μαΐῳ ἐσέβη ὁ ἀμνηρᾶς εἰς τὸν Μορέα καὶ ἐπῆρε τὸν μισὸν σὺν τῇ Κορίνθῳ· ὁ δὲ Μαχουμουτ πασίας ὑπῆγεν εἰς τὴν Σερβίαν καὶ ἔλαβε τὸ Σπεντέροβον.
- † ,στρωξζ' Ἰνδικτιῶνος ζ^{ης} ἐγένετο τὸ κύριον πάσχα.
- † ,στρωξη' ἐσέβη πάλιν ὁ ἀμνηρᾶς εἰς τὸν Μορέα καὶ ἐπῆρε τὸν ἐπίλοιπον· ἔλαβε καὶ τὸν δεσπότην κὺρ Δημήτριον μετὰ τῆς φαμελίας αὐτοῦ· ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ κὺρ Θωμᾶς 20 ὑπῆγεν εἰς τὴν Φραγκίαν.
- † ,στρωοά' ἐπῆρεν ὁ ἀμνηρᾶς τὴν Μιτυλήνην.
- † ,στρωό' ἔλαβε τὴν Τραπεζοῦντα καὶ τὸν βασιλέα |φ. 437 α| κὺρ Δαβίδ καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ σὺν τῷ μητροπολίτῃ καὶ κατήγαγεν αὐτοὺς εἰς Κωνσταντινούπολιν.
- † ,στρωοη' ἐπῆρεν τὴν Εὐριπον ἀπὸ τοὺς Βενετικούς μηνὶ Ἰουλίῳ ια'. 25
- † ,στρωπα' Ἀπριλίου δ' ἔδωκαν οἱ Βενετικοὶ τὴν Λῆμνον καὶ τὴν Σκιάθον ἵνα ποιήσωσιν ἀγάπην.
- † ,στρωπβ' ἐπῆρεν ὁ Ἀχμέτ πασίας τὸν Καφᾶν.
- † ,στρωπθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτάν Μεεμέτης καὶ ἐγένεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Παγιαζίτης.
- † ,ζ' μηνὶ Αὐγούστῳ ἔπαυσαν αἱ καμπάναις εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος. 30
- † ,ζα' μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἐπῆραν οἱ Ἀγαρηνοὶ τὸν Ἅγιον Δημήτριον ἐν τῇ Θεσσαλονίκῃ.
- † ,ζζ' μηνὶ Αὐγούστῳ κθ' ἐπῆρεν ὁ σουλτάν Παγιαζίτης τὴν Ναύπακτον.
- † ,ζη' ἐπῆρεν τὴν Μοθώνην καὶ τὴν Κορώνην.
- |φ. 437 β| † ,ζιθ' ἐγένεν αὐθέντης ὁ σουλτάν Σελήμ[ης] ὁ υἱὸς τοῦ Παγιαζίτη.
- † ,ζκε' Ἰανουαρίου κβ' ἐπῆρεν τὸ Μισῆρι ὁ σουλτάν Σελήμης. 35
- † ,ζκη' ἐγένεν αὐθέντης ὁ σουλτάν Σολεημάν, ὁ υἱὸς αὐτοῦ.
- † ,ζκθ' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς αὐθέντης τὸ Μπελιγράδιν.
- † ,ζλα' ἐπῆρεν τὴν Ρόδον.
- † ,ζλδ' ἀπῆλθεν εἰς τὴν Οὐγκρίαν καὶ ἐσκότωσε τὸν Κράλην καὶ ἔλαβεν καὶ τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τὸ Μπουντούνι καὶ ἔφερεν αὐτοὺς εἰς τὴν Σοφίαν. 40
- † ,ζλζ' ἐστράτευσε πάλιν εἰς τὴν Οὐγκρίαν ὁ αὐτὸς καὶ ἐπῆρε τὸ Μπουντούνι καὶ ἔβαλε καὶ τὸν Ἑρδέλην αὐθέντην.
- † ,ζμ' ἐστράτευσε τετάρτην φορὰν εἰς τὴν |φ. 438 α| Οὐγκρίαν, ἀλλ' ἐστρεψεν ἐκεῖθεν ἄπρακτος.
- † Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἦλθεν ἡ ἀρμάδα τοῦ Σπάνια εἰς τὸν Μορέα καὶ ἐπῆρε τὴν 45 Κορώνην καὶ τὴν Παλαιὰν Πάτρα· τότε ἐφάνη καὶ κομήτης ἀστήρ, ὃν λέγουσι ξιφίαν κατὰ μεσημβρίαν ἐπέκεινα τῶν τεσσάρων μηνῶν. Περιέτεμε δὲ καὶ ὁ αὐθέντης τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τὸν Σελήμην καὶ τοὺς λοιπούς.
- † ,ζμζ' ἔδωκαν οἱ Βενετικοὶ τὸ Ἀνάπλιν καὶ τὴν Μονεμβασίαν ἵνα ποιήσωσιν ἀγάπην μὲ τοὺς Τούρκους. 50
- † ,ζμε' ἔστειλεν ὁ αὐτὸς Σουλεημάν τὸν Χαριατὴν πασίαν μὲ τὴν ἀρμάδα καὶ ἐρήμωσε τὰς νήσους πάσας.

† ζογ' ἔστειλεν ὁ αὐτὸς αὐθέντης τὸν Πιαλῆ πασιᾶ μετὰ τὴν ἀρμάδα εἰς τὴν Μάλταν καὶ ἐγύρισαν ἐκεῖθεν ἄπρακτοι καὶ τζακισμένοι | φ. 438 β | σχεδὸν οἱ πλεῖστοι ἀπέμειναν
55 ἐκεῖσε καὶ πολὺν φόβον ἔλαβον.

† ζοδ' ὁ αὐτὸς αὐθέντης ἔστειλε πάλιν τὸν Πιαλῆ πασιᾶ μετὰ τὴν ἀρμάδα καὶ ἐπῆρε τὴν Χίον τὴν νέαν τρίτην μετὰ εἰρήνης χωρὶς πόλεμον.

Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἐστράτευσεν εἰς τὸ Μπέτζη ἦτοι εἰς τοὺς Ἀλαμάνους καὶ ἀπέθανεν καὶ ἔφεραν τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Σελήμη ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἐβασίλευσεν ἀκμὴν ὄντες
60 ἐν τῇ Ἀλαμανίᾳ. Εἶτα ἔστρεψαν ἐκεῖθεν μετὰ τὸν νέον αὐθέντην καὶ ἦλθον εἰς τὴν Πόλιν.

† ζοη' ἐστράτευσεν οὗτος ὁ σουλτὰν Σελίμης εἰς τὴν Κύπρον πρῶτον τοῦ ταξίδιν καὶ ἐπῆρεν αὐτήν.

† ζοθ' οὗτος ἔστειλε δύο μπασιάδες, τὸν Μπαλτὰν πασιᾶ καὶ τὸν Ἀλιμπασιᾶ μετὰ βαρείας ἀρμάδας ἕως ὑν' ἄρμενά ἵνα ἐρημώσωσι πάντα | φ. 439 α | τόπον φράγκικον, ὃ
65 καὶ γέγονε σχεδὸν ἕως τῆς Βενετίας καὶ ἐδήωσαν καὶ ἠφάνισαν τοὺς τόπους τῶν Βενε-
τίκων εἶχον δὲ παραγγελίαν καὶ τὴν τῶν Φραγκῶν ἀρμάδα πολεμῆσαι. Ἐνώθησαν γοῦν αἱ δύο ἀρμάδαι πρὸς τῆς Ναυπάκτου τὸ μέρος καὶ ἔδωκαν πόλεμον ἰσχυρὸν καὶ οὐκ ἴσχυσαν οἱ τρισκατάρατοι Τοῦρκοι καὶν τρεῖς ὥρας ἀντιστῆναι, ἀλλ' εὐθὺς ἔδωκαν νῶτα καὶ ἐταπεινώθησαν. Μετὰ γοῦν τὸν θάνατον τοῦ σουλτὰν Σελήμη ἐγένετο ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ
70 σουλτὰν Μουράτης, μετὰ δὲ τὸν σουλτὰν Μουράτη ἐγένετο ὁ σουλτὰν Μεεμέτης καὶ μετ' αὐτὸν ἐγένετο ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ σουλτὰν Ἀχμέτης, ὁ νῦν βασιλεὺς ἔτους τρέχοντος Ἰριδ'.

† Ἐν τῷ παρόντι ἔτει Ὁκτωβρίῳ στ' ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ κύριος Διονύσιος ἱερομό-
ναχος ὁ ῥήτωρ ἐν τῇ σκῆτι τῆς Ἀγίας Ἀννης, οὗ ἡ φήμη ἕως περάτων διηλθε διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ.

75 | φ. 439 β | † ζοιζ' Φεβρουαρίου κζ' τῇ καθαρᾷ β' ἐπορεύθησαν τρεῖς φούσταις εἰς τὴν Ἐρισσὸν καὶ ἠ[χμ]αλώτευσαν αὐτήν· ἡ μὲν μία ἦτον ὡς κάτεργα παγκῶν κβ' ἡ δὲ ἑτέρα παγκῶν ιζ' ἡ δὲ τρίτη ὀλίγον μικρότερη· ἐφοβέριζαν δὲ καὶ τὸ Ἅγιον Ὅρος. Ὅμως ἡ Θεοτόκος ὤκονόμησεν καὶ ἐδυστύχησαν καὶ διελύθησαν αἱ βουλαι αὐτῶν· διότι καθὼς ἐκίνησαν νὰ ἔρχονται κάτω, ἡ μία ἡ μικρότερη εὗρηκεν ἀπάνω εἰς μίαν πέτραν
80 καὶ ἐσυντρίφθη καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἡ δὲ τῶν ιζ' παγκῶν ἐκεῖ ὁποῦ ἀρμένιζε καὶ ἐκατέβαι-
νεν, ἐξανάγειρε καὶ ἐβούλησεν ἀντικρὺ τῆς ἱερᾶς Λαύρας καὶ δὲν ἐγλύτωσεν ἐξ ἐκείνων οὐδὲ εἷς καὶ μόνον ἡ μία ὁποῦ ἔμεινεν καὶ ὑπάγει μετὰ πολλῆς δειλίας νὰ ἀναγγέλῃ τὴν συμφορὰν αὐτῶν:

(Ἐν φ. 437 β ἐν τῇ ᾧ ὁρίζοντιως τάδε πρόσθετα)

† ζογ' Ὁκτωβρίῳ κε' Σαββάτῳ ἑσπέρας ὥρα α' τῆς νυκτὸς ἐγένετο ὁ ἐμπρησμός
85 τῆς καθ' ἡμᾶς μονῆς ἦτοι τοῦ Διονυσίου.

(Ἐν φ. 438 β ὁρίζοντιως ἐν τῇ ᾧ πρόσθετα τάδε)

† ζοθ' Δεκεμβρίῳ ια' ἡμέρα Κυριακῇ ὥρα ζ' τῆς νυκτὸς ἐγένετο ὁ ἐμπρησμός τῆς τοῦ Σίμωνος πέτρας μονῆς.

† (νεωτέρῃ χειρὶ) ,ζρλ' Ἰουνίῳ ιζ' ἔγινεν δεύτερος ἐμπρησμός τῆς τοῦ Σίμωνος Πέτρας μονῆς.

|φ. 434 β| † Ἔτους ,ζρε' ἐβασίλευσεν ὁ σουλτὰν Ὀσουμάνης· ἐτοῦτος ἐπῆγεν καὶ 90 εἰς τὴν Ρουσσία καὶ ἐγύρυσεν ἄπραχτος. Καὶ εἰς ἐτούτου τὸ βασίλειον ἔπηξεν ἡ Πόλις ἀπὸ τὸ Σαράϊ Πουρνοῦ ἕως καὶ εἰς τὸ Φανάρι τόσον ὅπου ἐ[πέ]ρασεν ἄνθρωπος ἀπο τὴν Πόλι εἰς τὸ Σκούταρι ἀπάνου εἰς τὸν πάγο· ἐτοῦτο τὸ ἔτη τὸν ἐσκότωσαν οἱ Γιανιζάραι καὶ οἱ σπαχῆδες μέσα εἰς τὸ σαράϊ.

† (ἐτέρῃ χειρὶ) Ἔτους ,ζριστ' ἐβασίλευσεν ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς ὁ καὶ παλαβὸς 95 χρόνον ἕναν.

† (ἐτέρῃ χειρὶ) Ἔτους ,ζριη' ἐβασίλευσεν ὁ σουλτὰν Μουράτης, ὁ ἀδελφὸς τοῦ σουλτὰν Ὀσουμάνη.

† (ἐτέρῃ χειρὶ) Ἔτους ,ζρκθ' (;) ἐβασίλευ|φ. 435 α|σεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ σουλτὰ 100 Μουράτι.

† ἐβασίλευσε ὁ σουλτὰ Μουράτης ὁ ἀδελφὸς τοῦ σουλτ[ὰν Ὀ]σουμάνη.

(Ἐν φύλ. 438 β κάτω ἐν τῇ ᾧα πρόσθετα τάδε)

† ,ζηγ' Ἰουνίῳ ιη' ἡμέρᾳ Παρασκευῇ ὥρᾳ γ' τῆς ἡμέρας ἔγινε σεισμὸς μέγας, ὅταν ἔπεσαν καὶ οἱ πύργοι ἐν τῷ Προαύλακι.

46 κῶδ. : τιλφίαν.

22

Κῶδ. τῆς μονῆς Δοχειαρίου 195 φ. 135 β

† Ἐπαρέλαβον οἱ Τοῦρκοι τὰ[ς] Σέρρες ἐν ἔτει ,στωηβ' μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ιθ'.

† Πάρθη καὶ ἡ Θεσσαλονίκη ἐν ἔτει ,στωηλ' Μαρτίῳ κθ'.

† Ἡ Κωνσταντινούπολις καὶ αὕτῃ ἐπάρθη ἐν ἔτει ,στωξα' μηνὶ Μαΐου κγ' (;) 5 ἡμέρᾳ γ'.

† Ἐπάρθη ἡ Εὐριπος ἐν ἔτει ,στωση' μηνὶ Ἰουνίῳ.

† Ἐπάρθη ὁ Ἐπακτος ἐν ἔτει ,ζζ' Ἰνδικτιῶνος β'.

Ἡ Μοθώνη ἐν ἔτει ,ζη' μηνὶ Αὐγούστῳ θ' Ἰνδικτιῶνος (;) γ'.

† Ἐπάρθη τὸ Μπελκράτι ἐν ἔτει ,ζκθ' μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ιη' ἡμέρᾳ ε'.

† Ἐπάρθη ἡ Ρόδος ἐν ἔτει ,ζλα' μηνὶ Δεκεβρίῳ κε'.

† Ἔτους ,ζιθ' μηνὶ Ἰουλίῳ κη' ἡμέρᾳ β' ἐπολέμησεν ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης με 10 τὸν σουλτὰν Σουλεημὰν τὸν υἱόν του.

† Ἔτους ,ζκ' μηνὶ Ἀπριλίῳ κγ' ἡμέρᾳ Παρασκευῇ ἔστησαν αὐθέντη τὸν σουλτὰν Σελήμη καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸ ,ζκθ'.

† Ὁ σουλτὰν Σουλεημὰν ἐβασίλευσεν ἀπὸ ἔτους ,ζκθ'.

Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ δεσπότης κύρ Θωμᾶς φεύγοντας ἀπὸ τὸν Μορέαν ἐπῆγεν εἰς Ρώμην εἰς τὸν πάπαν Πίον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐχάρισε τὴν κάραν τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ πρωτοκλήτου καὶ κεινὸς πρὸς τὸ μόλις ζῆν μετὰ τῶν αὐτοῦ ἐδωρήσατο τὴν μόνην καὶ ἀναγκαίαν τροφήν.

- 5 Ἔτους ζϞη' Ἀπριλίου ἡ' ὁ βασιλεὺς κύρ Μανουὴλ ἤρξατο καθαίρειν καὶ οἰκοδομεῖν αὐτὸν τὸν Ἴσθμόν, οὗπερ ἐστὶ τὸ μῆκος, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τὸ εὖρος ἐκ μιᾶς θαλάττης εἰς τὴν ἑτέραν, ὁργαῖς τρισχίλιαις καὶ ὀκτακόσιαις. Ἔοικε δὲ ἡ Πελοπόννησος πλατάνου φύλλου εἰς πάντα, τοῦ δὲ φύλλου τὸ καὦλος ὁ Ἴσθμὸς ἐστίν· ἀνέστησε δὲ πύργους ἐν ἑαυτῷ ἑκατὸν πεντήκοντα καὶ τρεῖς, καὶ ἐν τινι μαρμάρῳ εὐρὼν γράμματα γεγραμμένα
- 10 λέγοντα οὕτως· φῶς ἐκ φωτός, Θεὸς ἀληθινός, ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, φυλάξῃ τὸν αὐτοκράτορα Ἰουστινιανὸν μετὰ τῶν πιστῶν δούλων αὐτοῦ Βικτορίου καὶ πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι οἰκοῦντας τοὺς ἐκ Θεοῦ ζῶντας. Καὶ προστάξει αὐτοῦ, ἥτοι τοῦ ἀμην, οἱ εὐρεθέντες Χριστιανοί, ἔθαιψαν τὸ βασιλικὸν πτῶμα μετὰ βασιλικῆς τιμῆς· οὐαὶ οὐαὶ καμοὶ τῆς προνοίας ἐν τινι καιρῷ μὲ φυλάττουσιν· ἦν δὲ πᾶσα ἡ ζωὴ αὐτοῦ τοῦ ἀοιδίμου καὶ
- 15 μάρτυρος βασιλέως χρόνοι τεσσαράκοντα ἑννέα καὶ μῆνας τρεῖς καὶ ἡμέρας εἴκοσι ὅς ἐβασίλευσεν ἔτη δ' καὶ μῆνας δ'. Ἐβασίλευσε δὲ τὸ τῶν Παλαιολόγων γένος ἐν τῇδε τῇ βασιλευσίᾳ τῶν πόλεων <ἔτη> ρψγ' καὶ μῆνας ι' καὶ ἡμέρας δ' καὶ ὑπὸ Κωνσταντίνου Φλαβίου ἤρξατο ἡ βασιλεία ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου πέρας ἔλαβεν. Ἐν τῇδε τῇ τριτάτῃ πόλει ἐπεκράτησεν ἡ τῶν Ρωμαίων βασιλεία
- 20 ἔτη αὐλ' καὶ μῆνας ι' καὶ ἡμέρας δ'.

Κῶδ. μονῆς Λειμῶνος 190, τελευταῖον κεφάλαιον τοῦ Νομοζάνονος (ἀντίγραφον Α. Π. Κεραμέως)

Περὶ τῶν αὐθεντῶν τῶν Τουρκῶν ὅτι ἐν ποίῳ ἔτει ἔλαβον τὰ κάτωθι κάστρη σὺν τῇ βασιλευσίᾳ τῶν πόλεων.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ, στωνδ', ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ, τοῦ νέου Ἀδάμ, ατνδ', ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν.

- 5 Ἔτους, στωξε' ἀπὸ Ἀδάμ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ατξε', ἐπῆραν τὴν Καλλιούπολιν.

Ἔτους, στωζ' ἀπὸ Ἀδάμ, καὶ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ατοζ' ἐπῆραν τὴν Ἀδριανούπολιν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ, στωλε', Μαῖω κδ' ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην.

- [Ἐ]τους ἀπὸ Ἀδάμ, στωξα' ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ, αυγγ', Μαῖω κθ' βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, ἐπαρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις τοῖς Ἰσμαηλίταις ἥτοι
- 10 τοῦ αὐθεντοῦ σουλτάν Μεεμέτη παρὰ Θεοῦ ἕνεκεν τῶν ἡμῶν ἁμαρτιῶν· ἐδυνάστευσε γοῦν

τὴν Κωνσταντινούπολιν χρόνους κη· μετὰ γοῦν τούτους ἐδούλωσε πόλεις καὶ χώρας.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αυζ΄ ἐπῆρε ὁ μέγας αὐθέντης τὴν Κόρινθον, τὴν Πάτραν, τὸ Μουχλὶ καὶ τὴν Καστελανίαν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωξδ΄ μηνὶ Ἰουνίῳ ἐπαρεδόθη ἡ Ἀθήνα. 15

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωξη΄, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυξ΄, ἦλθεν ὁ μέγας αὐθέντης εἰς τὸν Μιζιθρᾶν καὶ ἔλαβεν αὐτόν.

Ἔτους ,στωσα΄ μηνὶ Ἀπριλίῳ ἐπαρέδωκαν οἱ Ἀργεῖοι τὸ Ἄργος εἰς χεῖρας τῶν Τουρκῶν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωση΄, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυο΄ Ἰουλίῳ ιβ΄ ἐπαρεδόθη ἡ Εὐριπος. 20

Ἔτους ,στωπθ΄ Μαΐῳ γ΄ ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεχεμέτης καὶ τῇ ιθ΄ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἦλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ σουλτὰν Μπαγιαζίτης εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζζ΄ Αὐγούστῳ κθ΄ ἀλώθη ἡ Ναύπακτος.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζη΄ ἐπάρθη ἡ Μεθώνη μηνὶ Αὐγούστῳ κθ΄. 25

Τῷ αὐτῷ ἔτει Σεπτεβρίῳ ζ΄ ἐπροσκύνησαν οἱ Κορωνάιοι τὸν μέγαν αὐθέντη καὶ ἐπαρέδωκαν τὸ κάστρον εἰς χεῖρας αὐτοῦ.

Ἔτους ,ζιβ΄ ἀπὸ Ἀδὰμ μηνὶ Ἀπριλίῳ ἐδιώκτη ὁ σουλτὰν Μπαγιαζίτης παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ σουλτὰν Σελήμη. Ὁ δὲ αὐτὸς σουλτὰν Σελήμης τοῦ κράτους ἤδη καὶ τῶν σκῆπτρων ἀναλαβὼν εὐθὺς κατὰ Περσῶν στρατεύει τροπώσας γοῦν καὶ νικήσας ἐλήλυθεν πρὸς Κωνσταντίνου. 30

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζκθ΄, Σεπτεμβρίῳ κη΄ ἀπέθανεν ὁ αὐτὸς σουλτὰν Σελήμης βασιλεύσας ἔτη θ΄, καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτὰν Σουλεϊμάνης καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον τῆς βασιλείας εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν ἦτον δὲ χρόνων κγ΄.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζλ΄ μηνὶ Ἰουνίῳ ἔκαμεν ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης φροῶτα καβαλλαρίων καὶ πεζῶν χιλιάδας ἑκατὸν καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Οὐγκριάν καὶ ἐπολέμησε τὸ Ἀμπελογράδι καὶ εἰς τὰς β΄ τοῦ Αὐγούστου ἔλαβεν αὐτό καὶ πάλιν ὑπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν. 35

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αφκβ΄ ἐποίησεν ὁ αὐτὸς σουλτὰν Σουλεϊμάνης φροῶτον διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης χιλιάδας διακοσίας καὶ ἄρμενα μικρὰ καὶ μεγάλα διακόσια ἑβδομήντα καὶ ἐπολέμησε τὴν Ρόδον καὶ τῇ κε΄ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς ἐπαρεδόθη εἰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἔδωκε θέλημα καὶ ἐξέβη ὅστις ἤθελε. 40

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αφμ΄ Νοεμβρίῳ κα΄ ἡμέρᾳ Κυριακῇ ἔλαβεν ὁ Κασιμπασᾶς τὸ Ἀνάπλι ἀπὸ τοὺς Βενετικούς μετὰ συμφωνίας καὶ οὕτως ἐγένετο ἡ ἀγάπη.

Τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ μηνὶ τοῦ αὐτοῦ κδ΄ ἔλαβε καὶ τὴ Μονεμβασία ὑπὸ τῶν αὐτῶν Βενετικῶν. 45

Εἰς ἔτη ,στωια' ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν ὁ Ἀτουμάνογλης εἰς τὴν Δύσιν καὶ ἔζησεν χρόνους κα'. Καὶ μετ' αὐτὸν Ὁρχανης ἔτη μη'. Καζή Χανιτζιάρις λ'. Γιλτηριμ Παγιαζήτης ιδ'. Μουσι κελεπὶς ἔτη η'. Σουλτὰν τζελεπὶς γ'. Μουράτμπεῖς λα'. Μεχεμέτ-
 5 πεῖς, ὃς ἐπῆρεν τὴν Πόλιν, ἔτη λα'. Μπαγιαζήτης ὁ υἱὸς αὐτοῦ λα'. Ζῶντος αὐτοῦ ἐκρά-
 τησεν τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Σελήμης, ἔτη η'. καὶ μετὰ ἡμέρας κ', ὁποῦ ἐπῆρεν
 τὴν βασιλείαν, ἀπέθανεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἰουνίω ιε'.

Ἐπῆρεν τὴν Βέρροϊαν ὁ σουλτὰν Ἀχουμάτης εἰς ἔτος ,στωηε'.

Ἐπῆρεν τὴν Θεσσαλονίκην ὁ Μουράτμπεῖς ,στωλη'.

Ἐπῆγεν ὁ Μεχεμέτμπεῖς εἰς τὴν Καραμανίαν ,στωνη'.

10 Ἐπῆγεν εἰς τὸ Στενὸν τῆς Πόλεως καὶ ἔκτισε τὸ Νεόκαστρον εἰς ,στωνθ'.

Ἐπῆρεν τὴν Πόλιν εἰς ,στωξα' μηνὶ Μαΐω κθ'.

Ἐπῆγεν τὸ αὐτὸν ἔτος εἰς τὴν Αἶνον τὸν χειμῶνα καὶ τὸ καλοκαίρι εἰς τὴν Σεμέν-
 τριαν ,στωξβ'.

Ἐπῆγεν εἰς τὸ Ἀμπελογράδι καὶ ἐπῆρεν το ,στωξγ'.

15 Ἐπῆρεν τὸν Μορέαν ,στωξδ'.

Ἐπῆγεν εἰς τὸ Γιαντζή καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν ,στωξε'.

Ἐπῆγεν δεύτερον εἰς τὸν Μορέαν καὶ ἐχάλασέν τον ,στωξστ'.

Πάλιν ἐπῆγεν εἰς τὸ Γιάντζη καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν εἰς ἔτος ,στωξζ'.

Ἐπῆρεν τὴν Ἀμαστρον καὶ τὸ Σινώπι ,στωξη'.

20 Ἐπῆγεν εἰς τὸν Ὁζοῦν Χασάνην καὶ ὅταν ἐγύρισεν ἐπῆρεν τὴν Τραπεζοῦντα ,στωξθ'.

Ἐπῆγεν εἰς τὴν Βλαχίαν, εἰς τὸ Ράντουλα βοϊβόδα, εἰς ἔτος ,στωο', καὶ εἰς ἔτος
 ,στωοα' ἐπῆρεν τὴν Μυτιλήνην Σεπτεβρίω ιδ'. Καὶ εἰς τὸ αὐτὸν ἔτος ἐπῆρεν τὴν Πόσθναν.

Ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἀλβανίαν ,στωοβ'.

Ἐπῆγεν εἰς τὸν Καραμάνην ,στωοδ'.

25 Καὶ εἰς τὸ ,στωοη' ἐπῆρεν τὴν Εὐριπον.

Εἰς ,στωοβ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Ὁζοῦν Χασάνην.

Ἐπῆρεν τὸν Καφᾶν ,στωογ'.

Ἐπῆγεν εἰς τὴν Μπογδανίαν καὶ ἐπῆρεν τὰ κάστρη ἃ ἔκτισαν οἱ Οὐγγυοὶ ,στωοδ'.

Ἐπῆγεν εἰς τὸ Σκουτάρι καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν ὕστερον ἐπροσκύνησεν ,στωογ'.

30 Ἐστάθη αὐθέντης ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Παγιαζήτης, ,στωοθ' οἶον (;) πρῶτον ἀπέθανεν
 ὁ πατὴρ αὐτοῦ Μεχεμέτμπεῖς, ὁποῦ ἐπῆρεν τὴν Πόλιν, Μαΐω γ', καὶ μετ' ἐκεῖνον ἐκάθισεν
 ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Παγιαζήτης εἰς τὸ σκαμνὶν ,στωοθ' Ἰουλίω ιδ'.

Ἐπῆγεν εἰς τὴν Μπογδανίαν καὶ ἐπῆρεν τὰ Κελλία ,στωοηβ' καὶ εἰς ταῖς στ' τοῦ
 αὐτοῦ ἐπῆρεν τὸ Ἀσπρόκαστρο.

Ἐπῆρεν τὴν Ναύπακτον Αὐγούστῳ ιε' εἰς ἔτος ,ζζ'.

35

Ἐπῆρεν τὴν Μοθώνην καὶ τὴν Κορώνην ,ζη' καὶ εἰς τὰς ιθ' τοῦ Ἰουλίου ἦλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Σελήμης καὶ ἐπολέμησεν μὲ τὸν πατέρα του καὶ ἐσκοτώθη πολὺν φουσαῖτον καὶ ἔγινεν μεγάλη ταραχὴ εἰς ἔτος ,ζιθ'.

Ἐστάθη αὐθέντης ὁ Σελήμης ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀπριλίῳ κγ' ,ζκ' καὶ μετὰ ἡμέρας ὀλίγας ἀπέθανεν ὁ πατέρας του.

40

Ἐπῆγεν ὁ Σελήμης εἰς τὸν Σοφῆν καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν καὶ τὸν ἀνεψιὸν του τὸν σουλτὰν Ἀμουράτ ,ζκβ'.

Τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπῆγεν εἰς Ταβρίζιν καὶ ἐσκοτώθη τὸ φουσαῖτο του, καὶ εἰς τὸν δεῦτερον χρόνον ἐπῆρεν τὸ μὲ τὸ σπαθὶν καὶ ἐσκότωσεν τὸν Ἀλότογλα.

Ἐπῆγεν εἰς τὸ Μισύρι καὶ ἐπῆρεν καὶ τὸν τόπον ὅλον καὶ ἔκοψεν καὶ τὸν σουλτάνι ,ζκδ'.

45

Ἀπέθανεν ὁ Σελήμης καὶ ἐστάθην ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Σουλεϊμάνης εἰς τὸ σκαμνὶν ,ζκθ'.

Ἐπῆρεν ὁ Σουλεϊμάνης τὸ Ἀμπελογράδι ,ζλ'.

Ἐπῆρεν τὴν Ρόδον ,ζλα'.

Ἐπῆγεν εἰς τοὺς Οὐγγρους ,ζλε'.

Ἐπῆρεν τὰ Δωδεκάνησα καὶ τῶν Κορυφῶν τὰ χωρία ,ζμδ'.

50

(συνέχεια δι' ἑτέρας γραφῆς)

,ζνε' ἦλθεν ὁ ἐλγιατζῆς εἰς τὴν Μυτιλήνην Σινὰν ἀγᾶς ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίου.

Ἐπῆρεν τὴν Χίον ,ζοδ'.

Ἐπῆρεν τὴν Κύπρον ,ζοζ'.

Ἦλθεν ὁ ἀναγραφέας εἰς τὸ νησὶν τῆς Μυτιλήνης ,ζπζ' Ἰνδικτιῶνος ζ'.

,ζοε' ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίου ιδ' ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ ἐκοιμήθη ὁ Μεθύμνης Μητροπολίτης

55

Ἰγνάτιος καὶ κτήτορας τοῦ Λειμῶνος ἡ πατρὶς αὐτοῦ Καλλονή.

Ἐσκότωσαν οἱ Τοῦρκοι τὸν βασιλέα σ[ουλτὰ]ν Ὀσουμάνη ἔτους ,ζοκθ' ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον ἔγινεν καὶ μεγάλη πείνα στὸν κόσμον, ὥστε (:) καὶ πολλοὶ ἐκ τῆς πείνης ἐπέθνησκον.

60

Ἐτους ,ζομε' ἐν μηνὶ Ἰουνίου γ' ἡμέρᾳ Παρασκευῇ τὸ βράδυ ἔγινεν χαλάζι μεγάλο καὶ χάλασεν τὰ ἀμπέλια καὶ τὰ ψιμικὰ καὶ ἔγινεν μεγάλη δυστυχία.

44 κῶδ. : μετοσπαθίην.

† Ἐκοιμήθη ὁ πανιερώτατος ἐπίσκοπος Γραιβενού ὁ κύριος Νεόφυτος καὶ δεύτερος Χρυσόστομος νέος ἐπὶ ἔτους ,στϞλ᾿ μηνὶ Δεκεμβρίῳ στ'.

Καὶ ἕτερος Νεόφυτος ὁ Βλάχος ,στ[Ϟ]λ.στ' (:))

† Μηνὶ Μαρτίῳ β' ἰνδικτιῶνος ιδ' ἡμέρᾳ Σαββάτῳ ἐπαρελαβώθη ἡ μεγαλόπολις
5 Νίκαια παρὰ τῶν Μουσουλμάνων ἔτους ,στωλθ'.

† Γέγονεν ἀφανισμὸς Ἑξαμιλίου κατὰ τοῦ ἔτους τοῦ τρέχοντος ,στωνστ'. Παρελ-
θόντος δὲ τοῦ καιροῦ ἀνάλωσις Θεσσαλονίκης καὶ Ἰωαννίνων παράδοσις ἐπὶ ἔτους
,στωλη' καὶ Βυζαντίου Κωνσταντινουπόλεως ἀνάλωσις ,στωξα' μηνὶ Μαΐῳ καθ' ἡμέρᾳ
Τρίτῃ.

10 † Ἐτελεύτησεν ὁ ἀγριώδης λύκος καὶ ἀνήμερον θηρίον ἀμηνῶς ὁ Μαχάμετης ἐπὶ
ἔτους ,στωπθ'. Παρελθόντος δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκοιμήθη ὁ ὄσιος πατὴρ ἡμῶν Μάξιμος
ἀρχιεπίσκοπος τῆς αὐτῆς πόλεως καὶ νέας Ρώμης ἦτοι Βυζαντίδος μηνὶ Ἀπριλίῳ γ'
ἰνδικτιῶνος ιε' ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

27

Κῶδ. 938 Παρισίων φ. 103 α. (=Χρονικὸν σύντομον ἐκδ. μετὰ Δούκαν σελ. 315).

Ἐτους ,σιχη' παρέλαβον οἱ Σαρακηνοὶ τὸν ἅγιον τάφον τοῦ δεσπότη Χριστοῦ.

Ἐτους ,σιψια' παρέλαβον οἱ Φράγκοι τὴν Κωνσταντινούπολιν ,απε'.

Ἐτους ,σιψξη' παρέλαβε τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀπὸ τοὺς Φράγκους κύρ Ἀνδρό-
νικος Παλαιολόγος.

15 Τῷ ,στωνστ' ἐγένονεν τὸ μέγα θανατικόν.

Τῷ ,στωνζ' ἦλθεν εἰς τὸν Μορέαν ὁ δεσπότης ὁ Καντακουζηνός.

Τῷ ,στωπ' ἐγένονεν τὸ δεύτερον θανατικόν.

Τῷ ,στωπβ' ἐγένονεν τὸ τρίτον θανατικόν.

Τῷ ,στωπη' ἐγένονεν κύριον πάσχα· ἀπέθανεν καὶ ὁ δεσπότης ὁ Καντακουζηνός.

20 Τῷ ,στωηστ' ἐγένονεν τὸ τέταρτον θανατικόν.

Τῷ ,στωηστ' ἔτει ἦλθεν ὁ δεσπότης ὁ Παλαιολόγος ὁ Πορφυρογέννητος εἰς τὸν
Μορέαν.

Τῷ ,στωηθ' ἔτει ἦλθεν ὁ Βρανέζης θελήματι τοῦ δεσπότη καὶ ἐγύρισε τὸν Μορέαν.

Τῷ ,στωηθ' ἔτει ἐγένονε τὸ πέμπτον θανατικόν.

25 Τῷ αὐτῷ ἔτει ἦλθεν ὁ Βρανέζης εἰς τὴν Λακεδαιμονίαν καὶ τότε εἰς τὸ Λεοντάρι,
καὶ ἠνώθη μετὰ τοῦ πρίγκιπος καὶ ἀπήγασιν καὶ ἐπῆραν |φ. 103 β| τὴν Ἀκουβαν
τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐκατέβηκεν κύρ Δημήτριος ὁ Ράλης μετὰ τὸ φοσᾶτον τοῦ Λεονταρίου
καὶ τῶν Ἀλβανιτῶν καὶ ἐπίασαν τὸν πρίγκιπα μηνὶ Ἰουνίῳ δ' καὶ τῷ Δεκεβρίῳ

30 μηνὶ ἠγοράσθη.

Τῷ ,στωε' ἔτει ἦλθεν ὁ Γιαγοῦ πασᾶς καὶ ὁ Μουρτάσης μετὰ τὸ φοσᾶτον τὸ τούρ-
κικον χιλιάδες ξ' μηνὶ Ἰουνίῳ εἰς τὸ Ἄργος ἡμέρᾳ Σαββάτῳ καὶ τῇ Κυριακῇ ὥρα β'
ἀπῆραν αὐτὸ καὶ ἠχμαλώτισαν τὸν λαόν. Καὶ τῇ κα' ἡ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἦλθον εἰς τὸ

Λεοντάρι καὶ ἐπολέμησαν· καὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν εὐρέθη εἰς τὸ Ἀνάπλι Δούκας
ὁ Ἐπικέρνης.

35

Τῷ ,στϞζ' ἐγένονεν τὸ ἕκτον θανατικόν.

Τῷ ,στϞιε' ἔτει ἀπέθανεν ὁ δεσπότης ὁ Πορφυρογέννητος.

Τῷ ,στϞιβ' παρέλαβεν ὁ αὐτὸς δεσπότης ὁ Πορφυρογέννητος τὴν Κόρινθον καὶ τὴν
Καστελανίαν αὐτῆς ἀπὸ τοὺς Φρερίους Ρόδου μηνὶ Ἰουνίῳ δ'.

Τῷ ,στϞιη' ἔτει ἐγένονεν τὸ ἑβδομον θανατικόν· τῷ αὐτῷ ἔτει ἀπέθανεν κὺρ Μανουήλ
ὁ μέγας δοῦκας.

40

Τῷ ,στϞκγ' ἔτει ἦλθεν κὺρ Μανουήλ ὁ βασιλεὺς ὁ Παλαιολόγος καὶ ἔκτισεν τὸ
Ἑξαμίλι μηνὶ Μαΐῳ καὶ μηνὶ Μαρτίου ἡμέρα τοῦ μεγάλου Σαββάτου ἐπίασεν τοὺς
ἄρχοντας τοῦ Μορέως.

Τῷ ,στϞκστ' ἔτει γέγονεν τὸ ὄγδοον θανατικόν | φ. 104 α. | Τῷ αὐτῷ ἔτει ἦλθαν καὶ
οἱ Ἀναβαρέζοι εἰς τὴν Ταβίαν.

45

Τῷ ,στϞλ' ἔτει τῇ Δευτέρᾳ τῆς Διακαινησίμου ἐγένονεν ὁ μέγας σεισμός· καὶ εὐθέως
ῥοῦξάτο εἰς τὸν Μορέαν σποράδην λυμαίνεσθαι τὸ θανατικόν.

Τῷ ,στϞκθ' ἡμέρα δ' Δεκεβρίου ιζ' ἐγένετο χειμὼν φοβερός, πλῆθος βροχῆς καὶ
συνοχὴ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν ἐν τῷ Ἀνάπλι καὶ ἐχάλασεν ὁ νάρθηκας τοῦ Ἁγίου
Ἀνδρέως. Καὶ ἠνεώχθησαν αἱ πύλαι τῆς ἐκκλησίας καὶ μνημεῖα ἠνεώχθησαν καὶ
ἡ καμπάνα ἔπεσεν· καὶ σημεῖα ἐγίνοντο εἰς τοὺς τοίχους καὶ εἰς τὰς πύλας ὡς ἀπὸ ξίφους.

50

Τῷ ,στϞκθ' ἔτει Ἰνδικτιῶνος ιδ' Ἰανουαρίου κα' ἡμέρα γ' Σιγουντονάνης, ἐπίσκοπος
Λατίνων, μετεκόμισεν τὰ τίμια λείψανα τοῦ ὁσιωτάτου Πέτρου ἐπισκόπου Ναυπλίου καὶ
Ἄργους ἀπὸ τοῦ Ἄργους εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Ναυπλίου· φασὶ δὲ οἱ ἐκεῖσε εὐρεθέντες,
ὅτι ὅταν ἦνοιξαν τὸν ἅγιον τάφον ἐκεῖνον, ἐγένετο σεισμός ἐν τῷ τόπῳ καὶ ἐξῆλθεν
εὐωδία πλείστη καὶ ἐπλήρωσε τὸν χῶρον καὶ τὸν ἀέρα· καὶ ὁ τάφος πεπληρωμένος φωτός,
καὶ τὰ τίμια λείψανα σεμνῶς κατακείμενα. Ἄ καὶ λαβόμενοι τινὲς τῶν πιστῶν, ἐγίνοντο
πλεῖσται ἰάσεις.

55

| φ. 104 β | Εἰς τὰ ,ατῃδ' ἐσυμφώνησεν ὁ δεσπότης τοῦ Μορέως μὲ τὴν ἀφεντία μας
καὶ ἔδωσεν ὁ δεσπότης τῆς ἀφεντίας μας τὸ Ἄργος καὶ τὸ Θεομίσι. Καὶ ἡ ἀφεντία μας,
ἔδωσεν τοῦ δεσπότη τοῦ Μόρα καὶ τὸν πύργον τοῦ Μυλοπόταμου.

60

Τὸ Ἄργος γέγονεν μητροπόλις ἐν ἔτει ,σφῃζ'. Ἰωάννης ἦν ὁ ἀναβιβασθεὶς μητρο-
πολίτης εἰς πη'ον θρόνον· γέγονεν δὲ ὕστερον εἰς ρζ'ον.

Τῷ ,σφῃλα' Μαΐῳ κβ' ἦλθεν Τοῦρκος ὁ Τουραχάνης μετὰ φροσάτου εἰς τὸ Ἑξαμίλι
καὶ ἐπῆρεν αὐτὸ καὶ ἐχάλασέν το. Εἶτα ἦλθεν εἰς τὴν Λακεδαιμονίαν, εἶτα εἰς τὸ Λεοντάρι,
εἶτα εἰς τὸ Γαρδίκι· εἶτα εἰς τὴν Ταβίαν, καὶ ἐκεῖ ἔκοψαν τοὺς Ἀλβανίτας Ἰουνίῳ ε'.

65

Τῷ ,σφῃλθ' ἔτει γέγονεν τὸ ἑνατον θανατικόν.

Τῷ ,σφῃνθ' ἔτει Ἰνδικτιῶνος ζ' Δεκεβρίου κ' ἦλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως,
κὺρ Κωνσταντῖνος δεσπότης ὁ Παλαιολόγος καὶ παρέλαβεν τὴν αὐθεντίαν τοῦ Μορέως.

70

ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ κὺρ Θεόδωρος ὁ Πορφυρογέννητος, ὁ δεσπότης Μορέως ἀπῆλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἵνα γένηται βασιλεὺς καὶ ἀπέτυχεν τοῦ σκοποῦ· ἐβασίλευσεν γὰρ κὺρ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ.

Τῷ ,στφνβ' ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ ἔκτισεν τὸ Ἑξαμίλι κὺρ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος
75 ὁ δεσπότης Μορέου, ἐπαρέλαβεν δὲ |φ. 105 α| ὁ αὐτὸς καὶ Θήβας τὰς ἐπταπύλας καὶ ἐκούρσευσεν μέχρι Λιβαδεΐας καὶ Ζητουνίου καὶ τοῦ τόπου τῶν Ἀγράφων.

Τῷ ,στφνε' ἔτει τοῦ κόσμου τῆς δὲ θείας σαρκώσεως ,αυμστ' Δεκεβρίου γ' ἡμέρα
Σαββάτῳ ἦλθεν μετὰ φοσάτου ,αξ' Τοῦρκος ἀμηνᾶς Ἀχμάτης ὁ Ἀμωράτης εἰς τὸ
Ἑξαμίλι Κορίνθου καὶ τῇ ἄλλῃ ἐρχομένη Παρα(σ)κ(ευῇ) ἑσπέρα ἤρξατο τοῦ πολέμου· καὶ
80 δι' ὅλης τῆς νυκτὸς γεναμένης ἰσχυρᾶς τῆς ἀμάχης, τῷ πρωτῷ ἀφείθη ὁ τοῖχος παρὰ τῶν
ἐπιβούλων καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν οἱ Ρωμαῖοι καὶ ἐσέβησαν οἱ Τοῦρκοι καὶ ἐδίωκον
αὐτοὺς καὶ οὓς μὲν ἀνεΐλον, οὓς δὲ ἠχμαλώτισαν· καὶ ἐπῆραν ἄπειρα πλήθη καὶ ἄρματα
καὶ ζῶα καὶ χρήματα. Εἶτα ἀπῆγαν εἰς τὰ Βασιλικά, εἶτα εἰς τὴν Βοτζήτζαν καὶ ἐνέπρησαν
αὐτὴν καὶ ἠχμαλώτευσαν, ὁμοίως καὶ εἰς τὴν Πάτραν, χωρὶς τὸν κουλᾶν ἔτι δὲ καὶ τὰ
85 πέριξ τούτων. Καὶ ἐγένετον ἡ αἰχμαλωσία πολλὴ σφόδρα καὶ οὕτως ἐστράφηκεν (ἐν τῇ ὥρᾳ
Ση(μείωσαι;) τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς ἀθλίας πόλεως Κωνσταντίνου).

Τῷ ,στφνθ' ἔτει ἐτελεύτησεν ὁ ἀμηνᾶς ὁ Ἀμωράτης καὶ ἔλαβεν τὴν ἀφεντίαν
ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Τζαλαπῆς. Καὶ παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν ἔκτισεν τὸ Νεόκαστρον· καὶ ἤρξατο
ζητεῖν τὴν Κωνσταντίνου πόλιν. Διαλύσας δὲ τὴν εἰρήνην συνήθροισε πλῆθος ἄπειρον,
90 καὶ στρατὸν συνάξας |φ. 105 β| διὰ τε ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, παρεκάθισε τὴν πόλιν ἐν
συγκλεισμῷ <καὶ> ἤρξατο πολεμεῖν αὐτήν. Μηχανήματα δὲ πολλὰ κατασκευάσας καὶ σύν-
ταξιν συγκροτήσας πεζῶν καὶ ἱππέων, καὶ τὴν θάλασσαν τοῦ λιμένος πληρώσας πλοίων
συγκροτεῖ πόλεμον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν καὶ παρέλαβεν αὐτὴν μηνὶ Μαΐῳ καθ' ὥρα
γ' τῷ ,στφξα' ἔτει Ἰνδικτιῶνος α'.

95 Τῷ ,στφμζ' ἔτει γέγονεν ἡ λεγομένη ἡ' σύνοδος ἡ ἐν Φλωρεντία.

Τῷ ,στφξδ' ἔτει Ἰνδικτιῶνος δ' μηνὶ Μαΐῳ καθ' ἑφάνη ἀστὴρ ἐν τῷ οὐρανῷ ἀνα-
τέλλων, ἐκβλύζων ὥσπερ καπνὸν εἰς μῆκος ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας.

Τῷ ,στφξδ' ἔτει Ἰνδικτιῶνος δ' μηνὶ Ἰουνίῳ παρεδόθη εἰς τὰς χεῖρας τῶν Μουσουλ-
μάνων ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν.

100 Τῷ ,στφξδ' ἔτει Ἰνδικτιῶνος δ' ἐγένετο λεῖψις καὶ ὑστέρησις παντοίων καρπῶν· καὶ
ἦσθιον ὁ λαὸς ἐκ τοῦ λιμοῦ βοτάνας, χλόας, ρίζας, γιγάρας, ἀκρόδρυα, ἤφερεν δὲ τὸ
πεντάλιτρον σιτάρι ὑπέρπυρα λ' καὶ οὐχ εὐρίσκετο.

Τῷ ,στφξε' μηνὶ Μαΐῳ ἦλθεν ὁ ἀμηνᾶς ὁ Μεχεμέτ Τζαλαπῆς μετὰ φοσάτου ,αξ',
εἰς τὸν Μορέαν καὶ παρέλαβεν τὴν Πάτραν, τὸ Μονχλίν, καὶ Αὐγούστου εἰς τὰς στ'
105 παρέλαβεν τὴν Κόρινθον.

|φ. 106 α| Τῷ ,στφξη' ἔτει ἦλθεν ὁ αὐτὸς ἀμηνᾶς τὸ δεύτερον εἰς τὸν Μορέαν· καὶ
ἐπαράλαβε τὸν Μεξηθρᾶν καὶ ἐπῆρε τὸν κὺρ Δημήτριον τὸν δεσπότην σὺν τῆς βασιλίσσης

καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ἐπῆρεν εἰς τὸ σαράϊ μηνὶ Μαΐῳ λ', ἰνδικτιῶνος ζ'.

Τῷ ,στϞοα' ἔτει μηνὶ Ἀπριλίῳ γ', ἡμέρᾳ Κυριακῇ τῶν Βαΐων ἐπαρέδωσαν οἱ Ἀργεῖοι τὴν χώραν τοῦ Ἀργους εἰς τὰς χεῖρας τῶν Τουρκῶν. Καὶ τῇ κε' τοῦ Ἰουλίου 110 μηνὸς ἡμέρᾳ β' ἐξοίκισαν αὐτοὺς οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τοῦ Ἀργος καὶ ἐξώρισαν αὐτοὺς σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Καὶ τῇ ε' τοῦ Αὐγούστου παρέλαβον οἱ Βενέτικοι τὸ αὐτὸ Ἀργος.

Τῷ ,στϞοβ' ἔτει συνήθροισεν ἡ αὐθεντία τῶν Βενετῶν στρατὸν διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἱππέων καὶ πεζῶν καὶ πλοίων πλείστων εἰς τὸ Ἀνάπλι καὶ τῇ α' τοῦ Σεπτε- 115 βρίου ἀπῆλθεν εἰς τὸ Ἐξαμίλι καὶ ἤρξαντο κτίζειν καὶ τειχίζειν αὐτὸ ξηρέμβολον καὶ ἐπολέμιζον καὶ τὴν Κόρινθον καὶ γεναμένης ἔριδος διὰ μέσον αὐτῶν διελύθη ἡ σύναξις.

Ἔτους ,στωηζ' ἐπαράλαβεν ἡ ἐκλαμπροτάτη ἡμῶν ἀφεντία τὸ Ἀνάπλι.

Τῷ ,στϞο' ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ ἦλθεν ὁ Ἀμπάρμπεης μετὰ πλείστου λαοῦ | φ. 106 β | καὶ τεχνιτῶν καὶ ἔκτισεν τὸν πύργον τοῦ Ἀργους καὶ ἔβαλεν φύλαξιν καὶ ἐκράτησεν αὐτό. 120

Τῷ ,στϞοη' ἔτει ἰνδικτιῶνος η' ἦλθεν ὁ ἀμνηρᾶς σὺν στρατοῦ πλείστου, ἱππέων καὶ πεζῶν καὶ πλοίων διὰ θαλάσσης τριακοσίων ξ' μικρῶν καὶ μεγάλων εἰς τὴν Εὐριπον, καὶ ἐπολέμιζεν αὐτὴν ἡμέραν καὶ νύκταν μετὰ μηχανημάτων πολλῶν ἀπὸ Ἰουνίου ιβ' ἕως Ἰουλίου ιβ'. Καὶ τῇ ιβ' τοῦ Ἰουλίου ἡμέρᾳ ε' ἐπαρέλαβεν αὐτὴν ὁ αὐτὸς ἀμνηρᾶς ὁ Μεεμέτης τζαλαπῆς μετὰ αἵματοχυσίας πολλῆς καὶ μάχης ἰσχυρᾶς, ἀπέθανεν δὲ πλῆθος 125 ἄπειρον ἀμφοτέρωθεν καὶ οὕτως ἐπαρέλαβεν καὶ τὴν καθόλου νῆσον.

Τῷ ,στϞνε' ἰνδικτιῶνος ι' ἦλθεν εἰς τὴν Κόρινθον ὁ ἀγιώτατος Μητροπολίτης κὺρ Μαλαχίας μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ ἀγιωτάτου Μάρκου.

Τῷ ,στϞλη' ἐπῆραν οἱ Μουσουλμάνοι τὴν Θεσσαλονίκην.

Τῷ ,ζκβ' ἔτει Ἀπριλίῳ ιστ' ἐγένετο μέγας σεισμὸς εἰς τὴν Ζάκυνθον, ὥστε ἐχάλασαν 130 πλεῖστα ὀσπίτια ἀπὸ τὸ κάστρος τὸ ἄνω καὶ μερτικὸν ἀπὸ τὸ κάτω, καὶ ἐπλάκωσαν πλεῖστον λαόν.

Εἰς τὰ ,αυοζ' Ἰανουαρίου ἐποίησεν ἡ πανυψηλοτάτη ἡμῶν αὐθεντία τῶν Βενετῶν ἀγάπην μὲ τὸν Τοῦρκον

Εἰς τὰ ,αυιθ' ἐποίησεν ἀμάχην ἡ αὐθεντία ἡμῶν μὲ τὸν Τοῦρκον καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει 135 ἐπῆρεν ὁ Τοῦρκος τὸν Ναύπακτον | φ. 107 α |.

Εἰς τὰ ,αφ' ἔτη ἐπῆρεν τὴν Μοθοκορώνην.

Εἰς τὰ ,αφγ' ἐποίησεν τὴν ἀγάπην μὲ τὸν Τοῦρκον.

Τῷ ,ζκ' ἔτει ἀπέθανεν ὁ ἀμνηρᾶς ὁ Παγιζήτης καὶ παρέλαβεν τὴν ἀφεντίαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοῦ Παγιζήτη. 140

Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἦλθεν εἰς πόλεμον μὲ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Ἀχμάτι καὶ ἐπίασεν αὐτὸν μετὰ δόλου, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ μεγιστάνων παραδοθεὶς, τὸν ὁποῖον ἐπνίξεν μὲ τὴν κόρδαν τοῦ δοξαρίου.

Τῷ ,ζκα' ἔτει ἐπίασεν τὰ δύο παιδιά τοῦ Ἀχμάτι καὶ ἔκοψεν αὐτά.

145 Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἐπίασεν τὸν ἕτερον ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Κουρκούτι καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν.

Τῷ ζκβ' ἔτει ἐσύναξεν ὁ Σαλήμης πλεῖστον φουσαῖτον ἱππέων καὶ πεζῶν, πλεῖστον, ὑπὲρ τὰς σ' χιλιάδας καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Περσίαν εἰς τὸν Σοφῆν. Καὶ εἰς τὰς κθ' τοῦ Αὐγούστου μηνός, ὥρα δευτέρη (;) τῆς νυκτός, ἔδωσαν πόλεμον εἰς τὸν τόπον τοῦ Σοφῆ καὶ
150 ἐτζάκισεν αὐτὸν ὁ Σοφῆς καὶ ἔκουπεν ἀπὲ τὸ φουσαῖτον τοῦ Σαλήμι περισσότερον ὑπὲρ χιλιάδας ρ'. Καὶ ἐγύρισεν ὁ Σαλήμης τζακισμένος καὶ πάλιν ἔλαβεν ὁ Σοφῆς τὸ Ταμπρίζιν, τὸ σκαμνὶν αὐτοῦ καὶ τὸν τόπον ὅσον τοῦ ἐπῆρεν ὁ Σαλήμης.

Τῷ ζκε' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Σαλήμης τὸ Κάερος καὶ τὴν ἀφεντίαν τοῦ σουλτάνου ὅλην καὶ ἐπίασεν τὸ[ν] σουλτάνον |φ. 107 β| καὶ ἐθανάτωσέ τον πικρῷ θανάτῳ ὅς ὠνο-
155 μάζετον σουλτὰν Μπαράκ, ἐρμηνεύεται δὲ τῇ Ἑλλήνων γλώττῃ βασιλεὺς εὐλογημένος.

Τῷ ζκθ' ἔτει Σεπτεβρίῳ κοτ' βασιλεύσας ἔτη θ' ἀπόθανεν ὁ ἀσεβὴς ἀμνηρᾶς σουλτὰν Σελήμης, ἀνὴρ ἀνδρεῖος, σώφρων καὶ δίκαιος κριτῆς· ἡγάπα τοὺς χριστιανοὺς πλεῖστα καὶ μάλιστα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ· ἐν τῷ αὐτοῦ καιρῷ ἀνηγέρθησον πολλαὶ ἐκκλησίαι τῶν χριστιανῶν· ἔδωσεν ἀπλὴν ἐξουσίαν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ἀπλῶς αἱ παλαιαὶ ἐκκλησίαι
160 ἵνα ἀνεγείρωνται· οὕτως εἶπεν· πάντες οἱ οἴκοι τοῦ Θεοῦ νὰ καλλωπίζωνται· καὶ σὺν ταῖς παλαιαῖς ἐκκλησίαις ἔγιναν καὶ πλεῖσταις νέαις ἐκ θεμελίων.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἔλαβεν τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Σουλαϊμάν, (ἐν τῇ ὥρᾳ: ἐτῶν ὦν κγ') καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸν θρόνον τῆς βασιλείας τῷ αὐτῷ Σεπτεβρίῳ μηνὶ εἰς τὰς ιστ' ἐν τῇ Ἀνδριανουπόλει.

165 Τῷ ζκ' ἔτει Ἰουνίῳ μηνὶ ἐποίησεν ὁ σουλτὰν Σουλαϊμάνης φουσαῖτον ἱππέων καὶ πεζῶν χιλιάδας ρ' ὅστις ὑπῆγεν εἰς τὴν Οὐγγρίαν καὶ ἐπολέμιζεν τὸ Ἀμπελογράδι καὶ εἰς τὰς β' τοῦ Αὐγούστου ἐπαράλαβεν αὐτό· καὶ πάλιν ὑπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν.

Εἰς τὰ ,αφκβ' Ἰουνίῳ ... ἐποίησεν ὁ σουλτὰν Σουλαϊμάνης |φ. 108 α| φουσαῖτον διὰ ξηρᾶς χιλιάδες σ' καὶ στόλον διακόσιους ἐβδομήκοντα ἄρμενα, κάτεργα καράβια,
170 καὶ φοῦστες καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ῥόδον. Καὶ ἐπολέμει αὐτὴν διὰ πλείστων ἐλεπόλεων ἀπὲ τὸν Ἰούνιον μῆνα ἕως τὸν Δεκέβριον καὶ τῇ κε' τοῦ αὐτοῦ ἐπαρεδόθη ἡ αὐτὴ ἀθλία εἰς χεῖρας αὐτοῦ· ἔδωσεν δὲ ἄδειαν καὶ ἐξέβη ὅστις ἤθελεν.

Πρὶν βασιλεῦσαι οὗτος ὁ Σουλαϊμάνης ἐπορεύθη τις Ἑβραῖος μάγος πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ: γίνωσκε, σουλτάνε μου, ὅτι μέλλεις βασιλεῦσαι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ σουλτὰν
175 Σουλαϊμάν εἶπεν αὐτῷ· ἐν πόσῳ καιρῷ. Ὁ δὲ Ἑβραῖος ἔφη· τρία στοιχεῖα γραμμάτων μὲ διδάσκουν, οὐκ οἶδα εἰ χρόνοι εἰσὶν ἢ μῆνες ἢ καὶ τὰ ἄλλα. Καὶ ταῦτα εἰπὼν καὶ ἄλλα ὅσα ἦταν χρεῖα, ἔφη ὁ σουλτὰν Σουλαημάνης, ὅτι ἐὰν βασιλεύσω δώσω σοι λοφᾶν, ὅσον θέλεις. Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ἔγγραφον ὁμολογίαν· καὶ κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ἑβραίου ἐβασίλευσεν· καὶ τῶν στοιχείων ἀριθμουμένων εὗρέθη ἀληθῶς ὁ Ἑβραῖος. Ἦλθεν δὲ ὁ Ἑβραῖος
180 καὶ αἰτήσας τὸν λοφᾶν, κατὰ τὸ ἰδιόγραφον τοῦ ἀφεντός καὶ λαβὼν αὐτὸ καὶ ἄλλας πλείστας τιμὰς· ἠρώτηξεν δὲ αὐτὸν περὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τί μέλλει γενέσθαι. Ὁ δὲ Ἑβραῖος ἦ

κακία φερόμενος, ἢ καὶ ἀληθῶς ὥς ἐδιδάσκετον ὑπὸ τὰς μαντείας αὐτοῦ | φ. 108 β | ἔφη
ὅτι οἱ Χριστιανοί, ὅπου εἶναι εἰς τὴν Πόλιν, μέλλουν νὰ ποιήσουν στάσιν καὶ βασιλέαν,
ὅστις ἔνε τὴν σήμερον εἰς τὴν Πόλιν, καὶ αὐτοὶ σὺν αὐτῷ νὰ στασιάσουν κατὰ τοῦ σοῦ
κράτους· καὶ διὰ τοῦτο προεῖδε ἡ βασιλεία σου νὰ τοὺς κόψῃς, ἵνα μὴ τελέσουν τὸ ἔργον.
Ὁ δὲ συμβούλιον ἐποίησεν μετὰ τῶν πρωτοσυμβούλων αὐτοῦ ἵνα κόψῃ τοὺς Χριστιανούς· 185
καί τις ἐκ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, ὀνόματι Πυρμπασιάς, ἀπέκοψεν αὐτὸν τῆς αὐτῆς
ἀθέσμου καὶ ἀδίκου ὁρμῆς εἰπὼν αὐτῷ: σουλτάνε μου, τὰ τοιαῦτα μεγάλα πράγματα
ἀπὸ Θεοῦ εἰσὶν· καὶ εἰ μὲν εἰσὶν ὑπὸ Θεοῦ, οὐ δυνάμεθα ἐναντιωθῆναι, ἵνα μὴ εὐρε-
θῶμεν καὶ θεομάχοι· εἰ δὲ εἰσὶν ἐξ ἀνθρώπων, ἄφες ἡμᾶς τοὺς δούλους σου, ἵνα ποιή-
σωμεν τὴν ἐκδίκησιν. 190

Τούτῳ τῷ ἔτει ἔδειξεν ὁ Θεὸς σημεῖον τοιόνδε ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει· τῇ μεγάλῃ
Κυριακῇ τοῦ Πάσχα τὸ μεσονύκτιον ἠγέρθησαν οἱ τερβήσιδες καὶ ὑπῆγαν εἰς τὴν Ἀγίαν
Σοφίαν νὰ σαλαβατίσουν κατὰ τὸ αὐτῶν ἔθος. Καὶ ἐλθόντες εἰς τὰ προαύλια τοῦ ναοῦ,
ἤκουσαν ψαλμωδίαν, καὶ εἶδον καὶ φῶς μέγα ἐν τῷ ναῷ· καὶ πλησιάσαντες εὗρον τὰς
πύλας ἀνεωγμένας, τὰς κανδήλας ἀναμμένας καὶ φωνὰς ψαλμωδίας, τὸ Χριστὸς ἀνέστη· 195
καὶ ἀκούσας σπουδαίως ἔδωσαν γνωστὸν | φ. 109 α | τοῦ ἀφεντός, ὅστις ἦλθεν σωματικῶς
καὶ ἄκουσεν, καὶ εἶδεν ἐν ὀφθαλμοῖς κεύσας ἵνα ἀναβοῦν εἰς τὰ ἀνηχούμενα νὰ σκο-
πεύσουν μήποτε ἔστιν ἐξ ἀνθρώπων ἡ τοιαύτη ἐνέργεια. Καὶ εὐθὺς ἐξέλιπεν καὶ τὸ φῶς
καὶ ἡ ψαλμωδία. Καὶ πάλιν ὥρμησεν ἵνα κόψῃ τοὺς Χριστιανούς, εἰ μὴ πάλιν ὁ αὐτὸς
Πυρμπασιάς ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν. 200

Εἰς τὰ ,αφκβ' Ἰουλίῳ ... ἐπῆρεν ὁ Σπάνιας τὴν Γένουβαν ἀπὸ σπαθίου καὶ ἔκοψεν
ἐν αὐτῇ ψυχὰς λε' χιλιάδες.

Εἰς τὰ ,αφκγ' ἀπεστάλη ὁ Ἀχμάτης μπασιάς ὑπὸ τοῦ ἀμνηρὸς σουλτὰν Σουλαϊμάνη
εἰς τὸ Κάερος ἵνα ὀρίζει αὐτό, ὅστις διὰ φθόνον, διατὶ ἠγάπα ὁ ρηθεὶς ἀμνηρᾶς τὸν
Πραϊμπασιά ἀνυποστάτησε καὶ ἔγινεν ἀντάρτης· καὶ ἔκοψεν ὅλους ὅσους ἠῦρεν ὅπου 205
ἤθελαν νὰ εἶναι εἰς τὴν δουλосύνην τοῦ ρηθέντος ἀμνηρὸς. Οἱ δὲ οἰκεῖοι τοῦ αὐτοῦ τόπου
ὑψωσαν τὸν ρηθέντα μπασιάν καὶ ἐποίησαν αὐτὸν σουλτάνον· οὗ ὁ ἀδελφὸς ἦν
φλαμπουριάρις εἰς τὸν Μορέαν. Καὶ ἔστειλεν ὁ ρηθεὶς ἀμνηρᾶς καὶ ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν
ἐν τῇ Μεθώνῃ· τὴν ὁποίαν κεφαλὴν ἐγδεῖραν καὶ ἐπῆραν αὐτὴν εἰς τὴν Κωνσταντινού-
πολιν. Ὁ δὲ ρηθεὶς Ἀχμάτης, ὁ νεωστὶ σουλτάνος, ἐσύναξεν | φ. 109 β | ὅλους τοὺς 210
Ἑβραίους τοὺς ὑπ' αὐτόν, καὶ ἔκοψέν τους καὶ τὸν βίον αὐτῶν ἐδήμευσεν· ὅς ἐσύναξεν
ἐξ αὐτῶν βίον πλῆθος ἄπειρον.

Τῷ αὐτῷ ἔτει διὰ συνεργείας τοῦ ρηθέντος μεγάλου ἀφεντός, τοῦ Σουλαϊμάνη
ἐσκότωσαν μέσα εἰς τὸ λουτρὸν τὸν ρηθέντα Ἀχμάτμπασιά· καὶ πάλιν ὁ τόπος ὅλος τῆς
Συρίας ἐγύρισεν εἰς τὴν δουλосύνην τοῦ μεγάλου ἀφεντός. 215

Τῷ αὐτῷ ἔτει ὁ ρηθεὶς ἀμνηρᾶς ἐξήβαλεν πολλὰς φαμίλιας ἀπὸ τὰ κάστρη τῆς
Ρωμανίας καὶ ὑπῆγε τας εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ Τούρκους.

Τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ τὸ παρελθόν(;) ἐγένετο λοιμικὴ νόσος παγκόσμιος, κυρίως δὲ εἰς τὴν Κρήτην, εἰς τὴν Ῥόδον, εἰς τοὺς Κορφοὺς, εἰς τὴν Ζάκυνθον, εἰς τὴν Ἄρταν, εἰς τὰ
220 Ἰωάννινα ἐγένετο περί(σσεια;), καὶ εἰς τὸν Μορέαν σποράδην καὶ εἰς τὴν Ἀθήνα.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Αὐγούστῳ εἰς τὰς η' ἐπέρασεν ὁ Κούρτουγλης μετὰ κατέργων καὶ φουστῶν καὶ ὑπῆγε τὸ μέρος τῆς Πούλιας καὶ ἐπῆρεν ἓνα καστέλλι.

25 κῶδ.: Λεον'τε· ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Λέοντος. 26: ἀπήγασιν καὶ ἐσπείραν(;) 28:
Λεον'τε· ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Λέοντος 35: ἐπικερν ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Ἐπικερνός 47:
ἑξαμήλ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Ἑξαμίλιον 61: Θερμί'σ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Θερμίσον (σ. 516,19)
62: μέ'γε· ἔκδ. μετὰ Δούκαν Μέγρε (σ. 516,20) 67: γαρδι'ζ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Γαρδικόν 78:
σα: ἔκδ. μετὰ Δούκαν: σαββάθω 79: παρακ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: παρὰ κ' 80: ἀφη'θ' ἔκδ.
μετὰ Δούκαν: ἀφθῆ 102: πεντά'λτε· τὸ σί'τε ὑπε λ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: πεντάλιτρον τὸ σῖτος
ὑπὲρ λ' 116: τειχεῖιν' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: τειχεῖν 118: ἐκλαμπρωτ' ἀφεντ' 119: ἀμπάρ-
μπεης' ἔκδ' μετὰ Δούκαν: Ἀμπάρ Μπεκνς 131: ἀπετὸ 134-135: μετὸν 151: ἐτζάκισαν
152: σκαμνὶν αὐτ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Σκαμνὶν αὐτῶν 168: μετὰ τὸ Ἰουνίῳ κενὸν 169: δια-
ξηρᾶς 170: καραβ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: καράβας 182: βασι'λ 201: μετὰ τὸ Ἰουλίῳ κενὸν
205: ἀνυποστάσεται 213: διὰ συνερ'γ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: διὰ συνέργου 215: δουλοσν 220:
περισ. ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Περιάν 220: σποράΔ

28

Κῶδ. Κουτλουμουσίου 251 φ. 307 α

Ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπέρασαν χρόνοι χιλιάδες , βσμβ'.
Ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἕως τῆς πυργοποιίας ἔτη , φκε'.
Ἀπὸ τῆς πυργοποιίας ἕως τοῦ Ἀβραὰμ ἔτη υκε'.
Ἀπὸ τοῦ Ἀβραὰμ ἕως τῆς ἐξόδου υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου ἔτη υλ'.
5 Ἀπὸ τῆς ἐξόδου ἕως τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Σολομῶντος ναοῦ ἔτη ψκζ'.
Ἀπὸ τῆς οἰκοδομῆς ἕως τῆς αἰχμαλουσίας υἱῶν Ἰσραὴλ ἔτη υ'.
Ἀπὸ δὲ τῆς αἰχμαλουσίας ἕως τοῦ Ἀλεξάνδρου ἔτη τξγ'.
Ἀπὸ δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἕως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔτη , τοη' | φ. 307 β. |
Ἀπὸ δὲ τῆς Θεοφανείας ἕως τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἔτη τη'.
10 Ὅταν ἐκτίσθη ἡ Κωνσταντινούπολις ἔτη χιλιάδες , εωλζ'.
Ὅταν ἐκτίσθηκεν ἡ Ἀγία Σοφία ἔτη χιλιάδες , στλθ'.
Ὅταν ἐφάνη ὁ Μωάμεθ ἔτη , στρκζ'.
Ὅταν ἦλθαν οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἐπέρασαν εἰς τὴν Ῥωμανίαν
ἔτη χιλιάδες , στωξε'.
15 Ὅταν ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν ἔτη χιλιάδες , στωοζ'.
Ὅταν ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην ἔτη χιλιάδες , στκροζ'.
Ὅταν ἐπῆραν τὰ Ἰωάννινα ἔτη , στκρλη'.

- "Όταν ἐπῆραν τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔτη χιλιάδες ,στφξά'. | φ. 308 α |
 "Όταν ἐπῆραν τὴν Ἑγριπον ἔτη ,στφση'.
 "Όταν ἐπῆραν τὸν Ἑπακτον ἔτη ,ζστ'. 20
 "Όταν ἐπῆραν τὴν Μοθώνη ἔτη ,ζη'.
 "Όταν ἐπῆραν τὸν Ἅγιον Δημήτριον ἔτη ,ζβ'.
 "Όταν τὰ[ς] Σέρρας ἔτη χιλιάδες ,στφκστ'.
 "Όταν ἐπῆραν τὸ Ἀργυρόκαστρον ἔτη χιλιάδες ,στφκστ'.
 "Όταν ἐπῆραν τὴν Καραμανίαν ἔτη χιλιάδες ,στφνζ'. 25
 "Όταν ἐπῆραν τὰ Ἱεροσόλυμα ἔτη χιλιάδες ,στγκβ'.
 "Όταν ἐπῆραν τὴν Ῥόδον ἔτη χιλιάδες ,ζλα'.
 "Όταν ἐπῆραν τὴν Ἀθήναν ἔτη χιλιάδες ,στφξδ'.
 "Όταν ἐπῆραν τ' Ἀνάπλι καὶ Μονοβασία ἔτη ,ζμζ'. | φ. 308 β |
 "Όταν ἐπῆραν τὴν Καλλίπολιν ἔτη ,στωξ'. 30
 "Όταν ἐπῆραν τὸ Ξαμίλι ἔτη ,στφνε'.
 "Όταν ἐπῆραν τὴν Κόρινθον ἔτη ,στφξστ'.
 "Όταν ἐπῆραν τὴν Λῆμνον καὶ τὸ Σκούταρι ἔτη χιλιάδες ,στφπα'.
 "Όταν ἐπῆραν τὸ Μισήρι ἔτη ,ζκε'.
 "Όταν ἐπῆραν τὸ Πηντίνη ἔτη ,ζλζ'. 35
 "Όταν ἐπῆραν τὴν Κύπρον ἔτη ,ζογ'.
 "Όταν ἐπῆραν τὴν Χίον ἔτη ,ζοθ'.
 "Όταν ἐκατέβην ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης εἰς τοὺς Κορφοὺς ἔτη ,ζμε'.
 "Όταν ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν εἰς τὴν Δύσιν ἔτη χιλιάδες ,στωα'.

29

Κωδ. μονῆς Ἰβήρων 388 φ. 40 β

Ἀλέξιος Δοῦκας ὁ Μούρτζουφλος μῆνας γ', οὗ βασιλεύοντος παρέλαβον οἱ Λατῖνοι
 τὴν Πόλιν, καὶ τῷ Κομνηνῷ περιτυχ(ὼν) Ἀλεξίῳ σκηνομένῳ αὐτίκα ἐν Μοσυνοπόλει,
 διὰ τὴν ἀπὸ τῶν Λατίνων φυγὴν καὶ ἐπιβουλήν κατ' αὐτοῦ συσκευάσας, ὡς ἐφωράθη
 κατεσχέθη παρ' αὐτοῦ τοῦ ἐν Μοσυνοπόλει καὶ ἐτυφλώθη. Εἶτα ἐπανιόντος ἐν τῇ Πόλει,
 καὶ μηδὲν δεινὸν ὑποπτευομένου πείσεσθαι παρὰ τῶν λοιπῶν, δι' ἣν ὑπέστη τύφλωσιν 5
 οὗτος κατεσχέθη παρ' αὐτῶν καὶ δίκας ἔδωκεν ἀπανθρώπους, ὑπὲρ ὧν καὶ αὐτὸς ἀπαν-
 θρώπως ἐχρήσατο τῷ τοῦ κυροῦ Ἰσαακίου υἱῷ. Ἀνήχθη γὰρ εἰς τὸν Ταύρου κίονα καὶ
 ριφεὶς ἐκεῖθεν ἐλεεινῶς ἀπέρρηξε τὴν ψυχὴν, εἶτα προσδεθεὶς ἵππῳ καὶ συρεὶς ἐν τῇ Πόλει
 καὶ εἰς μέλη κατακοπεὶς τὰς ἑαυτοῦ συμφορὰς ἐλεεινὸν διήγημα τῷ βίῳ κατέλιπεν. Παρε-
 δόθη δὲ ἡ Πόλις τοῖς Λατίνοις ἐν ἔτει ,στψιβ', κατὰ τὴν ιβ' τοῦ Ἀπριλίου, ἡμέρᾳ β' 10
 ἰνδ. ζ', καὶ κατεῖχετο παρ' αὐτῶν χρόνους νστ', μῆνας γ', ἡμέρας ιγ'.

Θεόδωρος ὁ Λάσκαρις ὁ γεννάδας ἔτη ιη'.

Ἰωάννης ὁ Δοῦκας ὁ Βριανὸς ἔτη λγ'.

Θεόδωρος ὁ υἱὸς αὐτοῦ Λάσκαρις ἔτη δ'.

- 15 Μιχαὴλ ὁ πρῶτος τῶν Παλαιολόγων ἔτη κδ', οὗ τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας παρεδόθη τοῖς Ῥωμαίοις ἡ Κωνσταντινούπολις ἐν τῷ ,στιψῆ' ἰνδ. δ', κατὰ τὴν κε' τοῦ Ἰουλίου μηνός. Ἀπέθανε δὲ καὶ οὗτος ἐν τῷ ,στιψῆ' ἰνδ. ια' ἐν μηνὶ Δεκεμβρίῳ ια'.

Ἀνδρόνικος ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ Μιχαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοῦ Ἀνδρονίκου σὺν τῷ πατρὶ ἔτη μγ'.

- 20 Ἀνδρόνικος ὁ υἱὸς τοῦ δευτέρου Μιχαὴλ ἐστεφηφορήθη Φεβρουαρίου δευτέρα, ἡμέρα Σαββάτῳ ἰνδ. η' τοῦ ,στωλγ' ἔτους γεγρονῶς αὐτοκράτωρ ἔτη ιγ' ἡμέρας κγ'.

Ἰωάννης ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ Παλαιολόγος ἐστέφθη Νοεμβρίῳ ιθ', ἡμέρα δευτέρα τοῦ ,στων'οῦ ἔτους, βασιλεύσας ἔτη μθ'. ἐκοιμήθη δὲ ἐν ἔτει ,στωηθ' Φεβρουαρίου ιξ' ἡμέρα ε'.

- 25 Μανουὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτι ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰωάννου ἐστέφθη κατὰ τὸ ,στωπε' ἔτος βασιλεύσας ἔτη..

- Ἰωάννης ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτι ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Μανουήλ, ἐστέφθη ἐν τῷ ,στω' βασιλεύσας ἔτη.. ἀπέθανε δὲ ἄκληρος, καταλιπὼν τὴν βασιλείαν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Κωνσταντίνῳ ὃς μεμνηστευμένος ὢν, διὰ τὰς κατεπειγούσας ἐπιφορὰς τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ
30 ἄστεπτος ἐβασίλευε ἔτη (ἐν τῇ ὥα: ἔτη δ). Ἦν δὲ πᾶσα ἡ ζωὴ αὐτοῦ χρόνοι νστ', ἡμέραι ιε'. φεῦ τε καὶ τὸ τῶν Ῥωμαίων τέλος εἶδε κατὰ τὸ ,στωξα' ἔτος ἐν μηνὶ Μαΐῳ κθ', ἐν ᾗ καὶ ἡ μνήμη τῆς ἁγίας ἐπετελεῖτο Θεοδοσίας.

- Οὗτος τῷ ,στωλβ' ἐξῆλθε καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἰταλίαν ποιῆσαι τὴν σύν(οδον). Νοεμβρίου ιε' ἐξῆλθε καὶ Ὀκτωβρίου κ' ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐν ἔτει λγ', ἐν δὲ τῷ λη'
35 ἐσυμπεθέρευσεν καὶ ἔλαβεν ὁ δεσπότης κὺρ Κωνσταντῖνος τὴν ἀνεψιὰν Κάρλου τοῦ δεσπότης τὴν ἀ[κ]ριβήν· ἔλαβε δὲ προῖκα τὴν Γλαρέντζαν καὶ τὰ λοιπά. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἀπέθανεν ὁ αὐτὸς Κάρλος καὶ ἐκυρίευσαν τὰ Ἰωάννινα οἱ Τοῦρκοι, ὁ Ἀμουράτμπεϊς. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἠχμαλωτίσθη καὶ ἡ Θεσσαλονίκη, ἣτις ἦν κρατημένη ὑπὸ τῶν Βενετῶν. Τὸ αὐτὸ ἔτος Ἰουλίῳ ἔλαβεν ὁ δεσπότης ὁ Κωνσταντῖνος τὸν τόπον τῆς Παλαιᾶς Πάτρας
40 ἀπὸ λιμοῦ καὶ ἐποίησεν κεφαλὴν Γεώργιον Φράντζη τὸν Φιαλίτην.

[φ. 41 α] [Ἐ]ν δὲ τῷ λθ' ἔτει ἔλαβον οἱ Κατελάνοι τὴν Γλαφέντζα, ἣν ὁ δεσπότης Κωνσταντῖνος ἐξηγόρασεν, καὶ ἐχάλασεν αὐτήν. Ἐν δὲ τῷ μγ' ἀπέθανεν ὁ τῶν Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν αὐθέντης Ἀντώνιος Ντελατζιόλας.

- Ἐν τῷ νγ' ἀνηρέθη ὁ τῆς Οὐγγρίας ρῆγας εἰς τὴν Βάρναν ἀπὸ τοῦ Ἀμουράτμπεϊ.
45 Ἐν δὲ τῷ νε' μηνὶ Νοεμβρίῳ κ' ἦλθεν ὁ αὐτὸς εἰς τὸ Ἑξαμίλ(ιον)· κακεῖ ἦσαν οἱ δύο αὐτάδελφοι καὶ δεσπότες Κωνσταντῖνος καὶ Θωμᾶς καὶ κατέτρεψεν(;) αὐτοὺς Δεκεμβρίῳ ι', καὶ ἐχάλασε καὶ ἦλθεν ἕως τὴν Πάτραν καὶ ἔκαυσεν αὐτήν· καὶ πολλοὺς ἀνεῖλαν ἀνθρώπους εἰς τὰ Κανονικά.

στ' [α]πέθανεν ὁ δεσπότης κύρ Θεόδωρος ἐν Συληβρίᾳ καὶ ἔφεραν αὐτὸν εἰς τὸν Παντοκράτορα.

50

νζ' [Ν]οεμβρίου μοναχὸς ἐκοιμήθη ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος καὶ ἐτάφη ἐν τῷ Παντοκράτορι· ἐβασίλευσε χρόνους γγ' μῆνας ι', ἡμέρας ιε'. [Τ]ὸ αὐτὸ ἔτος ἀπῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει κύρ Θωμᾶς ὁ δεσπότης, ἐν δὲ τῇ Καλλιουπόλει ἔμαθε τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως· ὁ δὲ κύρ Δημήτριος ὁ δεσπότης διεργάζετο λαβεῖν τὴν βασιλείαν. Οἱ δὲ μεγιστᾶνες ἔστησαν βασιλέα κύρ Κωνσταντῖνον, καὶ ὄντος ἐκείνου ἐν Μυζηθρᾷ ἐξαπέστειλαν ἐκεῖσε κύρ Ἀλέξιον Λάσκαριν τὸν Φιλανθρωπινὸν καὶ κύρ Μανουὴλ Παλαιολόγον τὸν Γιάγαριν καὶ ἔστεψαν αὐτὸν βασιλέα, καὶ ἀπῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει Αὐγούστῳ νθ'. [Ε]ψόφησεν Σεπτεμβρίου ια' ὁ Ἀμουράτμπεϊς ἐν Ἀνδριανουπόλει. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἔγινεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μουχαμέτμπεϊς ἀμηνᾶς.—ξα' (ἐ)γεννήθη εἰς τὴν Παλαιὰν Πάτραν ὁ υἱὸς τοῦ δεσπότη τοῦ κύρ Θωμᾶ Ἀνδρέας Ἰανουαρίου ιζ'.—Τὸ αὐτὸ ἔτος Ἀπριλίῳ δ' ἐπέκλεισε τὴν Πόλιν ὁ Μουχέμετ διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης· εἶχε δὲ διὰ ξηρᾶς ἄνδρας σ' καὶ διὰ θαλάσσης ξύλ(α) μικρὰ καὶ μεγάλα υ'. εἶχε δὲ καὶ ἡ Κωνσταντινούπολις ἐντὸς ἄνδρας, δυογ' καὶ ξένους σ', ὅθεν καὶ εἰς τὰς κθ' τοῦ Μαΐου ἡμέρᾳ γ' ὥρᾳ α' τῆς ἡμέρας ἐπάρθη ἡ Πόλις ἀπὸ τῆς χαλάστρας τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ· καὶ ἀνηρέθη ὁ ἅγιος μάρτυς καὶ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος σὺν πολλοῖς ἄρχουσι, βασιλεύσας χρόνους δ', μῆνας γ', ἡμέρας κ'. πᾶσα ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἔτη μθ', μῆνας ι' ἡμέρας ιε'. [Ε]βασίλευσε τὸ γένος τῶν Παλαιολόγων ἔτη ρηδ', μῆνας ι', ἡμέρας ιε'.—ξγ' [ἐ]ποίησαν οἱ Ἀλβανῖται ψευδοδεσπότην τὸν Καντακουζηνοῦ υἱὸν Μανουὴλ καὶ ἀπέστησαν ἐκ τῶν δεσποτῶν τοῦ Μορέως· ἔχοντες δ' ἀγάπην μετὰ τῶν Τουρκῶν προσεκαλέσαντο τὸν Τουραχάμπεη· καὶ ἐλθὼν ἠφάνισε τοὺς Ἀλβανίτας, καὶ ἐξωρίσθη ὁ ψευδοδεσπότης.—ξστ' [ἐ]ν μηνὶ Μαΐῳ ιε' ἦλθεν ὁ μέγας αὐθέντης καὶ ἔλαβε τὴν Κόρινθον ἐκ τῶν χειρῶν κύρ Ματθαίου τοῦ Ἀσάνη καὶ κύρ Νικηφόρου τοῦ Λουκάν(η) ἐν Αὐγούστῳ, ἔλαβε δὲ καὶ τὴν Πάτραν καὶ τὰ Καλάβρυτα. Καὶ οἱ δύο αὐτάδελφοι, οἱ Ραλαῖοι κύρ Γεώργιος καὶ κύρ Θωμᾶς εὐρισκόμενοι εἰς τὴν Γλαρέντζα, εἰς τὴν Βλαχέρναν, ἔφθειραν πολλοὺς Τούρκους· τότε ἐπαρεδόθη καὶ ὁ δεσπότης ὁ κύρ Δημήτριος ἐν τῷ Μυζηθρᾷ.—[Α]ὐγούστου στ' εἰς Κορυφὸν ἀπέθανεν ἡ βασίλισσα τοῦ κύρ Θωμᾶ καὶ ἐτάφη ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.—[Τ]ὸ αὐτὸ ἔτος ἐλήφθη καὶ ἡ Τραπεζοῦντα καὶ ὁ Ἀμάρμπεϊς ἐλεηλάτησε τὴν Ναύπακτον καὶ ἐγένετο ἡ μάχη τῶν Βενετῶν.

55

60

65

70

75

οβ' [ἐ]λαβον οἱ Βενετικοὶ τὴν Μονεμβασίαν ἀπὸ τὴν κεφαλὴν Μανουὴλ τοῦ Παλαιολόγου.—ογ' [Μ]αΐου β' ἐκοιμήθη ὁ δεσπότης κύρ Θωμᾶς εἰς τὴν Ῥώμην· ὕστερον δὲ ἦλθεν κύρ Ἀνδρέας καὶ κύρ Μανουὴλ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν εἰς Ῥώμην.—οη' [ἐ]λήφθη ἡ Εὐριπος καὶ ἡ Βοστίτζα ἠφανίσθη παρὰ τοῦ μπασία.—οθ' [ἐ]κοιμήθη ὁ δεσπότης κύρ Δημήτριος ἐν Ἀδριανουπόλει, λαβὼν τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα· ὠνομάσθη Δαβὶδ μοναχός· τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ.—πγ' [ἐ]λήφθη καὶ ὁ Καφᾶς.—πδ' [Μ]αΐῳ γ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεχέμετ καὶ εἰς τὰς θ' ἐγένετο ὁ Μπαζαῖτ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλ-

85

τάνος.—ηθ' [μ]ηνὶ Αὐγούστου ἐτζάκισαν τὰς καμπάνας τοῦ ἁγίου ὄρους.—,ζ' [δ] Μπα-
 ζαίτ ἤχμαλώτευσεν τὴν Ἀλβανιτίαν.—,ζη' (ἐ)λαβε τὴν Ναύπακτον ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ καὶ
 τὸν Σεπτέμβριον ἐκτίσθησαν τὰ νεόκαστρα εἰς τὸ Στενόν, ἡ δὲ ἀρμάδα ἐξεχείμασεν εἰς τὰ
 Ἀσπρα Ὀσπίτια. Καὶ τὸν Ἰούνιον ἦλθον εἰς τὴν Μεθώνην καὶ εἰς τὰς ἡ' τοῦ Αὐγούστου
 90 ἡμέρᾳ Κυριακῇ ὥρα ἑσπερινοῦ ἦλθον δ' κάτεργα βενέτικα, καὶ διῆλθον ἐκ μέσου τῶν
 κατέργων τῶν Τούρκων εἰς τὸν λιμένα διὰ βοήθειαν· τὴν αὐτὴν ὥραν ἤχμαλωτίσθη-
 εῖτα ἡ Κορώνη παρεδόθη.—,ζκ' (Α)πριλίου κδ' ἐγένετο σουλτάνος ὁ Σελήμης ἡμέρᾳ ε'-
 τὸν δὲ Μαΐον ἀπέθανεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὁ Μπαζαίτης.—,ζκα' ἀπέθανε καὶ αὐτός, καὶ
 ἐγένετο ὁ νῦν ἐν τῷ ,ζκθ' ἐν μηνὶ . . . οὗτος ὁ νῦν Σουλεϊμάνης καὶ βασιλεύσας ἔτη . .

30

Κῶδ. Πατμ. 286 φ. 40α (Σακκελίωνος, Πατμ. Βιβλ. σ. 146, νέα ἀντιβολή Σ. Κουγέα)

Ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐδιάβην εἰς τὴν Ρώμην εἰς τοὺς σνγ', ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ,
 καὶ ἐβαπτίσθη ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ πάπα Σιλβέστρου· ἔπειτα ἔκαμεν τὸν πάπαν καὶ ἐχά-
 ρισέν τον τὸν θρόνον ὁ Κωνσταντῖνος.

- Εἰς τοὺς ,εωλη' ἔκτισεν τὴν Πόλιν εἰς τὰς ια' τοῦ Μαΐου ἀπὸ κτίσεως κόσμου.
 5 Εἰς τοὺς ωκθ', ἔτος Χριστοῦ, ἄρχισαν νὰ κτίσουν οἱ Βενετζάνοι τὴν Βενετίαν στὸ
 Ρεάλτο. Καὶ στοὺς ρηλ' ἔκτισαν τὸν Ἅγιον Μάρκον.
 Εἰς τοὺς ,αρμθ' ἔκτισαν τὸ καμπανέλιν τοῦ Ἁγίου Μάρκου
 Εἰς τοὺς ,αρξ' ἔκαμεν ἀγάπην ὁ βασιλεὺς Φερδέρικος μὲ τὸν πάπα Ἀλέξανδρον.
 Εἰς τοὺς ,ρυστ' πρὶν τοῦ Χριστοῦ ἐκτίστην τὸ Τουράχη.
 10 Εἰς τοὺς ,αι' πρὶν τοῦ Χριστοῦ ἐκτίστην ἡ Μυτιλήνη.
 Εἰς τοὺς ,αφμ' πρὶν τοῦ Χριστοῦ ἐκτίστην ἡ Ἑγριπος.
 Εἰς τοὺς ,αρξβ' πρὶν τοῦ Χριστοῦ ἐκτίστην ἡ Ἀνάπολι Δερεάμη ὑπὸ τοῦ Πριάμου
 βασιλέως.
 Εἰς τοὺς ,αφιζ' πρὶν τοῦ Χριστοῦ ἔκτισεν ὁ υἱὸς τοῦ ἄνωθεν Πριάμου τὴν Πάντουβαν.
 15 Εἰς τοὺς ,αφνζ' πρὶν τοῦ Χριστοῦ ἔκτισεν ὁ νέος Ρώμυλος τὴν Ρώμην.
 Εἰς τοὺς ,αρνγ' ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ἐπῆραν οἱ Σαρακηνοὶ τὰ Ἱεροσόλυμα ἀπὸ
 τοὺς Ῥωμαίους.
 Εἰς τοὺς ,ασζ' ἀπὸ Χριστοῦ ἐπῆραν οἱ Βενετζάνοι τὴν Κρήτην ἀπὸ τοὺς Μόρους
 Μαΐου ι', ὁποῦ τὴν ὥριζεν ὁ ρῆγας τῆς Σπανίας.
 20 Εἰς τοὺς ,ασμγ' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὸ Ἑξαμίλιον.

(Δι' ἐτέρας χειρὸς καὶ μελάνης:)

Στοὺς ,αυνθ' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὸν Μυζηθρᾶν.

Στοὺς ,αυο' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὴν Ἑγριπον Ἰουλίου κ' ἡμέρᾳ Κυριακῇ.

Στοὺς ,αυοζ' ἐξοίκισεν ὁ Μπαρπαροῦσος τὰ Δωδεκάνησα.

Στοὺς ,αυοη' ἔκαμεν ἀγάπην ὁ σουλτὰν Μεεμέτης μὲ τοὺς Βενετζάνους. Τὸ αὐτὸ
ἔτος Αὐγούστου κ' ἐπῆρεν ὁ Τοῦρκος τὰ νησία Θιάκην καὶ Λόφιμον καὶ τὴν 25
'Αγίαν Μάβρα.

Στοὺς ,αυοθ' ἐπῆρεν ὁ Ἀχουμάτη μπασᾶς τὸ Ὀτροντος· τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπολέμησεν
ὁ Μισέλ - μπασίας τὴν Ῥόδον καὶ δὲν τὴν ἐπῆρεν.

Στοὺς ,αυπ' ἐπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης. Καὶ ἐπολέμησεν ὁ δοῦκας τῆς Καλαβρίας
τὸ Ὀτροντο καὶ πῆρεν το. 30

Στοὺς ,αυηθ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Μπαγιαζήτης τὴν Ἑπακτον ἀπὸ τοὺς Βενετζάνους
Αὐγούστου κθ'.

Στοὺς ,αφ' ἐπῆρεν ὁ ἄνωθεν τὴν Μοθώνη Αὐγούστου θ' καὶ τὴν Κορώνην ἀπὸ
τοὺς Βενετζάνους.

Στοὺς ,αφιστ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Σελίμης τὸ Κάερον Ἰανουαρίου κβ'. Ἐπόθανε 35
στὴν Πόλιν.

Στοὺς ,αφκ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Σαλαημάνης τὸ Μπελογράδι.

Στοὺς ,αφκβ' ἦλθεν ὁ ἄνωθεν στὴν Ῥόδο μὲ τὴν ἀρμάδα του Ἰουνίου κοτ' καὶ
στάς ιζ' τοῦ Ἰουλίου ἡμέρα ἕκτη ἔδωσεν πόλεμον μὲ φωτιά καὶ ἄλλα πράματα. Καὶ εἰς
τάς δ' τοῦ Σεπτεβρίου ἔδωσεν ὁμοίως πόλεμον καὶ ἔβγαλάν τους κακὰ ὄξω. 40

Στὶς θ' ὁμοίως ἔδωσεν πόλεμον μὲ λουμπάρδες καὶ φωτίαν καὶ ἐμουντάραν ἀπάνω
καὶ ἐγκρεμνίσουσιν τους καὶ ἐβάλαν φλάμουρα καὶ ἐσκοτώθησαν πολλοὶ Τοῦρκοι Σεπτε-
βρίου ιζ' καὶ πῆραν κακὴν ἡμέρα μὲ φωτιά.

Στὶς κδ' ἔδωσεν μέγαν πόλεμον μὲ μίνες καὶ φωτιά καὶ ἔσμιξε σπαθὶ μὲ σπαθὶ καὶ
κράτηξεν ὁ πόλεμος ὥραις στ' καὶ ἐπῆραν καὶ τὸ μπελοβάρδιν τοῦ Σπάνια, καὶ ἐκρά- 45
τηξεν ὥραις δ' καὶ πάλιν τὸ ἐπῆραν καὶ ἔβγαλάν τους ὄξω· καὶ σκοτώθησαν Τοῦρκοι
χιλιάδες δ'. Ὀκτωβρίου ζ' ἔδωσεν ὁμοίως πόλεμον καὶ ἀνέβησαν ἀπάνω καὶ
ἔβγαλάν τους ὄξω.

Στὶς θ' ἔδωσεν ὁμοίως καὶ ἔβγαλάν τους ὄξω.

Στὶς ιζ' ἔδωσεν ὁμοίως πόλεμον εἰς τὴν πόρταν τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου καὶ ἀνέ- 50
βησαν ἀπάνω ὡς τὸ μπελοβάρδιν καὶ ἐβάλαν φλάμουρα καὶ ἐπολέμησαν σπαθὶν μὲ
σπαθὶν ὅλη μέρα καὶ ἔβγαλάν τους ὄξω.

Στὶς κβ' ἔδωσαν ὁμοίως πόλεμον στὴν Ὀβριακὴν καὶ ἐσκοτώσαν Τούρκους χιλιάδες στ'.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ κε' ἔκαμαν χαλασίαν καὶ ἐμπῆκαν πολλοὶ Τοῦρκοι καὶ ἔβγαλάν τους
ἔξω κακῶς ἔχοντα. 55

Τῷ αὐτῷ μηνὶ κθ' ἡμέρα Σαββάτῳ ἐμπῆκαν μέσα στὸ Μανδράκι καὶ ὅσοι ἐμπῆκαν
τόσοι ἐπομεῖναν. Δεκεμβρίου κε', αφκβ' ἐπαράδωκάν τὴν τοῦ Τούρκου.

(εἰς τὴν φαν :) Στοὺς 1566 ἐπῆγεν ἡ ἀρμάδα στὴν Μάλτα καὶ ἐσκοτώθην ὁ Τουρκοῦτη
μπασᾶς καὶ δὲν τὴν ἐπῆρεν. Καὶ ἐρχόμενοι ἐπῆρεν τὴν Χίο ὁ Πιαλῆ πασᾶς.

- 60 Στους ,αφξστ' ἐπῆραν τὴν Χίο.
 Στους [,αφ]ξθ' ἐγίνη ἡ μάχη.
 Στους ,αφο' ἐπῆραν τὴν Κύπρον ὁ σουλτὰν Σελίμης, τὴν Λευκοσίαν Σεπτεβρίου η'.
- Καὶ εἰς τοὺς ,αφοα' ἔδωκαν μὲ τὸ θέλημάν τους τὴν Ἀμμόχωστον Αὐγούστου κ'.
- Στους ,αφοα' Ὀκτωβρίου η' ἡμέρα Κυριακῇ ἐβιστιρίσαν οἱ δύο ἀρμάδες, οἱ Τοῦρκοι
- 65 μὲ κάτεργα τ' καὶ γαλιότες ρ' τῆς Μπαρμπαρίας καὶ οἱ Χριστιανοὶ μὲ ρο', ὁ Βενετζάνος, καὶ (;) στ' χοντρά, καὶ ὁ ρῆγας μὲ τὸν Μάλταν καὶ τοῦ δοῦκα ξ', ἀπ' ὅξω ἀπὸ τοὺς Κουτζουλούρους, καὶ ἐκράτηξεν ὁ πόλεμος ὥραις γ' καὶ ἐνικῆσαν οἱ Χριστιανοί. Καὶ δὲν ἐγλύτωσαν παρὰ κη' τούρκικα κάτεργα μὲ γαλιότες ποῦ τὰ ἐπῆρεν ὁ Λούτζαλης καὶ ἔφυγεν.

(Κατωτέρω φ. 55 α)

- 70 † Εἰς 1622 μηνὶ Μαΐω ι' στραγγουράρισεν ὁ Ταούτι πασᾶς τὸν σουλτὰν Ὁσουμάνην καὶ ἔβαλαν πάλε τὸν τερβίσην τὸν σουλτὰν Μουσταφᾶν βάλλοντάς τον οἱ σπαχῆδες καὶ οἱ γιανιτζάροι ἀπάνω νὰ κάμη τοῦτο ὁ Ταούτη πασᾶς.

23 : ἀντὶ ἐξοίκισεν ὁ Σακκελίων ἐδημοσίευσεν : ἐνίκησεν.

31

Κῶδ. Ἀθηνῶν 701 φ. 248 β

Περὶ τῶν Τουρκῶν τῶν βασιλέων ἐν ποίῳ χρόνῳ | ἔλαβαν τὰ κάτωθεν ὑπογεγραμμένα κάστηρ : | στωξδ' :

- Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωξδ' ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν.
- Ἔτους ,στωξε' ἐπῆραν τὴν Καλλιούπολιν ,στωξε'.
- Ἔτους ,στωοζ' ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν.
- Ἔτους ,στωλη' Μαΐω κδ' ἐπῆρεν τὴν Θεσσαλονίκην τὴν περίφουμον ὁ σουλτὰν
- 5 Ἀμουράτης.
- Ἔτους ,στωξβ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Μεχεμέτης τὴν ἀθλίαν Κωνσταντινούπολιν, τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων, μηνὶ Μαρτ(ίω) κζ'· ἐβασίλευεν τότε ἐν αὐτῇ Κωνσταντῖνος ὁ πορφυρογεννήτης.
- Ἐν ἔτει ,στωξστ' ἐκοιμήθη ὁ ἀγιώτατος μητροπολίτης Θεσσαλονίκης | Γρηγόριος
- 10 ὁ Παλαμᾶς.
- Ἔτους ,στωδ' ἐγινε σεισμὸς καὶ ἐχάλασαν τὰ Βοδενά.
- Ἔτους ,στωια' ἐχάλασαν τὴν Προῦσαν καὶ τὴν αἰχμαλώτευσαν.
- Ἔτους ,στωιβ' ἐγίνη ἡ ἀπιστία τῆς Μεγάλης Βλαχίας : |
- Ἔτους ,στων' ἐπῆραν τὸ Ἑξαμίλι.
- 15 Ἔτους ,στωλη' ἐπῆραν τὰ Ἰωάννινα.
- | φ. 249 α | Ἔτους ,στωση' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης τὴν Εὐρίπον μηνὶ Ἰουλίω ιβ'

- "Ετους ,σιϞξδ' ἐπῆραν τὴν Κόρινθο καὶ τὸν Μυζηθρᾶ.
 "Ετους ,σιϞο' ἐπῆραν τὴν Τραπεζοῦντα καὶ ὅλην τὴν περιοχὴν αὐτῆς.
 "Ετους ,σιϞοα' ἐπῆρεν ὁ Ἀμάρ μπέης τὸν Ναύπακτον καὶ ἔκαψεν τὸν Γαλατᾶ. 20
 "Ετους ,σιϞπη' ἐπῆραν τὴν Κεφαλλονίαν καὶ ὅλα τὰ νησιά.
 "Ετους ,σιϞξ' ἐπῆραν τὸ Ἀγγελόκαστρον.
 "Ετους ,σιϞνζ' ἐπῆραν τὴν Ἀρβανιτίαν.
 "Ετους ,ζη' ἐπῆραν τὴν Μοθώνην.
 "Ετους ,ζλα' ἐπῆρεν τὴν Ῥόδο ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης μηνὶ Ἰανουαρίῳ. 25
 "Ετους ,ζλε' ἐπῆγεν ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης εἰς τὸ Μπουτούνι.
 "Ετους ,ζλη' ἐπῆγεν ὁ αὐτὸς ἀφέντης εἰς τοῦ Μπέτζη.
 "Ετους ,ζμδ' ἐπῆγεν ὁ αὐτὸς Σουλεημάνης εἰς τὸν Κιζιλμπάσι καὶ ἔκαμεν χρόνους β'.
 | φ. 249 β | "Ετους ,ζλ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Σελήμης τὸ Μπελιγράδη.
 "Ετους ,ζκ' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς Σελήμης τὸ Κάηρος ἡγουν τὸ Μισίρι. 30
 "Ετους ,ζμστ' ἔκατέβη ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης εἰς τοὺς Κορυφούς καὶ ἀπότυχεν μετ' αἰσχύνης.
 "Ετους ,σιϞξη' ἔγινεν κύριον Πάσχα· πάλιν ἕτερον ,ζνα' καὶ ἕτερον ,ζξβ'.
 "Ετους ,σιϞξβ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Ἀμουράτης τὸ Ξαμίλι.
 "Ετους ,σιϞοα' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς Ἀμουράτης τὴν Μυτιλήνη. 35
 "Ετους ,σιϞπβ' ἐπῆρεν ὁ Ἀχουμάτ μπασίας τὸν Καφᾶ.
 "Ετους ,σιϞ(;)ηε' ἐπαράλαβαν οἱ Τοῦρκοι τὸν ἅγιον τάφον τοῦ Χριστοῦ.
 "Ετους ,σιϞξ' ἐπαράλαβεν τὴν Κωνσταντινούπολιν Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος.
 "Ετους ,σιϞξδ' ἐπῆραν τὴν Ἀθήνα.
 "Ετους ,ζμθ' ἐπῆραν τὸ Ἀνάπλι· ἐπαρεδόθη ὑπὸ τῶν Βενετῶν. 40
 | φ. 250 α | "Ετους ,σιϞπθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης· τὸ αὐτὸ ἔτος ἔγινεν αὐθέντης ὁ σουλτὰν Παγιζήτης.
 "Ετους ,εψλθ' ἐκτίσθη ἡ Κωνσταντινούπολις.
 Ἐκράτησαν δὲ αὐτὴν οἱ Χριστιανοὶ χρόνους Ϟοβ' καὶ εἰς τοὺς ,σιψια' τὴν ἐπῆραν οἱ Φράγγοι καὶ ἐκράτησαν αὐτὴν χρόνους νζ'. Τὴν ἐπῆραν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ βασιλέως 45
 τοῦ Μούρτζουφλα. Καὶ πάλιν ἐπὶ ἔτους ,σιψο' τὴν ἐπῆρεν ὁ βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων, ὁ κὺρ Μανουήλ ὁ Παλαιολόγος καὶ ἐκράτησάν τὴν οἱ Χριστιανοὶ χρόνους Ϟη'.
 "Ετους ,σιϞια' ἐπῆραν τὴν Προῦσαν.

Τὰ σεφέρια ὁποῦ ἔκαμεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης.

- "Ετους ,σιϞνη' ἔκαμεν σεφέρι εἰς τὴν Καραμανίαν.
 "Ετους ,σιϞνθ' ὑπῆγεν εἰς τὸ Στενὸν τῆς Πόλης καὶ ἔκτισεν τὰ Νεόκαστρα. 50
 "Ετους ,σιϞξβ' ὑπῆγεν τὸν χειμῶνα εἰς τὴν Ναῖνο καὶ τὸ καλοκαίρι εἰς τὴν Σεμέντριαν.

- Ἔτους ,στϞξδ´ ἐπῆρεν τὸν Μορέαν.
 Ἔτους ,στϞξη´ ἐπῆρεν τὴν Ἀμασδρον καὶ τὸ Σινώπι.
 55 |φ. 250 β| Ἔτους ,στϞξθ´ ὑπῆγεν εἰς τὸν Ζοῦν Χασάνι καὶ εἰς τὸ γύρισμα ἐπῆρεν τὸν Τραπεζόντα.
 Ἔτους ,στϞο´ ὑπῆγεν εἰς τὴν Βλαχίαν εἰς τὸν Αὐδουλά βοηβόντα. Τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπῆρεν τὴν Μυτιλήνην.
 Ἔτους ,στϞοα´ ἐπῆρεν τὴν Μπόσθνα.
 60 Ἔτους ,στϞοδ´ ὑπῆγεν εἰς τὸν Καραμάνο.
 Ἔτους ,στϞπα´ (;) ὑπῆγεν εἰς τὸν Μπόγδανον καὶ ἐπῆρεν τὰ Κάστρη, ὅπου ἔκτισαν οἱ Οὐγγροι.
 Ἔτους ,στϞπσ´ ἐπῆγεν εἰς τὸ Σκουτάρη καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν καὶ ὕστερον ἐπροσκύνησεν.
 Ἔτους ,στϞηβ´ ὑπῆγεν εἰς τὸν Μπόγδανον καὶ ἐπῆρεν τὸ Κελλί καὶ εἰς τὰς
 65 β´ τοῦ Αὐγούστου ἐπῆρεν τὸ Ἀσπρόκαστρον.
 Ἔτους ,ζστ´ ἐπῆρεν τὴν Ναύπακτον.
 Ἔτους ,ζζ´ ἐπῆρεν τὴν Μοθωκορώνη καὶ τὸν Ἀναβαρῖνο.

Τὰ σεφέρια ὅπου ἔκαμεν ὁ σουλτὰν Σελήμης

- Ἔτους ,ζκβ´ μηνὶ Αὐγούστῳ ἐπολέμησεν ὁ σουλτὰν Σελήμης μὲ τὸν Σοφῆ καὶ ἐπῆρεν τὸν τόπον τοῦ Σοφῆ.
 70 |φ. 251 α| τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆρεν τὸ Κιαμάχη.
 Ἔτους ,στϞ´ ἡμέρᾳ Παρασκευῇ αἰχμαλωτίσθη ἡ Ἀνατολὴ παρὰ τοῦ ἐμίρη εἰς τὸν καιρὸν τοῦ βασιλέως τοῦ σουλτὰν Παγιαζίτη.
 Ἔτους ,ζη´ ἔκτισεν ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης τὸ μέρος τῆς Κωνσταντίνου, ὅπου τὴν ἐχάλασεν ὁ σεισμός.
 75 Ἔτους ,στϞξδ´ ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὴν Ἀθήνα.
 (ἐν τῇ φα:) Ἔτους ,στϞοζ´ ἐπῆρεν τὴν Εὐριπον μηνὶ Ἰουλίῳ ιε´ ἡμέρᾳ ε´.
 Ἔτους ,ζμθ´ ἐπῆραν τὸ Ἀνάπλη παρεδόθη ὑπὸ τῶν Βενετῶν. Οταν ἔγινεν αὐθέντης ὁ σουλτὰν Μεεμέτης ἦτο χρόνων κ´, μετὰ δὲ τοῦτον ἔγινεν ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης.
 80 Ἔτους ,ζκ´ ἔγινεν αὐθέντης ὁ σουλτὰν Σελήμης ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Παγιαζήτη.
 Ἐβασίλευσεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης χρόνους κ´· ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης χρόνους λα´· ὁ σουλτὰν Ἀμουράτης χρόνους κβ´· ὁ σουλτὰν Σελήμης χρόνους θ´· ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης χρόνους ν´ καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸ Δημησκάρη ἐν ἔτει ,ζσε´ μηνὶ Ὀκτωβρίῳ.
 85 |φ. 251 β| Τὸ αὐτὸ ἔτος ἔγινεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σελήμης, καὶ ἐχάλασεν καὶ ἐκούρσευσεν τὰ μοναστήρια καὶ ἐπῆρεν τὸν βίον τοὺς· φεῦ τῆς μανίας καὶ ἀπανθρωπίας αὐτοῦ!
 Ἔτους ,ζοθ´ ἐπῆρεν ὁ Πεαλῆ Μπασίας τὴν περίφουμον Κύπρον, ἥγουν τὴν

περιοχήν αὐτῆς καὶ ἔλαβαν ἄπειρον βίον καὶ αἰχμαλώτους οὐκ ὀλίγους, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες καὶ παιδιά.

Ἔτους ,ζνβ' ἰνδικτιῶνος β' μηνὶ Ἀπριλίῳ κβ' ἡμέρα ε' ἔγινεν σεισμὸς μέγας ἐν τῷ 90
μέρει ἑώας καὶ τὸ Ζητούνι ἀφανίστηκεν τὸ πλεῖστον μέρος· ἀλλὰ καὶ φόνοι ἐγένοντο
πολλοὶ καὶ πᾶσα ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Βλαχία καὶ ἐκράτησεν ἡμέρας πολλὰς. Πάλιν ἐν ἔτει ,ζοδ'
μηνὶ Ἰουλίῳ ια' ἡμέρα ε' ἔγινεν σεισμὸς μέγας καὶ φοβερώτατος καὶ ἐπεκράτησεν
χρόνον α' καὶ τὰ μέρη Λιτζᾶς καὶ Ἀγρόφων [ἀ]λλὰ καὶ ἡ τοῦ Ραδοβισδίου καὶ ἔπεσον
ἐκκλησίαις καὶ οἶκοι οὐκ ὀλίγοι καὶ φόνοι ἄπειροι ἐγένοντο καὶ τὰ ὄρη ἐσπάραξαν. 95

Ἔτους ,στϞλγ' ἔγινεν ἔκλειψις τοῦ ἡλίου.

[φ. 252 α] Καὶ πάλιν ἐν ἔτει ,ζμζ' ἔγινεν ἔκλειψις τοῦ ἡλίου· καὶ πάλιν ἐν ἔτει
,ζοε' ἔγινεν ἔκλειψις τοῦ ἡλίου μηνὶ Μαρτίῳ ἡμέρα στ' ὥρα θ' τῆς ἡμέρας.

Ἔτους ,ζμστ' ἔκατέβη ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης εἰς τοὺς Κορυφοὺς καὶ ἀπότυχεν.

Ἔτους ,ζλα' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης τὴν Ρόδο μηνὶ Ἰανουαρίῳ. 100

32

Κῶδ. Vatic. gr. 1369 φ. 355 α

† Τοῦ ,ζωηβ' ἐν μηνὶ Σεπτεβρ(ίῳ) ιθ' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὰς ἀθλίας Σέρρας.

† Ἔτους ,ζλ' Ἰουν(ίῳ) κε' ἡμέρα δ' ἔδωκεν ὁ Καντακουζηνὸς ὁ κύρ Μιχαήλ ὁ τοῦ
μεγάλου δομεστίκου υἱός, ἡ τιμὴ τῶν Ῥωμαίων λόγῳ καὶ ἔργῳ, τὸ κοινὸν χρέος ἀπὸ
τῆς λοιμώδους νόσου τῆς βοβώνης καὶ ἐθάφη ἐν τῇ ἁγίᾳ Παρασκευῇ.

† Ἔτους ,στ·ζω' (!) ἐσκοτώθη ὁ ἀμηράς······ εἰς τὴν Σερβίαν μὲ τὸν δεσπότη τὸν 5
Λάζαρον· τὸ αὐτὸ ἔτος ἔγινε μέγας σεισμὸς.

† Ἔτους ,στϞξστ' ἔκατάβη ὁ σουλτὰν Μεχαμέτης εἰς τὸν Μορέαν καὶ ἐπῆρε τὴν
Πάτρα καὶ τὸν Ἀετὸν καὶ τὴν Κόρινθον καὶ Ἀκοβα καὶ τὸ Μουχλίν.

† Ἔτους ,στϞοζω' ἐπῆρε ὁ σουλτὰν Μεχέμετης τὴν Εὐρυπὸν καὶ ἐδιαγούμισεν τὰ
Βασιλικά καὶ ὅλους τοὺς Φράγγους ἔκοψαν. 10

δ: κενὸν εἰς τὸ κείμενον

δ: κῶδ.: Ἀκοκα.

33

Κῶδ. Vatic. Gr. 571 φ. 1β (ιε' αἰῶνος).

† Ἔτους ,στωση' ἰνδικτιῶνος η', κύκλος ἡλίου ιη', κύκλος σελήνης ιθ' ἦλθεν
ὁ θάνατος τοῦ Οὐγκλεσι.

† τοῦ αὐτοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς ἡμέρα β' ὥρα γ' τῆς ἡμέρας ἐγένετο ἔκλειψις τοῦ
ἡλίου· ἔτους ,στωηβ' ἰνδικτιῶνος ζ' δ κύκλος ἡλίου δ, κύκλος σελήνης ιδ.

† τῷ ,στϞλβ', κύκλος ἡλίου ιστ, κύκλος σελήνης ιστ Φεβρουαρίου α' ἡμέρα Τρίτη, 5

πρὶν ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου, ὥρας(;) ἡμέρα προτοῦ νὰ ξημερώσῃ ἐφάνη πῦρ κατὰ ἀνατολὰς ἐπάνω εἰς τὴν Λῆμνον, μέγαν καὶ φοβερόν τὴν θέαν.

† τῷ ,στϣλγ', ἰνδικτιῶνος γ', κύκλος ἡλίου ιζ, κύκλος σελήνης ιζ, Φεβρουαρίου κη', ἡμέρα Τετράδη ἐκοιμήθη ὁ μέγας ρῆγας Βασίλειος, αὐθέντης Μοσκοβίου, γαβρὸς τοῦ Βητέλτου.

34

Κῶδ. Ambros. F 12 sup.

(Ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ τῆς σταχώσεως) Ἐν ἔτει τῷ ,στϣροα' μηνὶ Αὐγούστῳ ἐπαρέλαβεν ὁ Μεχετέπεις τὴν Μυτιλήνην ἰνδικτιῶνος θ^{ης} καὶ ἔσφαξεν καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Φράγγους δ'.

(Ἐν φ. 302 β ἐν τῇ κάτω ὥα:) Μηνὶ Ἰουνίῳ εἰς τὰς κγ' ἡμέρα Πέμπτη ἦτοι εἰς ἐξημέρωμαν τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τέτοκα τὸν ὀλοπόθητόν μου υἱὸν κὺρ Ἀλέξιον τὸν Οὐμπερτόπουλον τοῦ ἔτους ,στψπ' ἰνδικτιῶνος ιε'.

(Ἐν φ. 303 α ἐν τῇ κάτω ὥα:) Σήμερον γέγραφα ἐν ποίῳ καιρῷ ἐγέννησα τὸν περιπόθητόν μου υἱὸν κὺρ Θεόδοτον τῷ μηνὶ Ἰουνίῳ εἰς τὰς δ' ἐπὶ ἔτους ,στψπστ' ἰνδικτιῶνος γ'.

(Ἐν φ. 303 β ἐν τῇ ὥα:) Τοῦ ἔτους ,στψξθ' ἰνδικτιῶνος δ' μηνὶ Ιουλίῳ κ' ἐν ἡμέρᾳ β ἐπαρέλαβεν ὁ βασιλεὺς ὁ Κομνηνὸς ὁ Παλαιολόγος τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς τὸν τέταρτον χρόνον τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

Ὀκτωβρίου κδ' ἡμέρα β' ὥρα γ' ἐν ταύτῃ γὰρ ἐγέννησα τὸν ὀλοπόθητόν μου υἱὸν κὺρ Μιχαὴλ τὸν Κομνηνὸν μηνὶ τῷ προγεγραμμένῳ ἐπὶ ἔτους ,στψξστ' ἰνδικτιῶνος β^{ας}.

Τήμερον γέγραφα ἐν ποίῳ καιρῷ καὶ ἔτει τέτοκα τὸν ὀλοπόθητόν μου υἱὸν κὺρ Γ(εώργιο)ν τὸν Καλόθετον, ὅπως ἔσται εἰς ἡμετέραν γνώρισιν τὸν μετέπειτα χρόνον, μηνὶ Φεβρουαρίῳ ε' ἡμέρα Κυριακῇ(;) ἐπὶ ἔτους ,στψξθ' ἰνδικτιῶνος δ'.

(Ἐν φ. 304 α) Τήμερον τέτοκα τὰς ὀλοποθήτους μοι θυγατέρας τὴν Καλοθετῖναν καὶ τὴν Κομνηνὴν μηνὶ Ἀπριλίῳ ια' ἡμέρα δ' ἰνδικτιῶνος ια'. Τέτοκα αὐτὰς ἐπὶ ἔτους στψοστ'.

(Ἐν φ. 304 β) Σήμερον γέγραφα ἐν ποίῳ καιρῷ ἐγέννησα τὸν ὀλοπόθητόν μου υἱὸν κὺρ Δημήτριον τὸν Κομνηνὸν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ δ' ἡμέρα..

16: κῶδ.: Καθετήναν

19: τὸ τέλος εἶναι κεκομμένον.

35

Κῶδ. μονῆς Ρωσικοῦ 702 φ. 124 β

† Ἐκτίθην ἡ Κωνσταντινούπολις ἔτους ,εωλζ'.

† Ἐκτίσθην ἡ Ἀγία Σοφία Κωνσταντινουπόλεως ἔτους ,στλθ'.

† Ἐφάνη ὁ Μωάμεθ ἔτους ,στρκζ'.

† Ἦλθαν οἱ Τοῦρκοι ἔτους ,στωι'.

5 † Ἀνάλωσις τῆς Θεσσαλονίκης ἔτους ,στϣλη'.

† Ἀνάλωσις τῆς Πόλης ἔτους ,στϞξα΄. Ἡ Εὐριπος ἔτους ,στϞση΄, ὁ Νέπακτος ἔτους ,ζη΄, ἡ Μοθώνη ἔτους ,ζκ΄, τὸ Μπεληγράδι ἔτους ,ζκθ΄, ἡ Ρόδος ἔτους ,ζλ΄, ἡ Ἀνδριανούπολις ἔτους ,στωοζ΄.

† Τὸ Πριτούνι ἔτους ,ζλε΄.

36

Κῶδ. Πάτμου 390 (πβ. Σακκελίωνος, Πατρμ. Βιβλιοθ. σ. 117)

Ἰωάννης ὁ τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου υἱός, γαμβρὸς δὲ τοῦ Καντακουζηνοῦ
κδ΄· τούτου τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας διέβησαν οἱ Ἀγαρηνοὶ εἰς τὴν Εὐρώπην,
μετὰ δὲ χρόνους ἔνδεκα ἔλαβε καὶ τὴν Καλλιούπολιν ἐν τῷ ,στωξε΄. Ἀνδρόνικος ὁ υἱὸς
Ἰωάννου [κ]στ΄, ὁ Ἰωάννης ὁ υἱὸς αὐτοῦ κζ΄(;)· ἐν τῷ ἕκτῳ ἔτει τῆς τούτου βασιλείας ἔλαβε
τὴν Ἀνδριανούπολιν ὁ σουλτάνος καὶ καθεξῆς ἤρξατο πλατύνεσθαι καὶ πολεμεῖν Ῥωμαίοις. 5
Μανουὴλ ὁ υἱὸς Ἰωάννου τοῦ γέροντος κζ΄, Ἰωάννης ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ καὶ τὴν ἐν Φλω-
ρεντία σύνοδον συγκροτήσας λ΄. Κωνσταντῖνος ὁ ἀδελφὸς δ΄ καὶ ἀπέθανε τῇ ἀλώσει τῆς
Πόλεως Μαῖῳ κθ΄ Ἰνδικτ. α΄(;) τοῦ ,στϞξα΄ ἔτους ἡμέρα γ΄ ὥρα πρώτη. Ἐνταῦθα ὡς ἕτερον
γράφω καὶ τὰ τῶν Ἀγαρηνῶν· ἤρξαντο γὰρ ὡς ἔφην ἀνωτέρω πλατύνεσθαι, μετὰ δὲ τὸ
λαβεῖν ταύτην ἐτροπώσατο τὸν δεσπότην κατὰ τὸ ,στωοθ΄ ἔτος· ἐν δὲ τῷ ,στωηδ΄ ἐγένετο 10
ἔκλειψις ἡλίου Ἰνδ. α΄ τὴν πτωσιν δηλοῦσα τῶν δυστυχῶν Ῥωμαίων. ,στωηδ΄ ἀπέκτεινε
ὁ κράλης Λάζαρος ὁ δεσπότης τὸν σουλτὰν Μουράτην δόλῳ, ἐβασίλευσε δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ
Μπαγιαζήτης· ,στϞνια΄ ἡχμαλώτευσεν ὁ Ντεμηλέκης ὁ Πορθητῆς τὸν σουλτὰν Παγιαζίτην,
ἐν δὲ τῷ ,στϞκθ΄ ἐτελεύτησεν ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ καὶ ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μουράτης·
,στϞλη΄ ἔλαβε τὴν Θεσσαλονίκην ὁ σουλτὰν Μουράτης ὁ υἱὸς τοῦ Μπαγιαζίτη. ,στϞνα΄ 15
ἦλθεν ὁ Ἰάγγος εἰς τὴν Κλεισούραν, καὶ ἐστρατοπέδευσε κατ' αὐτοῦ ὁ σουλτάν·
,στϞνα΄ ἐξ ἀσυνεσίας ἐτελεύτησεν ὁ κράλης εἰς τὴν Βάρναν· ,στϞνοστ΄ κατέλυσε τὸ
Ἑξαμίλιον ὁ σουλτὰν Μουράτης, εἶτα τελευτᾷ ,στϞνθ΄ Φεβρουαρίου στ΄ καὶ βασιλεύει
ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτὰν Μεχαμέτης, ὃς καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν μετὰ τριετίαν ἔλαβεν ἐκ
τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου, καθὰ προεγράψαμεν. Εἶτα στρατεύει κατὰ Πελοποννήσου 20
καὶ λαμβάνει αὐτήν, εἶτα τὴν Εὐριπον, εἶτα τὸν Καφᾶν, εἶτα τὸ Σκουτάριον λεγόμενον,
ὕστερον δὲ πάντων τὴν ἁγίαν Μαύραν· εἶτα τελευτᾷ κατὰ τὸ ,στϞπθ΄ Μαῖῳ δ΄ καὶ
βασιλεύει ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτὰν Μπαγιαζίτης κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος Μαῖῳ ιθ΄· Εἶτα στρατεύει
κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τοῦ Τζάμη· ὁ δὲ Τζάμης κατέφυγεν ἐν τῇ Ρόδῳ. Εἶτα στρατεύει
κατὰ Μυσῶν καὶ λαμβάνει τὸ Κελλὶ καὶ τὸ Ἀσπρόκαστρον· εἶτα στρατεύει κατὰ Ἀλβα- 25
νιτῶν ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ κατοικούντων, λαμβάνει δὲ τὸν Ναύπακτον ,ζζ΄ Αὐγούστου κθ΄
κατὰ δὲ τὸ ,ζη΄ τὴν Μεθώνην. Ἐγένετο δὲ σεισμὸς μέγας ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς βασι-
λείας αὐτοῦ, ἥτοι ,ζιε΄ Σεπτεμβρίου ι΄ ἡμέρα γ΄ ὥρα δ΄ τῆς νυκτὸς ἐν Κωνσταντινου-
πόλει· ,ζιθ΄ πολεμεῖ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σαλήμης καὶ τροπωθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ φεύγει
εἰς τὸν Καφᾶν· ,ζκ΄ Ἀπριλίου κγ΄ ἡμέρα στ΄ ἐγένετο αὐθέντης ὁ σουλτὰν Σαλήμης 30

ἐκδιώξας τὸν αὐτοῦ πατέρα· μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας τελευτᾷ ἐν Σηλυβρία, ὥς μὲν τινὲς
λέγουσιν ὑπὸ πολλῆς λύπης, ὥς δὲ ἄλλοι δηλητηρίῳ φονευθεὶς ὑπὸ τῶν αὐτοῦ υἱῶν
δοθέντι. Μοναρχήσας δὲ οὗτος στρατεύει κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀχμέτη, εἴτα ,ζκ'
ἰνδικτ. α' ἀπέκτεινε τοὺς ἀνεπιούς αὐτοῦ ἐν τῇ Προύσῃ, τὸν Μεχάμετ υἱὸν τοῦ Τζαμισάχ,
35 τὸν Μουσῇ, τὸν Ὁρχάν καὶ Ἐμήρ, τὸν σουλτὰν Ἀχμάτη, τὸν Ὀσμάν υἱὸν σουλτὰν
Μαλσάχ καὶ τὸν υἱὸν τοῦ σουλτὰν Μεχάμετ· εἴτα πολεμεῖ μετὰ ἀδελφοῦ Ἀχμάτη καὶ
φονεύει νικήσας αὐτόν· ἐν δὲ τῷ ,ζκβ' Μαρτίου κ' στρατεύει κατὰ τοῦ Σάχ Ἰσμαήλ
Σοφῇ καὶ νικᾷ τοῦτον ἐν τῷ νῦν λεγομένῳ Τεβρῦζι. Εἴτα ἐδιέβη κατὰ τοῦ Ἀνατοβλᾶ
καὶ κτείνει τοῦτον καὶ τὸ Καμάχη θρόνον ὄντα τοῦ Σοφῇ· εἴτα ἦλθεν εἰς τὴν Ἀνδριανού-
40 πολιν· ,ζκε' στρατεύει κατὰ τοῦ Σουλτάνου Μισήρ καὶ λαμβάνη τὸ Χαλέπη· ,ζκστ' παρε-
χείμασεν ἐν Δαμασκῷ· εἴτα στρατεύει κατ' Αἰγύπτου καὶ λαμβάνει ταύτην, τὸ νῦν λεγό-
μενον Μισήρι· ἐν δὲ τῷ ,ζκθ' τελευτᾷ ἐν τόπῳ λεγομένῳ νῦν Μισήνη, ἔνθα κατὰ τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ τὸν πόλεμον ἐποιήσατο. Καὶ βασιλεύει ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτὰν Σουλεημάνης
Ὀκτωβρίου α'.

37

Κῶδ. Παρισίων 1001 φ. 131 α - β. (Τὸ φύλλον τοῦτο 1στ' αἰῶνος).

,στωνδ' ἐπέρασαν οἱ Ὀτμάνιδες εἰς τὴν Εὐρώπην, ὁ σουλτὰν ὁ Μουράτης.
,στωξε' ἐπῆρεν τὴν Καλλίπολιν ὁ σουλτὰν ὁ Μουράτης.
,στωοζ' ἐπῆρεν τὴν Ἀνδριανόπολιν ὁ σουλτὰν ὁ Μουράτης.
,στωοθ' ἐτζάκισεν τὸν δεσπότη ὁ σουλτὰν ὁ Μουράτης.
5 ,στωηδ' ἔγινεν ἔκλειψις τοῦ ἡλίου Ἰανουαρίου α'.
,στωηζ' ἐσκότωσεν τὸν σουλτὰν Μουράτι ὁ κύρ Λάζαρος ὁ δεσπότης Ἰανουαρίου κ' δόλῳ.
,στωηζ' ἔγινεν ὁ υἱὸς τοῦ σουλτάνου, ὁ Μπαγιαζήτης.
,στωια' αἰχμαλώτισεν ὁ Ντεμηρλένης ὁ Πέρσος τὸν σουλτὰν Μπαγιαζήτι.
,στωκθ' ἐπέθανεν ὁ αὐτὸς εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν.
10 ,στωλη' ἐπῆρεν τὴν Θεσσαλονίκη ὁ σουλτὰν Μουράτης, ὁ υἱὸς τοῦ Μπαγιαζήτι.
,στωα' ἦλθεν ὁ Ἰάγγος εἰς τὴν Κλεισοῦραν, καὶ ἐδιέβη κατ' αὐτοῦ ὁ ἀμηνρᾶς.
,στωνβ' ἐσκοτώθη ὁ κράλης εἰς τὴν Βάρνα.
,στωνστ' ἐχάλασεν τὸ Ἐξαμίλιν ὁ σουλτὰν Μουράτης.
,στωνθ' τέθνηκεν ὁ σουλτὰν Μουράτης Φεβρουαρίου γ'.
15 ,στωνθ' ἔγινεν σουλτάνος ὁ υἱὸς τοῦ Μεχέμετης.
,στωξα' αἰχμαλώτισεν τὴν Κωνσταντινούπολιν Μαΐῳ κθ' ἡμέρᾳ γ'.
,στωξ' ἐπῆρεν τὸν Μορέαν ὁ αὐτός.
,στω'· ἐπῆρεν τὴν Εὐριπον ὁ αὐτός.
,στω'· ἐπῆρεν τὸν Καφᾶν ὁ αὐτός.
20 ,στω'· ἐπῆρεν τὸ Σκούταριν ὁ αὐτός.

- ,στϞ'... ἐπῆρεν τὴν Ἀγίαν Μαύραν ὁ αὐτός.
 ,στϞπθ' Μαῖω δ' τέθνηκεν ὁ σουλτὰν Μεχέμετης ἐν τῇ Ἀσίᾳ εἰς τὸν Τζεσμέ.
 ,στϞπθ' Μαῖω ιθ' ἐπέρασεν ὁ υἱὸς του ὁ σουλτὰν Μπαγιαζήτης στὴν Κωνσταντι-
 νούπολιν.
- ,στϞ'... ἐστράτευσεν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Τζέμη. 25
 ,στϞ'... ἔφυγεν ὁ Τζέμ σουλτάνος στὴν Ρόδον.
 ,στϞ'... ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Μπαγιαζήτης τὸ Κελλὶ καὶ τὸ Ἀσπρόκαστρο.
 ,στ'... ἐστράτευσεν κατὰ τοὺς Ἀρβανίτας.
 ,ζζ' Αὐγούστου κθ' ἐάλω ὁ Ναύπακτος.
 ,ζη' Αὐγούστου θ' ἐάλω ἡ Μοθώνη. 30
 |φ. 131 β| ,ζι' Σεπτεμβρίου ι' ἡμέρα α' (;) ὥρα τῆς νυκτὸς δ' ἐγένεν μέγας σει-
 σμὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει.
 ,ζιθ' Ἰουλίου κη' ἡμέρα β' ἐπολέμησέν τον ὁ υἱὸς του ὁ σουλτὰν Σελήμης τὸν
 πατέρα του, καὶ ἐτζακίστην ὁ Σελήμης καὶ ἔφυγεν τὸν Καφᾶ.
 ,ζκ' Ἀπριλίου κγ' ἡμέρα στ' ἐγένεν ὁ σουλτὰν Σελήμης αὐθέντης εἰς τὴν Πόλιν. 35
 ,ζκ' Ἰου...ω ι' ἔδωκεν κώνειον τὸν πατῆρ του ἐν Σηλ[υ]βρία καὶ ἀπέθανεν.
 ,ζ' ἐστράτευσεν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του σουλτὰν Ἀχμέτι.
 ,ζκα' Ἰανουαρίου ε' ἡμέρα δ' ἐν Προῦσα ἐφόνευσεν τοὺς ἀνεψιούς του, τὸν
 Μεχέμετι, υἱὸν τοῦ Τζαμισάχ, καὶ Μουσᾶ καὶ Ὁρχάν καὶ Ἐμῆρ ἀνταδελφούς, υἱοὺς
 σουλτὰν Ἀχμούτι καὶ Ὁσμάν, υἱὸν σουλτὰν Μιλσάχ· ἔτι υἱὸν τοῦ σουλτὰν Μεχέμετι. 40
 ,ζκα' Ἀπριλίου ἐπολέμησεν τὸν ἀδελφόν του τὸν σουλτὰν Ἀχμάτι καὶ ἐφόνευσέν τον.
 ,ζκβ' Μαρτίου κ' ἐστράτευσεν κατὰ τοῦ Σάχ Ἰσμαήλ Σοφῆ εἰς τὴν Ἀνατολήν· καὶ
 ἐδιάβην ὡς τὸ Τεβρῆζη καὶ ἐτζακισέν τον.
 ,ζκγ' ἐδιέβην κατὰ τοῦ Ἀνατοβλά καὶ ἐσκότωσέν τον· τῷ αὐτῷ ἔτει ἐπῆρεν καὶ τὸ
 Κιαμάχη, τόπον τοῦ Σοφῆ. 45
 ,ζκδ' Σεπτεμβρίου ιη' ἦλθεν στὴν Ἀνδριανόπολιν.
 ,ζκε' Αὐγούστου κβ' ἐδιέβην κατὰ τοῦ Μισῆρ σουλτάνου καὶ ἐπῆρεν τὸ Χαλέπη.
 ,ζκστ' ἐξεχείμασεν στὴν Δαμασκὸ καὶ ἐδιέβην καὶ ἐπολέμησεν τὸ Μισῆρ καὶ
 ἐπῆρεν το.
 ,ζκστ' Σεπτεμβρίου κβ' τέθνηκεν ὁ σουλτὰν Σελέμις ἐν τόπῳ ὀνομαζομένῳ χωρίο 50
 Μισῆρ, ἐνθα ἐπολέμησεν μὲ τὸν πατῆρ του.
 ,ζκστ' τὸ αὐτὸ ἔτος ἦλθεν ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης, ὁ υἱὸς του εἰς τὴν Κωνσταντί-
 νου πόλιν καὶ ἐγένην βασιλεὺς εἰς Ὀκτωβρίου α'.

(Ἐν τέλει κενοῦ χώρου μείναντος ἐνεγράφησαν χειρὶ νεωτέρῳ τάδε:).

<Ἀ>πὸ Χριστοῦ 1566 καὶ ἀπὸ κτίσεως κόσμου 7074, ἰνδικτιῶνος 9, Αὐγούστου 22,
 ἡμέρα Πέμπτη τέθνηκεν ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης εἰς τὴν Ἀλαμάνιαν, πολεμίζοντας τὸ 55

Σηγηφάρη (;). Τὴν σήμερον ἡμέραν Δευτέρα, Σεπτεβρίου 23, ὥρα τρίτη, ἐν ἔτει 7075, Ἰνδικτιῶνος 10, ἦλθεν ὁ υἱός του, ὁ σουλτὰν Σελήμης καὶ μετὰ ἑπτὰ καϊκίων καὶ λυξ (; ἐπειτα τιφρόβρωτον κενὸν ἐνὸς ἢ δύο γραμμάτων).

(Ταῦτα ὅλα φθάνουσι μέχρι τέλους τῆς σελίδος, ἣν πληροῦσιν ὅλην. Προστίθενται δ' ἐν τρισὶ στίχοις πλαγίως ἐν τῇ ἀριστερᾷ ᾧα τάδε:).

Τούρκικο ἔτος 982 Δεκεβρίου 22, ἡμέρα Τετράδη ἔγινεν βασιλεὺς ὁ σουλτὰν Μουράτης.

36: ἄγνωστον ἂν ἐγράφη Ἰουνίῳ ἢ Ἰουλίῳ, τιφρόβρωτον ἐν τοῖς γράμμασιν νι ἢ λι.

38

Κῶδ. Παρισίων 2180 φ. 109 β (ἄλλη νεωτέρα χειρὶ, τοῦ 18^{ου} αἰῶνος).

† Ἐτους , σπνδ' ἐξέβην ὁ δεσπότης καὶ ἔκτισεν τὸ Ἑξαμίλιν καὶ ἐπῆγεν ὁ ἀμηνῶς καὶ ἐχάλασέν το.

† ἔτους , σπμνη' ἐφάνην ὁ Ἰάγκος καὶ κατὰ τοῦ , σπνα' ἦλθεν ὁ κράλης καὶ ὁ ἀμηνῶς ἔδωκεν τὰς κλεισούρας καὶ πάλιν ἐδιάβην καὶ πάλιν ἦλθεν τὸ , σπνγ' καὶ
5 ἐπολέμησαν εἰς τὴν Βάρναν καὶ ἐσκοτώθην ὁ κράλης· ἤρξατο γὰρ ὁ πόλεμος μηνὶ Νοεβρίῳ 1γ' ἡμέρας 8^{ης} ἀπὸ πρωῒ ἕως δύσεως ἡλίου.

† τῷ , στωξε' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὴν Καλλίπολιν. Τῷ δὲ , στωζ' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὴν Ἀδριανόπολιν.

† τῷ , στωοστ' ἐτζακίστην εἰς τὴν Μαρίτζαν ὁ δεσπότης. Τῷ , στωηδ' Ἰανουαρίῳ α'
10 ἐχάθην ὁ ἥλιος.

† τῷ , στωηζ' Ἰανουαρίῳ κ' ἐσκοτώθην ὁ Μουράτπης ὁ γέρον ὑπὸ τοῦ δεσπότη κυροῦ Λαζάρου, ὁ καὶ Καζηχοντικὸς καλούμενος.

† τῷ , σπνια' ἔτει ἐτζακίστην ὁ Παγιαζήτης ὑπὸ τοῦ Τεμοίρη. Τῷ , σπκθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεχεμέτης, ὁ πατὴρ τοῦ σουλτὰν Μουράτη.

15 † τῷ , σπκλη' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὴν Θεσσαλονίκην.

† τῷ , σπκνθ' ἔτει Ἰνδικτιῶνος 1δ' ἡς Ἰανουαρίῳ γ' ἡς ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μουράτπης. Τὸν αὐτὸν χρόνον γέγονεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ αὐθέντης. Τῷ , σπκξα' μηνὶ Μαΐῳ κθ' Ἰνδικτιῶνος γ' ἐπάρθην ἡ Κωνσταντινούπολις παρὰ τῶν Τορκῶν. Τῷ δὲ , σπκπθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεχεμέτης μηνὶ Μαΐῳ δ' ἡς Ἰνδικτιῶνος στ' ἡς. Τῷ αὐτῷ μηνὶ 1θ' Ἰνδικτιῶνος
20 ζ' ἡς ἦλθεν ὁ υἱός του σουλτὰν Παγιαζήτης εἰς τὴν Πόλιν ὥρα ἕκτη τῆς ἡμέρας, Ἰνδικτιῶνος 1δ' ἡς, ἡλίου κύκλου 1ζ' ου, σελήνης κύκλου 1στ' ου.

† (πλαγίως γεγραμμένα:) Ἐβασίλευσεν χρόνους λ' ἐγγὺς ὁ σουλτὰν Μουράτης καὶ ὁ σουλτὰν Μαχουμέτης λ' ἐγγὺς, ἰδοὺ καὶ ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης λ' ἐγγίξει.

† τῷ , σπωνδ' ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν.

25 † κατὰ τὸ , σπκκβ' μηνὶ Ἰουλίῳ κβ' ἡμέρας γ' ἡς ὥρα

† τῷ , σπκλγ' ἔτος ἀπέτισε τὸ χρέος ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς κύρ Μανουήλ ὁ Παλαιολόγος διὰ τοῦ θείου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετονομασθεὶς Ματθαῖος μοναχὸς ἡμέρα ζ' ἡς .

† κατά τὸ ,στωη' ἐπάρθη ἡ Εὐριπος.

† Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τὸ κθ' ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ βασιλέως κυροῦ Μανουήλ τοῦ Κομνηνοῦ ἕως τὸ ,ζιδ' ἔτη εἰσὶν χρόνοι τκ'. Ἀπὸ δὲ τοῦ κθ' ἔτους τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ 30
κυροῦ Μανουήλ τοῦ Κομνηνοῦ ἤρξεν ἡ καταφορὰ τῶν Ρωμαίων· διὰ τὸ μὴ πείθοντες τὰ
τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μᾶλλον πείθοντες τὰ τῶν ἀνθρώπων ἔπεσον εἰς τὴν δύναμιν τῶν ἀνθρώ-
πων καὶ ἔκατεφθείροντο.

4: κῶδ.: ἔδεισεν.

25: Τὸ τέλος ἔμεινεν ἀσυμπλήρωτον.

39

Κῶδιξ Ἑθν. Βιβλιοθ. Ἀθηνῶν ἀριθ. Suppl. 437 φ. 368 β καὶ Suppl. 610 φ. 373 α
(ἀντίγραφον Λ. Ν. Πολίτου).

Περὶ τὰ κάτωθεν κάστη, ποίῳ χρόνῳ ἐπάρθη(αν).

Ἔτους ,στωξέ' ἀπὸ Ἀδὰμ ἐπῆραν τὴν Καλλιούπολιν.

Ἔτους ,στωζ' ἀπὸ Ἀδὰμ ἐπῆρ(αν) τὴν Ἀδριανούπολ(ιν).

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωλε' Μαΐῳ κδ', ἐπῆρ(αν) τὴν Θεσσαλον(ίκην).

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,σ<κ>ξά Μαΐῳ κθ' βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιο-
λόγου ἐπάρθη(η) ἡ Πόλις παρὰ τοῦ σουλτὰν Μεεμέτη. 5

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ τοῦ νέου, ἤγουν ἀπὸ τοῦ Χ(ριστο)ῦ ,αυνζ' ἐπῆραν τὴν Κόρινθον,
τὴν Πάτραν, τὸ Μουχλί, κ(αὶ) τὴν Καστελανίαν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωξδ' μηνὶ Ἰουνίῳ ἐπῆραν τὴν Ἀθήνα.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωξη' ἐπῆραν τὸν Μιζιθρᾶν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωα' μηνὶ Ἀπριλίῳ ἐπαράδωκαν οἱ Ἀργεῖοι τὸ Ἄργος. 10

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωη' ἐπαραδόθη ἡ Εὐριπος, μηνὶ Ἰουλίῳ ιβ'.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζζ' Αὐγούστῳ κθ' ἁλώθη ἡ Ναύπακτος.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζη' ἐπάρθη ἡ Μεθώνη. Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει Σεπτεβρίῳ. |φ. 369 α| ιζ'
ἐπροσκύνησαν οἱ Κορωνάιοι.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζλ' μηνὶ Αὐγούστῳ β' ἐπῆραν τὸ Ἀμπελογράδι. 15

Ἔτους ἀπὸ Χ(ριστο)ῦ γεννήσεως, ,αφκβ' Δεκεβρίῳ κε' ἐπῆρ(αν) τὴν Ῥόδον.

Ἔτους ἀπὸ Χ(ριστο)ῦ γεννήσεως, ,αφμ' Νοεμβρίῳ κα' ἐπῆραν τὸ Ἀνάπλι.

Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει κ(αὶ) τῷ αὐτῷ μηνὶ κδ' ἐπῆρ(αν) καὶ τὴν Μονεμβασίαν.

8: ὑπάρχει μόνον εἰς τὸν κῶδ. Suppl. 437.—10: κῶδ. 437: ἐπαρέδωκαν.

40

Κῶδ. Ἀγ. Νικολάου Ἄνδρου ἀρ. 5. φ. 2 α (Πβλ. Ἑπετ. Παρνασσοῦ 3, 99).

1193 ἐπῆραν οἱ Μόροι τὰ Ἱεροσόλυμα.—1448 ἐπῆραν οἱ Τούρκοι τὸ Ἑξαμίλι.

1459 ἐπῆραν οἱ Τούρκοι τὴν Πόλιν.—1470 ἐπάρθη ἡ Ἑγριπος.

- 1480 ἀπόθανεν ὁ ἀμηρᾶς. — 1499 ἐπάρθη ὁ Ἑπακτος.
 1500 ἐπάρθη ἡ Μοθώνη. — 1508 ἔγινεν μέγας σεισμός.
 5 1524 ἔγινεν μέγα θανατικόν. — 1538 ἦλθεν ὁ Παρπαρέζος εἰς τὴν Κρήτην.
 1599 ἔγινεν μέγας σεισμός Ἰανουαρίου 14. — 1569 ἐπάρθη ἡ Κύπρος.
 1571 ἔκαψεν ὁ Ἀλιτσαλῆς τὸ Ρέθεμνος. — 1592 ἔγινεν μέγα θανατικόν.
 1595 ἔγινεν μέγας σεισμός Νοεμβρίου 16.
 1645 Ἰουνίου 12 ἦλθαν οἱ Τοῦρκοι στὰ Χανία καὶ τὰ ἐπῆραν Αὐγούστου 13.
 10 1646 ἐπῆραν τὸ Ρέθεμνος. — 1669 ἐπῆραν τὰ μεγάλα κάστρη.
 1715 ἐπῆραν τὸν Μορέα, τὴν Τήνο, τὴν Σοῦδα καὶ τὴν Σπίνα Λόγκα καὶ ἔγινεν
 μέγας αἰχμαλωτισμός.
 1717 ἔγινεν μέγας σεισμός καὶ ἐχάλασαν πολλὰ χωρία.
 1718 ἦλθεν θανατικόν Ἰουνίου 16.

41

Κῶδ. Παρισίων 2228 φ. 91 β (ιε' αἰῶνος).

- † Τῇ κη' τοῦ Ἰουλίου ἡμέρᾳ Παρασκευῇ τῆς Ἰνδικτιῶνος ι' τοῦ , σιγῇ ἔτους ἐπο-
 λέμησεν ὁ Παγιαζήτ(ης) ὁ καζηχοτηκυάρης (;) ὁ υἱὸς τοῦ Μωράτη εἰς τὴν Ἀγκυραν τὸν
 Ταμυρλάνη καὶ ἐκατέλυσεν ὁ Ταμυρλάνης τὸν Παγιαζήτ(η) καὶ ἐπίασεν αὐτὸν μετὰ τοῦ
 υἱοῦ αὐτοῦ.
 5 † Καὶ τῇ ιζ' τοῦ Αὐγούστου τῆς Ἰνδικτιῶνος ι' τοῦ , σιγῇ ἔτους ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ
 Ἰσάχ τζαλαπῇ, ὁ Ὁρχάμπεης εἰς τὴν Μαγνησίαν καὶ ἐσέβην ὡς αὐθέντης.
 † Τῇ κ' τοῦ Αὐγούστου τῆς Ἰνδικτιῶνος ι' τοῦ , σιγῇ ἔτους ἐπέρασεν ὁ υἱὸς τοῦ
 Παγιαζήτ(η) ὁ Μουσουλμὰν τζαλαπῆς μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐ . . . εἰς τὴν Καλ-
 λίπολιν.
 10 † Τῇ κα' τοῦ Σεπτεβρίου τῆς Ἰνδικτιῶνος ια' τοῦ , σιγῇ ἦλθεν φοσαῖτον τοῦ
 Ταμυρλάνη εἰς τὸν κάμπον τοῦ Μαῖομένου καὶ ἐποίησεν κοῦρσοις.

8: κενὸν εἰς τὸ κείμενον.

42

Κῶδ. Βιέννης Theol. Graec. N. CCLXI. φ. 261 α (ιστ' αἰῶνος).

*Περὶ πότε ἐφάνη ὁ Μωάμεθ καὶ πόσοι αὐθένται Ἀγαρηνοὶ εἰσὶν ἀπ' ἀρχῆς ἕως τοῦ νῦν
 καὶ ἐν ποίῳ ἔτει ἔλαβαν τὰ κάτωθεν κάστρη :*

- Ἔτους , σιγῇ ἐφάνη ὁ Μωάμεθ.
 Οὗτοι εἰσὶν οἱ ἀπ' ἀρχῆς ἡγεμονεύσαντες Ἀγαρηνοί, οἵτινες καλοῦνται Ὀτμανλίδες:
 Πρῶτος Ὀτμάνης, δεύτερος Ὁρχάνης, τρίτος Μουράτης, τέταρτος Μπαγιαζήτης,
 πέμπτος Μαχεμέτης, ἕκτος Μουράτης, | φ. 261 β | ἑβδομος Μαχεμέτης.
 5 Οὗτος ἔλαβε τὴν ἀθλίαν Κωνσταντινούπολιν· καὶ ὡς διαλαμβάνει ὁ χορησμός, ὅς ἦν

γεγραμμένος ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ὃν ἐξηγήθη ὁ μέγας πατριάρχης Σχολάριος, ὅτι εἰς τὸ ἀπόγονον τούτου μέλλει ἐξολοθρευθῆναι ἡ βασιλεία αὐτοῦ· ὁ δὲ ἕτερος χρησμός, ὃπερ εὑρίσκεται ἐν τῷ Ξηρολάφῳ ὁμοφωνεῖ τούτου, ὅτι πέντε βασιλεῖς Ἀγαρηνοὶ μέλλει βασιλεύσουν τὴν Κωνσταντινούπολιν, οὓς ἔχει γλυπτοὺς ἐν τῷ κιόνι τοῦ αὐτοῦ Ξηρολάφου· καὶ βαστοῦν ἐπὶ χειρὰς γεγυμνωμένα ξίφη.

10

| φ. 262 α | . Καὶ εἰς αὐτὸ τὸ κιόνι εἰσὶν πᾶσαι αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς, ἀπ' ἀρχῆς ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος· ἔστι δὲ καὶ ἕτερος χρησμός, ὃς ἔχει ἱστορισμένον ἄρκος ἐν μέγα, ἔχον τέκνα τέσσαρα ἐξ αὐτοῦ κατερχόμενα, ἅτινα ἔχει εἰς τοὺς κόλπους αὐτοῦ, καὶ ἀναθάλει αὐτά. Καὶ αὐτὸ τὸ ἄρκος δηλοῖ τὸν ἐκ τῆς Ἀγαρ πρῶτον βασιλεύσαντα τῆς Κωνσταντινουπόλεως Θεοῦ παραχωρήσει. Τὰ δὲ τέσσαρα αὐτοῦ τέκνα εἰσὶν οἱ τέσσαροι βασιλεῖς, οἱ ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντες, οἵτινες Θεοῦ παραχωρήσει καὶ αὐτοὶ μέλλει λαβεῖν τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ γένωσιν διάδοχοι:

15

| φ. 262 β | Ὁγδοὺς Μπαγιαζήτης, ἑνατὸς Σελήμης, δέκατος Σουλεϊμάνης, ἐνδέκατος Σελήμης.

Οὗτος ἐστὶν ὁ ἐκ τῆς Ἀγαρ πέμπτος βασιλεὺς, εἰς ὃν μέλλει λαβεῖν τέλος ἡ βασιλεία αὐτῶν, δηλονότι τῶν Ἀγαρηνῶν, καὶ ἐξολοθρευθῆναι ἐκ γῆς τὸ ὄνομα αὐτῶν, ὡς οἱ χρησμοὶ ἄνωθεν λέγωσιν· ὃ γένοιτο διὰ πρεσβειῶν τῆς πανυπεράγνου ἁγίας Θεοτόκου, τῆς κυρίας ἡμῶν καὶ σωτηρίας, καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἀμήν.

20

| φ. 263 α | . Ἴδου καὶ τὰ ἔτη ἐν ποίῳ καὶ ἐν ποίῳ ἔλαβον τὰ κάτωθεν κάστηρ.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωνδ', ἀπὸ δὲ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ νέου Ἀδὰμ ,ατνδ', ἐπέρασαν οἱ Ἀγαρηνοὶ εἰς τὴν Δύσιν.

25

Ἔτους ,στωξε' ἀπὸ Ἀδὰμ, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,ατξε', ἐπῆραν τὴν Καλιούπολιν.

Ἔτους ,στωοζ' ἀπὸ Ἀδὰμ, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,ατοζ' ἐπῆραν τὴν Ἀδριανούπολιν.

Ἔτους ,στω'ε' μηνὶ Μαΐῳ ἡ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Ἀχμάτης τὴν Βέρροια.

Ἔτους ,στωλδ' | φ. 263 β | ἐπῆρε τὰ Ἰωάννινα.

30

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωλε' Μαΐῳ κδ' ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωλζ' ἐπῆραν τὸ Ἑξαμίλι.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωξ' ἐπῆραν τὴν Ἀρτα.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωξα', ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυνγ' Μαΐῳ κθ', βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, ἐπαρεδόθη ἡ ἀθλία Κωνσταντινούπολις εἰς χειρὰς τοῦ σουλτὰν Μεχεμέτη, Θεοῦ παραχωρήσει ἕνεκεν τῶν ἡμῶν ἁμαρτιῶν· ἐδυνάστευσε γοῦν τὴν αὐτὴν Κωνσταντινὴν πόλιν χρόνους κη', μετὰ δὲ τούτους ἐδούλωσε πολλὰς πόλεις καὶ χώρας.

35

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αυνζ' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς αὐθέντης τὴν Κόρινθον, τὴν Παλαιὰν Πάτραν, τὸ Ἀμύκλιον καὶ τὴν Καστελανίαν.

40

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωξδ' μηνὶ Ἰουνίῳ ἐπαρεδόθησαν αἱ Ἀθῆναι.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωξστ' ἔλαβε τὸ Ἀγγελόκαστρον.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στϞξη´, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυξ´ ἦλθεν ὁ αὐτὸς αὐθέντης εἰς
τὴν Λακεδαιμονίαν, καὶ ἐπαρεδόθη ὁ δεσπότης κύρις Δημήτριος, | φ. 264 β | καὶ οὕτως
45 ἔλαβε τὴν αὐτὴν Λακεδαιμονίαν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στϞο´ ἀλώθη ἡ Τραπεζοῦντα.

Ἔτους ,στϞοα´ ἀπὸ Ἀδὰμ μηνὶ Ἀπριλίῳ ἐπαρέδωκαν οἱ Ἀργεῖοι τὸ Ἄργος εἰς
χεῖρας τῶν Ἀγαρηνῶν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στϞοβ´ μηνὶ Ἰουλίῳ ια´ ἔλαβαν τὴν Μιτυλήνην.

50 Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στϞοη´, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυο´ Ἰουλίῳ ιβ´ ἐπαρεδόθη ἡ
Εὐρύπος εἰς χεῖρας τῶν αὐτῶν Ἀγαρηνῶν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στϞπγ´, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυοέ´ | φ. 265 α | μηνὶ Ἰουλίῳ,
ἀλώθη ὁ Καφᾶς.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στϞπζ´ ἐπῆραν τὴν ἁγίαν Μαύραν.

55 Ἔτους ,στϞπθ´ ἀπὸ Ἀδὰμ Μαΐῳ γ´ ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς σουλτὰν Μεχεμέτης· καὶ
τῇ ιθ´ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτὰν Παγιαζήτης εἰς τὴν Κωνσταν-
τινούπολιν καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν· καὶ μετὰ δύο ἔτη ἐστράτευσε κατὰ Κελλίου καὶ
Ἀσπροκάστρου.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στϞηε´ ἐκτίσθη ἡ Πρέβεζα.

60 Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζζ´ μηνὶ Αὐγούστῳ κθ´ ἀλώθη ἡ Ναύπακτος, ἣν ὥριζαν οἱ
Βε | φ. 265 β | νέτικοι.

Ἔτους ,ζη´ ἀπὸ Ἀδὰμ, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αφ´ Αὐγούστῳ θ´ ἔλαβαν τὴν Μεθώνην,
ἣν ὥριζαν καὶ αὐτὴν οἱ Βενέτικοι καὶ ἔκοιψαν οἱ Ἀγαρηνοὶ ὅλον τὸν λαὸν τῶν Χριστια-
νῶν καὶ, λαβόντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ τὰ ὀστέα, ἔκτισαν πύργον, ὃς ὀρᾶται ἕως τοῦ νῦν.

65 Τῷ αὐτῷ ἔτει, Σεπτεβρίῳ ζ´, ἔλαβαν καὶ τὴν Κορώνην, ἣτις πόλεμον οὐκ ἐποίησεν·
ἀλλ´ οἱ εὐρισκόμενοι ἔσω, δηλαδὴ οἱ πρόκριτοι καὶ οἱ ἕτεροι ἐξέβησαν ἔξω καὶ ἐπορεύ-
θησαν ἐν τῷ τόπῳ, ὃ <που;> ἐκαθέζετο ὁ αὐτὸς | φ. 266 α | αὐθέντης σουλτὰν Παγιαζίτης, καὶ
ἐπροσκύνησαν αὐτὸν πάντες, καὶ ἐπαρέδωκαν τὸ κάστρον εἰς χεῖρας αὐτοῦ μετὰ πάντων
τῶν ἁρμάτων, καθὼς ἦν ὀπλισμένον, ἥτοι σκευῶν, καὶ τῶν ἐτέρων· οὓς ἰδὼν ὁ αὐτὸς
70 αὐθέντης ἔλαβε χαρὰν μεγίστην καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἐλευθέρους ἐκ παντὸς βάρους τῆς
βασιλείας αὐτοῦ· ὥριζαν δὲ καὶ αὐτὴν τότε οἱ Βενέτικοι.

Ἔτους ,ζιβ´ ἀπὸ Ἀδὰμ, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αφιγ´ μηνὶ Ἀπριλίῳ, ἐδιώχθη ἀπὸ
τὴν βασιλείαν ὁ αὐτὸς σουλτὰν | φ. 266 β | Παγιαζήτης παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ σουλτὰν
Σελήμη· ὁ δ´ αὐτὸς σουλτὰν Σελήμης, τοῦ κράτους ἤδη καὶ τῶν σκήπτρων ἀναλαβὼν,
75 εὐθὺς κατὰ Περσῶν στρατεύει τροπώσας, γοῦν καὶ νικήσας, ἐλήλυθεν εἰς τὸν θρόνον
αὐτοῦ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζκ´ ἔλαβεν ὁ αὐτὸς σουλτὰν Σελήμης τὸ Κάερος, ἡγουν τὸ Μισίρη.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει τῷ ,ζκ´ ἐτελεύτησεν ὁ ὀηθεὶς σουλτὰν Παγιαζήτης ἔξω τοῦ θρόνου
τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

Τότε μετὰ τὴν τελευτὴν τούτου | φ. 267 α | ἦλθεν εἰς πόλεμον ὁ αὐτὸς υἱὸς αὐτοῦ 80
 σουλτὰν Σελήμης μετὰ τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ σουλτὰν Ἀχμάτη καὶ ἐπίασεν αὐτὸν μετὰ δόλου
 καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. Ὁμοίως ἐπίασεν καὶ τὸν ἕτερον ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν σουλτὰν Κουρ-
 κούτη μετὰ δόλου καὶ ἐθανάτωσεν καὶ αὐτόν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζκθ' Σεπτεβρίῳ κστ' ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς σουλτὰν Σελήμης 85
 βασιλεύσας ἔτη θ'. ὑπῆρχε δὲ ἀνὴρ ἀνδρεῖος, σὺμφρων καὶ δίκαιος καὶ ὠφέλει τὰ μέγιστα
 τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν καὶ μάλιστα τὰς ἐκκλησίας.

| φ. 267 β | Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ ἀνηγέρθησαν πολλαὶ Ἐκκλησίαι 90
 τῶν Χριστιανῶν, διότι ἔδωκαν ἀπλὴν ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν ἵνα ἀνεγείρουν τὰς παλαιὰς
 ἐκκλησίας πάντας (!) καὶ καλλωπίζουν αὐτάς· καὶ σὺν τὰς παλαιὰς ἐκκλησίας, ὥς ἔκτιζαν,
 ἐποίησαν καὶ πολλὰς νέας ἐκ θεμελίων.

Τῷ αὐτῷ ἔτει τῷ ,ζκθ' μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἔλαβεν τὴν αὐθεντίαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὀνό-
 ματι σουλτὰν Σουλεημάνης καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον τῆς βασιλείας εἰς τὴν Ἀδρια-
 νούπολιν· ὑπῆρχε δὲ ἑτῶν εἰκοσιτρίων.

| φ. 268 α | Πρὶν βασιλεῦσαι ὁ αὐτὸς σουλτὰν Σουλεημάνης, ἐπορεύθη εἰς Ἑβραῖος 95
 μάγος πρὸς αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτοῦ: γίνωσκε, κύριέ μου, ὅτι σὺ μέλλεις ἵνα λάβῃς τὴν βασι-
 λείαν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός σου. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· ἐν ποίῳ καιρῷ· καὶ
 ὁ Ἑβραῖος ἔφη· τρία στοιχεῖα γραμμάτων διδάσκουσί με περὶ τούτου καὶ οὐκ οἶδα, εἰ 100
 χρόνοι εἰσὶν ἢ μῆνες, ὅπερ λαμβάνεις τὴν βασιλείαν. Ἀκούσας δὲ ὁ σουλτάνος οὕτως, ἔφη
 τῷ Ἑβραίῳ· εἰ εὐρεθῇς ἀληθής, δώσω σοι τιμὰς μεγάλας καὶ χρήματα· καὶ οὕτως ἐζή-
 τησεν ὁ Ἑβραῖος | φ. 268 β | καὶ ἔλαβεν παρ' αὐτοῦ ἑγγράφον γράμμα. Ὅμως κατὰ τὸν 105
 λόγον ὅπερ εἶπεν ὁ Ἑβραῖος οὕτως ἐγένετο· ἦτοι μετὰ τρία ἔτη ἔλαβε τὴν βασιλείαν, ὅτι
 τὰ τρία στοιχεῖα ἐκεῖνα, ἃ εἶπεν ὁ Ἑβραῖος ἦσαν χρόνοι. Καὶ ἰδὼν ὁ αὐθέντης ὅτι εὐρέθη
 ἀληθής ὁ Ἑβραῖος ἐθαύμασεν τὰ μέγιστα καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὰς τιμὰς καὶ τὰ χρήματα
 ὥς ὑπεσχέθη. Τότε ἐρώτησε τὸν αὐτὸν Ἑβραῖον τί μέλλει γενέσθαι περὶ τῆς βασιλείας
 αὐτοῦ· ὁ δὲ Ἑβραῖος ὥς ἐχθρὸς μέγας τῶν Χριστιανῶν εἶπε τοῦ αὐθεντός· ὅτι οἱ Χρι- 110
 στιανοὶ οἱ κατοικοῦν τανῦν εἰς τὴν Κωνσταντι| φ. 269 α | νούπολιν μέλλει ποιήσουν στάσιν
 καὶ ἐπιβουλία κατὰ τῆς σῆς βασιλείας εἰς τὸ ποιῆσαι ἕτερον βασιλέα. Ὁ δὲ αὐθέντης
 ἀκούσας οὕτως ἐγένετο ὅλος θυμῷ καὶ ὀργῇ κατὰ τῶν Χριστιανῶν καὶ παρενθὺς ἀπέ-
 στειλεν καὶ ἦλθον οἱ τέσσαροι μπασάδες αὐτοῦ. Τότε ἄρχισε καὶ εἶπεν τοὺς λόγους τοῦ
 Ἑβραίου καὶ τὴν ἀπόφασιν ἣν ἐποίησεν, ὅπως ἀποκεφαλίσῃ πάντας τοὺς Χριστιανούς, 115
 ὥς ἐπιβούλους τῆς βασιλείας καὶ τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἀκοίμητος ὀφθαλμὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ
 ποιῶν τὰ δυνατὰ ἀδύνατα καὶ τὰ ἀδύνατα δυνατά, αὐτοῦ σοφία ἀπεκρίθη ὁ πρῶτος τῶν
 πασιάδων ὀνόματι | φ. 269 β | Πυρῇ μπασᾶς, καὶ εἶπεν οὕτως: σουλτάνε μου, τοιαῦτα μεγάλα
 πράγματα γινώσκουμεν ὅτι παρὰ Θεῷ εἰσὶν, καὶ εἰ μὲν εἰσὶν παρὰ Θεῷ, οὐ δυνάμεθα
 ἐναντιηθῆναι τὴν βουλὴν καὶ θέλησιν τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὅσα θέλει γίνονται· εἰ δὲ καὶ παρὰ 115
 ἀνθρώπων εἰσὶν αἱ τοιαῦται βουλαί, ἄφες ἡμᾶς τοὺς δούλους σου ποιήσωμεν ἀκριβὴν ἐξέ-

τασιν περὶ τούτου· καὶ εἰ ἀληθεῖς εἰσὶν, ποιήσεις τὴν ἐκδίκησιν. Καὶ οὕτως ἔπαυσε τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ αὐθεντός, καὶ ἐλευθερώθησαν οἱ ἐλεεινοὶ Χριστιανοὶ ἐκ τὴν ἀδικίαν καὶ συκοφαντίαν τοῦ μισροῦ Ἑβραίου.

120 |φ. 270 α| Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ζλ' μηνὶ Ἰουνίῳ, ἐποίησεν ὁ αὐτὸς σουλτὰν Σουλεημάνης στρατὸν ἱππέων καὶ πεζῶν χιλιάδας ἑκατὸν καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Οὐγκρίαν· καὶ ἐπολέμησε τὸ Ἀμπελογράδι καὶ τῇ β' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς ἔλαβεν αὐτὸ καὶ οὕτως ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν.

Ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνσάρχου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αφκβ' ἐποίη-
125 σεν ὁ αὐτὸς σουλτὰν Σουλεημάνης στρατὸν διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης χιλιάδας διακοσίας, πλευσίματα μεγάλα καὶ μικρὰ διακόσια |φ. 270 β| ἑβδομήκοντα, καὶ ἐπολέμησε τὴν Ῥόδον· καὶ τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς ἐπαρεδόθη ἡ αὐτὴ ἀθλία, ἡ πρῶην περίφημος εἰς χεῖρας αὐτοῦ· καὶ ὁ μεγαλειό(τα)τος αὐθέντης μέγας μαῖστορας καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐκ τοῦ κοινοῦ λαοῦ ἐξέβησαν ἀπ' ἐκεῖσε λαβόντα πάντα
130 τὰ ἄρματα καὶ τὰς καμπάνας καὶ πάντα τὰ πλευσίματα, ἃ εἶχον, ὅτι οὕτως ἐσυμφώνησαν μετὰ τοῦ αὐτοῦ σουλτάνου, πρὶν λαβεῖν τὸ ἐλεεινὸν κάστρον τὸ ἑξακουστόν.

|φ. 271 α| Ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνσάρχου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αφλβ' ἔλαβεν ὁ ὑψηλότατος πρίγγιπος μισερ Ἀνδρέας Ντόριας τὴν Κορώνη ἐκ χεῖρας τῶν Ἀγαρηνῶν.

135 Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως, αφμ' μηνὶ Νοεμβρίῳ κα', ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ἔλαβε τὸ ἐλεεινὸν Ναύπλιον ὁ Κασίμ πασιᾶς ἀπὸ τοὺς Βενετικούς. Ἦν δὲ τότε βίτζο γενεράλες μισερ Ἀλισάνδρο Κονταρῆς, ὃς ἐπαρέδωκεν αὐτὸ κατὰ τὸν ὅρισμόν τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν· καὶ βάιλος ἦν μισερ Φραντζέσκος Μπάρμπαρος |φ. 271 β|, οἵτι-
140 νες ἔλαβον πάντα τὰ ἄρματα σὺν ταῖς σκευαῖς καὶ τὰς καμπάνας, καὶ ἐκ τὸν λαὸν ἐξέβη-
σαν μέρος καὶ οἱ ἕτεροι, τὸ πλῆθος, ἔμειναν εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν.

Τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ τῷ αὐτῷ μηνί, τῇ εἰκοστῇ τετάρτῃ αὐτοῦ ἔλαβεν ὁ τζαούσιος τῇ Μονεμβασία ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ αὐτοῦ αὐθεντός τοῦ Κονταρῆ, τοῦ βίτζε γενεράλε· ἦν δὲ ποδεστᾶς Γαρτζόνης. Καὶ πάντα τὰ ἄρματα ἔλαβεν ὁ αὐτὸς αὐθέντης ὁ γενεράλες· καὶ ἐκ τοῦ λαοῦ οἱ μὲν ἐξέβησαν, οἱ δὲ ἔμειναν. Λαβὼν δὲ ταῦτα τὰ κάστροι ὁ αὐτὸς Κασίμ
145 πασιᾶς, ἐγένετο στερεὰ εἰρήνη |φ. 272 α| ἀναμέσον τοῦ μεγάλου αὐθεντός καὶ τῆς ἐκλαμ-
προτάτης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν.

Ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνσάρχου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αφνθ' ἔδει-
ξεν ὁ Θεὸς σημεῖον τοιόνδε εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Τῇ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, ἐν τῷ μεσονυχτίῳ ἠγέρθησαν ἐκ τοῦ ὕπνου οἱ χογγιάδες, ἥτοι οἱ προεστοὶ τῶν γραμματέων
150 τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν <ἵνα> ψάλωσιν κατὰ τὸ μισρὸν σύνηθες αὐτῶν. Καὶ ὥς ἦλθον εἰς τὰ προαύλια τοῦ ναοῦ, ἤκουσαν ψαλμωδίας θαυμασίας καὶ ὥραίας, |φ. 272 β| καὶ εἶδον φῶς μέγα ἐν τῷ ναῷ· καὶ πλησιάσαντες εὗρον τὰς πύλας τοῦ ναοῦ ἀνεωγμένας καὶ αἱ ψαλμωδαὶ ἔλεγον τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Καὶ ὥς

ἤκουσαν καὶ εἶδον οὕτως, ὑπέστρεψαν δρομαῖοι εἰς τὸν ἡγεμόνα καὶ ἀπήγγειλαν τὰ γενόμενα· καὶ ἀκούσας οὕτως ὁ ἡγεμών, κατεπλάγη θαυμάσας μεγάλως· καὶ ἐλθὼν σωματικῶς 155
ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀγίας Σοφίας, ἤκουσε καὶ εἶδεν ἐν ὀφθαλμοῖς τὰ παρὰ τῶν χογγιάδων
λαληθέντα. Τότε ἐκέλευσεν ἵνα ἀναβοῦν οἱ ὑπηρέται αὐτοῦ, ἦτοι οἱ Γενιτζάροι εἰς τὰ κατη-
χούμενα τοῦ ναοῦ καὶ | φ. 273 α | θεωρήσουν μήπως εἰσὶν αἱ ψαλμωδίαὶ παρὰ ἀνθρώ-
πων, καὶ ἀποκεφαλίσῃ πάντας τοὺς Χριστιανούς· καὶ ὡς ὥρμησαν οἱ ὑπηρέται τοῦ
ἡγεμόνος ποιῆσαι τὸ προσταχθέν, ἔπαυσαν παρευθὺς αἱ ψαλμωδίαὶ καὶ τὸ φῶς ἐξέλιπεν. 160
Καὶ τότε ἐγνώρισεν ὁ ἡγεμών ὅτι παρὰ Θεῷ ἦσαν καὶ αἱ ψαλμωδίαὶ καὶ τὸ φῶς, καὶ
ἔλαβε φόβον μέγαν περὶ τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ καὶ τῆς ζωῆς, μήπως ἐστὶν τὸ τέλος.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως ,αφνγ' Αὐγούστῳ κη' ἐποίησεν πλεῖστον στρατὸν ὁ
αὐτὸς σουλτάν | φ. 273 β | Σουλεϊμάνης κατὰ τῆς Περσίας. Καὶ ἀπερχόμενος ἐκεῖσε, ἐξέβη
ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὀνόματι σουλτάν Μουσταφᾶς, ὃς ἐφίλει λίαν τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν, εἰς 165
προσκύνησιν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ὃν λαβὼν ἐθανάτωσεν. Καὶ ἀκούσας ἅπας ὁ στρατὸς
τὸ ἐλεεινὸν τοῦτο πρόσταγμα ἵνα θανατώσῃ πατὴρ τὸν ἴδιον υἱόν, ἔκλαυσαν πάντες καὶ
ἐθρήνησαν οὐ μικρῶς εἰς τὴν ἀσπλαγχνίαν τοῦ ἀσεβοῦς καὶ ἀναιδεστάτου πατρὸς· καὶ οὐ
μόνον τοῦτο τὸ ὑπερθαύμαστον ἐποίησεν ὁ ἀσεβὴς ἵνα θανατώσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἀλλ' ὡς
ἐπέστρεψεν εἰς τὴν βασιλεύουσαν | φ. 274 α | ἐν τῷ ἅμα ἀπέστειλεν τὸν εὐνοῦχον αὐτοῦ 170
ὀνόματι Πραῖνπασᾶ καὶ ἐθανάτωσε καὶ τὸν ἔκγονα αὐτοῦ ἐν τῇ Προύσῃ, τὸν υἱὸν τοῦ
αὐτοῦ υἱοῦ, αὐτοῦ τοῦ δηθέντος ποτὲ σουλτάν Μουσταφᾶ· καὶ ἐγένετο μέγα θρῆνος παρὰ
παντὸς ἔθνους. Ὡς τῆς ἀσπλαγχνίας! Ὡς τῆς ἀπανθρωπίας! Ὡς τῆς παρανομίας τοῦ ἀσε-
βοῦς! Διὰ τὸν πόθον τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἐποίησε ταῦτα πάντα καὶ ἐθανάτωσε τὸν ἴδιον
υἱὸν καὶ ἔκγονα, θέλων ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτῆς τῆς ἰδίας γυναικὸς αὐτοῦ. 175

| φ. 274 β | Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζοδ' κατὰ μῆνα Αὐγούστον στρατεύσας ἐν τῇ Οὐγ-
γρία καὶ Ἀλαμανία ὁ αὐτὸς σουλτάν Σουλεϊμάνης κἀκεῖ ἐτελεύτησεν. Ἦλθεν καὶ ὁ σουλτάν
Σελήμης, ὁ υἱὸς τοῦ αὐτοῦ ποτὲ σουλτάν Σουλεϊμάνη, ἀπὸ τὴν Ἀμάσειαν εἰς τὴν Κωνσταν-
τινούπολιν μηνὶ Σεπτεβρίῳ κγ'· καὶ τῇ κδ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπροσκύνησεν τὰ μαρέτια τὰ
αὐθεντικά Μωάμετ, Παγιαζήτη, Σελήμ, καὶ Σουλεϊμάν· καὶ τῇ κε' δηλαδὴ τοῦ αὐτοῦ 180
Σεπτεβρίου μηνὸς ἐκάθισεν εἰς τὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θρόνον, καὶ αὐθέντης | φ. 275 α |
ἀνηγόρευται. Καὶ τῇ κστ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐξέβη ἐκ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀπῆλθεν
εἰς τὸ φουσαῖτον ἐν τῇ Οὐγγρία, ἔνθα ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐτελεύτησεν.

Οὗτος ὁ σουλτάν Σελήμης ἐστὶν ὁ πέμπτος βασιλεὺς, ὃς ἐβασίλευσεν τὴν Κωνσταν-
τινούπολιν· περὶ οὗ διαλαμβάνω ἄνωθεν, ὅτι εἰς αὐτὸν μέλλει φθαρῆναι καὶ συντριβῆναι 185
πᾶσα ἡ δύναμις τῶν ἀθέων Ἀγαρηνῶν καὶ τελείως ἀφανισθῆναι ἡ βασιλεία αὐτῶν ἀπὸ
προσώπου τῆς γῆς.

| φ. 275 β | Αἱ παροῦσαι πόλεις ἐκτίσθησαν πρὶν τοῦ Χριστοῦ, ἦτοι τῆς κατὰ σάρκα
γεννήσεως αὐτοῦ.

Τὸ Δυρράχιον χρόνους ,αφξ', ἡ Μιτυλήνη χρόνους ,αφι', ἡ Εὐρυπος χρόνους 190

,αφμζ', ἡ Γένοβα χρόνους ,αφζ', ἡ Νεάπολι ντεριάμε χρόνους ,αφξβ', ἡ Πάδουβα χρόνους ,αφιη'.

Ἡ Ρώμη ἐκτίσθη παρὰ Ῥωμύλου χρόνους ,α.

Περὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Ἁγίας Σοφίας πότε ἐκτίσθησαν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,εψοη', ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,σο' | φ. 276 α | ἔκτισεν ὁ μέγας
195 Κωνσταντῖνος τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν βασίλισσα τῶν πόλεων.

Τῷ ,στιμθ' ἔτει ἰνδικτιῶνος δ' ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἐκτίσθη ἡ Ἁγία Σοφία παρὰ τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως.

Περὶ πότε ἐκτίσθη ἡ Βενετία καὶ ἐν ποίῳ ἔτει ἔλαβον οἱ Βενέτικοι τὰς κάτωθεν πόλεις :

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ καταβάσεως ,υκα' ἐπιάσθη ἀρχὴ ἡ Βενετία, ἡγουν τὸ Ριάλτο. Καὶ ἐν ἔτει ,ωλ' ἔκτισαν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Μάρκου.

200 Καὶ ἐν ἔτει ,ωλβ', μηνὶ Ἰανουαρίῳ λ' ἡφεραν | φ. 276 β | τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Μάρκου εἰς τὴν Βενετίαν.

Καὶ ἐν ἔτει ,αρμθ' ἔκτισαν τὸ καμπανέλη.

Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ ,ατ' ἐπῆραν οἱ Βενέτικοι τὸ νησὶ τῶν Κορυφῶν μὲ τὰ καστέλλια.

Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ ,ατπῆ' ἐπῆραν τὸν Ναύπακτον ἀπὸ τὸν Παῦλον Σπάτα.

205 Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ ,αυκγ' Μαΐῳ κδ' ἐπῆραν τὸν Τουλτζίνιο μετὰ συμφώνων, ἀποθανόντος τοῦ ἀφεντὸς τοῦ Μπάλτζη.

Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ ,αυοδ' ἐπῆραν τὸ νησὶ τῆς | φ. 277 α | Κύπρου ἀποθανόντος τοῦ Ρετζάγου.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στιψιβ' ἐπαρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις εἰς χεῖρας τῆς ἐκλαμ-
210 προτάτης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας τῶν Κομνηνῶν, Ἀλεξίου καὶ Ἰσαακίου.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στιψξ' ἀντεστράφη πάλιν εἰς τοὺς Ρωμαίους ἡ Κωνσταντινού-πολις ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Βενετῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας κυροῦ Μιχαήλ τοῦ Παλαιολόγου.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,σιωηζ', ἀπὸ δὲ τῆς ἐνσάρκου | φ. 277 β | οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ,ατπθ' ἐπαρέλαβεν ἡ αὐθεντία τῶν Βενετιῶν τὸ Ναύπλιον τῆς

215 Πελοποννήσου.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως ,αυλγ' ἀφώρισεν ὁ πάπα[ς] Νικόλαος τοὺς βασιλεῖς τῶν Ρωμαίων.

Εἰς τὴν ᾠαν τῶν στίχων 5-10 γέγραπται πλαγίως : ὄρα ὅλον καλῶς. Εἰς τὴν ᾠαν τῶν στί-
χων 20-23 γέγραπται πλαγίως : ὄρα καὶ τοῦτο καλῶς. 166 : ἡκούσας. 172 : Μουσταφᾶν.

43

Κῶδ. Πολλάνη 41 φ. 152 β (= Ἀθηνῶν Suppl. 360, Πβλ. Νέον Ἑλληνομνήμονα 4, 358).

Ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως ἔτους ,αυνγ' Μαΐῳ κθ' ἡμέρᾳ γ' βασιλεύοντος Κωνσταν-
τίνου τοῦ Παλαιολόγου παρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις τοῖς Ἰσμαηλίταις παρὰ Θεοῦ

ἔνεκεν τῶν κριμάτων ἡμῶν. Ἐδυνάστευσεν γοῦν τὴν Κωνσταντινούπολιν χρόνους κη·
μετὰ γοῦν τούτων ἐδούλωσεν πολλὰς χώρας καὶ πόλεις. Ἔτους ,στϞϣη´ μηνὶ Ἰουλίου, ἀπὸ
δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυο´ ἀλώθη ἡ Εὐριπος. Ἔτους ,στϞπγ´ μηνὶ Ἰουλίου κ´, ἀπὸ δὲ τοῦ 5
Χριστοῦ ἔτει ,αυοε´ ἀλώθη ὁ Καφᾶς. Ἔτους ,στϞπθ´ Μαΐω γ´ ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Με-
χεμέτης, καὶ τῇ ιθ´ τοῦ Αὐγούστου μηνὸς ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μπαγιαζήτης εἰς τὴν
Μπόλιν, καὶ μετὰ β´ ἔτη ἐστράτευσαν κατὰ Κελλίου καὶ Ἀσπροκάστρου. Ἔτους, ζζ´ Αὐγού-
στου ,κθ´ ἀλώθη ὁ Ναύπακτος.

Ἔτο[υ]ς ,ζη´, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αφ´ Αὐγούστου θ´ ἀλώθη ἡ Μοθώνη καὶ ἡ Κορώνη. 10

Ἔτους ,ζιβ´, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ἔτει ,αφιγ´ μηνὶ Ἀπριλίω, ἐδιώχθη ὁ Μπαγιαζήτης
παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σελήμη· ὁ δ' αὐτὸς Σελήμης τοῦ κράτους ἤδη καὶ τῶν σκήπτρων
ἀναλαβὼν εὐθὺς κατὰ Περσῶν στρατεύει· τροπώσας γοῦν καὶ νικήσας ἐλήλυθεν πρὸς
Κωνσταντινούπολιν.

Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ ,αφιη´ μηνὶ Ἰανουαρίω στρατεύει κατὰ τῆς Μέμφης εἰς Αἴγυπτον, 15
ἦντινα καὶ δουλώσας ἐκράτησεν ἔτος τὸ ἄνω γεγραμμένον, ἐξολοθρεύσας τοὺς ὠμοτάτους
Μαλαλούχους. Καὶ οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ θνήσκειν καταλιπὼν τὴν αὐτοκρατορίαν τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ Σουλεημάνη, διαδέχεται δὲ ὁ Σουλεημάνης τῶν σκήπτρων ,αφκ´ μηνὶ Σεπτεμβρίω·
καὶ εὐθὺς στρατεύει κατὰ τῶν Οὐγαρῶν |φ. 153α| εἰς τὸ Πελιγράδιον, ὅπερ καὶ ἀλώθη.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αφκα´ ἐποίησεν ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης στρατὸν χιλιάδας σ´ 20
διὰ ξηρᾶς, καὶ διὰ θαλάσσης τριήρεις σο´ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ρόδον, ἀπὸ τὸν Ἰούλιον
μῆνα, καὶ ἐπολέμει αὐτὴν ἕως τὸν Δικέμβριον. Καὶ τῇ κε´ τοῦ αὐτοῦ Δικεμβρίου μηνὸς
ἐπαραδόθη ἡ αὐτὴ ἀθλία Ρόδος εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἔδωκεν δὲ ἄδειαν καὶ ἐξέβη ἐκ
τοὺς Ροδίτας ὅστις ἤθελεν.

Ἔτους ,στωνδ´, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,ατνδ´ ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν. 25

Ἔτους ,στωξ´ ἐπῆραν τὴν Καλιούπολιν.

Ἔτους ,στωοζ´ ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,ατξε´, ἐπῆρε τὴν Ἀνδριανούπολιν.

Ἔτους ,στϞξδ´, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ κδ´ Μαΐω ἐπῆρεν τὴν Θεσσαλονίκην.

Ἔτους, στϞξδ´ μηνὶ Ἰουνίω ἐπαραδόθη εἰς χεῖρας τῶν Τουρκῶν ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν.

Ἔτους ,στϞξη´, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αυδ´ ἦλθεν ὁ μέγας αὐθέντης εἰς τὸν Μυθηθρᾶν (!). 30
καὶ περεδόθη ὁ δεσπότης κὺρ Δημήτριος.

Ἔτους ,στϞο´, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αυξβ´ ἀλώθη ἡ Τραπεζοῦς.

Ἔτους ,στϞηζ´, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αυξε´ ἐπαρέλαβεν ἡ αὐθεντία τῶν Βενετῶν τὸ
Ἀνάπλιον, ἐν δὲ τῷ ,αφλζ´ Σεπτεμβρίω ιδ´ ἐποίησεν μάχην ὁ μέγας αὐθέντης με<τὰ> τῶν
Βενετῶν, καὶ ἐν τῷ ,αφμ´ ἀπὸ Χριστοῦ ἐγένετο ἡ συμφωνία τῆς ἀγάπης καὶ ἔδωκαν 35
οἱ Βενετικοὶ τὸ Ἀνάπλιον καὶ τὴν Μονοβασίαν, καὶ οὕτως ἐγένετο ἡ ἀγάπην. Καὶ τῷ
αὐτῷ ἔτει, τῷ ,αφμ´, Νοεμβρίω κα´, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ἐπαρέλαβεν ἀπὸ τοὺς Βενετικούς
τὸ Ἀνάπλιον ὁ Κασιμπασίας. Καὶ τῇ κδ´ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἐπαρέλαβαν
καὶ τὴν Μονεβασίαν, καὶ ὅσοι ἤθελαν Ναυπλιῶται καὶ Μονεβασιῶται ἀπῆλθον μετὰ τῶν

- 40 Βενετικών, οἱ ἄλλοι δὲ ἔμειναν ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι αὐτῶν· ἔλαβον δὲ οἱ Βενέτικοι καὶ τὰς σκευὰς τῶν κάστρων καὶ τὰς καμπάνας τῶν ἐκκλησιῶν, ὅτι οὕτως ἐσυμφώνησαν, ὅταν ἐποίησαν τὴν ἀγάπην.
- Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ, ἀφοῦ ἔκαμαν μάχην ὁ Τοῦρκος μὲ τοὺς Βενέτικους καὶ ἐπῆγαν |φ. 153 β| διὰ ξηραῶς καὶ διὰ θαλάσσης καὶ ἐπολέμησαν τὴν Κύπρον καὶ ἐπῆρα[ν] τὴν καὶ ἡ
- 45 ἀρμάτα τῶν Βενετικών ἤθελαν νὰ ὑπάν, καὶ ἀκαρτερῶντας τὴν ἀρμάτα τοῦ ρηγὸς τοῦ Σπάνια ἀργησαν· καὶ ἔπεσεν θάνατος πολὺς εἰς τὴν ἀρμάτα τῶν Βενετικών, καὶ ἐπῆγαν ἕως τὴν Κρήτην νῆσον· καὶ ἐκείνην τὴν ἐπῆραν καὶ ἐστράφησαν μὲ πολλὴν θλίψιν.
- Ἔτος, ἀφοῦ ἔκαμεν ἀρμάτα ὁ Τοῦρκος πολλήν, καὶ ἐπῆγαν ἐκ τὴν Κρήτην καὶ ἔκαψαν τὴν χώραν τῆς Ζακύνθου, καὶ εἰς τὴν Κεφαλληνίαν, καὶ ἐπῆραν ἀπὸ τὰ βουνὰ
- 50 πολλήν σκλαβίαν· καὶ ἔκαψαν ἐκ τοὺς Κορυφούς καὶ ἕως τὴν Σκλαβουνιάν. Καὶ ἡ ἀρμάτα τῶν Βενετικών ἐβγῆκεν ἐκ τοὺς Κορυφούς καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Μισήνα, καὶ ἀνταμώθηκεν μὲ τὴν ἀρμάδα τοῦ ρηγὸς τοῦ Σπάνια. Καὶ ἦλθαν καὶ κάτεργα Βενέτικα ἐκ τὴν Κρήτην εἰς τὴν Μισήνα, καὶ ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ ἐξωμολογήθηκαν καὶ ἐμετάλαβαν τὰ ἄχραντα μυστήριον, καὶ ἐκίνησαν νὰ ἔλθουν διὰ τὴν ἀρμάδα τὴν τούρκικην καὶ ἐκείνην ἐγύρισεν
- 55 καὶ ἐμπῆκεν μέσα εἰς τὴν Ναύπακτον. Καὶ εἰς τὰς ἑπτὰ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς ἡμέρα Κυριακῇ ἐβγῆκεν ἡ ἀρμάδα τῶν Χριστιανῶν ἐκ τὴν Κεφαλλονίαν ἐκ μέ[σα;] Σάμος καὶ ἡ ἀρμάδα ἡ τούρκικην ἐβγῆκεν ἐκ τὴν Ναύπακτον, καὶ ἀνταμώθησαν εἰς τὸ νησι τῶν Κουτζουλάρων. Εἰς τὰς τρεῖς ὥρας τῆς ἡμέρας, ἐσμίξαν οἱ ἀρμάδες οἱ δύο καὶ ἐδόθη ὁ πόλεμος ὁ θαυμαστὸς καὶ ὁ μέγας. Καὶ ἡ δύναμις τοῦ αὐθεντοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
- 60 Χριστοῦ καὶ Θεοῦ καὶ ἡ πρεσβείαν τῆς παναγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἐνίκησαν οἱ Χριστιανοί, καὶ ἐκατέκοψαν καὶ ἐτρόπωσαν καὶ ἐπῆραν πολλὴν ἀρμάδα τῶν Ἀγαρηνῶν· ὀλίγα ἔφυγαν καὶ ἐπῆγαν μέσα εἰς τὴν Ναύπακτον· ἔφυγαν καὶ πολλοὶ Τοῦρκοι. Καὶ ἐκόπησαν καὶ πολλοὶ Χριστιανοί, καὶ ἦτον γγενεράλες τῶν Βενετικών |φ. 154 α| ὁ αὐθέντης ὁ Σεβαστείας Βενιέρης, ὁ ὁποῖος ἔγινε ἔπειτα πρίντζιπες. Καὶ ἐρχόμενος ὁ χρό-
- 65 νος εἰς τοὺς, ἀφοβ' ἔκαμεν ὁ Τοῦρκος ἀρμάδα ἄλλην, καὶ ἦλθεν ἕως Μοθώνης, καὶ ἡ Βενέτικην ἀρμάδα, ὁ ἄνωθεν γγενεράλες ἐπῆγεν μοναχὸς τοῦ ἕως τὴν Μοθώνην. Καὶ ἡ ἀρμάδα ἡ τούρκικην ἐμπῆκεν εἰς τὴν Μοθώνην, καὶ ὁ γγενεράλες ὁ ἄνωθεν καρτερῶντας τὴν ἀρμάδα τοῦ ρηγὸς τοῦ Σπάνια, ἐστράφη εἰς τοὺς Κορυφούς, ὅπου ἦλθεν ἡ ἀρμάδα τοῦ Σπάνια· καὶ δὲν ἔβγαιναν ἐκ τοὺς Κορυφούς καὶ ἀνταμώθησαν οἱ δύο ἀρμάδες τῶν Χρι-
- 70 στιανῶν, καὶ ἐπῆγαν εἰς τὴν Μοθώνην καὶ δὲν ἔκαμαν τίποτες. Καὶ ἐρχάμενος καιρὸς ἔκαμαν οἱ Βενέτικοι ἀγάπην μὲ τὸν Τοῦρκον. Καὶ τὰ ἐξῆς.

27 : κῶδ : ,ατξε', ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,στωος'.

55 : τὴν αὐπακτον.

62 : τὴν αὐπακτον.

44

Κωδ. Μοδένης 144 (α. Τ, 8, 12). αἰῶνος ιε'. (Ἐν φ. 1α ἄνωθεν: Ἰωάννη Τορνίκη τῷ Συναδηνῷ)

- α' Ὁ Παγιαζήτης ἀπέθανεν ἐπὶ ἔτους , στϞ' ... ἰνδικτιῶνος ...
- β' ὁ Μουρσουμὰν τζαλαπῆς ἀπέθανε ἔτους , στϞιστ' ἰνδικτιῶνος ...
- γ' ὁ Μωσὲς ἀπέθανε ἔτους , στϞιη' ἰνδικτιῶνος ...
- δ' ἡ δέσποινα ἡ Ρῶσα ἀπέθανε ἐπὶ ἔτους , στϞκδ' ἰνδικτιῶνος ...
- ε' ὁ Κυριτζῆς ἀπέθανε , στϞλβ' ἰνδικτιῶνος β'. 5
- στ' ὁ βασιλεὺς] ὁ Μανουὴλ ἀπέθανε ἐπὶ ἔτους , στϞλα' ἰνδικτιῶνος κ' (!)
- ζ' ὁ ἐμπρησμός τῆς Βλαχέρνας ἐγένετο ἐπὶ ἔτους , στϞμβ' ἰνδικτιῶνος ιβ' ἀποκρέω
ἡμέρα Παρασκευή, ὥρα τετάρτη τῆς νυκτός. Ὡ τῆς ἀνοχῆς σου, Λόγε! Τρίτος
καμὸς καὶ ἀφανισμός.
- η' ἡ δέσποινα ἡ Μαρία ἀπέθανε ἐπὶ ἔτους , στϞμη' ἰνδικτιῶνος ιη' (!) 10
- θ' ὁ βασιλεὺς] ὁ κύρις Ἰωάννης ἀπέθανε , στϞνστ' ἰνδικτιῶνος κστ' (!)
- ι' ὁ Μωράτης ἀπέθανε , στϞνη' ἰνδικτιῶνος ...
- ια' ἡ Πόλις ἀλώθη ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν ἐπὶ ἔτους , στϞξα' ἰνδικτιῶνος α' Μαΐω κθ'
ἡμέρα γ' ἡ ὥρα β' τῆς ἡμέρας. (χειρὶ νεωτέρῃ:) Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος καὶ
φρικτοῦ μυστηρίου καὶ ξένου καὶ μεγάλου! 15

Ὁ ἀριθμὸς τῆς ἰνδικτιῶνος ἐν τέλει δὲν ἐτέθη ὑπὸ τοῦ γράψαντος τὸ βραχὺ χρονικόν, ἐνιαχοῦ γέγραπται διὰ νεωτέρων κειρῶν ἀριθμῶν ἐσφαλμένων.

45

Κωδ. Παρισίων 1389 φ. 388β, αἰῶνος ιστ'

- Ἐκτίσθη ἡ Κωνσταντινούπολις ἐν ἔτει , εωλγ'
- Ἐκτίσθη ἡ Ἀγία Σοφία ἐν ἔτει , στλ'
- Ἀνεφάνη ὁ Μωάμεθ ἐν ἔτει , στρκζ'. ἀνεφάνη ἡ ἀρχὴ τῶν Τουρκῶν ἀπὸ Χριστοῦ
χρόνους , ατ'. Ὀτμάνης τὸ ὄνομά του ἀφέντεψεν χρόνους κη'. Ἐπῆρεν τὴν Προῦσαν
Ὀρχάνης ὁ υἱὸς του εἰς τὰ , ατν'. ἀφέντεψεν χρόνους κβ'. 5
- Ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Μωράτης, ὁ υἱὸς τοῦ Ὀρχάνη τὴν Καλιούπολιν εἰς τὰ , ατοζ'.
εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπῆρεν τὴν Σερβίαν.
- Ἐπολέμησεν τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης, υἱὸς τοῦ σουλτὰν
Μωράτη εἰς τὰ , ατθε', εἰς τὰς κθ' τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ ἐχάλασεν ὅλα τὰ ἔξω κτίσματα,
περιβόλια καὶ δένδρη, καὶ πάλιν ἔστρεψεν εἰς τὴν Ἀνατολήν, εἰς τὴν Μπροῦσαν. 10
ἔζησεν χρόνους στ'.
- Βασιλεύοντα ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μεχμέτης ἔκαμεν τὸν θρόνον του εἰς τὴν Ἀνδριανού-
πολιν· ἀφέντεψεν χρόνους ιδ'.

- Ἐπῆρεν τὴν Θεσσαλονίκην ὁ σουλτὰν Μουράτης, ὁ υἱὸς τοῦ Μεχμέτη εἰς τὸν καιρὸν
 15 τῆς βασιλείας τοῦ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, εἰς τοὺς ,στρῳη· ἀφέντεψεν χρόνους λα΄.
 Βασιλεύοντα ὁ σουλτὰν Μεχμέτης, ὁ υἱὸς τοῦ σουλτὰν Μουράτη ἐπῆγεν εἰς τὸ Στενὸν
 τῆς Πόλης καὶ ἔκτισεν τὰ Νεόκαστρα ἔτους ,στρῳθ΄.
 Αἰχμαλωτίσθη ἡ Καλλονὴ ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν ἔτους ,στρῳστ΄.
 Ἐπῆγεν εἰς τοῦ Καραμάνου ἔτους ,στρῳη΄.
 20 Ἐπῆρεν τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔτους ,στρῳξά΄, μηνὶ Μαΐῳ καθ΄ ἡμέρα γ΄, ἀπὸ
 Χριστοῦ ,αυηγ΄.
 Ὄρισαν τὴν Κωνσταντινούπολιν βασιλεῖς Ῥωμαῖοι ηβ΄ καὶ οἱ Φράγγοι χρόνους ξ΄.
 Ἐπῆγεν εἰς τὴν Αἶνον τὸν χειμῶνα, ἔτους ,στρῳξβ΄, εἶτα τὴν Ἀθήνα, τὴν Θήβα,
 τὴν Θάσον.
 25 Ἐπῆγεν εἰς τὸ Μπελιγράδιν καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν ἔτους ,στρῳξγ΄.
 Ἐπῆγεν εἰς τὸν Μορέαν καὶ ἐπῆρεν τὸν ἔτους ,στρῳξδ΄.
 Ἐπῆγεν εἰς τὸ Γιάζιν καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν ,στρῳξη΄.
 Ἐπῆγεν εἰς τὸν Μορέαν καὶ ἀφάνισεν αὐτὸν δεύτερον ἔτους ,στρῳξστ΄.
 [φ. 388 β] Ἐπῆγεν εἰς τὸν Οὐζοῦν Χασάν, καὶ εἰς τὸ γύρισμα ἐπῆρεν τὴν Τραπε-
 30 ζοῦντα, τὴν Καστάνην, τὸ Σινώπι χωρὶς πόλεμον ἔτους ,στρῳξθ΄· τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπῆγεν
 εἰς τὴν Βλαχίαν.
 Ἐπῆρεν τὴν Μιτυλήνην ἔτους ,στρῳα΄· τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπῆρεν ταῖς δύο Φώκαιας.
 Ἐπῆγεν εἰς Εὐριπον καὶ τὴν αἰχμαλώτισεν ἔτους ,στρῳοζ΄ μηνὶ Ἰουλίου.
 Ἐπῆρεν τὸν Καφᾶν καὶ τὴν Ἀμαστρον, καὶ τὰ αἰχμαλώτισεν ,στρῳπγ΄.
 35 Ἐπῆγεν εἰς τὴν Πουγδανίαν, καὶ ἐπῆραν τὰ κάστροι, ὅπου ἔκτισαν οἱ Οὐγγυοὶ ,στρῳπδ΄.
 Ἐπῆγεν εἰς τὸ Σκούταρι, καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν· καὶ ὕστερον ἐπροσκύνησεν ,στρῳπστ΄.
 Ἐπῆγεν κατὰ τῶν δεσποτῶν καὶ ἐπῆρεν τὴν Κόρινθον, τὴν Παλαιὰν Πάτραν, τὰ
 Καλάβρυτα, τὸν Μουζιθρᾶν, τὴν Πόσσαν καὶ ἄλλα πολλὰ κάστροι, ,αυνζ΄ ἀπὸ Χριστοῦ.
 Ἐπάρθη ἡ Ἀγία Μαύρα παρ΄ αὐτοῦ ἔτους ,στρῳπζ΄.
 40 Εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἔστειλε καὶ ἐπολέμησεν τὴν Ῥόδον, καὶ οὐδετίποτε ἔκαμεν.
 Ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεχμέτης ὅπου ἐπῆρεν τὴν Πόλιν ,στρῳπθ΄· ἔζησε δὲ χρόνους
 νγ΄· ἐβασίλευσεν χρόνους λβ΄.
 Εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦταν τὰ φουσαῖα τοῦ σουλτάνου εἰς τὴν Πούλιαν καὶ
 αἰχμαλωτίσαν τὴν
 45 Ἐλαβε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ὁ υἱὸς του, ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης ,στρῳπθ΄.
 Ἐπῆγεν καὶ ἐπῆρεν τὴν Πουγδανίαν, τὸ Κελλίν, καὶ τὸ Ἀσπρόκαστρον ,στρῳηβ΄.
 Ἐκτίσθη δὲ ἡ Πρέβεζα εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας τούτου τοῦ σουλτάνου ,στρῳηε΄.
 Εἰς τὰ ,αυστη΄ ἔκαμεν μάχην ὁ σουλτάνος μὲ τοὺς Βενετικούς.
 Ἐπαράδωκεν ὁ Ναύπακτος ἔτους ,ζη΄.
 50 Ἐπάρτην ἡ Μοθώνη ἔτους ,ζθ΄ Αὐγούστου θ΄.

Τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπαρέδωσεν τὴν Κορώνην, τὸν Ἀβαρίνον, καὶ αἰχμαλώτισεν.
 Ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης· ἔζησεν χρόνους οδ'· ἐβασίλευσε χρόνους λα'.
 Ἐβασίλευσεν ὁ σουλτὰν Σελήμης εἰς ,ζκ' Ἀπριλίου ,κδ'.
 Ἐπῆρεν αὐτὸς τὸ Κάερος, τὴν Συρίαν, τὴν Δαμασκὸν καὶ ἔφθασεν ἕως τὸν ποτα-
 μὸν τὸν Νεῖλον ἔτους ,αφίζ', Ἰανουαρίου κε'. ἔλαβεν τὸ Κάερος. 55
 Ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Σελήμης, αφκ'. ἐβασίλευσε χρόνους η' καὶ ἡμισυ· ἦτον χρόνων κστ'.
 Ἐβασίλευσεν ὁ σουλτὰν Σελεμάνης εἰς τὰ ,αφκ'.
 Ἐπῆρεν τὸ Μπελογράδιν εἰς τὰς β' τοῦ Αὐγούστου εἰς τὴν Οὐγγρίαν ,αφα'.
 Ἐπῆρεν τὴν Ῥόδον, εἰς τὰ ,αφκβ' Δεκεβρίῳ κε'.
 |φ. 389 α| Εἰς τὰ ,αφλζ' μηνὶ Αὐγούστου ἔκαμεν μάχην ὁ σουλτάνος μετὰ τῶν 60
 Βενετῶν καὶ ἐπῆγεν εἰς τοὺς Κορυφούς καὶ ἐπολέμησεν.
 Τότε τὴν Κεφαλλονίαν ἐκρούσειψαν καὶ τὰ νησιά ὅλα τοῦ Ἀρσιπελάγου, τὴν Πάρον,
 τὴν Ἀξίαν, τὴν Μῆλον, ἣ ἐπροσκύνησεν ἔτους ,αφλζ'.
 Εἰς τὰ ,αφξστ' ἐπῆγεν εἰς τὴν Οὐγγρίαν, ἐπῆρεν τὸ κάστρον Σεκφάρ καὶ ἐκεῖ ἀσθε-
 νήσας ἀπέθανεν εἰς τὸ Πελιγράδιον· ἐβασίλευσεν χρόνους μζ'. 65
 Εἰς τὰ ,αφξστ' Ἀπριλίου ιζ' τὴν νέαν δ' ἐπῆρεν τὴν Χίον ὁ Πηγυαλῆ μπάσις.
 Εἰς τὰ ,αφο' ἔκαμεν μάχην ὁ σουλτὰν Σελήμης, ὁ υἱὸς τοῦ σουλτὰν Σελεϊμάνη
 μετὰ τοὺς Βενετικούς καὶ ἀρμάδα ἐστειλεν κατὰ τῆς Κύπρου.
 Ἐπῆρεν τὴν Κύπρον εἰς τὰ ,αφο' καὶ τὴν Ἀμμόχωστον εἰς τὰ ,αφοα'.

63 : κῶδ. : ἦν

46

Κῶδ. Κουτλουμουσίου ἀριθ. 213 φ. 2 β'

Ἐπέρασεν ὁ Ὀτμάνογλης ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Δύσιν ἐπὶ
 ἔτους ,στωια' καὶ ἐβασίλευσεν χρόνους κα'. καὶ Ὀτμάνης εἶναι ἐκεῖνος ὁποῦ ἔγινε πρῶτος
 βασιλεὺς τῶν Τουρκῶν, κυρίως καὶ καθολικῶς· καὶ ἀπ' αὐτὸν κατάγεται ἡ βασιλεία τῶν
 Τουρκῶν ἕως τὴν σήμερον, ὁποῦ βασιλεύουν τὴν Κωνσταντινούπολιν.
 Μετὰ τοῦτον ἐβασίλευσεν ὁ Γιὸλ Κασίμης χρόνους μ'. Ὁ καζῆ Ἀμουράτης 5
 χρόνους λ'. Ὁ Ἰλτηρὴμ Μπαγιαζήτης χρόνους ιδ'. Ὁ ἐμῆρ Σουλεϊμάνης χρόνους γ'.
 Ὁ σουλτὰν Μουράτης λα'. Ὁ σουλτὰν Μεχμέτης λβ', ὁποῦ ἐπῆρεν τὴν Πόλιν. Ὁ σουλτὰν
 Μπαγιαζήτης λγ'. Ὁ σουλτὰν Σελήμης η' καὶ ἡμισυ. Ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης μη'. Ὁ
 σουλτὰν Σελήμης η'. Ὁ σουλτὰν Μουράτης κ'. Ὁ σουλτὰν Μεχμέτης χρόνους θ'. Ὁ
 σουλτὰν Ἀχμέτης ἐγένετο ἐπὶ ἔτους ,ζριβ' (νεωτέρῃ χειρὶ) ἔζησε χρόνους ιδ'. Ἐβασίλευσε, 10
 ἐκάθισε ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς χρόνον μισό, ἐκάθισε ὁ σουλτὰν Ὀσμάνης χρόνους γ' καὶ
 ἐκάθισε ὁ σουλτὰν Μουράτης στοὺς ,ζρλα'.
 Ἐπάρθησαν τὰ Ἱεροσόλυμα ἐπὶ ἔτους ,σχηε'. Τὸ Ἀργυρόκαστρον ,στωκστ'. Τὸ Σα-
 λονίκι καὶ τὰ Ἰωάννινα ,στωνε'. Τότε ἐπροσκύνησεν καὶ ἡ Πωγωνιανή. Τὴν Καραμα-

- 15 νίαν ,στωκζ'. Ἐπῆρεν τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ σουλτὰν Μεχεμέτης ἐπὶ ἔτους ,στωξα' μηνὶ Μαΐῳ καθ' ἡμέρα Τρίτη. Τὴν Ναύπακτον ,ζζ'. Τὴν Μεθώνην ,ζη'. Τὸ Τεμπρίζη ,ζκβ'. Τὸ Μυσήρη ,ζκε'. Τὸ Μπελιγράδη ,ζκθ'. Τὴν Ῥόδον ,ζλα'. Τὸ Μπουντούνη ,ζλδ'. Ἐκατέβη ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης εἰς τοὺς Κορφοὺς ἐπὶ ἔτους ,ζμε'. Εἰς τὴν Μάλταν ,ζογ'. Ἐπῆρεν τὴν Χίον ,ζοδ'. Τὸ Σεγετφάρη ,ζοε'. Τὴν Κύπρον ,ζοη'. Τὸ Ἀκλιμπέντη
- 20 ,ζπα'. Ἐκούρσευσαν τὴν Περσίαν, ἡγουν τὸ Κιζηλμπάση ἐπὶ ἔτους ,ζπε'. Ἐπῆραν τὸ Γιανίκη ,ζρβ'. Ἐκούρσευσαν τὴν Βλαχία ὁ Σινὰν πασιάς, ὅταν ἀπίστησεν ὁ Μιχὰλ Βόντας ἀπὸ τὴν ὑποταγὴν τῶν Τουρκῶν ἐπὶ ἔτους ,ζργ'. καὶ ἔγινε πολλὴ φθορὰ εἰς τοὺς ἑλεεινοὺς Βλάχους· καὶ ἀπὸ τότε ἄρχισαν οἱ σύγχυσις εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη καὶ γίνονται καὶ ἔως τὴν σήμερον.

11 : κωδ. : χρόνους

47

Κωδ. Πανεπιστημίου Βονωνίας 3632 φ. 352 α

Χρονικὸν μερικὸν

- Ἔτει ,στωκδ' Σεπτεβρίου καθ' ἡμέραν ὁ σεισμὸς ὁ μέγας.
- Ἔτει ,στωκδ' Ὀκτωβρίῳ ιβ' ἡμέρα Κυριακῇ ἀπέθανεν Μιχαὴλ βασιλεὺς ὁ Παλαιολόγος, ὁ υἱὸς Ἀνδρονίκου.
- Τῷ αὐτῷ ἔτει Ἀπριλίῳ κ' ἐξῆλθεν Ἀνδρόνικος βασιλεὺς φυγὰς τοῦ ἰδίου πάππου.
- 5 Ἔτει ,στωλ' Δεκεβρίῳ κδ' ἦλθεν ὁ αὐτὸς εἰς τὴν Μπόλ(ιν) συμμαχήσας μετὰ στρατοῦ πολλοῦ.
- Τῷ αὐτῷ ἔτει Ἰουλίῳ ιζ' ἐποίησαν οἱ βασιλεῖς ἀγάπη.
- Ἔτους ,στωλστ' Μαΐῳ δ' ἡμέρα γ' παρέλαβεν Ἀνδρόνικος βασιλεὺς τὴν Μπόλ(ιν).
- Ἔτους ,στωμα' Μαΐῳ ιδ' γέγονεν ἡ ἔκλειψις τοῦ ἡλίου.
- 10 Ἔτους ,στωμθ' Ἰουνίῳ ιζ' ἐκοιμήθη Ἀνδρόνικος βασιλεὺς ὁ Παλαιολόγος.
- Ἔτους ,στων' Νοεβρίῳ ιθ' ἡμέρα β' ἐστέφθη βασιλεὺς· ἐγεννήθη δὲ ,στωμ' Νοεβρίῳ Ἰουνίῳ ιζ'.
- Ἔτους ,στωνβ' Ὀκτωβρίῳ γέγονε σεισμὸς μέγας ὅτε ὑψώθη καὶ ἡ θάλασσα ἕως Σταυροῦ.
- Ἔτει ,στωνγ' Ἰουλίῳ ια' ἐφονεύθη ὁ μέγας δούξ· τὴν ἐπαύριον ἐφονεύθησαν
- 15 ἄρχοντες ,ρπ'.
- Ἔτει ,στωνδ' Φεβρουαρίῳ γ' ἡμέρα Σάββατον εἰσῆλθε βασιλεὺς Κατακουζηνὸς Ἰωάννης εἰς τὴν Μπόλ(ιν) ἐκ τῆς Χρυσέας Πόρτας ἐκ τοῦ Φακεολάτου.
- Τῷ αὐτῷ ἔτει Μαΐῳ ιθ' ἡμέρα στ' ὥρα η' ἐχάλασε ἡ Ἁγία Σοφία, ὁ μέγας ναός· τὸ ἅγιον βῆμαν ὥραν η' τῆς ἡμέρας.
- 20 Ἔτει ,στωξγ' Ἰανουαρίῳ κα' εἰσῆλθε βασιλεὺς Ἰωάννης Παλαιολόγος ἐκ τοῦ Κοντοσκαλίου εἰς τὴν Μπόλ(ιν).
- Ἔτει ,στωξδ' Νοεβρίῳ β' ἐφονεύθη ὁ μέγας δεμέστικος ὁ Τραχανιώτης.

Ἔτει ,στωοα΄ Ἰουλίῳ κ΄ ἐξῆλθε Κάλλιστος πατριάρχης Τριβόλης τρίβους Σέρβους καὶ ἀπέθανεν.

Ἔτει ,στωοβ΄ Ὀκτωβρίῳ ια΄ ἀνέβην πάλιν Θεόφιλος πατριάρχης.

25

Ἔτει ,στωοδ΄ ἐξῆλθε βασιλεὺς Ἰωάννης πρὸς Οὐγκρίαν.

Ἔτει ,στωοε΄ Σεπτεβρίῳ β΄ ἔφθασεν εἰς τὴν Μπόλ(ιν) ὁ κόντ(ος;) Σαβόγιας.

Τῷ δὲ αὐτῷ καιρῷ Ὀκτωβρίῳ ια΄ ἐξῆλθεν εἰς πόλιν Μεσεβρίαν· χειμάσας ἐστράφη δὲ στὴν Πόλιν κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδαν μετὰ τῶν βασιλέων ἐλθὼν ἡμέρα στ΄ μετὰ πρέσβων ἡμῶν πρὸς τὸν πάπαν. Ἔτει ,στωοζ΄ Σεπτεβρίῳ κ΄ ἡμέρα Κυριακῇ εἰς τὸ ἱππόδρομον καὶ ἀνεγνώστησα[ν] ἐπιστολαί τοῦ Πάπα.

30

Ἔτει ,στωπ΄ Ὀκτωβρίῳ κη΄ ἔφθασεν στὴ Πόλιν βασιλεὺς Ἰωάννης καὶ Δεκεβρίῳ ε΄ ἐκράτησαν τοὺς ἄρχοντας Γλαβᾶν, Ἰωάννην Ἀσάνην, Μανουήλ Βρυέννη, τὸν πανυπερσέβαστον τὸν Τζαμπλάκον καὶ τὸν Ἀγάλον.

Ἔτει ,στωπα΄ Μαίῳ στ΄ ἡμέρα στ΄ ἐξῆλθεν Ἀνδρόνικος βασιλεὺς φυγὰς τοῦ ἰδίου πατρός· καὶ ἠνώθη μετὰ τοῦ Ἰσμαήλ Τζαλαπῆ, υἱοῦ Μουράτ, φυγάδι καὶ αὐτῷ ὄντι τοῦ ἰδίου πατρὸς πρὸ μηνῶν καὶ ἡμερῶν ι΄. Ὅθεν ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ὀργιστεῖς ἠνώθη τῷ Μουράτ καὶ περάσας αὐτὸν ἐξ Ἀνατολῆς πρὸς Δύσι διὰ τῆς Πόλεως μετὰ τοῦ πολλοῦ στρατοῦ.

35

Τῷ αὐτῷ γοῦν Μαίῳ κε΄ ἡμέρα δ΄ τῆς ἀγίας εἰς τῆς Ἀναλήψεως ἐγένετο πόλεμος καὶ ἐπολέμησεν Ἀνδρόνικος βασιλεὺς ἐνδόξως ἄγαν· συμμαχήσαντες δὲ αὐτὸν καὶ οἱ τοῦ Τζαλαπῆ | φ. 352 β | ἐτράπησαν θαυμασίως· πεπτώκασιν δὲ Τοῦρκοι φ΄ οἱ πλείονες διὰ χειρὸς αὐτοῦ· Ῥωμαῖοι δὲ πεπτώκασιν καὶ συνελήφθησαν ζῶν[τ]ες χίλιοι ψ΄.

40

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Μαίῳ λ΄ προσεκύνησεν Ἀνδρόνικος ὁ βασιλεὺς περὶ ὥραν ια΄ τῆς νυκτὸς εἰς φρούριον Ἀνθύρος τὸν ἴδιον πατέρα παυσάμενος τοῦ πολεμεῖ(ν), εἰσῆξεν δὲ αὐτὸν ἐν φυλακῇ μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Μαρίας.

45

Ἔτι δὲ ιε΄ Αὐγούστῳ αἱ δύο θυγατέρε[ς] τοῦ βασιλέως ἐνεδύσαντο μέλαινα ἱμάτια.

Ἔτει ,στωπβ΄ Σεπτεβρίῳ ιβ΄ ἐξώρισεν τὸ[ν] υἱὸν αὐτοῦ εἰς νῆσον Λῆμνον.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ κε΄ πρόβλησεν βασιλέαν τὸν Μανουήλ ἐν τῷ παλατίῳ τῶν Ἀετῶν.

Σεπτεβρίῳ κθ΄ παρέλαβεν Μουράτης τὸν υἱὸν αὐτοῦ Σαουτζήμπεη ἐν τῇ πόλει Διμοτείχῳ καὶ ἐτύφλωσεν αὐτόν· τοὺς δὲ σὺν αὐτὸν σχεδὸν πάντας ἀπέκτεινεν.

50

Ἔτει ,στωπδ΄ ἔφυγεν ἐκ φυλακῆς μονῆς τοῦ Καυλέως Ἀνδρόνικος βλέπων μετὰ τῆς συζύγου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς Πόλεως εἰς τὸν Γαλατᾶν.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Αὐγούστῳ ιβ΄ ἡμέρα γ΄ εἰσῆλθε διὰ τῆς Ξυλοκέρτου πύλης· καὶ ἐγένετο πόλεμος ἡμέρας τρεῖς ἐν τῇ Πόλει, Ῥωμαῖοι μετὰ Γενουβιτῶν· καὶ ἔπεσαν Γενουβῖται ρξ΄.

55

Ἔτει ,στωπε΄ ἔπαυσαν τὸ μνημόσυνον Φιλοθέου τοῦ πατριάρχου. Τῇ δὲ γ΄ ταῦτοῦ μηνὸς ἐξῆλθε Ἀνδρόνικος εἰς Ἀνατολὴν ἀρήγων τῷ Μουράτ φιλίαν Ἰσμαήλ.

Τῇ ια΄ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀπέθανεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως Μαρία.

60 Ἔτει ,στωιδ' ἡμέρα β' ὥρα ε' Ἰανουαρίῳ α' τοῦ Ἁγίου Βασιλείου ἐγένετο μεγάλη ἐκλειψις τοῦ ἡλίου ὁλοζώφωτος.

Ἔτει ,εωλη' ἐκτίστη ἡ μεγάλη πόλις Κωνσταντινούπολις. Εὐρέθην ὁ σταυρὸς κεκρυμμένος ἀπὸ τῆς Χριστοῦ ἀναλήψεως ἔτει τη'.

Ἔτει ,στωιθ' ἦλθεν ὁ Μουσῆς ἀπὸ τοὺς Τατάρους καὶ ἐδουλώθη τῷ βασιλεῖ
65 κὺρ Μανουὴλ μῆνας ε'. εἶτα ἀποσκιλήσας διαπερᾶ ὁ ἀδελφὸς σουλτάν Τζαλαπῆς ἀπὸ τὸ Σκούταρι κελεύσει βασιλικῇ· καὶ ἐποίησαν πόλεμον ἐγγὺς τῆς Πόλης τῶν πυλῶν· καὶ ἡττᾶται Μωσῆς κατὰ κράτος καὶ φυγὰς γίνεται εἰς Οὐγκρίαν.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐπαρέλαβεν τὴν Βιζύην αὐτὴν καὶ τὰ περιέχοντα ὅρια αὐτῆς ὁ βασιλεὺς.

70 Τῷ αὐτῷ ἔτει ἔγινεν θανατικὸν μέγα τελευτήσαντες ὅτε πατριάρχης κὺρ Ματθαῖος καὶ κὺρ Θεόδωρος Κατακουζηνὸς καὶ λαὸς χιλιάδες ι'.

Ἔτει ,στωξστ' ἰνδικτιῶνος ια' ἐγένετο ἡ ἐξοίκισις τῆς Βιζύης.

Ἔτει ,στωνστ' ἀπῆραν οἱ Λατῖνοι τὴν Ἡράκλειαν.

Ἔτει ,στωπη' ἐγένετο κύριον Πάσχα· ἐκρουσεύθη καὶ ἡ Μεσέμβρια.

75 Ἔτει ,στωψθ' παρέλαβον ἀπὸ τοὺς Φράγκους οἱ Ῥωμαῖοι τὴν Μπόλιν ἐπὶ τῆς βασιλείας Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου.

Ἔτει ,στωιζ' ἰνδικτιῶνος β' Σεπτεβρίῳ ι' ἐκοιμήθη βασιλεὺς [ς] Ἰωάννης εἰς τὴν Θεσσαλονίκη, κυρ(οῦ) Ἀνδρονίκου υἱὸς σχηματιστεῖ [ς] Ἰωάσαφ.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐκατηγορήθη πατριάρχης κὺρ Ματθαῖος ἐντὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας
80 λειτουργοῦντος παρὰ μοναχοῦ Ἰωακείμ ὁρμωμένου ἐκ τῆς Μονοβασίας.

Ἔτει ,στωκθ' ἰνδικτιῶνος ιδ' ἐστέφθη ὁ βασιλεὺς [ς] κὺρ Ἰωάννης μετὰ τῆς Φράγκας κυρᾶς Σοφίας.

Ἔτει ,στωλα' ἰνδικτιῶνος ιε' ἡμέρα ἐνήμερα τοῦ ἁγίου Εὐτυχοῦς, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐκαστροπολέμησεν ὁ ἄθεος Μουράτης τὴν μεγαλόπολιν· καὶ
85 ἐνίκησαν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἐσκοτώθησαν οἱ Τοῦρκοι ,α πολλές.

Γίνωσκε ὅτι μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἔγραψεν ὁ ἀπόστολος Ματθαῖος τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ ἡ' χρόνους· τὸ δὲ κατὰ Μάρκον μετὰ ι' χρό-
νους· τὸ δὲ κατὰ Λουκᾶ μετὰ ιε' χρόνους· τὸ δὲ κατὰ Ἰωάννην μετὰ λε' χρόνους.

(Τὰ κάτω σημειώματα ὡχροτέρᾳ ἄλλῃ γραφῇ πρόσθετα):

Ἔτει ,στωξξ' Μαρτίῳ κγ' ἦλθε ὁ ἄθεος Μουράτης υἱὸς μὲ φρουσᾶτον πολὺν καὶ
90 ἔκτισεν τὸ Ἱερὸν τὸ δυτικόν.

Ἔτει ,στωξβ' Μαρτίῳ γ' ἦλθε ὁ αὐτὸς μετὰ στρατοπέδου πολλοῦ καὶ πλοίων· καὶ ἐπαράπεσεν τὴν Πόλιν στερεᾶς καὶ θαλάσσης. . .

8 κωδ: μπολ (ὁμοίως ἐφεξῆς) 10: ἐκημυθ 13: ὑποθ 16: τὸ σα (= Σάββατον) ἔχει ἄνωθεν τὰ γράμματα αγ (= ἅγιον;) 18: εχαλασ 19: (ἅγιον) 19: τὸ ἡμέρας διεγράφη ἐν τῷ κώδικι ὑπὸ τῆς αὐτῆς χειρὸς καὶ προσετέθη: † ὅχυ μᾶλλον ἀλα της νυκτὸς (ὅχι, μᾶλλον ἀλλὰ τῆς

νυκτός) 23: τρυβολή 27: κώντ 45: πολεμή 47: μέλεν ιαματία 55: ιενουβιτ—γε-
νουβήτ 66: βασιλικῶ 68: περιέχο 78: κυε 92: τὰ τελευταῖα πρόσθετα σημειώματα
δὲν φαίνονται ὅλα.

48

Κῶδ. Σινᾶ 1199 ἐν τέλει (ἀντίγραφον P. Glaue).

- “Οταν ἐκτίστη ἡ Κωνσταντινούπολις ἔτους ,εωλζ’.
- “Οταν ἐφάνη ὁ Μαχούμεθ ἔτους ,στοκζ’.
- “Οταν ἤλθαν οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν εἰς τὴν Δύσιν ἔτους ,στωιε’.
- “Οταν ἐκτίστη ἡ Ἀγία Σοφία ἔτους ,στωνδ’.
- “Οταν ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὴν Καλλίπολι ἔτους ,στωξ’ . . 5
- “Οταν ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Ρωμανίαν ἔτους ,στωξ’.
- “Οταν ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν ἔτους ,στωοζ’.
- “Οταν ἐνίκησαν οἱ Τοῦρκοι τὸν Οὔγκλεζη τὸν δεσπότη ἔτους ,στωοθ’.
- “Οταν ἐπῆραν τὰς Σέρρας ἔτους ,στωηβ’.
- “Οταν ἐπῆραν τὴν Προῦσα ἔτους ,στωια’ . 10
- “Οταν ἐπῆραν τὸν Καφᾶ ἔτους ,στωκβ’.
- “Οταν ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην ἔτους ,στωλη’.
- “Οταν ἐπῆγεν ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης εἰς τὴν Φλωρεντία καὶ ἔγινεν ἡ ὀγδὴ σύνοδος
ἔτους ,στωνβ’.
- “Οταν ἐχάθην ὁ Μουράτ Πεῖς ὁ γέρον μετὰ Λαζάρου τοῦ δεσπότη καὶ ἐβασίλευσεν 15
ὁ σουλτὰν Μεεμέτης ἔτους ,στωνζ’.
- “Οταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔτους ,στωξα’ Μαΐου κθ’ ἡμέρα γ’.
- “Οταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὴν Σερβίαν ἔτους ,στωξε’.
- “Οταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὸν Μορέαν ἔτους ,στωξθ’.
- “Οταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὴν Τραπεζοῦντα ἔτους ,στωο’ . 20
- “Οταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς <τὴν> Πόσνα ἔτους ,στωοβ’.
- “Οταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὴν Εὐριπον καὶ ταῖς Κρόγαις ἔτους ,στωοη’.
- “Οταν ἔδωκαν τὴν Λῆμνον καὶ τὸ Σκούταρι οἱ Βενέτικοι διὰ νὰ κάμουν ἀγάπη
ἔτους ,στωπα’.
- “Οταν ἔγινεν ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης ἔτους ,στωπθ’ . 25
- “Οταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὸ Ἀσπρόκαστρο καὶ τὸ Κελλὶ ἔτους ,στωχα’.
- “Οταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὸν Ναύπακτον ἔτους ,ζζ’.
- “Οταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὴν Μοθωκορώνην ἔτους ,ζη’.
- “Οταν ἔγινεν αὐθέντης ὁ σουλτὰν Σελήμης ἔτους ,ζιθ’.
- “Οταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὸ Μισύρη ἔτους ,ζκε’ . 30
- “Οταν ἔγινεν ἀφέντης ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης ἔτους ,ζκη’.

- Ὅταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὸ Μπελιγράδι ἔτους ,ζκθ'.
- Ὅταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὴν Ρόδο ἔτους ,ζλ'.
- Ὅταν ἐπῆγεν εἰς τὴν Οὐγκρίαν καὶ ἐσκότωσε τὸν Κράλη τῆς Οὐγκρίας καὶ ἔλαβεν
 35 τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τὸ Πουντούνη καὶ ἤφερέν τους εἰς τὴν Σόφια· οἱ δὲ Φράγκοι ἔφυγαν
 ἔτους ,ζλδ'.
- Ὅταν ἐπῆγεν ὁ αὐτὸς εἰς τὴν Οὐγκρίαν καὶ ἐγύρισεν ἄπρακτος ἔτους ,ζμ'.
- Τὸ αὐτὸ ἔτος ἦλθεν ἡ ἀρμάδα τοῦ Σπάνια εἰς τὸν Μορέα καὶ ἐπῆραν τὴν Κορώνη
 καὶ τὴν παλαιὰν Πάτραν.
- 40 Ὅταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὸ Ἀνάπλι καὶ τὴν Μονοβασία ἀπὸ τοὺς Βενετικούς διὰ νὰ
 κάμουν ἀγάπη ἔτους ,ζμβ' Νοεμβρίῳ κδ'.
- Ὅταν ἔγινεν ἀφέντης ὁ σουλτὰν Σελήμης ἔτους ,ζοδ' Νοεμβρίῳ α'.
- Ὅταν ἔγινεν ἀφέντης ὁ σουλτὰν Μουράτ ἔτους ,ζπγ' Νοεμβρίῳ α'.
- Ὅταν ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὸ Γιαννίκι ἔτους ,ζοβ'· τὸ αὐτὸ ἔτος ἐβασίλευσεν ὁ σουλ-
 45 τὰν Μεεμέτης.
- Ὅταν ἐκρούσεψαν οἱ Τοῦρκοι τὴν Βλαχία ἔτους ,ζογ'· τῷ αὐτῷ ἔτει τοὺς ἐπῆραν οἱ
 Βλάχοι τὴν ἀρμάδα.
- Ὅταν ἐπῆγεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης στὴν Ματζαρία καὶ ἐπῆρεν τὴν Ἑγρὶ ἔτους ,ζοδ'.
- Τέλος οἱ χρόνοι τῶν Τουρκῶν.

5: κῶδ.: στωξο'!

9: τὰς ερρας

27: τὸν απακτον

40: Βενετικούς

49

Κῶδ. 1248 Suppl. grec Παρισίων φ. 35 β (αἰῶνος ιθ', ἀντίγραφα τοῦ Μηνᾶ Μινωΐδου
 ἐκ τραπεζουντιακῶν κωδίκων).

Αἱ βασιλεῖαι τῶν Τούρκων, οἳ ἐβασίλευσαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

- Ἔτους ,στωια' ἐπέρασαν οἱ Ἀγαρηνοὶ ἀπ' Ἀνατολῆς εἰς τὴν Δύσιν.
- Πρῶτος ὁ Ἀτουμάνογλης, καὶ αὐθέντευσεν χρόνους κα'
 β' μετὰ τοῦτον ὁ Ὁρχάνης μ'
 γ' ὁ Καζηχμικιάρης λ'
 5 δ' Σιληρεῖμ· ἔτη ιδ'
 ε' Μουσῆ τζελεπῆς γ'
 στ' Μουράτμπεῖς λα'

Ἐντεῦθεν οἱ τῆς Πόλεως.

- Ὁ Μεχμέτμπεῖς, ὅς καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν παρέλαβεν ἔτη λε'.
- Ἐν δὲ τῷ ,στωινη' ἐπῆγεν εἰς τὸν Καραμάνον.
- 10 Ἐν δὲ τῷ ,στωινη' ὑπῆγεν εἰς τὸ Στενὸν τῆς Πόλεως καὶ ἔκτισε τὸ Νεόκαστρον.

Ἐν δὲ τῷ ,στϞξα' Μαΐου κθ' ἐπῆρε τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ἐν δὲ τῷ ,στϞξβ' ἐπῆγε τὸν χειμῶνα εἰς τὴν Αἶνον καὶ τὸ καλοκαίρι εἰς τὴν Σεμέντριαν.

Ἐν δὲ τῷ ,στϞξγ' ὑπῆγεν εἰς τὸ Βελιγράδι καὶ οὐκ ἐπῆρεν αὐτό.

Ἐν δὲ τῷ ,στϞξδ' ἐπῆρε τὸν Μορέαν.

15

Ἐν δὲ τῷ ,στϞξε' ἐπῆγεν εἰς τὸ Γιάτζι καὶ οὐκ ἐπῆρεν αὐτό.

Ἐν δὲ τῷ ,στϞξστ' ἐπῆγε β' εἰς τὸν Μορέαν καὶ ἠφάνισεν αὐτόν.

Ἐν δὲ τῷ ,στϞξζ' ἐπῆγε πάλιν εἰς τὸ Γιάτζη καὶ οὐκ ἐπῆρεν αὐτό.

Ἐν δὲ τῷ ,στϞξη' ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἀμαστριν καὶ τὸ Σινώπι.

Ἐν δὲ τῷ ,στϞξθ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Ὀζοῦν Χασάνη, καὶ ἐπιστρέψας ἔλαβε τὴν 20
Τραπεζοῦντα.

Ἐν δὲ τῷ ,στϞο' ἐπῆγεν εἰς τὴν Βλαχίαν εἰς τὸν Ῥάδουλα Βοεβόδαν. Τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπῆρε τὴν Μυτιλήνην.

| φ. 36^α | Ἐν δὲ τῷ ,στϞοβ' ἐπῆγεν εἰς τὴν Πόσναν καὶ ἔλαβεν αὐτήν.

Ἐν δὲ τῷ ,στϞοδ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Καραμάνην.

25

Τῷ ,στϞοη' ἐπῆρε τὴν Εὐριπον. Τῷ ,στϞοπ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Ὀζοῦν Χασάνη. Τῷ ,στϞογ' ἐπῆρε τὸν Καφᾶν.

Τῷ ,στϞοδ' ὑπῆγεν εἰς τὴν Μπογδανίαν καὶ ἐπῆρε τὰ κάστροι, ἃ ἔκτισαν οἱ Οὐγκροί.

Τῷ ,στϞοστ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Σκόντραν, καὶ δὲν τὸν ἐπῆρεν, ὕστερον δὲ ἐπροσκύνησε.

Τῷ ,στϞοθ' ἀπέθανεν αὐτὸς τὰς γ' Μαΐου.

30

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐγένετο αὐθέντης ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μπαγιαζήτης.

Τῷ ,στϞοηβ' ἐπῆγεν εἰς τὴν Μπογδανίαν καὶ ἐπῆρε τὰ Κελλία Ἰουλίου ιδ'.

Τῷ αὐτῷ ἔτει τὴν δ' Ἀυγούστου ἐπῆρε τὸ Ἀσπρόκαστρον.

Τῷ ,ζ' ἔτει τὴν ζ' Ἀυγούστου ἐπῆρε τὸν Ναύπακτον.

Τῷ αὐτῷ ἔτει τὴν Μεθώνην καὶ Κορώνην ἐν μηνὶ Ἀυγούστου.

35

Τῷ ,ζιθ' ἐν μηνὶ Ἰουλίου ἦλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Σελήμ καὶ ἐπολέμησε κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐγένετο πολλὴ ταραχὴ καὶ αἵματοχυσία.

Τῷ ,ζκβ' μηνὶ Ἀπριλ(ίου) ἐπῆρε τὴν αὐθεντίαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ζῶντος, καὶ εἰς κ' ἡμέρας ὁ πατὴρ ἀπέθανεν, αὐθεντεύσας ἔτη λα'.

Τῷ ,ζκβ' ἐπῆγεν ὁ σουλτὰν Σελήμ εἰς τὸν Σοφῆν, καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν καὶ τὸν 40
ἀνεψιόν του, τὸν σουλτὰν Μουράτ.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐπῆγεν εἰς τὸ Ταυρίζι, καὶ ἔχασε πολὺν στρατόν· καὶ εἰς τὸν β' χρόνον ἐπῆρε τὸν Κεαμήλ, καὶ ἐσκότωσε τὸν Ἀλάτογλα.

Τῷ δὲ ,ζκδ' ἔτει ἐπῆγεν εἰς τὸ Μασήρα, καὶ ἐπῆρε | φ. 36^β | τὸν τόπον καὶ ἔκοψε 45
τὸν σουλτάνον· ἔκαμε γοῦν ἐν τῇ αὐθεντίᾳ ἔτη η' καὶ ἀπέθανεν.

Τῷ ,εωηε' (!) μηνὶ Μαΐω εἰς τὰς η' ἐπῆρε τὴν Βέρροϊαν ὁ σουλτὰν Ἀχουμάτης.

Τῷ ,στωλη' ἔκτισεν ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος τὴν Πόλιν.

Τῷ ,αφιη' μηνὶ Ἰανουαρίου στρατεύει κατὰ τῆς Μέμφιος εἰς Αἴγυπτον, ἣν καὶ
 ἐδούλωσεν, ἐξολοθρεύσας τοὺς ὠμοτάτους Μαμελούκους. Καὶ οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ, θνήσκει,
 50 καταλιπὼν τὴν ἐξουσίαν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Σουλεημάνη, ὃς καὶ διάδοχος γίνεται τῷ ,αφκ',
 καὶ στρατεύει εὐθὺς κατὰ τῶν Οὐγκρων τὸν Σεπτέμβριον εἰς τὸ Βελεγράδι, καὶ παρέλαβε
 τῷ ,αφκε'. Τὸ δ' ἐπὶ ἔτος ,αφκβ' ἐποίησε στρατὸν χιλιάδας σ' διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης
 τριήρεις σο'. καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ῥόδον τὸν Ἰούλιον μῆνα καὶ ἐπολέμει αὐτὴν ἄχρι
 Δεκεμβρίου. Καὶ τῇ κε' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς παρεδόθη αὕτη ἡ πόλις εἰς αὐτόν, ὃς ἔδωκεν
 55 ἄδειαν τοῦ μένειν ἢ ἀπιέναι τῷ θέλοντι. Εἶτα ἔλαβε τὴν Καλλιούπολιν, εἶτα τὴν Ἀδρια-
 νούπολιν, εἶτα Θεσσαλονίκην· εἶτα αἱ Ἀθηναὶ παρεδόθησαν. Τῷ ,στωξη' ἦλθεν εἰς τὸν
 Μυζηθρᾶν καὶ παρεδόθη ὁ δεσπότης Δημήτριος.

Τῷ ,αφλζ' ἀπὸ Χριστοῦ ἐκίνησε μάχην μετὰ τῶν Βενετῶν, καὶ ἔγινεν πάλιν
 ἀγάπη, καὶ ἔδωκαν οἱ Βενετοὶ τὸ Ναύπλιον καὶ τὴν Μονεμβασίαν· καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει
 60 ἡμέρᾳ Κυριακῇ παρέλαβεν ὁ Κασίμπασιας τὸ Ναύπλιον καὶ τὴν Μονεμβασίαν, καὶ
 οἱ μὲν τῶν κατοίκων συναπῆλθον τοῖς Βενετοῖς, παραλαβοῦσι καὶ τὰς καμπάνας τῶν
 ἐκκλησιῶν καὶ τὰ σκεύη τῶν κάστρων κατὰ τὰς συνθήκας, οἱ δὲ ἔμενον ἐν τῇ
 πατρίδι αὐτῶν.

61: τὰς καμπάνας τῶν κάστρων πρόσθετα ἄνωθεν διὰ παραπεμπτικοῦ σημείου :-

50

Κῶδ. 1248 Suppl. grec Παρισίων φ. 193 β (αἰῶνος ιθ' ἀντίγραφα τοῦ Μηνᾶ Μινωίδου
 ἐκ τραπεζουντιακῶν κωδίκων).

Ἀρχὴ βασιλείας τῶν Παλαιολόγων ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἔτος Χριστοῦ.

,ασξ' Μιχαὴλ Παλαιολόγος χρόνους λδ'. Οὗτος ἐπῆρε τὴν Πόλιν ἀπὸ τοὺς
 Λατίνους.

,ασηδ' Ἀνδρόνικος ὁ υἱὸς τοῦ χρόνους ιη'. ἔστειλε πρέσβεις εἰς τοῦ Πάπα
 Ῥώμης, καὶ ὁμονοίασε τὴν ἐκκλησίαν Ῥώμης καὶ Ἀνατολῆς· καὶ πάλιν ἐχώρισαν.

5 Μιχαὴλ ὁ υἱὸς τοῦ· ἔστεψάν το βασιλέα μικρὸν παιδί, ἀμὲ δὲν ἔκατzen. Ζῶντας
 ὁ κύρις τοῦ Ἀνδρόνικος τὸν ἔστεψε καὶ ἐβασίλευαν ὁμοῦ.

,ατιδ' Ἀνδρόνικος ὁ υἱὸς τοῦ Μιχαὴλ τούτου χρόνους ιστ'. Ἐδῶ ἐδιωρθώθη
 τὸ Πάσχα ποῦ τόχαν χαμένο κατὰ χρόνους φ' καὶ ἐκάμαν το μαζὶ μὲ τοὺς Ἑβραίους·
 Εἶχεν υἱοὺς δύο, Ἰωάννην καὶ Ἀνδρόνικον, ὃν ἐτύφλωσεν ὁ πατήρ του.

10 ,ατκη' Ἰωάννης ὁ Καντακουζηνὸς γυναικάδελφος Ἀνδρονίκου πιτροπικῶς (;) ἕως
 ἀνατραφῆ ὁ Ἰωάννης, υἱὸς τοῦ Ἀνδρονίκου· οὗτος ὁ Καντακουζηνὸς ἔστεψε καὶ τὸν
 υἱόν του τὸν κὺρ Ματθαῖον, δεσπότην Ἀναυπλίου.

,ατν' Ἰωάννης, υἱὸς Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου β', οὗτος ἐπῆγε ἑστὴν Φραγγίαν

καὶ ἔφερε φουσαῖτα καὶ ἐπῆρε τὴν Πόλιν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ θείου του τοῦ Καντακου-
ζηνοῦ καὶ τὸν θεῖόν του ἔκαμε τον μοναχὸν Ἰωάσαφ. 15

,αυ' Μανουήλ υἱὸς τοῦ Ἰωάννου χρόνους λγ'· εἶχε θυγατέρα τὴν κυρὰ Μάρου·
τὴν ἐπῆρεν γυναῖκα ὁ σουλτὰν Μουράτης τῆς Ἀδριανουπόλεως· μητρὶά τοῦ σουλτὰν
Μεχμέτη ποῦ πῆρε τὴν Πόλιν. Εἶχεν ὁ Μανουήλ υἱοὺς στ', Ἰωάννην, Θεόδωρον,
Κωνσταντῖνον, Ἀνδρόνικον, καὶ Θωμᾶν καὶ Δημήτριον τὸν σκανδαλιάρην, ὃν καὶ Τουρκο-
δημήτριον ἔλεγον. 20

,αυλγ' Ἰωάννης ὁ υἱὸς του ὁ α' χρόνους ιβ'· οὗτος ἐπῆγε ἔστην Φραγγίαν καὶ
ἔκαμε τὴν η' σύνοδον.

,αυμε' Κωνσταντῖνος ὁ Δραγάσις, ὁ ἀδελφός του, ὁ ὕστερος τῶν Παλαιολόγων
τῆς Πόλεως· εἰς τὸν ὕγδοον χρόνον αὐτοῦ ἐπῆρεν ὁ Τοῦρκος τὴν Πόλιν ,αυηγ' Μαΐου κ'
ἡμέρα γ'. 25

Ὁ ἀδελφός του, ὁ κύρ Θεόδωρος ὑπανδρεύθη προτύτερα εἰς τὴν Φραγγίαν· ἀπέθανε
ὕστερον ὁ Ἀνδρόνικος καὶ ὁ Δημήτριος ἐγένισαν δεσπότες εἰς τὸν Μορέα καὶ ὁ Θωμᾶς·
Ὁ Θωμᾶς ἔφυγε ἔστην Ῥώμην, ὅταν ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Μεχμέτης τὸν Μορέαν.

Ὁ Δημήτριος ἦρθεν μ' αὐτὸν τὸν σουλτάνον εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἔκαμε τον σιτηρέσιον.

51

Κωδ. 263 μονῆς Κουτλουμουσίου φ. 1 β (ἀντίγραφον Ἀ. Ἀδαμαντίου).

Αἱ παροῦσαι χῶραι ἐκτίσθησαν πρὶν τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ Δυρράχιον χρόνους ,αφζ'
'Η Μιτυλήνη χρόνους ,αφι'
'Η Εὐριπος χρόνους ,αφμζ'
'Η Γένουα χρόνους ,αφζ'
'Η Ἀνάπολι χρόνους ,αφξβ'
'Η Πάδουβα χρόνους ,αφιη'
'Η Ῥώμη ἐκτίσθη παρὰ Ρωμύλου χρόνους ,α.

| φ. 2 α | *Περὶ τῆς Ἀγίας Σοφίας καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως πότε ἐκτίσθησαν.*

Ἐν ἔτει σο' ἀπὸ γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔκτισεν ὁ Μέγας
Κωνσταντῖνος τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν βασίλισσαν πασῶν τῶν πόλεων. Τῷ ,στιμθ'
ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἐκτίσθη ἡ Ἀγία Σοφία παρὰ τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ
τοῦ βασιλέως.

Περὶ πότε ἐκτίσθη ἡ Βενετία καὶ ἐν ποίῳ χρόνῳ ἔλαβαν οἱ Βενέτικοι τὰ κάτωθεν κάστρον.

Εἰς τοὺς υκα' ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ καταβάσεως ἐπιάσθη ἀρχὴ ἡ Βενετία, ἡγουν τὸ 5
Ριάλτο καὶ εἰς τοὺς ωλ' ἔκτισαν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Μάρκου καὶ εἰς τοὺς | φ. 2 β |

ωλβ' ἤφεραν τὸ λείψανον τοῦ Ἀγίου Μάρκου εἰς τὴν Βενετίαν τῇ λ' τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς καὶ εἰς τοὺς , αρμθ' ἔκτισαν τὸ καμπανέλη.

- Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ , απ' ἐπῆραν οἱ Βενέτικοι τὸ νησὶν τῶν Κορυφῶν μὲ τὰ καστέλια.
- 10 Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ , απη' ἐπῆραν τὸν Ναύπακτον ἀπὸ τὸν Παῦλον Σπάτα. Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ , αυκγ' Μαῖω κδ' ἐπῆραν τὸ Ντουλιζίνιο μετὰ συμφώνων ἀποθανόντος τοῦ αὐθεντὸς τοῦ Μπάλτζη. Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ , αυοδ' ἐπῆραν τὸ νησὶ τῆς Κύπρου ἀποθανόντος τοῦ Ρετζάγου.

- Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ , σπιβ' | φ. 3 α | ἐπαρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις εἰς χεῖρας τῶν
- 15 Βενετῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας τῶν Κομνηνῶν, Ἀλεξίου καὶ Ἰσαακίου. Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ , σπιξ' ἀντεστράφη πάλιν εἰς τοὺς Ρωμαίους ἡ Κωνσταντινούπολις ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Βενετῶν, ἐπὶ τῆς βασιλείας κυροῦ Μιχαήλ τοῦ Παλαιολόγου. Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ , στωηζ' ἐπαράλαβαν οἱ αὐτοὶ Βενέτικοι τὸ Ἀναύπλι τῆς Πελοποννήσου.

| φ. 3 β | *Περὶ πότε ἐφάνη ὁ Μωάμεθ καὶ πόσοι βασιλεῖς Τοῦρκοι εἶναι ἀπὸ ἀρχῆς ἕως τὴν σήμερον.*

- Ἔτους , στρκζ' ἐφάνη ὁ Μωάμεθ. Οὗτοι εἶναι οἱ αὐθένται οἱ Τοῦρκοι οἱ λεγόμενοι
- 20 Ὀτμανλίδες: Ὀτμάνης:—Ὀρχάνης:—Μουράτης:—Μπαγιαζήτης:—Μαχεμέτης:—Μουράτης:—Μαχεμέτης:—Μπαγιαζήτης:—Σελήμης:—Σουλεϊμάνης:—Σελήμης:—Μουράτης (νεωτέρᾳ χειρὶ:) Ὀσμάνης, Μεχεμέτης, Μουσταφᾶς.

11: κῶδ.: μετασυμφώνων

52

Κῶδ. Μαρκιανὸς 408 φ. 145 β, αἰῶνος ιε'

Ἔχουσιν οὖν οἱ Παλαιολόγοι τὴν βασιλείαν μέχρι τῆς σήμερον, ὅπερ ἔστιν ἔτος , στωηθ' Ἰνδικτιῶνος ιδ', χρόνους ἑκατὸν τριάκοντα. Εὐρέθη δὲ τὸ ζώδιον τοῦ Μιχαήλ Παλαιολόγου τοῦ λατινόφρονος τοιοῦτον· π π π. Ἐλύθη γοῦν οὕτως· ἀπέθανεν ἡμέρα Παρασκευῇ ὁ Παλαιολόγος ἐν τῷ χωρίῳ τοῦ Παχωμίου.

- 5 Τῷ , στωλδ' ἔτει παρεδόθη ἡ Προῦσα τοῖς ἀθέοις Ἀγαρηνοῖς μηνὶ Ἀπριλίῳ στ'.
- Καὶ τῷ , στωλθ' ἔτος παρεδόθη καὶ ἡ πόλις Νίκαια τοῖς Ἀγαρηνοῖς.
- | φ. 146 α | Ὁ υἱὸς κυρ Μιχαήλ τοῦ νέου βασιλέως.
- Ἐκοιμήθη ὁ βασιλεὺς κυρ Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος ἐν ἔτει , στωμθ' Ἰνδ. θ' μηνὶ Ἰουνίῳ ιε' ἡμέρα στ'.
- 10 Ἐστέφθη ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς κυρ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος ἐν ἔτει , στων' Ἰνδικτ. ι' μηνὶ Νοεμβρίῳ ιθ' ἡμέρα β'. ἦν δὲ τότε χρόνων δέκα.
- Ἐν ἔτει , στωνδ' ἐπὶ τῆς βασιλείας κυρᾶς Ἀννης τῆς Παλαιολογίνης καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς κυρ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου πατριαρχοῦντος κυρ Ἰωάννου τοῦ Ἀπρηνοῦ τῇ ιθ' τοῦ Μαΐου μηνὸς ἡμέρα Παρασκευῇ νυκτὸς ἔπεσε τὸ ἔωον μέρος τοῦ ναοῦ τῆς
- 15 Ἀγίας Σοφίας· ἦτοι ἡ μία ἀψὶς καὶ τὸ τρίτον τῆς τρούλης καὶ ἐπέκεινα καὶ συνέτριψε

τόν τε περικαλλῇ ἄμβωνα καὶ τὸ τέμπλον τὸ... τοῦ ἱεροῦ βήματος καὶ πάσας τὰς ἁγίας εἰκόνας. Ἐν δὲ τῷ ,στωνε' ἔτει, μηνὶ Ὀκτωβρίῳ στ' ἡμέρᾳ στ' ἐπληρώθη τὸ μυάκιν μετὰ τῆς ἀψίδος.

Ἐν ἔτει ,στω... ἰνδ. ιε' ἐπὶ τῆς βασιλείας κὺρ Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ μηνὶ Μαρτίῳ ἡμέρᾳ ε' ἀπεπνίγη ὁ στόλος ἅπας τῶν Ῥωμαίων καὶ ἀπήρασι τὰ κάτεργα οἱ Λατῖνοι κενὰ εἰς τὸν Γαλατᾶν, ὅτε ἦν καὶ ὁ Φακεωλάτος. 20

Ἐν ἔτει ,στωξβ' ἰνδ. ζ' μηνὶ Μαρτίῳ β' τῇ νυκτὶ τῆς Ὀρθοδοξίας ἐπὶ τῆς βασιλείας κὺρ Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ γέγονε σεισμὸς μέγας, ὅτε καὶ τὰ τείχη κατέπεσον τῆς Καλλιουπόλεως καὶ τῶν μετ' αὐτὴν καὶ παρεδόθησαν οἷς κρίμασιν οἶδε θεός, τοῖς Ἀγαρηνοῖς. 25

Ἐν ἔτει ,στωο' ἰνδ. ιε' ἐπὶ τῆς βασιλείας κὺρ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου ἐγένετο θανατικὸν μέγα ἄρξάμενον ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου καὶ ἐπεκράτησε χρόνον ἕνα· περὶ δὲ τὸ μέσον τούτου κατὰ τὸν Μάρτιον μῆνα ἀπέθανε καὶ ὁ Ὀρχάνης. Ἐν δὲ τῇ ἐρχομένῃ β' ἰνδικτῶ ἀπῆλθεν ὁ πατριάρχης κὺρ Κάλλιστος ἐν τῇ Σεοβία ἀποκρισιάρχος καὶ τέθνηκεν ἐκεῖσε καὶ σὺν αὐτῷ ἀπώλοντο καὶ οἱ λογάδες τῆς ἐκκλησίας. 30

[φ. 146 β] Ἐν ἔτει ,στωπδ' ἰνδ. ιδ' εἰσῆχθη ὁ βασιλεὺς κὺρ Ἀνδρόνικος ὁ νέος εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀπὸ τῆς πόρτης τῆς Πηγῆς μηνὶ Αὐγούστῳ ιβ'· παρέκειτο δὲ αὐτῇ ἡμέρᾳ λβ' καὶ τῇ ιη' Ὀκτωβρίου τῆς α' ἰνδικτιῶνος ἐστέφθη ἡμέρᾳ α'.

Ἐν δὲ τῇ β' ἰνδικτιῶνος κατὰ τὸ στωπζ' ἔτος μηνὶ Ἰουλίῳ α' ἡμέρᾳ στ' εἰσῆχθη ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὁ βασιλεὺς κὺρ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος καὶ ὁ αὐτάδελφος αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς κὺρ Μανουὴλ ὁ Παλαιολόγος εἰς τὴν Πόλιν ἀπὸ τῆς πύλης τοῦ Χαρισίου καὶ ἐβασίλευσεν ἐν αὐτῇ. Οὗτος δὲ ἀπῆλθεν εἰς τὸν Γαλατᾶν βασιλεύσας ἐν τῇ Πόλει ἔτη β' μῆνας ι' ἡμέρας κ'.

Ἐκοιμήθη οὗτος ὁ βασιλεὺς κὺρ Ἀνδρόνικος ἐν ἔτει ,στωηγ' ἰνδ. η' μηνὶ Ἰουνίῳ κη' ἡμέρᾳ δ' καὶ ἐτάφη εἰς τὴν μονὴν Χριστοῦ τοῦ Παντοκράτορος. 40

Ἐν ἔτει ,στωηη' ἰνδ. ιγ' ἡμέρᾳ ε' τῆς ἐβδομάδος τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ εἰσῆχθη εἰς τὴν Πόλιν ὁ βασιλεὺς κὺρ Ἰωάννης ὁ νέος ἀπὸ τῆς Χαρισίας πύλης, ὁ υἱὸς τοῦ κὺρ Ἀνδρονίκου τοῦ βασιλέως μηνὶ Ἀπρ(ιλίῳ) ιδ' καὶ ἐκράτησε μῆνας ε' ἡμέρας γ'.

Ἐν ἔτει ,στωηθ' ἰνδ. ιγ' μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ιζ' ἡμέρᾳ ζ' ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς κὺρ Μανουὴλ ὁ Παλαιολόγος ἀπὸ τῆς Χρυσείας μετὰ πεζῶν καὶ ὀλίγων ἱππέων καὶ ἀπῆρε τὴν Κωνσταντινούπολιν διώξας τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ. 45

Ἐν ἔτει ,στωηθ' ἰνδ. ιδ' ἡμέρᾳ ε' τῆς β' ἐβδομάδος τῆς ἁγίας μ' (=τεσσαρακοστῆς) ἐκοιμήθη ὁ ἀοίδιμος βασιλεὺς κὺρ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος καὶ ἐτάφη ἐν τῇ μονῇ τῶν Ὁδηγῶν μηνὶ Φεβρουαρίῳ ιστ'.

Ἐν ἔτει ,στωηα' ἰνδ. στ' μηνὶ Ἰουνίῳ ιε' ἐκοιμήθη ὁ βασιλεὺς κὺρ Ἰωάννης ὁ Καντακουζηνὸς ὁ μετονομασθεὶς Ἰωάσαφ μοναχὸς εἰς τὸν Μορέαν καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. 50

Ἀπέθανε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐκεῖ καὶ ὁ βασιλεὺς κὺρ Ματθαῖος.

53

Κωδ. 218 τῆς μονῆς Ἰβήρων φ. 317 β.

1797: τὸν Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον ἔγιναν εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος οἱ φοβεροὶ καὶ τρομαχτικοὶ σεισμοὶ ἐπὶ ἡμέρας 60· καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἀναμεταξὺ ἐπνίγη καὶ ἡ σακκολέβα μας μὲ τοὺς πατέρας· ἐρχόμενοι ἀπὸ τὴν Θάσο εἰς τὸν Ἀγιανδρέα ἐβυθίσθησαν.

| φ. 318 α | 1796: ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ ἐκατέβη ἀπὸ τὴν Πόλι εἰς τὴν Ἀνδριανού-
5 πολιν ὁ Χακῆ πασιᾶς καταπάνωθεν τῶν ζορμπάδων, ὅπου ἔκαμαν τὰ ἀναρίθμητα κακὰ
εἰς πολλοὺς τόπους καὶ χώρας, ὅπου εἶναι πασιδήλα· ἐν πρώτοις ἐσκότωσαν τὸν Χατζῆ-
Μανάφη, τὸν ἀγιάννην τοῦ Διμοτείχου, τὸν ἀγιάννην τὸν πολυθρύλητον Ἰμπαγα τῆς
Ἐνδρενές, τὸν Ἀστέρογλου, τὸν σινάπην τῆς Δράμας, ἐξόχως καὶ ἄλλους πολλοὺς ἀναριθ-
μήτους, ὥστε ὅπου μὲ τὰ ἀμάξια ἔστειλε κεφάλια τῶν ζορμπάδων εἰς τὴν Πόλιν, καὶ
10 οὕτως ἔγινε μεγάλη ἡσυχία εἰς τὸν κόσμον.

1797: Σεπτ. 26: ἐφύγαμεν ἀπὸ τὰ Καλύβια εἰς τὸν Μαλγαρὰ ἐμεῖς οἱ καλόγηροι καὶ
ὅλο τὸ χωριό, ἀπὸ τὸ πέρασμα τοῦ Ἀλήπασια ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν Ἐνδρενὲ νὰ πηγαίνη εἰς
τὴν Ἀνατολὴ ἀπὸ τὴν Καλλίπολη.

1797: τέλη Ἰουνίου ἐτραβήσαμε μεγάλην στενοχωρίαν, φόβον καὶ τρόμον ἀπὸ
15 τοὺς ζορμπάδες, ὥστε ὅπου δὲν ἤξεύραμε ποῦ νὰ πηγαίνωμε, καὶ ὄντες ἄμετρα χωρία
ἀπὸ τὴν Ἐνδρενὲ ἕως τὴν Φέρη.

1797: τὸν Μάρτιον ἔγινεν ἐκείνη ἡ καταδρομή, πυρκαϊὰ καὶ ἀφανισμὸς εἰς τὴν
Σμύρνην, ὅπου οὐδέποτε ἔγινεν εἰς αὐτήν.

1797: Νοεμβ. 2: ἀπέρασεν ἀπὸ τὰ Καλύβια ὁ ἱεροδιάκονος Ἰωαννίκιος πατριαρχι-
20 κὸς διὰ τὴν Αἴνο, καὶ ἐξαναῆλθεν 9 Νοεμ(βρίου) μετὰ τοῦ ἐξορίστου Ἀγίου Τορνόβου
κὺρ Ματθαίου, καὶ ἐπῆγαν εἰς τὴν Πόλιν.

12: κωδ.: Ἀλόπασια.

17: ἀφανισμόν.

54

Κωδ. Ζακύνθου ὑπ' ἀριθ. ΛΒ' (ἐκ τῶν Φιλολογικῶν Ἀναλέκτων Ζακύνθου
τοῦ Νικολάου Κατράμη σελ. 186).

Ἀπὸ τῆς ἐνσάρχου οἰκονομίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ,αργῇ ἐπῆραν οἱ
Σαρακηνοὶ τὰ Ἱεροσόλυμα.

,αζῇ ἐπῆραν οἱ Βενετζιάνοι τὴν Κρήτην ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Μώρου.

,αυστ' Μαΐου εἰς τὰς κθ' ἐπῆρεν ὁ Τοῦρκος τὴν Πόλιν.

5 ,αυο' ἐπῆρεν ὁ Τοῦρκος τὴν Ἐγριπον.

,αυοῇ ἔκαμεν ἀγάπην ὁ σουλτὰν Μεεμέτης μὲ τοὺς Βενετζιάνους.

,αυοθ' ἐπῆρεν ὁ Ἀμουράτ μπασιάς τὸ Ὄτραντο.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπολέμησε ὁ Σελήμ μπασίας τὴν Ρόδον καὶ δὲν τὴν ἐπῆρε.
 ,αφπ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης καὶ ἐπολέμησε ὁ δούκας τῆς Καλάβριαι καὶ
 ἐπῆρε τὸ Ὀτραντο. 10
 ,αυχθ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Μπαζαΐτης τὴν Ἑπακτο ἀπὸ τῶν Βενεζιάνων τὰ χέρια.
 ,αφ' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς Μπαζαΐτης τὴν Μοθώνη καὶ τὴν Κορώνην.
 ,αφιστ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Σελήμης τὸ Κάερο Ἰανουαρίου κβ' καὶ ἀπέθανεν εἰς
 τὴν Πόλιν.
 ,αφκ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Σουλαϊμὰν τὸ Μπελιγράδι ἀπὸ τὸν Οὐγγρον. 15
 ,αφκβ' Ἰου(νίου;) κβ' ἐπῆρεν ὁ Τοῦρκος τὴν Ρόδον.
 ,αφμ' Νοεμβρίου κγ' ἐδόθη τοῦ σουλτὰν Σουλεϊμάνη τ'Ανάπλι καὶ ἡ Μονεμβασία.
 ,αφο' ἐπῆρεν ὁ Τοῦρκος τὴν Κύπρον ἀπὸ τοὺς Βενεζιάνους.
 ,αφοα' ἐπῆρεν ὁ Ντὸν-Τζουάνες μὲ τοὺς Βενετσιάνους τὴν ἀρμάδα τοῦ Τούρκου.
 Τὸ παρὸν βιβλίον ἐγράφη ὑπὸ χειρὸς Μελετίου ἱερομονάχου τοῦ Μωραΐτου τὸ ἐπὶ κλην Κοντο-
 γόνῃ ἐκ χωρίου Λογάδα.

55

Σημείωμα τοῦ ἐπισκόπου Σκιάθου καὶ Σκοπέλου Ματθαίου

(ἀντίγραφον Ν. Γεωργάρα ἐξ ἐγγράφων ἀποκειμένων παρ' αὐτῷ· ἐτηρήθη ἡ ὀρθογραφία τοῦ ἐπισκόπου)

Ἐν τῷ ,αψοζ' Δεκεμβρίου ε' ἔγεινεν ἡ χιρωτωνία μου εἰς Τύρναβον παρὰ τοῦ πανιε-
 ροτάτω καὶ σεβασμιωτάτω μοι δεσπότη καὶ γέροντι ἁγίῳ Λαρίσσης κ(υρίῳ)ω μοι κ(υρίῳ)ω
 Μελετίῳ ἐκ βασιλευούσης καὶ ἦλθον εἰς τὴν ταπεινὴν ἐπισκοπὴν Σκοπέλου Ἰαννοαρίου γ'
 καὶ ἐμπῆκα εἰς τὸ κονάκιον, εὐρὸν αὐτῷ χωρὶς μπαρδάκι νὰ ποῖω νερόν, μήτε χολιάριον
 ὁποῦ εἶναι τὸν μικροτέρον. Ἐγεινεν με χιρωτωνία μου μὲ ὄλλα πουτζεῖα 17 ἥτοι δεκαπτᾶ. 5
 Ὑπόφερα μύρια κακᾶ ἀπὸ δυστηχίας καὶ τῶν προστατευῶντων. Δὲν εὐρῆκα ὡς γράφω
 τίποτα τῆς ἐπισκοπῆς. Δύο τόποι μὲ εἶπαν ὅτι ἔχει ὁ ἕνας εἰς τὸ Μιχαλάκη τῷ ρεῦμα,
 καὶ ὁ ἄλλος καρσῆ εἰς τὸ Καραβοτζάκισμα ἄχριστος. Ἐως τώρα ἔχομεν χρόνοι 17.

Ἐν τῷ ,αψπη' ἦλθεν μεγάλη ἀκρίβεια πανκόσμιος καὶ ἔλειψις τοῦ σῆτου καὶ
 ἐπείγεν καὶ ἐπολῆτω τῷ σητάρῃ ἕως δεκατρῆς παράδες ἢ οὐκᾶ βαστῶντας καὶ ἐξε- 10
 πείπτωντας ἕως δέκα: καὶ ἐπτᾶ ἕως εἰς δύο χρόνους.

Εἰς τὸ ἴδιον ἔτος ἀκολούθησεν σφερόρη μετὰ τῶν Γερμανῶν καὶ Ῥουσῶν ἡ βασι-
 λεία τῶν Τουρκῶν, καὶ ἐφάνι κάποιος Λάμπρος ἀπὸ γῶραν Λιβαδείαν, ὁ ὁποῖος εὐρέθη
 ἀπὸ τὰ πρῶτα σφερόρια εἰς Ῥουσίαν καὶ εὐγῆκεν καὶ αὐτός, ἔκαμεν μὲ ἴδοιάν του ἔξοδα
 ἕως δέκα καραβόπουλλα ἀρματώνωντάς τα μὲ δούσικην μπατιέραν: μὲ μαζόματα νυσιωτῶν 15
 ἀνθρώπων καὶ κατεκούρσευεν καὶ ἀφάνιζεν εἰς τοῦ Τούρκου τὰ νυσία, καὶ ἔφθασεν καὶ
 εἰς τὰ νυσία τῆς ταπεινῆς μου ἐπισκοπῆς Σκιάθου καὶ ἐπείρεν καρᾶβια, ἀνθρώπους, καὶ
 τοὺς εἶχεν μαζί του καὶ ἀφάνισεν τὴν Ἀσπρην Θάλασσαν καὶ τὰ νυσία μας καταπάτη.

Ἐνενήντα δύο (=1792) ἔγεινεν ἀγάπη τῶν βασιλέων καὶ αὐτὸς πάλιν εὐγῆκεν καὶ ἐρί-
μαξεν ὥς κουρσάρος.

Καὶ πάλιν εἰς τοὺς ,αψηβ' Ἀπριλίου κε' εὐγῆκεν δόγμα παρὰ τοῦ πολυχρονίου
ἀνακτος εἰς ὅλην τὴν ἐπικρατείαν του εἰς τὸν ραγιάν του, ὅποιοι ἔχουν ἀμπέλια, νὰ τὰ
κάμουν ὅ,τι θέλουν τὰ σταφίλια των, ὥς σταφίδια ἢ πετιμέζια, εἰδὲ ὅποιοι θελίσουν νὰ
κάμουν κρασιᾶ, ἄδειαν νὰ ἔχουν. Πλὴν ἐδιορίσθησαν βασιλικοὶ ἄνθρωποι νὰ μετροῦν
τὰ γινόμενα κρασιᾶ καὶ νὰ πληρόνουν ἀπὸ δύο παράδες τὴν οὐκᾶ εἰς τὸ μυρῆ. Καὶ
στοχαζόμενος ὁ κόσμος, μάλιστα τὰ νυσία, ἄλλοι μὲν τὰ ἀφήσαν καὶ ἐχάθησαν εἰς τὰ
ἀμπέλια, ἄλλοι δὲ ἔκαμαν σταφίδια καὶ πετιμέζια, ἄλλοι δὲ ὥς λέγωμεν ἐχάθισαν, καὶ
ἔμεινεν ὁ κόσμος εἰς μίαν κακὴν κατάστασιν καὶ ἀκοιβερνισίαν καὶ ἀποροῦσαν τὶ νὰ
γένουν. Ταῦτα μὲν μέχρι τοῦδε καὶ ἵλεος νὰ γένῃ τὸ θεῖον ἔλεος εἰς τῷ γένος μου».

15: ρούσικην μπαντιέραν: εἶναι ἄνωθεν προσγεγραμμένον
προσγεγραμμένον.

19: ἐνενήντα δύο: ἄνωθεν

56

Ἱστορικοὶ στίχοι

(ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ Ν. Γιαννοπούλου ἐν Ἑβδομαδιαίᾳ Ἐπιθεωρήσει Νεολόγου Κωνσταντινουπόλεως
τ. Β' [1892-93] σελ. 211-213 ἀντιγραφέντες ἐξ ἐσωφύλλου ἐκκλησιαστικοῦ βιβλίου τοῦ χωρίου Κωφῶν
τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ).

1774-5 Ἐδῶ μὲ πόνον ἄρχισα νὰ σύρω τὸ κονδύλι,
μὲ δάκρυα καὶ στεναγμὸν καὶ πικραμένα χεῖλη
τῆς πείνας καὶ ἀκρίβειας τὰ βάσανα νὰ κλάψω,
τῆς Ρούμελης τὴν συμφορὰν μὲ δάκρυα νὰ γράψω.
5 Ἡ Ρούμελη ἡ ἔξακουστή καὶ πανευτυχισμένη,
ὅποῦ τὸν κόσμον ἔτρεφε κι' ὅλην τὴν οἰκουμένην,
τώρα δ' ἐξ ἁμαρτιῶν ἠέλησε νὰ παιδεύσῃ
ὁ Κύριος τὴ Ρούμελη καὶ νὰ τὴν ἐστερεύσῃ.
Χειμῶνας ἔγινε πικρός, τὰ πρόβατα ἔψοφοῦσαν,
10 ἐν ἀπὸ τᾶλλο ἔπεφταν καὶ δὲν ἐκαρτεροῦσαν·
ἐχάθησαν καὶ ἄλογα κι' ἀμέτρητα κατσίκια,
σιτάρι ἔφεραν ἔς τὸ γιὰλὸ Ὑδριώτικα καϊκία.
Οἱ ἄνθρωποι ὥς ἤκουσαν τρέχουν διὰ νὰ πάρουν,
Ὑδριῶταις μὲ τὴν ἀσπλαχνιὰ πολλὰ παζάρια κάμουν·
15 δὲν στέκουν εἰς τὸ λόγο τους καὶ εἰς ἓνα παζάρι,
ἐσιάστισαν οἱ ἄνθρωποι καὶ ἔτρεμαν ὅσῃ τὸ ψάρι.
Ὑδριῶταις καὶ οἱ Ψαριανοὶ εἶχαν ὠμιλημένα
καὶ τὰ μισὰ καϊκία ἔς τὸ Μύτικα κρυμμένα·

νισάφι δὲν ἐκάμασι σιτάρι νὰ πωλήσουν,
 ἀλλὰ μὲ ἀσπλαχνιὰ πολλὴ σφόδρα νὰ καζαντίσουν. 20
 Ἐσύναξαν τῆς Ρούμελης φλωρία καὶ σολδία,
 καὶ τῶν πτωχῶν τὰ αἵματα ἔπιναν ὅσων θηρία
 τὰ μέτρα τους ἦσαν μικρά, παζάρια μεγάλα,
 Τοῦρκοι, Ρωμαῖοι ἔκραζαν ὅλοι τὸ Ἀλλάχ-Ἀλλάχ.
 Ὁ Κύριος τοῦ οὐρανοῦ τὸ τζάρκι νὰ γυρίση 25
 Ὑδριώταις καὶ τοὺς Ψαριανοὺς νὰ τοὺς ἀνταποδώσῃ·
 Ὅσὴν τὴν Ρούμελη νὰ ἔλθωσι σιτάρι ν' ἀγοράσουν,
 μὲ πεῖναν καὶ ἀκρίβειαν καῖκια νὰ φορτώσουν.
 Νὰ λάβουν τὴν ἀνταμοιβὴν κ' ἐκεῖν' ὅπου ἐκάμαν 30
 νὰ μὴ τὸ ἀποχτήσωσι ποτὲ εἰς τὸν αἰῶνα·
 γιὰτὶ ἦσαν φιλόργυροι κι' ἀπ' τὸ νισάφ' ἐβγῆκαν,
 τῆς Ρούμελης τὸν θησαυρὸν αὐτοὶ τὸν ἐδεχθῆκαν.
 Ἐβούλομουν νὰ ἴπῳ πολλὰ καὶ ἡ ὥρα δὲν μὲ φθάνει,
 λέγω τὸ συντομώτερο κ' ἐκεῖν' ὅπου τυγχάνει.
 Διότι ὥρα δὲν εἶναι ξεχωριστὰ νὰ γράψω, 35
 τὴν πεῖναν καὶ ἀκρίβειαν φαρμακερὰ νὰ κλάψω,
 πεῖναν τριῶν ἑξαμηνῶν, καὶ τὴν στενοχωρία,
 ὅπου μᾶς ἐπροξένησε ὀδὴ μας ἁμαρτία.
 Ἡ ἁμαρτία εἶναι κακὴ καὶ πρόαξε τὴν πεῖνα,
 καὶ ἄμετρα θανατικὰ καὶ ἄλλα ἐναντία. 40
 Δόξα καὶ χάρις τῷ Θεῷ τῷ πάντων εὐεργέτῃ,
 τῶν ἀοράτων κι' ὁρατῶν κτισμάτων πλαστουργέτῃ.

(Μετὰ τὸ ποίημα ὁ χρονογράφος σημειώνει τὰ ἐξῆς:)

Ἄρχισεν ἡ ἀκρίβεια ἀπὸ τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους ἑβδομήντα πέντε—ἄρχισεν ἡ ἀκρί-
 βεια 1774-5 καὶ ἐπεκράτησε χρόνον ἕνα καὶ μισόν, καὶ ἦλθον καῖκια ὅσῳ γιὰτὸ μὲ σιτάρι
 τὸ φόρτωμα γρόσια 24 καὶ τὸ καλαμπόκι γρόσια 18 καὶ 20, καὶ τὸ ἀλεῦρι ἡ ὁκᾶ παρά-
 δες 24, καὶ εἰς τὸ χωρίον ἦλθε καὶ 27—ἡμέρα καὶ παζάρι ἔκαναν οἱ καϊκτζῆδες καὶ ὥρα 45
 καὶ παζάρι· τὸ κριθάρι τὸ φόρτωμα γρόσια 14 καὶ 16. Αὐτὸ ἔγραψα καὶ ἀπ' αὐτὸ νὰ
 καταλάβῃς καὶ τοὺς ἄλλους καρπούς, ἦγουν κουκκία καὶ ρεβίθια, φακὲς καὶ ἄλλα ὅμοια,
 οἱ ὅποιοι καρποὶ δὲν εὐρίσκονταν. Τὰ ρεβίθια τὰ ἄλεθαν καὶ τὰ ἔκαμαν ἀλεῦρι, τὰ κουν-
 κιά τὰ ἐτάγιζαν τὰ πρόβατα, σφοδροῦ χειμῶνος γενομένου, καὶ πάλιν ἐψόφησαν. Καὶ
 ἦτον ἡ στενοχωρία μεγάλη, ἕως ὅπου ἦλθεν ἡ εὐθηνία καὶ ἔφαγαν οἱ ἄν(θρωποι) νέους 50
 καρπούς.

Κώδ. Πάτμου ΧΚΓ' (πβ. Έβδομάς τ. 5 [1888] ἀρ. 20
καὶ Σακκελίωνος Πάτμ. Βιβλιοθήκη σ. 252)

- 1647 μηνὶ Φεβρουαρίῳ 2: ἰδοὺ βάνω εἰσὲ θύμησιν πῶς ἦταν πεῖνα μεγάλη καὶ τὸ
ψωμὶ ἐπήγαινε δύο ἀστλάνια τὸ κιλό, καὶ ἦτο τρεῖς χρόνοι περασμένοι ὅπου πολεμᾶτον
ἡ Κρήτης ἀπὸ τ' ἄνομα ἔθνη, ἡγουν ἀπὸ τοὺς 1645 καὶ ἐπῆγε καὶ ἐριβάρισε εἰς τὸ
μέρος τῶν Χανίων εἰς τόπον λεγόμενον Γωνία καὶ ἐδεκεῖ ἐπῆγε μὲ κάτεργα μπεῖλίτικα,
5 παρπαρέσικα, πολίτικα ὅλα ἦτον 102 σάϊκες 400 καὶ εἰσὲ δύο ἡμέρες ἐπῆρε τὰ Θοδουροῦ
μὲ δύο φορτέτζες καὶ ἀποδεκεῖ ἐσηκώθη καὶ ἐπῆγε ἀπόξω ἀπὸ τὰ Χανία καὶ ἔκαμε τρία
μιτιρέζα καὶ ἐπολέμα μέρα καὶ νύκτα καὶ ἐχάλασε ὅλα τὰ παλάτια καὶ σπίτια πολλά· εἰσὲ
58 ἡμέρες ἐπαράδωσε τὸ κάστρο Αὐγούστου 10 καὶ εἰς τοῖς δεκαπέντε ἡμπανε μέσα καὶ
ἔμεινε τὸ μοναστήρι ἀζήμωτον.
- 10 1646 ἐπῆρε τὸ Ρέθεμνον τὸ ἄνωθεν εἰς ταῖς πέντε τοῦ Ἰανουαρίῳ τὴν ὥραν
ὅπου φωτίζει ἔκαμε δύο μεγάλους σεισμούς, τοὺς ὁποίους ἐλέγαμεν πῶς θέλει νὰ χαθῇ
ὁ κόσμος· καὶ ἤκανε καθ' ἡμέραν σεισμὸν ἕως δύο μῆνες. Εἰς τὸ ἄνωθεν ἔτος ἔπεσε
μεγάλη πανούκλα εἰς τὴν Κρήτην καὶ ἦψε ἀπὸ τὴν μίαν μερὰν ἕως τὴν ἄλλην· τόσον
ἐθέρισε τοὺς Τούρκους ὥσάν Φράγκους καὶ Ρωμαίους.

Στ. 10: κενὸν ἐν τῷ κειμένῳ.

ΠΙΝΑΚΕΣ

(Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐγγράφου, ὁ δεῦτερος τοῦ στίχου)

Ι. ΠΙΝΑΞ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΩΝ

Ἀβδουλᾶ-βοῦβόντας 31 57. Ἀβγουλῆ-βοῦβόντας 3 31	Ἀχμούτης 37 40
Ἀγάλος; 47 34	Ἀχουμάτης 25 7. 49 46. Ἀχουμάτη μπάσας 30 27
Ἀγαρ 3 7. 42 14. 42 20	Ἀχουμάτ μπάσας 31 36
Ἀγαρηνοὶ 7 1. 8 11. 8 181. 21 31. 36 2. 42 2. 52 5 κ.α. 42 21 κ.α. 44 13	Βασίλειος αὐθέντης 33 9
Ἀγγελος Ἰσαάκιος 13 3	Βενετζάνοι 8 1. κ.α. 30 5 κ.α. Βενετζιάνοι 54 3
Ἀλάτογλα τὸν 49 43, Ἀλότογλα; 25 44	κ.α. (βλ. καὶ Ἑνετοὶ)
Ἀλαμάνοι 21 58	Βενέτιχοι 7 39 κ.α. 8 23 κ.α. 9 11 κ.α. 10 95. 12 61 κ.α. 14 15 κ.α. 16 17. 18 15. 21 7 κ.α. 27 113 κ.α. 42 61 κ.α. 43 33 κ.α. 48 23. 51 9 κ.α.
Ἀλβανῖται 9 63. 27 29. 27 67. 29 70. 36 25. Ἀλβανίτες 19 14 κ.α. Ἀρβανῖται 37 28	Βενετοὶ 3 62. 49 59
Ἀλῆ-πασιάς 2 26. Ἀληπασιάς 3 70. 10 54. κ.α. Ἀλήπασιας 53 12. Ἀλημπασιάς 21 63	Βενιέρης Σεβαστιανός; 43 64
Ἀλούτζαλης βλ. Λούτζαλης	Βικτερίνος 18 9. Βικτώριος 23 11
Ἀμάρμπης 9 88. 29 78. 31 20. Ἀμπάρμπης 27 119	Βιτέρης Μπαστιάν 8 53
Ἀμουράτης βλ. Μουράτης	Βιτέλτου τοῦ 33 10
Ἀναβαρέζοι 27 46	Βλάχος Νεόφυτος 26 3
Ἀνατοβλᾶς 3 51. 36 38. 37 44. Ἀνατολά; 12 36	Βλάχοι 4 11. 13 4. 46 23. 48 47
Ἀπρηνὸς Ἰωάννης 15 9. 52 13	Βρανέζης 19 17. 27 22
Ἀργεῖοι 10 79. 14 40	Βριανὸς ἰδ. Δούκας
Ἀρκάνης βλ. Ὁρχάνης	Βρυένης Μανουήλ 47 33
Ἀσάνης Ἀνδρόνικος 19 6	Γαλατηνοὶ 15 33
Ἀσάνης Ἰωάννης 47 33	Γαρτζώνης 42 143
Ἀσάνης Ματθαῖος 9 68. 29 72	Γενουβίται 47 55
Ἀστέρογλους 53 8	Γερμανοὶ 10 53. 55 12
Ἀτουμάνογλης 3 11. 25 1. 49 2 (πβ. Ὁτμάνογλης)	Γιαβὸν-Σελήμ 10 13
Ἀτουμάνος 4 26-7 (πβ. Ὁτουμάνης;)	Γιάγαρης 9 32. 29 55
Ἀχμάτης 27 210 κ.α. 36 36. 37 41. 42 29 κ.α. Ἀχμάτης μπάσιās 27 203. Ἀχμάτ μπάσιās 27 214	Γιαγοῦ πασᾶς 27 31
Ἀχμέτης 10 21 κ.α. 21 70. 36 33. 37 37. 46 10. Ἀχμέτ 10 38. Ἀχμέτ πασιās 21 28	Γιανιτζάροι 21 93. 30 72. Γενιτζάροι 42 157
	Γιανούς Μπεῖσούμπάσης 13 17
	Γιόλ-Κασίμης 46 5
	Γλαβᾶς 47 33

Δαυίδ 2 106. 21 23. 29 83
 Διαγουμπασίας 19 24
 Διονύσιος 2 40. 21 72
 Δούκας Ἀλέξιος Μούρτζουφλος 29 1
 Δούκας Ἰωάννης 4 4. 29 13
 Δραγάσης Κωνσταντῖνος 50 23

 Ἑβραῖοι 12 49. 16 29. 21 40. 27 173. 42 94
 κ. α. 48 35
 Ἑμὴρ 36 35. 37 39
 Ἑνετοὶ 8 178
 Ἐπικέρνης Δούκας 27 34
 Ἐρδέλης 16 31. 21 42. Ἐρντέλης 20 26
 Ἐρίκος Φραγκίσκος . . .
 Εὐγένιος (πάπας) 6 14 κ. α. Εὐγένιος (πρίγκιψ)
 10 56
 Θεόδοτος 34 7
 Θεόφιλος πατριάρχης 47 25

 Ἰάγγος 4 11. 36 16. 37 11. 38 3. Γιάγγος 20 8
 Ἰγνάτιος Μηθύμνης 25 56
 Ἰγνάτιος Στουδίου 6 5
 Ἰερεμίας πατριάρχης 10 52. 10 60
 Ἰμπαγα τὸν 53 7
 Ἰμπροσὴμ πασιᾶς 10 102. Ἰπραήμ 10 27. Ἰπραή-
 μης 10 45. (ἰδ. καὶ Πραῖμπασιᾶς)
 Ἰουστινιανὸς 18 9. 23 12
 Ἰσάχ Τζαλαπῆς 41 6
 Ἰσμαήλ 47 58
 Ἰσμαήλ Σοφῆς 36 37. 37 42
 Ἰσμαηλῖται 7 6. 10 65. 14 30. 24 9. 43 2
 Ἰσούφ πασιᾶς 10 41
 Ἰωάννης Ἀργους 27 63
 Ἰωαννίκιος 53 19
 Ἰωάσαφ 47 78. 50 15. 52 51
 Ἰωσήφ πατριάρχης 6 12. 6 15. 11 5

 Καζῆ-Χανιτζιάρης 25 2
 Καζηχμικιάρης 49 4
 Καζηχοντικέρ; 38 12
 Κάλλιστος πατριάρχης 15 14. 47 23. 52 29
 Καλοθετῖνα 34 16
 Καλόθετος Γεώργιος 34 14
 Καπέλος Βετούρ 9 97

Καραμάνης 25 24. 49 25. Καραμάνος 31 60.
 45 19. 49 9
 Κάρλος 9 5. 9 8. 29 35. 29 37
 Κασιμπασᾶς 7 44. 24 43. Κασιμπασιᾶς 12 65.
 13 15. Κασίμπασιας; 10 94. 49 60. Κασιμ-
 πασίας 43 38. Κασουμπασᾶς 3 62. Κασίμ-
 πασιᾶς 42 136. 42 144
 Κατακουζηνὸς 19 9 κ. α. Καντακουζηνὸς 27 17 κ. α.
 Κατακουζηνὸς Θεόδωρος 47 71
 Κατακουζηνὸς Ἰωάννης 15 10. 47 16. Καντα-
 κουζηνὸς Ἰωάννης 50 10. 52 50
 Κατακουζηνὸς Μανουήλ 9 64. Καντακουζηνὸς Μα-
 νουήλ 29 68
 Κατακουζηνὸς Ματθαῖος 50 12. 52 52
 Κατακουζηνὸς Μιχαήλ 9 66. 32 2
 Κατελάνοι 9 14. 29 41
 Κεαμήλ 49 43
 Κιζιλμπάσης 3 68. 31 28. 46 20. Γκιζιλμπάσης 3 66
 Κομνηνὴ 34 17
 Κομνηνὸς Ἀλέξιος 14 15. 29 2. 42 210. 51 15
 Κομνηνὸς Δημήτριος 34 19
 Κομνηνὸς Ἰσαάκιος 14 15. 29 7. 42 210. 51 15
 Κομνηνὸς Μανουήλ 38 29-31
 Κομνηνὸς Μιχαήλ 34 12
 Κονταρῆς Ἀλυσάνδρο 42 137. 42 142
 Κοντογόνης 54 20
 Κορωναῖοι 10 79. 24 26
 Κοσμάς πατριάρχης 10 49. 10 51
 Κουρκούτης 27 145. 42 82
 Κούρτουγλης 27 221
 Κυπριανὸς πατριάρχης 10 48
 Κυπρουλῆς; 10 37
 Κύριλλος πατριάρχης 10 48
 Κυριπασιᾶς 12 51 (ἰδ. καὶ Πυριμπασιᾶς)
 Κυριτζῆς 44 5

 Λάζαρος 20 7. 32 6. 36 12. 37 6. 38 12
 Λάμπρος (Κατσώνης) 55 13
 Λάσκαρις Ἀλέξιος Φιλανθρωπηνὸς 9 31. 29 56
 Λάσκαρις Θεόδωρος 29 12. 29 14
 Λατῖνοι 15 1. 27 54. 29 3. 50 1. 52 21
 Λουκάνης Νικηφόρος 9 68. 29 72
 Λούτζαλης 12 88. 30 68 Ἀλούτζαλης 8 68 Ἀλι-
 τζαλῆς 40 7

Μαλαχίας Κορίνθου 27 128
 Μαλσάχ; 36 36
 Μάλτας 30 66
 Μαμαλοῦχοι 7 20. Μαμελοῦχοι 49 49. Μαλαλοῦ-
 χοι 43 17
 Μανουήλ μέγας δοῦκας 27 40
 Μάξιμος πατριάρχης 26 11
 Μαρία 6 9. 44 10. 47 60. Μάρου 50 16
 Μάρκος Κορίνθου 27 128
 Μάτζαρης 12 99
 Μάτζαροι 12 100
 Ματθαῖος πατριάρχης 47 70
 Ματθαῖος Τορνόβου 53 21
 Ματθαῖος Σκοπέλου 55
 Ματθαῖος μοναχὸς 1 26. 15 59. 38 27
 Μαυρίκιος 13 9
 Μαῦρος Χριστόφορος 13 23
 Μαχουμὺν πασίας 21 16
 Μελέτιος Λαρίσης 55 3
 Μελέτιος ἱερομόναχος 54 20
 Μεεμέτης 3 42. 10 57. 12 4. 14 30. 21 70. 24 10.
 30 24. 54 9. 39 5. 48 16. Μεεμέτης τζαλα-
 πῆς 27 125. Μεεμέτ 12 13. 16 10 κ.α. Μεεχ-
 μέτης; 10 65. Μεγμέτης 10 7. 10 20. Μεῦμέ-
 τῆς; 3 9. Μεχαμέτ 36 36. Μεχαμέτης 32 7.
 36 19. Μαχεμέτης 14 21. 42 4. 51 20. Μα-
 χάμετης 26 10. Μαχουμέτης 5 16. 38 23.
 Μαχούμεθ 48 2. Μουχαμέτης 2 19. Μουχέ-
 μετ 29 61
 Μεεμέτμπεης 3 18
 Μεεμέτ πασᾶς 10 101
 Μεχεμέτης 7 10. 20 13. 24 22. 31 6. 38 14.
 42 36. 43 6. 46 9. 50 28. 51 22. Μεχέμε-
 τῆς 20 19. 32 9. 37 22. Μεχέμετ 29 85. Με-
 χεμέτ τζαλαπῆς 27 103. Μεχμέτης 7 51. 10 75.
 45 14. 50 18
 Μεχεμέτμπεης 19 40. 25 3
 Μεχμέτμπεης 9 112. 49 8
 Μεχμέτ πασιᾶς 10 38
 Μεχετέμπεης 34 2
 Μουχαμέτ μπεης 29 59
 Μωχαμέτης 2 8. Μωαμέτ; 42 180 (βλ. Μωάμεθ)
 Μηρσουλεϊμάνης 3 16

Μητροφάνης πατριάρχης 6 22
 Μιλσάχ 37 40 (βλ. καὶ Μαλσάχ)
 Μισέλ-μπασίας; 30 28
 Μισίρ-σουλτάν 36 43. 37 47
 Μιχάλ-βόντας 42 61
 Μιχάλπεης 1 2
 Μονεμβασιῶται 7 45
 Μοραῖται 19 31
 Μόσχοβοι 10 41
 Μουράτης 7 51. 10 5. 10 18. 12 90. 14 21. 2 16
 κ.α. 36 12 κ.α. 37 58 κ.α. 42 3. 45 14. 46 7.
 47 84 κ.α. 51 20. Μωράτης 11 2. 41 2. 44 12.
 Μουράτ 47 36. 48 43. Ἀμουράτης 31 3. 51 9
 κ.α. 6 8. 27 87. 31 5 κ.α. 46 5. Ἀμωράτης;
 27 87. Ἀμουράτ 16 6 κ.α. 25 42
 Μουράτμπεης 20 5 κ.α. 25 3. 49 7. Μουράτμπεης
 1 3 κ.α. 20 10. 38 11. 48 15. Ἀμουράτμπεης
 31 7. 9 9. κ.α. 18 18. 19 38. 29 44 κ.α.
 Ἀμουράτ-μπασιᾶς 54 7
 Μουρσουμάν τζαλαπῆς 44 2
 Μουρτάσης 27 31
 Μουσῆλτζεπης; 3 15
 Μουσουλμάν τζαλαπῆς 41 6 (ιδ. Μουρσουμάν)
 Μουσουλμάνοι 26 5. 27 99. 27 129
 Μούρτζουφλος 3 3. 29 1 τὸν Μούρτζουφλα 31 46
 Μουσαῖς 37 39
 Μουσῆς 5 14. 36 35. 47 64. Μουσῆ κελεπῆς 25 3.
 Μουσῆ τζελεπῆς 49 6. Μωσῆς 47 67. Μωσῆς 44 3
 Μουσταφᾶς 10 23 κ.α. 21 95. 30 71. 42 165.
 46 11. 51 22
 Μουσταφόπασας; 1 8
 Μπαγιαζήτης 2 20. 3 43. 5 8. 7 11. 10 11 κ.α.
 12 28. 14 52 κ.α. 24 23. 25 5. 30 31. 36 13.
 37 8 κ.α. 42 3. 46 8 κ.α. 49 31. 51 20. Μπα-
 ζαήτης 29 93. 54 11. Μπαζαήτ 9 114. 29 85.
 Παγιαζήτης 6 3. 15 30 κ.α. 20 20. 21 29 κ.α.
 22 10. 25 2 κ.α. 27 139. 31 42 κ.α. 36 13.
 38 23. 41 2 κ.α. 42 56 κ.α. 44 1. 45 45. 48 25.
 Παζαήτης 16 20. Παγιαζήτμπεης 20 19
 Μπαλτάν πασίας 21 63
 Μπάλτζης 14 12. 42 206. 51 12
 Μπαράκ 27 155
 Μπάρμπαρος Φραντζέσκος 42 138

Μπαρμπαροῦσος 30 23. Παρπαρέζος 40 5
 Μπεϊσούμπασης βλ. Γιαννός
 Μπόγδανος 31 61. 31 64. Μπούγδανος 3 28. 3 45
 Μπονεπάρτης 2 25
 Μυσοί 36 25
 Μωάμεθ 5 22. 14 20. 28 12. 35 3. 42 1. 45 3.
 51 19 (βλ. Μεχμέτης)
 Μῶροι 30 18. 40 1. 54 3
 Μῶρος Χριστόφορος 13 23

Ναπολέον 2 25
 Ναυπλιῶται 7 45
 Νεόφυτος Γρεβενοῦ 26 1
 Νικόλαος πάπας 42 216
 Νταμάτης 10 40
 Ντελατζιόλας Ἀντώνιος 29 43. Τελατζιόλας Ἀν-
 τώνιος 9 16
 Ντεμηρλένης 37 8. Ντεμηλέκης 36 13
 Ντόριας Ἀνδρέας 12 56. 42 133
 Ντόρια Ἰλαρίων 1 14

Ξανθόπουλος 13 2

Ὀρχάνης 5 15. 7 51. 14 21. 42 3. 45 5. 49 3.
 51 20. 52 28. Ὀρχανης; 25 2. Ὀρχάν 10 4.
 36 35. 37 39. Ἀρχάνης 3 12
 Ὀρχάμπης 41 6
 Ὀσμάνης 46 11. 51 22. Ὀσμάν 10 24. 36 35.
 37 40
 Ὀσουμάνης 21 90. 21 101. 25 57. 30 70. Ὀσου-
 μάν 10 2.
 Ὀτμάνης 14 21. 42 3. 45 4. 46 2. 51 20. Ὀτμα-
 νήρ; 7 51
 Ὀτμάνηδες 37 1
 Ὀτμανλήδες 7 54. 14 21. 42 2. 51 20
 Ὀτμάνογλης 46 1
 Ὀτμάνοι 10 98. Ὀτμανῶν 10 73
 Ὀτουμάνος 5 3
 Ὀτουμανιδῶν 5 16. Ὀτουμανίδων 5 1
 Οὔγαροι 7 23. 43 19
 Οὔγκρος 3 39. 4 9. 10 88. 25 49. 31 62. 45 35.
 54 15
 Οὔγκλεσις 33 2. Οὔγκλεζις 48 8. Οὔγκεσις 11 12.
 Οὔζοῦν-Χασάνης 330. 3 36. Οὔζοῦν Χασάν

45 29. Ὀζοῦν Χασάνης 25 20. 49 20. Ζοῦ-
 Χασάνης 9 135. 31 55
 Οὔμπερτόπουλος Ἀλέξιος 34 5

Παλαιολόγος Ἀνδρέας 9 41. 9 93. 29 8
 Παλαιολόγος Ἀνδρόνικος 9 51. 15 5 κ.α. 18 13.
 19 4. 29 18. 31 38. 36 1. 47 10 κ.α. 50 3
 κ.α. 52 8 κ.α.
 Παλαιολογίνα Ἄννα 52 12
 Παλαιολόγος Δημήτριος 1 14. 7 37. 9 29. 12 10.
 27 107. 29 54 κ.α. 49 57. 50 19 κ.α.
 Παλαιολογίνα Ἑλένη 9 109
 Παλαιολόγος Θεόδωρος 9 23. 15 19. 18 20.
 29 49. 50 18
 Παλαιολόγος Θωμᾶς 9 20 κ.α. 9 70 κ.α. 12 10.
 19 39. 20 12. 23 1. 29 47 κ.α. 50 19 κ.α.
 Παλαιολόγος Ἰωάννης 6 11. 9 1. 11 5. 18 12.
 19 36. 21 8. 27 73. 29 27. 29 22. 36 1 κ.α.
 47 26 κ.α. 50 11 κ.α. 52 10 κ.α.
 Παλαιολόγος Κωνσταντῖνος 6 25. 9 6 κ.α. 18 19
 κ.α. 20 12. 23 18. 24 9. 27 70. 29 29 κ.α.
 Παλαιολόγος Μανουήλ 1 24. 9 32. κ.α. 15 19.
 18 5. 19 29. 23 5. 27 42. 29 57. 29 25.
 29 81. 29 79. 31 47. 44 6. 50 16
 Παλαιολογίνα Μαρία 47 59
 Παλαιολόγος Μιχαήλ 9 51. 14 17. 18 2. 29 18.
 29 15. 42 212. 47 3. 50 1. 52 3
 Παλαμᾶς Γρηγόριος 21 3. 31 9
 Πέρσαι 5 35. 10 83. 14 54. 24 30
 Πέρσος; 37 8
 Πέτρος Ναυπλίου 27 54
 Πιαλῆ πασᾶς 21 53. 30 59. Πεαλῆ μπασίας
 31 87. Πιγιαλῆ μπασίας 45 66
 Πίος πάπας 23 2
 Πορφυρογεννήτης; Κωνσταντῖνος 31 8
 Πορφυρογέννητος 19 16. 27 κ.α.
 Πραϊμπασιᾶς 27 205. Πραϊνπασᾶς 42 171 ἰδ. καὶ
 Ἱμπραῆμ πασιᾶς
 Πρίαμος 30 12
 Πυριμπασιᾶς 27 186. 42 113 Πυριπασιᾶς 27 200
 (ἰδ. καὶ Κυριπασιᾶς)

Ράδουλα-βοεβόδας 49 22. Ράντουλα-βοῖβόδας
 25 21

Ραλαῖοι, Γεώργιος καὶ Θωμᾶς 9 71. 29 73

Ράλης Δημήτριος 27 28

Ράλης Μιχαήλ 9 98

Ραοῦλ 19 22

Ρὲ ντὲ Καστέλις 9 116

Ρετζάγος 14 13 42 208. 51 13

Ροδίται 7 29

Ρωμαῖος 8 16 12 96 κ. α.

Ρώμυλος 30 15

Ρῶσα δέσποινα 44 4

Ροῦσοι 55 12

Σαβόγιας 47 27

Σαουτζήμπεης 47 50

Σαρακηνοὶ 8 16. 19 1. 27 1. 30 16. 54 2

Σελήμης 3 19. 3 73 κ. α. 5 30. 7 16 κ. α. 10 82

κ. α. 12 36 κ. α. 14 22 κ. α. 16 23. 21 34

κ. α. 24 29. 25 37 κ. α. 27 157. 31 68 κ. α.

37 33 κ. α. 42 178 κ. α. 45 53 κ. α. 48 42

κ. α. 51 21. 54 13. Σελήμ 9 138. 42 184.

49 36 κ. α. Σελέμης; 37 50. Σαλήμης 27 147

κ. α. 36 29.

Σελήμ μπασιᾶς 5 48

Σέρβοι 47 23

Σιγισμοῦνδος 5 13

Σιγουντονάνης 27 53

Σινάν πασιᾶς 12 43. 46 21

Σινάν ἀγᾶς 25 51

Σκόντρας 49 29

Σολτασελήμης 8 29

Σουλεημάνης 3 54. 7 52 κ. α. 10 15 κ. α. 12 49.

κ. α. 14 22 κ. α. 20 21. 24 33 κ. α. 28 38.

29 94. 31 83 κ. α. 36 43. 37 52 κ. α.

42 121 κ. α. 43 18. 46 6 κ. α. 48 31. 51 21.

Σουλεημάν 16 25 κ. α. 21 51 κ. α. 22 11. Σε-

λεημάνης; 45 57. 45 67. Σαλαημάνης; 30 37.

Σουλαημάνης 8 36. 13 18. 27 165 κ. α. Σου-

λαημάν 5 33. 27 162. 54 15

Σοφῆς 3 50. 9 134. 25 41. 27 148. κ. α. 31 68.

36 37-9. 37 42. κ. α. 49 40

Σοφία 47 82

Σπάνιας 12 80. 16 33. 20 29. 21 45. 27 201.

43 46. κ. α. 48 38

Σπάτας Παῦλος 2 29. 14 10. 42 204. 51 10

Στρατηγόπολις; 3 7

Σχολάριος 42 7

Ταούτη-πασᾶς 30 70-2

Τάταροι 47 64

Ταμυρλάνης 41 4. 41 11 (ιδ. καὶ Ντεμηρλάνης)

Τζαλαπῆς 27 88. Τζελεπῆς 25 3

Τζαμισάχ 36 34. 37 39

Τζαμπλάκος 47 34

Τζέμης 37 25. Τζάμης 36 24. Τζέμ σουλτάνος 37 26

Τζερνοτᾶς Ἰωάννης 19 52

Τζόρτζης 10 34. τοῦ Τζόρλου; 10 39

Τζουάνες 54 19

Τεμίρης 15 47. 38 13

Τιμούρ; 6 3. (βλ. καὶ Ντεμηρλάνης καὶ Ταμυρ-
λάνης)

Τουραχάμπεης 9 65. 19 33. 29 70

Τουραχάνης 27 65

Τουργούτη μπασᾶς 30 58

Τοῦρκοι 5 1. 8 25. 21 50. Τουρκῶν 10 1. 17 15.

24 19. 27 110. 38 18. 43 29. 46 3

Τοῦρκος 54 4. κ. α.

Τουρκοδημήτρις 50 19

Τουρκομάνοι 9 134

Τραχανιώτης 47 22

Τριβαλλοὶ 5 12

Τριβόλης 47 23

Ὑδριῶταις 56 14. 56 17

Ὑπομονή 9 110 (=Ἑλένη Παλαιολογίνα)

Φακεολᾶτος 52 21

Φερδέρικος 30 8

Φιαλίτης 29 40

Φιλανθρωπηνός βλ. Λάσκαρις

Φίλιππος 8 63

Φλάβιος Κωνσταντῖνος 23 18

Φουσκαρίνος Ἰακῶβις; 8 14

Φράγκα 47 8

Φράγκοι 17 4. κ. α. 19 2. κ. α. 21 66. 27 2. 45 22

Φραντζέζοι 2 25

Φραντζῆς Γεώργιος 9 13. 29 40

Χακῆ πασιᾶς 53 5	Χατζῆ Μανάφης 53 7
Χαλεπῖνος 5 11	Χωνιάτης 1 1
Χαλήλ πασιᾶς 10 54	
Χαρατοῦ-μπασιᾶς 3 59. Χαριατὴν πασιᾶς 21 51	Ψαριανοὶ 56 17

II. ΠΙΝΑΞ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΝΑΩΝ

Ἀβαρῖνος ὁ 9 81. 12 31. 45 51. Ἀναβαρῖνος 3 47. 31 67	Αἶνος 3 24. 12 4. 25 12. 31 51. 45 23. 49 12. 53 20
Ἀγγελόκαστρον 2 12. 13 59. 31 22. 42 42	Αἰτωλία 5 18
Ἀγιανδρέας 53 3	Ἀνθύροσ τοῦ 47 45
Ἀγία Αἰκατερίνη 8 130	Ἀκλιμπέντη 46 19
Ἀγιος Ἀνδρέας 27 50	Ἀκοβα 19 7. 32 8. Ἀκουβα 27 26
Ἀγιος Ἀχίλλειος 2 40	Ἀκρωτήριον 8 114
Ἀγιος Γεώργιος 19 8	Ἀκυληῖα 5 28
Ἀγιος Δημήτριος 21 31	Ἀλαμανία 12 95. 21 60. 25 23. 37 55. 42 177
Ἀγία Θεοδοσία 9 47. 21 14. 29 32	Ἀλβανιτία 9 119. 25 23. 29 87. Ἀρβανιτία 3 33. 31 23
Ἀγιος Μᾶρκος 14 6. 30 6. 42 199	Ἀμάσεια 42 178
Ἀγία Μαύρα 2 18. 13 50. 30 26. 36 22. 37 21. 42 54. 45 39	Ἀμαστρίς 12 19. Ἀμαστρος 3 29. 25 19. 45 34. 49 19. Ἀμασδρος; 31 54
Ἀγιον Ὄρος 9 115. 21 30. 21 77	Ἀμμόχωστος 8 44. 8 57. 12 75. 30 63. 45 69. Ἀμμόχωστη 17 8
Ἀγιος Ρωμανὸς 9 48. 29 65	Ἀμύκλιον 42 40. Ἀμύκλιν 19 7
Ἀγία Σοφία 14 3. 27 192. 28 11. 35 2. 42 196. 47 18. 48 4. 51 10	Ἀνάπλιον 10 95. 12 64. 43 34. Ἀνάπλιν 21 49
Ἀγιος Τάφος 31 37	Ἀνάπλι 2 34. 3 61. 7 39. 14 63. 16 36. 24 44. 27 34 κ.α. 28 29. 31 40. 39 17. 48 40. 54 17. Ἀναύπλι 51 18. 50 12 (ἴδ. καὶ Ναύπλιον)
Ἀγκυρα 41 2	Ἀνατολὴ 1 9. 15 20. 21 59. 25 1. 28 39. 31 71. 37 42. 46 1. 47 58. 47 38. 48 3. 50 4. 53 13
Ἀγκών 9 94	Ἀνατολικὸν 17 13
Ἀγχιάλος 13 3	Ἀνεμᾶς 15 17
Ἀγραφα 27 76. 31 94	Ἀξία 45 63
Ἀδριανούπολις 21 4. 24 34. 24 6 κ.α. 38 8. 39 2. 42 92. 42 123 κ.α. 49 55. Ἀνδριανούπολις 2 6. 7 32. 9 38. 10 86. 14 26. 16 4. 20 3. 27 164. 28 15. 31 3. 35 8. 36 5. 37 3. 43 27. 53 4	Ἀπουλία 5 25 (ἴδ. καὶ Πούλια)
Ἀετὸς 32 8	Ἀργὸς 10 72. 12 5. 14 40. 18 22. 24 18. 27 55 κ.α. 39 10
Ἀετῶν (παλάτι) 47 49	Ἀργυρόκαστρον 28 24. 46 13
Ἀθήνα 2 11. 3 26. 7 35. 9 16. 10 70. 12 5. 14 35. 16 12. 21 15. 24 15. 27 220. 28 28. 29 42. 31 40. 39 8. 42 41. 43 29. 45 23. 49 56	Ἀρσιπελάγου τοῦ 45 62
Αἶγενα 3 59	Ἄρτα 27 219. 42 33
Αἶγυπτος 5 32. 7 19. 27 217. 36 41. 43 15	Ἀσία 5 4 κ.α.

*Άσπρα Σπίτια 9 122. *Άσπρα Όσπίτια 29 89
 *Άσπρη Θάλασσα 55 18
 *Άσπρόκαστρον 1 20. 3 46. 7 12. 14 48.
 25 34. 31 65. 35 25. 37 27. 45 46.
 48 26. 49 33
 *Άσωπός 12 32
 Αὐλὼν 3 57. 5 10

 Βαβυλὼν 20 31. 20 33
 Βαρατίνη 10 54
 Βάρνα 4 10. 9 17. 13 3. 20 10. 29 44.
 36 17. 37 12. 38 5
 Βασιλικά 27 83. 32 10
 Βάτικα 12 32
 Βελόγραδον 5 34 (ἰδ. καὶ Μπελιγράδιον). Βελε-
 γράδι; 49 51. Βελιγράδι 49 14
 Βενετία 6 1 κ.α. 8 51. 14 5. 30 55. Βενετία
 12 26. 42 210. 42 214
 Βέρροια 25 7. 42 29. 49 46
 Βερούτι 12 40
 Βιζύη 47 68. 47 72
 Βιθυνία 5 4
 Βλαχέρνα 11 3. 29 74. 44 7. Βλαχέρνα 9 72
 Βλαχία 25 21. 31 92. 45 31. 46 21. Μεγάλη
 Βλαχία 31 13. Κάτω Βλαχία 5 20
 Βοδενά 31 11
 Βοσιτίτσα 9 104. 19 50. 29 82. Βοτζίτσα;
 27 83
 Βυζαντίς 26 12
 Βυζάντιον 26 8

 Γαλατᾶς 1 13. 9 88. 15 22. 31 20. 47 53.
 52 21
 Γαρδίκι 19 34. 27 67
 Γένοβα 27 201. 42 191. Γένουα 15 28. 51 4
 Γερμανία 5 38
 Γέροντος τοῦ; 19 49
 Γιανίκι τὸ 46 21. 48 44
 Γιάζιν 45 27. Γιάτζι 49 16. 49 18. Γιαντζι; 25 16
 Γιάντζι 25 18
 Γλαρέντζα 9 7. 9 72. 29 30
 Γουλέτα 8 9. 12 110
 Γρανάτα 9 116

Γρεβενὼν 26 1
 Γωνία 57 4

 Δαλματία 5 20
 Δαμασκός 12 40. 36 41. 37 48. 45 54
 Δερεάμη; 30 12
 Δημησκάρι 31 84
 Διμότειχον 47 51. 53 7
 Διονυσίου μονή 21 85
 Δράμα 53 8
 Δυρράχιον 42 190. 51 1. Τουρράχι; 30 9
 Δύσις 3 11. 7 30. 10 61. 14 24. 15 50.
 16 2. 20 2. 21 1. 24 4. 25 1. 28 39.
 31 1. 38 24. 42 26. 43 25. 46 1.
 47 38. 48 3
 Δωδεκάνησα 25 50. 30 23

 *Εγρι ή 48 48
 *Ελλάς 5 9. 18 8. 23 12. 31 92
 *Ελλήσποντος 5 6
 *Ενδρενέ 53 8. 53 16
 *Εξαμίλιον 11 16. 20 11. 21 10. 26 6. 30 20.
 36 18. *Εξαμίλιον 16 9. 18 6. 19 30. 37 13.
 38 1. *Εξαμίλι 4 8. 9 19. 27 43. 27 74.
 31 14. 40 1. 42 32. Ξαμίλιον 8 17. Ξαμίλι
 28 31. 31 34
 *Ερισσός 21 76
 Εὔβοια 5 24
 Εὔριπος 2 16. 3 35. 7 8. 8 22. 9 103.
 10 74. 12 22. 14 43. 16 16. 19 43.
 21 25. 22 5. 24 21. 25 25. 29 82.
 31 16. 35 6. 36 21. 37 18. 38 28.
 39 11. 42 51. 42 190. 43 5. 45 33.
 48 21. 51 3. *Εγριπος 20 16. 28 19.
 40 2. 54 5
 *Εῶα 31 91

 Ζάκυνθος 27 130. 27 219. 43 49
 Ζητούνι 27 76. 31 91

 *Ηράκλεια 47 73

 Θάσος 12 5. 45 23. 53 3
 Θερμήσι 27 61

Θεσσαλονίκη 2 5. 3 29. 5 17. 7 33. 10 63.
14 27. 21 7. 22 2. 24 7. 25 8. 26 7.
27 129. 28 16. 29 38. 35 5. 36 15.
39 3. 42 31. 43 28. 48 12. 49 56
(ιδ. καὶ Σαλονίκη)

Θετταλία 5 9

Θήβα 9 16. 45 23. Θῆβαι 12 5. 27 75. 29 43.

Θιάκη 30 25

Θοδουροῦ τὰ 57 5

Ἰερὸν 47 90

Ἰεροσόλυμα 8 16. 28 25. 46 13. 54 2

Ἰλλυρικὸν 5 10. 36 26

Ἰλλυρική 5 28

Ἰσθμὸς 23 6

Ἰταλία 9 2. 20 19. 21 8. 29 33

Ἰωάννινα 9 8. 11 17. 26 7. 27 220. 28 17.
29 37. 31 15. 42 30. Γιάννινα 13 48

Κάερος 8 30. 12 42 κ.α. 14 55. 27 204 κ.α.
42 77. 45 54. Κάηρος 31 30. Κάερον 30 35
Κάερο 54 13

Καيسάρεια 10 59

Καλάβρυτα 9 70. 12 12. 29 73. 45 38

Καλαβρία 30 29. 54 9

Καλλιπόλις 2 4. 9 28. 16 3. 28 30. 37 2.
38 7. 48 5. 53 13. Καλλιούπολις 5 7. 7 31.
10 62. 14 25. 15 11. 20 2. 24 5. 29 53.
31 2. 36 3. 39 1. 42 27. 49 55. 52 24

Καλλονή 25 56. 45 18

Καλύβια 53 11. 53 19

Κανονικά 9 22. 29 48

Καπαδοκία 5 4

Καραβοτξάκισμα 55 8

Καραμανία 3 22. 3 34. 25 9. 28 25. 31 49.
46 14

Καρίτενα 19 7

Κασταμένα; 12 19. Καστάνη; 45 30

Καστελλανία 2 10. 14 34. 24 14. 27 39.
39 7. 42 40. Καστελιανία 10 69

Κάστρον 8 15. Κάστρος 27 131

Κασπία 9 136

Καυλέως μονή 47 52

Καφᾶς 2 17. 3 37. 9 11 κ.α. 12 20. 14 45.
21 28. 25 27. 29 84. 31 36. 36 21.
37 19 κ.α. 42 53. 43 6. 45 34. 48 11.
49 27. Καφᾶ 7 9

Κελλίον 7 12. 14 48. Κελλίν 45 46. Κελλί 3 45.
31 64. 36 25. 37 27. 48 26. Κελλία
25 33. 49 32

Κεφαλληνία 2 18. 43 49. Κεφαλλονία 31 21.
45 62. 43 56

Κεχρεαί 18 5

Κιαμάχι 31 70. 37 45. Κιαμάχ 3 52. Καμάχι
36 39

Κλεισούρα 36 16. 37 11

Κλοκοῦ τοῦ 19 50

Κόκκινον Λιθάρι 5 37

Κοντοσκάλι 47 21

Κόρινθος 2 9. 9 67. 10 68. 14 33. 16 13.
18 24. 20 15. 21 16. 24 13. 27 38.
27 105. 28 32. 31 18. 32 8. 39 6.
42 39. 45 37

Κορώνη 2 32. 5 28. 7 14. 8 27. 9 133.
12 31. 16 34. 21 33. 21 46. 25 36.
30 33. 42 65. 42 133. 43 10. 45 51.
48 38. 49 35. 54 12

Κορυφοί 9 81. 14 9. 17 10. 25 50. 31 31.
45 61. 42 203. 43 50. 51 9. Κορυφοί 3 57.
8 51. 12 62. 27 219. 28 38. 46 18

Κόσοβον 20 6

Κουνούχι 11 20

Κουτζουλοῦροι 30 67 τῶν Κουτζουλάρων 43 58

Κρήτη 8 28 κ.α. 12 82. 27 219. 40 5. 43 48.
54 3. 57 3-13

Κρόγαις 48 22

Κυδωνία 8 182

Κύπρος 8 41. 12 75. 17 7 κ.α. 21 61. 25 53.
28 36. 40 6. 45 68. 54 18

Κωνσταντινούπολις 3 1. 5 24. 14 2. 21 14.
22 3. 28 18. 31 6. 45 1. 48 1 καὶ
πολλαχοῦ ἀλλαχοῦ (βλ. καὶ Πόλις)

Λακεδαιμονία 19 19. 19 34. 42 44-45

Λαύρας μονή 21 82

Λειμῶν 25 56

Λεοντάρι 19 20 κ.α. 27 25 κ.α.
 Λευκάδα 17 13
 Λευκοσία 8 41. 12 75. 30 62
 Λήμνος 16 17. 21 26. 28 33. 33 7. 47 48.
 48 23
 Λιβαδεία 27 76. 55 13
 Λιτζά 31 94
 Λογάδα 54 21
 Λόφιμος 30 25

 Μαγνησία 41 6. Μαγνησιὰ Ἀνήλιος 4 5
 Μαῖωμένου κάμπος 41 11
 Μαλγαρά τὸν 53 11
 Μάλτα 3 71. 12 105. 21 53. 46 18
 Μανδράκι 30 56
 Μαντίνεια 9 80
 Μαρίτζα 20 3. 28 9
 Μασήρα; 49 44
 Ματζαρία 48 48
 Μέγαρο 27 61
 Μεθώνη 5 28. 7 14. 14 50. 24 25. 27 209.
 29 89. 36 27. 39 13. 46 17. 49 35 Μο-
 θώνη 8 67. 9 123. 10 78. 12 30. 16 22.
 11 18. 21 33. 22 7. 25 36. 28 21.
 30 33. 31 24. 35 7. 37 30. 40 4.
 43 10. 45 50. 54 12
 Μοθωκορώνη 3 47. 19 48. 27 137. 31 67.
 48 28
 Μέθυμνα 25 55
 Μελιτιάς 15 24
 Μέμφη 7 19. 43 15. 49 48
 Μεσαρά 8 88-9. 8 92
 Μεσέμβρια 47 74. Μεσεβρία 47 28
 Μεσολόγγι 2 37
 Μήλος 45 63
 Μισήνη; 36 42. Μισήνα 43 51
 Μισίρι 3 52. 10 13. 12 37. 14 56. 16 24.
 20 24. 21 35. 25 45. 28 34. 31 30.
 36 42. 37 51. 42 77. 46 17. 48 30
 Μιχαλάκη Ρεῦμα 55 7
 Μονεμβασία 2 36. 7 45. 10 96. 12 64. 13 5
 κ.α. 21 49. 24 45. 39 18. 42 146. 49 59.
 54 17. Μονεβασία 16 37. Μονοβασία 7 42.

9 78. 9 90. 28 29. 43 36. 43 39. 47 80.
 48 40
 Μορέας 2 10. 3 26. 8 20. 9 7. 10 12. 12 9.
 12 14. 13 49. 16 34. 19 9 κ.α. 23 7. 25 15.
 27 75. 27 60 κ.α. 29 69. 40 11. 45 26
 Μοσκόβιον 33 9
 Μοσυνόπολις 29 2. 29 4
 Μουγλίν 18 24. 27 104. 32 8. Μουχλί 2 10.
 10 69. 14 34. 24 14. 39 7
 Μπαγδάτι 20 33. Μπαγτάτι 10 18
 Μπαρπαρία 30 65
 Μπέκι 3 56 κ.α. Μπέτζι 21 58. 31 27. Πέτζι 20 26
 Μπελιγράδιον 8 31. 10 89. Μπελιγράδιν 16 16.
 21 37. 45 25. Μπελογράδιν 45 58. Μπελο-
 γράδι 30 37. Μπελιγράδι 7 23. 20 21. 31 29.
 35 7. 46 17. 48 32. 54 15. Ἀμπελιγράδι
 14 62. Ἀμπελογράδι 3 54. 25 47. 3 25.
 24 36. 25 14. 27 166. 39 15. 42 122.
 Πελιγράδιον 10. 58. 43 19. 45 65. Μπελ-
 κράτι 22 8 (ἴδ. καὶ Βελόγραδον)
 Μπογδανία 25 28. 25 33. 49 28. 49 32.
 Πογδανία 45 35. 45 46
 Μπουντούνη 21 40. 46 17. Μπουτούνι 16 29.
 16 31. 20 23. 20 25. 31 26. Μουντούνη
 3 63. Πουντούνη 48 35. Πιντίνι 28 35. Μπούντι
 3 57 (ἴδ. καὶ Πριτούνι)
 Μυζηθρᾶς 2 13. 7 36. 8 20. 9 33. 10 71.
 14 37. 18 20. 24 17. 29 75. 31 18.
 39 9. 49 57. Μεζιθρᾶς 27 107. Μουζιθρᾶς
 45 38. Μυθιθρᾶς; 43 30
 Μυλοπόταμος 27 62
 Μύτικας 56 18
 Μυσία 5 9. 5 28
 Μυτιλήνη 2 15. 3 32. 12 18. 14 42. 21 22.
 25 22. 25 51. 30 10. 34 2. 42 49.
 42 190. 45 32. 49 23. 51 2

 Ναύπακτος 2 28. 7 13. 10 77. 14 10. 19 47.
 21 32. 24 24. 25 35. 27 136. 29 87.
 31 20. 36 26. 37 29. 39 12. 42 60 κ.α.
 43 9. 45 49. 46 16. 48 27. 49 34. Νέ-
 πακτος; 35 6. Ἐπακτος 3 46. 8 25. 12 29.
 22 6. 28 20. 40 3

Ναύπλιον 42 136. 42 214. 49 59-60 (ιδ. καὶ Ἀνάπλιον)

Νάπλους 13 7

Νεάπολι 42 191. Ἀνάπολι 30 12. 51 6

Νεῖλος 45 55

Νεόκαστρον 25 10. 49 10. Νεόκαστρα 31 50. 45 17

Νίκαια 15 5. 26 5. 52 6

Νικόπολις 5 12

Ντουλτζίνιο 14 11. 42 205. 51 11

Ξηρόλαφος 42 8. 42 10

Ξυλοκέρτου τῆς 47 54

Ὀβριακή 30 53

Ὀδηγήτρια 13 20

Ὀδηγῶν μονὴ 15 44. 52 49

Ὀτραντο 54 7. 54 10. Ὀτροντο 30 30. Ὀτροντος 30 27

Οὐγκρία 1 15. 9 17. 16 28 κ.α. 20 10 κ.α. 21 39 κ.α. 24 36. 27 166. 29 44. 42 121 κ.α. 45 58. 47 26 κ.α. 48 34 κ.α. Οὐγγαρία 12 71

Οὐιέννη 5 35

Πάδουβα 42 191. Πάντουβα 30 14

Παιονία 5 34

Πσκοῦ 9 136

Παμμακάριστος 12 92

Παντοκράτωρ 9 24. 29 50

Πάρος 45 62

Πασαβᾶς 12 104

Πάτρα 9 70 κ.α. 10 68. 12 12. 14 33. 18 23. 24 13. 27 104. 29 47. 39 7. Παλαιὰ Πάτρα 2 9. 9 12. 12 57. 16 34. 21 46. 29 39. 42 39. 45 37. 48 39

Παχωμίου τοῦ 52 4

Πελαγονία 19 5

Πελοπόννησος 5 24. 14 19. 36 20. 42 215. 51 18

Περσία 9 136. 20 30 κ.α. 42 164. 46 20

Πηγὴ 52 32

Πόλις 3 6. 7 11. 9 4 κ.α. 9 32 κ.α. 13 49.

21 60. 25 4 κ.α. 29 4 κ.α. 39 5. 44 13

καὶ πολλαχοῦ ἀλλαχοῦ (ιδ. καὶ Κωνσταντινούπολις)

Πόρτο Λόγκο 9 81

Πόσνα 45 38. 48 21. 49 24. Πόσθνα 25 22.

Μπόσθνα 31 59. Μπόζνια 3 32

Πούλια 27 222. 45 43 (βλ. καὶ Ἀπουλία

Πρέβεζα 2 21. 42 59. 45 47

Πριτούνι 35 9

Προαῦλαξ 21 103

Προῦσα 15 4. 31 48 κ.α. 36 34. 37 38. 45 4.

48 10. 52 5. Μπροῦσα 45 10

Πωγωνιανὴ 46 14

Ραδοβίσδι 31 94

Ρέθεμνος 8 60. 40 7. 40 10. Ρέθεμνον 57 10.

Ρέθεμος; 12 84. Ρηθύμνη 8 184

Ριάλτο 13 39. 14 6. 42 198. 51 6. Ρεάλτο 30 6. Ριόλον; 9 70

Ρόδος 7 26. 8 33. 14 64. 16 27. 20 22. 21 38. 22 9. 25 48. 27 170 κ.α. 28 27. 39 16. 42 127. 43 21. 45 40. 46 17. 48 33. 49 53. 54 16. 55;

Ρούμελη 56 4. 56 32

Ρουσία 21 91. 55 14

Ρωμανία 27 217. 28 13. 48 6

Ρώμη 11 6. 30 15. 42 193

Σαλονίκη 46 13

Σαμοθιάκη 12 5

Σάμος; 43 56

Σαράϊ-Πουρνοῦ 21 92

Σεμέντρια 3 25. 25 12. 31 52. 49 13

Σεγετφάρι 46 19. Σηγηφάρι; 37 56. Σεντιβάρι 17 1 Σεκφάρ; 45 64

Σέρραι 16 5. 20 4. 21 5. 22 1. 28 23. 32 1. 48 9

Σερβία 5 18. 21 16. 32 5. 45 7. 48 18. 52 29

Σηλυμβρία 9 23. Σηλυβρία 15 23. 19 28. 29 49. 36 31

Σίμωνος Πέτρας μονὴ 21 87

Σινώπι 3 29. 25 19. 31 54. 45 30. 49 19

Σίπυλον 4 5
 Σκίαθος 21 26. 55 17
 Σκλαβηνία 8 2. Σκλαβουνία 43 50
 Σκόπελος 55 3
 Σκουτάριον 36 21. Σκούταριν 16 18. 37 20. Σκού-
 ταρι 3 40. 21 93. 28 33. 45 36. 47 66.
 48 23. Σκουτάρι; 31 63
 Σοῦδα 8 60. 40 11
 Σουλεημανιέ 10 15
 Σοφία 16 29. 20 24. 21 40. Σόφια 48 35
 Σπανία 30 19
 Σπεντέροβον 21 16
 Σπίνα Λόγκα 40 11
 Σταυρός 47 13
 Στενόν 9 121. 25 10. 31 50. 45 17. 49 10
 Στούδιον 6 5
 Συρία 5 32. 27 215. 45 54
 Σώσανδρα 4 5

Ταβία 19 14. 19 35. 27 46. 27 67
 Ταβρίζιν 25 43. Ταβρίζι 49 42. Ταμπρίζιν 27 151.
 Τεβρίζι 36 38. 37 43. Τεμπρίζι 20 30. 46 16
 Ταρβήσιον 5 29
 Τεπελένι 2 26
 Τζεσμές 37 22
 Τήνος 40 11
 Τόρνοβον 53 20

Τούνεζι 8 9
 Τραπεζοῦς; 5 24. 43 32. 49 21. Τραπεζοῦντα;
 2 14. 7 38. 14 39. 20 17. 21 24. 29 77.
 31 19. 42 46. 45 29. 48 20. Τραπεζῶντα
 3 31. 9 86
 Τρίγκαλα 2 39
 Τυρουλόη 10 37

Υδροῦς

Φανάρι 21 92
 Φεράρα 6 13
 Φέρη 53 16
 Φλωρεντία 6 16. 16 8. 21 8. 27 95. 48 13.
 Φιορέντζα 19 36
 Φραγκία 1 17. 6 20. 18 15. 21 21. 50 13 κ.α.
 Φώκαις 12 18. 45 32

Χαλέπι 12 38. 12 40. 36 40. 37 47
 Χάνδηκος; κάστρον 8 186
 Χανία 8 107. 12 85. 40 9. 57 4. Χαναῖα 8 60
 Χαρισία πύλη 52 42
 Χαρισίου τοῦ 52 36
 Χίος 8 35. 21 57. 25 52. 28 37. 30 60.
 45 66. 46 19
 Χρυσέα πόρτα; 47 17. Χρυσείας τῆς 15 32. 52 45
 Χώρα 8 87. 8 89 κ.α. Παλαιὰ χώρα 19 53

III. ΠΙΝΑΞ ΛΕΞΕΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΤΥΠΩΝ

ἀγάπη (=εἰρήνη) 1 19. 7 41. 8 73. 9 64.
 43 42. 47 7. 55 19 κ.α.
 ἀγιάνης 53 7
 ἀζάπηδες 9 128. 9 131
 αἰχμαλωσία 2 37. 8 43. 8 58. 12 62. 37 9,
 αἰχμαλousία 28 6
 αἰχμαλωτεύω 9 119. 21 76. 27 84. 29 87.
 31 12. 36 13
 αἰχμαλωτίζω 12 78. 27 33. 29 9. 31 71.
 45 18. 45 34. 45 51
 αἰχμαλωτισμός 40 12
 ἀκμήν 21 59

ἀκομή 8 94. 8 97. 8 129. 8 150
 ἀκρόδρουα 27 101
 ἀκυβερνησία (=ἑλλειψις τῶν πρὸς τὸ ζῆν) 55 28
 ἄλλωνων 12 86
 ἀμάχη 17 4. 27 80
 ἀμῆ 9 57, ἀμὲ 50 5
 ἀμηνᾶς 1 3. 4 9. 6 3. 9 9. 9 39. 13 11.
 15 15. 18 18. 19 40. 21 16. 21 22.
 23 12. 26 10. 27 121. 27 124. 27 203.
 27 208. 32 5. 38 1
 ἀμπόδισε 12 51
 ἀναγραφῆας 25 54

ἀναθάλλω; 42 14
 ἀνακύκλωμα 12 34
 ἀναλώθη 3 59
 ἀνάλωσις 11 15. 26 7. 35 5
 ἀναμέσον 42 145, ἀνάμεσα 17 12
 ἀνειρημένος 13 16. 13 18
 ἀνηχούμενα 27 197
 ἄνοιξις (=ἄνοιγμα) 8 133
 ἀνταμώθησαν 17 12. 43 51
 ἀντάρτης 27 205
 ἀντεστράφη 14 16. 42 211. 51 16
 ἀνυποστάτησε; 27 205
 ἀπάνω 8 42. 30 51, ἀπάνου 17 16. 21 93
 ἀπὲ 6 9. 9 10. 9 31. 9 90. 27 131. 27 150. 47 65
 ἀπεκεῖ 9 81
 ἀπέσω 9 68
 ἀπεράσασιν 9 127, ἀπέρασεν 3 11
 ἀποκρέου τῆς 6 21
 ἀποκρισιάριος 52 29
 ἀπόξω 8 119. 57 7
 ἀποσκιλήσας; 47 65
 ἄρκος τὸ 42 12. 42 14
 ἄρμαδα 3 70. 8 4. 8 38. 12 67. 12 80.
 16 33. 21 45. 30 68. 48 47, ἄρματα
 9 98. 17 14. 43 45 κ.α.
 ἄρματα 42 130
 ἄρματώνω 55 15
 ἄρμενίζω 21 80
 ἄρμενα 3 55. 8 9. 10 91. 12 80. 21 64.
 24 40. 27 169 κ.α.
 ἄρσανᾶς 8 75
 ἀσασιναμέντο
 ἄσπρα 13 53
 ἀσπλαγνιά 56 14. 56 20
 ἄστεπτος 29 30
 ἀστλάνια 57 2
 ἀστοχία (=ἀφορία) 8 91
 ἀτοί τους 12 58. 17 58
 αὐθεντεύω 3 3. 49 2, ἀφέντεψεν 45 4
 αὐθέντης 8 17. 9 42 κ.α. τοῦ αὐθεντός 10 65.
 12 68. 24 10. 42 118. 43 59. 51 12
 αὐθεντία 3 61. 9 113. 12 26. 12 33. 27 114.
 43 33,

αὐθεντοπούλα 9 93
 αὐθεντόπουλη 9 82
 αὐθεντόπουλος 1 15
 ἀφανισμός 26 6. 53 17 κ.α.
 ἀφεντία 27 60. 27 139
 ἀφέντης 8 12. 8 77, τοῦ ἀφεντός 14 12. 19 45.
 27 180. 27 215
 ἄψαλτος 8 111
 ἀψηλός τὸ 13 45

 βαστάζω 9 58 (ἐβάσταξε)
 βεζυράδες 10 34
 βιγίλαις 8 140
 βιστιρῶ 30 64 (ἐβιστιρίσαν)
 βίτζο γενεράλες 42 137
 βοβώνη 32 4
 βοῖβόδας 25 21, βοεβόδας 49 22, βοῖβόντας 31 57
 βοράδες 8 88
 βούλομαι (ἐβούλομουν) 56 33
 βουλῶ 8 76. 21 82

 γαλιότες 30 65
 γεναμένη 27 80
 γενεράλης 8 14, γενεράλες 42 143, τζενεράλης
 8 50, γγενεράλες 43 63
 γενιτζᾶρ-αγᾶς 10 42
 γιάτζο 8 170
 γιγάρτας τὰς 27 101
 γιοφύρι 13 43
 γλυτώνω 9 57. 12 88. 21 81
 γνώρισις 34 14
 γόντολαις 13 35 κ.α.
 γουλᾶς 9 12
 γύρισμα 10 41. 31 5. 45 29
 γυρίζω 3 66. 21 91 κ.α.

 δεμέστικος 47 22
 δενδρά τὰ 8 171, δένδρη τὰ 45 10
 δεσπότης 9 5. 37 6 κ.α.
 διαβάζω (=διαβιβάζω) 9 123
 διαγομά 11 2. 11 8
 διαγουμίζω 32 9
 διότις 8 3. 8 139

δοξάριον 27 143
 δοῦξ 47 14, δοῦκας 30 29. 54 9
 δουλοσύνη 27 206. 27 215
 δώματα 8 128

 ἐγίνη 9 39
 ἐγνώμασεν 19 6
 ἐδεκεῖ 57 4
 ἐζώσθη 10 43
 εἶντα 8 174
 ἐκ (μετ' αἰτιατικῆς) 19 3. 19 20. 42 118. 42 133.
 42 139. 43 23 κ.α.
 ἐκγονα τὸν 42 171. 42 175
 ἐλγιατῆς 25 51
 ἐλεεινὸς (δυστυχῆς) 46 23
 ἐλκόμενος 13 5
 ἐμίρης 31 71, ἐμῖρ 46 6
 ἐμπιτάρισε 12 59
 ἐνήμερα 47 83
 ἐνι 18 6, ἐνε 9 45. 13 1. 27 183 κ.α.
 ἐξημέρωμαν 34 3
 ἐξέτασις 9 45
 ἐξεχείμασεν 3 66. 9 121
 ἐξοικίζω 27 111. 30 23
 ἐξοίκισις 47 72
 ἐπαναλύω 10 83
 ἐπαράπεσεν 47 92
 ἐπαρελαβώθη 26 4
 ἐπαρμὸς 11 17
 ἐπίκλην τὸ 54 20
 ἐπίασεν 27 141 κ.α. 41 4
 ἐποίησαν 9 63, ἐποικεν 19 19, ἐποῖκε 11 2
 ἐριβάρισε 57 3
 ἐρχάμενος 43 70
 ἐσέβη 9 80. 12 42. 18 24. 21 16, ἐσέβησαν
 9 131
 ἔσιασε 12 59
 ἔστοντας 8 69
 ἔσω 8 124. 42 66
 ἐτοῦτος 8 168. 21 90

 ζορμπᾶδες 53 15 κ.α.

 ἡμερονύκτια 8 83

θαλάσσου τῆς 17 5
 θανατικὸν 8 78. 8 104. 12 97. 15 12. 19 10.
 27 15. 40 5. 52 27
 θέλημα 30 63 κ.α.
 θεομάχος 27 189

 ἱστορισμένον 42 12

 καβαλλάριος 24 35
 καζαντίζω 56 20
 καθίζω (ἐπὶ τοῦ θρόνου) 10 2. 12 72, ἔκατzen
 50 5
 καθημερινὸν 8 116
 καθημερούσιος 12 53
 καθολικὸς 9 99
 καῖκια 37 57. 56 28. 56 43
 καῖκτῆδες 56 45
 κακορίζικος 12 97
 καλὰ 8 91
 καλαμπόκι 56 44
 καλογραῖα 9 110
 καλοκαίρι 25 12
 καμπάνα 7 47. 9 115. 11 19. 21 30. 42 130.
 49 61
 καμπανέλιν 30 7, καμπανέλι 13 45. 42 202,
 καμπανάλη; 14 8
 καμπήσιος 8 106
 κάμπος 41 11
 κανδήλα 27 195
 καράβιν 9 80, καράβια 8 76. 27 169
 карабόπουλλα 55 15
 караμουσαλῆδες 8 141
 καρμπὰ 8 105
 καρτερῶντας 43 67, ἀκαρτερῶντας 43 45
 καρῦδι 8 80
 καστέλλιον 15 32, καστέλλι 8 2. 14 9. 27 222,
 καστέλλια 12 57. 42 203. 51 9
 κάστρον τὰ 2 1. 7 2. 19 7. 40 10
 καστροπολεμῶ 47 84
 καταδρομή 53 17
 κατακουρσεύω 55 16
 καταπάνωθεν 53 5
 καταπολλὰ 12 90

κατάστιχα 9 45
 κάτεργον 1 15. 8 54. 12 68. 15 33.
 18 15. 21 76. 27 169. 29 90. 30 65.
 52 20 κ.α.
 καῦλος τὸ 23 8
 κελεπής 3 7
 κεφαλή (=ἐξουσία) 9 13. 9 90. 27 79
 κεχρὶ 8 100
 κιλὰ 13 33
 κιόνι 5 39. 42 11
 κλεψία 8 7
 κονάκιον 55 4
 κονδύλι 56 1
 κόντ (ος;) 47 27
 κόντρα 8 9
 κόρδα 27 143
 κορμία 17 15
 κόρφος 9 122
 κουλᾶς 27 84
 κουκκίον 8 101 56 47
 κουρσάρος 55 20
 κουρσεύω 9 65. 17 7. 27 75. 31 85. 46 20,
 κρουσεύω 45 62. 47 74. 48 46
 κοῦρσος 41 11
 κράλης 3 64. 16 28. 21 39. 36 12. 37 12.
 38 3. 48 34
 κρατῶ (=δικρχῶ) 8 129. 10 2 κ.α. ἐκράτηξεν
 30 46
 κρεβάτις 12 103
 κτίσιμον 11 20
 κυρά 47 82. 50 16, κερὰ 6 9

 λάβωμα 12 39
 λεγούμι 8 101
 λεῖψις 12 6. 27 100
 λεωφόρος 5 37. 13 52
 λογαριάζω 13 1
 λογίζω 13 20
 λοιμική (νόσος) 27 218
 λουμπάρδες 12 70. 30 41
 λοφᾶς 27 177. 27 180

 μὰ 8 117. 8 149 κ.α.

μαζώματα 55 15
 μαῖστορας 42 128
 μάκρος 13 36
 μαντᾶτον 8 53
 μαρέτια 42 179
 μάρτυρας 9 54
 μερέα 12 42. 13 37. μερὰ 57 13
 μερτικὸν 27 131
 μεσημέρι 1 3 κ.α.
 μηδεποσῶς 8 84
 μίνες 30 44
 μιρὶ 55 25
 μισερ 8 52. 9 97. 42 133
 μισεύω 9 101
 μοραῖτικος 19 6
 μουλᾶς 10 45-6
 μουντάρω· ἐμουντάρων 30 41
 μπαλτατζῆς 10 38
 μπαρδάκι 55 4
 μπατιέρα 55 15
 μπεῖλίτικος 57 4
 μπελοβάρδιν 30 45
 μποσταντίμπασης 10 54
 μυάκιν 52 17

 νεόκαστρα 29 88. 9 121
 νερό (=πλήμμυρ;) 8 165
 νῆκος 8 63
 νισαντζῆς 10 44. 10 101
 νισάφι 56 19. 56 31
 νούμερον 8 138
 ντελκανκάνο 8 170
 ντέντα 12 100
 ντισκομοντιτὰ 8 123

 ξεσπουράρω 8 128
 ξημερώνει 8 160
 ξηρέμβολος 27 116
 ξύλα (=πλοῖα) 9 44

 οἰκονομοῦνται (=συμποσοῦνται) 13 11
 οἰκονομήθη 9 75
 ὀκά· οὐκά 55 10

δλοζώφωτος ; 47 61
 δλοπόθητος 34 11. 34 16 κ.α.
 δλόσωμος 11 10
 ὄξω 8 119. 30 40 κ.α. (πβ. ἀπόξω)
 ὅποιος ὁ 2 27. 27 209
 ὀργυίαις 23 7, ὀργαῖς 13 26, οὐργυῖαι 18 5
 ὀσπίτια 27 131
 οὐδετίποτε 45 40
 ὀρδινάρια 13 40
 ὀφίτζιον 8 52

 πάγκαι 21 76
 παζάρι 56 15 κ.α.
 παλαβὸς 21 95
 πάλε 30 71
 πανόκλα 8 104. 8 144
 πανυπερσέβαστος 47 33
 πάρεξ 9 78
 παρπαρέσικος 57 5
 πάρτε 13 41
 περίγυρα τὰ 8 60
 περίσσεια ; 27 220
 περίσσα 8 147. 8 149
 περίφουμος 31 4. 31 87
 πεντάλιτρον 12 8. 27 102
 πετιμέζια 55 23. 55 27
 πηγαινάμενα 12 81
 πιλαλῶ 1 2. 9 88
 πλάσις 13 48
 πλευσίματα 42 126
 ποβολάνοι 8 137
 ποδεστᾶς 42 143
 πόλβερη 12 76
 πολιτικός (=τῆς Πόλεως) 15 25. 15 27
 πουρνὸ 9 101
 πουτζία 55 5
 πρεβόλια 8 166
 πρίγκιπας 19 5 κ.α. 27 29, πρίντζιπες 43 64
 προαύλια 27 193. 42 151
 προβελεγιάδοι 8 159
 πρόβλησεν 47 49
 προβοδίζω· ἐπροβόδισεν 17 6. 17 9
 προτοῦ 33 6

πρωτοσύμβουλος 27 185
 πυργώνω· ἐπύργωσε 13 3
 πωρικὸ 8 171

 ραγιαῖς 55 22
 ρεκέπης ; 10 102
 ρήξ 4 9, ρήγας 9 17. 30 66. 33 9, τοῦ ρηγός, 8 9
 ρούσικος 55 15
 ροῦχα 8 128

 σάϊκα 57, 5
 σακκολέβα 53 2
 σαλαβατίζω 27 193
 σαλεύω 17 8. 17 10
 σαλτάρω· ἐσαλτάρισε 8 42
 σαράγι 2 27, σαράϊ 21 94. 27 108.
 σεντιάδα 8 67
 Σεπτεμβροκτώβρις 8 5
 σεράδοι 8 127
 σεφέρι 3 21. 10 41. 55 12 κ.α.
 σηκώματα ; 8 135
 σημάδι 8 173
 σιασιζω· ἐσιάζστησαν 56 16
 σιμώνω 8 140
 σινάπης ; 53 8
 σκάλαις 17 5
 σκαμνὶν 25, 32. 27 152
 σκανδαλιάρης 50 19
 σκευαὶ 7 47. 42 139. 43 41, σκευῶν 42 69
 σκεύη τὰ (=σκευαί ;) 49 62
 σκλαβία 43 50
 σκοτώνω 9 21. 9 56 κ.κ.
 σμαγίδι 12 93
 σμίγω 8 127. 12 43. 19 20. 43 58
 σολδία 56 21
 σολίμικα ; 8 96
 σολντάδος 8 6
 σουλτάνος 16 15, σουλτάν, συχνα
 σουμα 13 33
 σπαθί, ἀπὸ σπαθίου 9 129. 19 43. 27 201
 σπανιόλικά 12 86
 σπαχῆδες 21 94. 30 71
 στάντζιαις 8 167

στάρι 8 76
 σταφίδια 55 23. 55 27
 στεφηφορῶ 29 20
 στραγγουράρισε 30 70
 συμβάζονται 12 14
 συγκλεισμός 27 92
 συμαζώνομαι. ἐσυμαζώχθησαν 12 105
 συμπεθερεύω 29 35
 συμπεθερία 9 5
 σύναξις 27 117
 σφάλισμα 8 120
 σωματικῶς (=αὐτοπροσώπως) 27 196. 42 155

 τὰ (=ᾶ) 9 74
 ταγίζω 56 49
 ταίρι 13 46
 ταξίδιν 21 61
 τερβήσηδες 27 192
 τζακίζω 9 20. 9 115. 12 39. 19 33. 20 3.
 21 54. 29 86. 37 43, τζακισμένος 27 151,
 τζακισμός 9 99
 τζαμί 10 11. 10 15
 τζαούσιος 42 141
 τζάρκι 56 25
 τζελεπής 49 7, τζαλαπής 41 6. 44 2. 47 36 κ.α.
 (βλ. καὶ κελεπής)
 τζικίνι 8 3
 τίποτες 17 8, τίποτα 55 7
 τράβαις 8 122
 τραβῶ, ἐτραβήσαμεν 53 14
 τραγέτα 13 35. 13 40
 τραϊτορεύομαι 8 5
 τρισκατάρατος 21 78
 τρούλης τῆς 52 15

 ὕδριώτικος 56 12
 ὑπέρπυρα 12 8. 27 102

ὕστέρησις 12 6

 φαγία 8 122
 φαμελία 21 20, φαμιλία 27 216
 φθειύνω, ἔφθειρασε 10 11
 φλάμουρα 30 42. 30 51
 φλαμπουριάρις 12 59. 27 208
 φλουρία 12 8 κ.α. φλωρία 56 21
 φόρος (=ἀγορά;) 8 121
 φορτέτζα 57 6
 φόρτωμα 56 44. 56 46
 φουᾶτον 15 25. 24 35. 27 78. 41 10, φουᾶτον
 8 69. 9 43. 10 90. 12 52. 17 6. 19 23.
 25 38. 27 165. 47 89. 50 14
 φουρκίζω 12 47
 φουρτούνα 12 108
 φούστα 21 75, φούστες 27 170, φουστῶν 27 222
 φραγκίζω, ἐφράγκισαν 11 8
 φρέριοι 15 34. 27 39
 φωτοδότης 8 121

 χαλασία 30 54
 χαλασμός 8 11. 8 68
 χαλάστρα 9 47. 29 64
 χαλῶ 15 41
 χαράτζι 12 11. 12 15
 χογγιάδες 42 149. 42 156
 χολιάριον 55 4
 χριστοπολιτικός 15 36
 Χριστουγεννῶν 12 55
 χρυσοκλαδαρικόν 15 65
 χώρα (=πόλις) 12 18. 13 24. 17 10 κ.α.

 ψιμικά 25 62
 ψοφῶ 8 76. 29 58
 ψυχικόν 8 131

 ὠμονοίασε 50 4

ΔΙΟΡΘΩΤΕΑ

Ἀριθ.	1	ἐπικεφαλὶς:	ἀντὶ	Roe.	γράφει	Roe
»	2	στίχος	3	ἀντὶ	„στυνδ’ γρ. „στωνδ’	
»	2	»	6	»	„στυοζ’ γρ. „στωοζ’	
»	3	»	22	»	„στενὸν γρ. „Στενὸν	
»	3	»	42	»	„στϚπγ’ γρ. „στϚπθ’	
»	6	»	3	»	„Τιμούρ(;) γρ. „Τεμήρ(;)	
»	7	»	9	»	„ανέ’ γρ. „αυοε’	
»	7	»	30	»	„στωνδ’ δ’ ἀπὸ Χριστοῦ „ατνδ’ γρ. „στωνδ’ <<δ>> ἀπὸ Χριστοῦ „ατνδ’	
»	7	»	51	»	„Ὀτμανήρ γρ. „Ὀτμάνης	
»	8	»	80	»	„χιὼν χοντρὸν (!) γρ. „χιόν(ι) χοντρὸν	
»	8	»	186	»	„σκύλα γρ. „σκῦλα	
»	9	»	9	»	„Ἀμηρᾶς γρ. „ἀμηρᾶς	
»	9	»	37	»	„[στϚ]νη’ γρ. „[στϚ]νθ’	
»	9	»	6	»	„ψῆα γρ. „ψῆα’	
»	9	»	22	»	„κανονικά γρ. „Κανονικά	
»	9	»	29	»	„αἰθ γρ. „αἰθ’	
»	9	»	35	»	„Τζόρτζης γρ. „Τζόρλης	
»	9	»	36	»	„κεος: „καλαῖλῆς γρ. „καὶ ὁ Καλαῖλῆς	
»	9	»	43	»	„ἐξώσθη γρ. „ἐξώσθη	
»	9	»	51	»	τὸ „αφιδ’ μηνὶ „Μαρτίῳ ἀνήκει εἰς τὸν προηγούμενον στίχον	
»	9	»	54	»	ἀντὶ „μποσταντίμπασης γρ. „μποσταντζίμπασης	
»	9	»	65	»	„Μεεχμέτη γρ. „Μεχμέτη	
»	9	»	89	»	„Ἀδριανοῦ γρ. „Ἀνδριανοῦ	
»	9	»	91	»	„θαλάττας γρ. „θαλάττης	
»	9	»	96	»	„αὔθις γρ. „καὶ αὔθις	
»	11	»	2 καὶ 8	»	„διαγομᾶν γρ. „διάγομαν (;)	
»	12	»	8	»	„φλουρία Γ’ ἡ’ γρ. „Γ’ ἡμισυ (;)	
»	12	»	10	»	„πολεμήσειν γρ. „πολεμῆσαι	
»	12	»	19	»	„Κασταμένα (;) γρ. „Κασταμόνα	
»	12	»	24	»	„αἱματοχυσία γρ. „αἱματοχυσία	
»	12	»	39	»	„τῆς ὥρας γρ. „τῆς ὥρας	
»	12	»	46	»	„εἰς τοὺς κβ’ γρ. „εἰς τὰς κβ’	
»	12	»	51	»	„Κυριπασιάς γρ. „Πυριπασιάς	
»	12	»	55	»	„τῶν Χριστουγεννῶν γρ. „τῶν Χριστουγέννων	
»	12	»	92	»	„τοῦ Παμμακαρίστου γρ. „τῆς Παμμακαρίστου	
»	13	»	7	»	„Νάπλω γρ. „<Α>νάπλω	

Ἀριθ. 13	στίχος 13	ἀντὶ ,αφμί' γρ. ,αφμί'
» 13	» 20	» ,υνστ' γρ. ,υνστ'
» 14	»	» κεφάλαιον ,φισ' γρ. φιστ
» 14	»	» κεφάλαιον ,φίζ' γρ. φίζ'
» 14	» 5	» ,υκα' γρ. υκα'
» 14	» 6	» ,ωλ' γρ. ωλ'
» 14	» 7	» ,ωλβ' γρ. ωλβ'
» 15	» 22	» Τῷ ,στωπζ' ἔτει ὁ δὲ γρ. τῷ ,στωπζ' ἔτει. Ὁ δὲ
» 15	» 24	» χώρα γρ. χώρα
» 15	» 24	» φοσσάτου' καὶ ἡττηθεὶς γρ. φοσσάτου καὶ ἡττηθεὶς
» 17	» 12	» Νοεβρίῳ ἡ' γρ. Νοεβρίῳ κ'
» 18	» 2	» ,στιψθ' γρ. ,στιψξθ'
» 19	» 1	» ,στϚ' γρ. ,στχ' γρ.
» 19	» 10	» ,στωστ' γρ. ,στωνστ'
» 21	» 30	» ,ζ' γρ. ,ξ
» 23	» 17	» ρψγ γρ. ρ'γ'
» 25	» 10	» Νεόκαστρον γρ. νεόκαστρον
» 25	» 44	» τὸ γρ. το
» 27	» 69	» ,στϚνθ' γρ. ,στϚνβ'
» 27	» 103	» ,αξ' γρ. χιλιάδων ξ'
» 28	» 8	» ,τοη' γρ. τοη'
» 29	» 41	» Γλαφέντζα γρ. Γλαφέντζα
» 29	» 49	» Συληβρία γρ. Σηλυβρία
» 30	» 62	» ἐπῆραν γρ. ἐπῆρεν
» 31	» 56	» τὸν γρ. τὴν
» 32	» 1	» ,ζωήβ' γρ. ,στωήβ'
» 32	» 5	» ,στ . . ζ' (!) γρ. ,στ[ωή]ζ'
» 36	ἐπικεφαλὶς	» 117 γρ. 177
» 37	στίχος 56	» Σηγηφάρη (;) γρ. Σεγητφάρη
» 37	» 191	» Νεάπολι ντεριάμε γρ. Νεάπολι Ντεριάμε
» 42	» 205	» τὸν Τουλτζίνιο γρ. τὸ Ντουλτζίνιο
» 47	» 15	» ,ρπ' γρ. ρπ'
» 47	» 85	» α' πολλὰς γρ. ,α (=χιλιάδες) πολλὰς
» 49	» 1	» ,στωιὰ' γρ. ,στωιέ'
» 49	» 34	» ζ γρ. ζζ'
» 49	» 46	» ,εω'ε' (!) γρ. ,στω'ε'
» 49	» 47	» ,στωλη' γρ. ,εωλη'
» 51	» 9	» ,απ' γρ. ,ατ'
» 52	» 6	» ἔτος γρ. ἔτει
» 53	» 7	» ἀγιάννην γρ. ἀγιάννην.

ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ.—ΒΡΑΧΕΑ ΧΡΟΝΙΚΑ
ΠΙΝΑΞ

Handwritten signature: *W. H. H.*

[Faint handwritten notes at the bottom of page 70]

